

1239

ΒΡΑΤΟΥΣ,
ΣΟΦ

ΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ
ΠΟΙΗ

ΠΡΟ

Ι. ΓΕΩΡΓΙΔΟΥ ΣΚΥ
ΙΤΣΗ.

ΚΑΙ ΕΚΔΟΘΕΝ

ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ

ΡΝΗ,

ΕΝ ΣΜΥ

Τ. ΔΑΜΙΑΝΟΥ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ. ΦΑΛΑΤΤΕ

1841

IT

162

1239

ΣΟΦΡΑΤΟΥΣ,

ΠΟΙΗΜΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ

ΥΠΟ

Ι. ΙΣΙΔΩΡΙΑΟΥ ΣΚΥΛΙΤΗΝ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ. ΦΑΛΤΑΤΣ

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΝΤ. ΔΑΜΙΑΝΟΥ.

1841.

» Ἐγὼ μὲν δὴ κατανοῶν τοῦ ἀνδρὸς τὴν τε σοφίαν καὶ τὴν γεν-
» ναιότητα, οὔτε μὴ μεμνησθαι δύναμαι αὐτοῦ, οὔτε μεμνημένος
» μὴ οὐκ ἐπαινεῖν. Εἰ δέ τις τῶν ἀρετῆς ἐφιεμένων ὠφελιμωτέρῳ
» τινὶ Σωκράτους συνεγένετο, ἐκείνον ἐγὼ τὸν ἀνδρα ἀξιομαχαρισό-
» ταν νομίζω. » — ΞΕΝΟΦ. Σωκρ. Ἀπολογ.

ΤΟΙΣ

ΜΟΥΣΟΠΟΛΟΙΣ ΜΕΛΕΣΙ

ΤΟΥ

ΕΛΛ. ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ,

Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ,

ΤΟ ΠΟΝΗΜΑ ΤΟΔΕ ΑΝΑΤΙΘΗΣΙΝ

Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ.

STATO

MAA TOTTENHAM

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἐὰν ἡ ὑπερτάτη Πρόνοια ἐδώρησεν εἰς τοὺς θνητοὺς ἡμᾶς τέρψιν, τὴν ὁποίαν ἔχομεν δίκαιον ἂν ὀνομάσωμεν θεῖαν, εἶναι ἢ ἐκ τῆς Ποιήσεως, μετὰ τῆς Μουσικῆς ἠνωμένης.

Ἐὰν δὲ ἡ Ποίησις δὲν ᾖ μᾶταιον λεξιδίων καὶ ᾗχων ἄθροισμα, εἶναι ἀναμφιβόλως ὁ φαεινότερος καὶ στιλπνότερος τῆς ἀθροπίνου ιδέας ἱματισμός· εἶναι αὕτη ἢ εἰς τὴν Μουσικὴν δανείζουσα τὴν ἁρμονίαν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ὀνομάζομεν οὐράνιον ἐν ἐλλείψει λέξεως καταλληλοτέρας! Μάγισσα εἶναι ἡ Ποίησις· αἱ αἰσθήσεις ἐκστατικαὶ ἀκροῶνται τὴν εὐρυθμίαν της, ἐνῶ ἡ ψυχὴ πορίζεται ἀπὸ τὰ μέλη της ὕψος καὶ τόνον νέον· ὁ ἄνθρωπος λησμονεῖ τὴν ὕλην του, θελγεται, μεθύει, μυεῖται μυστήρια· ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι πλέον ἄνθρωπος· διάλεκτον Θεοῦ ἀκροᾶται, μετέχει Θεοῦ!

Τὴν φιλοσοφίαν εἰς τὰ σπάργανα ἐνανούρησεν ἡ Ποίησις, καὶ μὲ τὴν διάλεκτον τῆς Σειρῆνος ταύτης ἱκανὸν καιρὸν ἐλάλει ἢ πρώτη. Τὴν σήμερον θέλομεν τὴν φιλοσοφίαν ξηράν· ἀλλὰ διατί; ἂν αὕτη ᾖ ὁ ὑπέρτατος τῆς ἀνθρωπίνου διαταίας βαθμὸς καὶ περιέχῃ τὸ ἔξοχον τῆς ιδέας, πῶς νὰ μὴ

τὴν ἐνώσωμεν μὲ τὴν περιέχουσαν τὸ ἐξοχὸν τοῦ φραστικοῦ Ποίησιν; πῶς νὰ μὴ συμμιγνύωμεν τὸ κρῖνον μὲ τὸ ῥόδον; πῶς διαιροῦντες αὐτὰ τὰς χάριτάς των νὰ ἐλαττώνωμεν; — ἔχομεν οἱ ἄνθρωποι ἡμεῖς τόσα οὐράνια δῶρα, ὥστε τινὰ ἐξ αὐτῶν ν' ἀπορρίπτωμεν δικαίως ὡς περιττά; ἢ κινδυνεύει ἡ ψυχὴ μας ὅποταν μὲ δύο συνάμα τὴν προσβάλλωμεν γόητρα;

Τιμῶμεν οἱ πολλοὶ τοὺς Κλοψτόκους, τοὺς Μίλτωνας, τοὺς Λαμαρτίνους, καὶ, εἰς τὸ γένος μας ἀρτίως, τοὺς Π. Σούτσους.— διατί; Διατί ἄλλο παρὰ διότι, ἐνώσαντες τὴν Μεταφυσικὴν μετὰ τῆς Ποιήσεως, προσεκόλλησαν ἀδάμαν-
της ἐπὶ τῆς πορφύρας.—διότι προσεκάλεσαν εἰς πλουσίαν μὲν ἀλλὰ λιτὴν φιλοσοφικὴν τράπεζαν καὶ τὸ ἀπλούστερον τε-
κνον τῆς γῆς.— διότι ἐνεθύμισαν εἰς αὐτὸ, καὶ εἰς βραχὺ και-
ροῦ διάστημα, ὅτι εἶχεν ἐντὸς τῆς καρδίας του εὐγενές τι, τὸ ὁποῖον αἰφνιδίως θεωρεῖ διερμηνευόμενον εἰς τὰς πρὸ ὀφθαλ-
μῶν του σελίδας.— καὶ, τέλος πάντων, διότι, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ζόφου, ἐμπήξαντες τὸν δάκτυλον εἰς τὴν ὑπεράνω ἡμῶν ἀχλὺν, διερέηξαν μέρος αὐτῆς, ὡς ἠθελε τις κάμειν ἐπὶ χαρ-
τίνου οὐρανοῦ, καὶ μᾶς ἔδειξαν τὸ ὑπεράνω σέλας; Δὲν ἐσκό-
τισαν μεχριστοῦ φωτίσωσι· δὲν ἐπαρουσίασαν ὅλον τὸ φῶς διὰ μιᾶς.—Πρόχειρον εἰς τὴν γλῶσσάν μας παράδειγμα ἔχομεν τὸν Ὀδοὶ πόρον· σιμὰ εἰς τοῦτον συστήνομεν τὸν Θάνα-
τον τοῦ Σωκράτους, ἐπιστηριζόμενοι μᾶλλον εἰς τὸν Γάλλον Συγγραφέα, (*Alfonse de Lamartine*), ἢ εἰς τὸν Μεταφραστήν.

Εἶχε παρελθεῖν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας ὁ χρυσοῦς τοῦ Περικλέ-
ους αἰὼν, καὶ σιδηροῦς τὸν διεδέχετο ἄλλος. Εἰς γενικὴν δια-
φθορὰν εἶχεν ὑποπέσειν ἡδὴ ἡ Ἑλλὰς καὶ ἐξαιρέτως ἡ τοῦ

πολιτισμοῦ τῆς ἐστία. Ἡ ματαιία καὶ ἀλαζὼν τοῦ νέου Ἀλκιβιάδου κυβέρνησις· ὁ σκληρὸς Πελοποννησιακὸς πόλεμος καθ' ὃν οἱ Ἕλληνες στρέφοντες καθ' ἑαυτῶν τὰ νικητήριά των ὅπλα ἐξήντων βαθμηδὸν τὰς δυνάμεις των· ἡ μωρὰ τῶν Ἀθηναίων ἐκστρατεία εἰς τὴν Σικελίαν· ἡ ὀχλαγωγικὴ ἀκολασία· οἱ τετρακόσιοι τύραννοι καὶ οἱ κατόπιν αὐτῶν Τριάκοντα· τέλος, οἱ Σοφισταί, — ἄθρία ταῦτα ἠΰξανον τὴν διαφθοράν, καὶ ὠδήγουν εἰς τὰ χεῖλη ἀναποφεύκτου ὀλέθρου.

Σύγχυσις τότε κατέλαβε καὶ ἰδέας καὶ μεθόδους, καὶ τὸ πᾶν ἐδῆλσεν ἀναπόφευκτον μίαν τελείαν καὶ ταχεῖαν ἐνταυτῷ ἀναμάρφωσιν πρὸς πρῆγμάτων τε καὶ ἰδεῶν. — Τοιαύτας πολιτικῶν μεταβολῶν ἀνάγκας δὲν ἔχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν μας μέχρι τῆς σήμερον; — Ἀλλ' ὅσον εἶν' εὐκόλον νὰ λάβωσι πράγματα ἀλλοίαν μορφήν, τοσοῦτον δυσκόλως μεταρρυθμίζονται ἰδέαι, ὅποταν μάλιστα δεισιδαίμων ᾔηται ὅ ἐν κρίτει λαῶς, καὶ οὐδ' ἔχνης ἀναμορφωτοῦ ἠθικοῦ ὑπάρχει. Πλὴν κατ' εὐτυχίαν ὁ λαὸς τῶν Ἀθηνῶν ἦτο πολὺ μακρὰν τοσοῦτον γαγγραινώδους πολιτικῆς καταστάσεως.

Οἱ ἔμφρονες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης παρετήρουν μὲν τὸν ὀλέθριον τῶν πραγμάτων ῥοὴν, ἐπρόβλεπαν τὴν ταπείνωσιν τῆς πατρίδος των, καὶ συνησθάνοντο τῆς ἀναμορφώσεως τὴν ἀνάγκην· τίς ὅμως ὁ ἀναμορφωτής; — Ἡ παιδεία, ἃν καὶ ἀρκετὰ διεσχορπισμένη, ἦτο σφαλερά· τὰ γυμνάσματα τῆς διακίβης ἦσαν πάντα μάταια. — μόνη χρηστὴν ἐλπίδα παρεῖχεν ἡ γενικὴ τοῦ λαοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην φιλομάθεια.

Οἱ πεφωτισμένοι αἰῶνες δὲν δύνανται ν' ἀνεχθῶσιν ἐπιπολῶς ἀορίστους συζητήσεις, τὸ πᾶν ἀποτομέας καὶ μηδὲν ἐξαγούσας, οὐδ' ἐκπληκτικὰς ῥητόρων ἐπιδείξεις. Τότε μυστικὴ τις φωνή

νῇ ἀνευεν εἰς ὅλους ὅτι εἶχε τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα εὐγενέστε-
ρόν τι στάδιον καὶ ἀποδείξεις σαφεστέρας τῶν συνηθων. Πό-
σα ὁμῶς ἐμπόδια ἔπρεπε νὰ διαλυθῶσι, πόσοι κίνδυνοι νὰ περι-
φρονηθῶσιν ἀπὸ τὸν μελετῶντα τοιαύτην ἐπιχείρησιν! Ἡ ἀλα-
ζονεία τῶν ψευδοσόφων, τὰ ἰδιωτικά συμφέροντα, αἱ δεισι-
δαιμονίαι τοῦ ὄχλου πρὸ πάντων, τὰ πολιτικά πάθη, ἰδοὺ
συνήθως τὰ μεσότειχα τῶν ἀναμορφώσεων· ἰδοὺ αἱ καταβό-
θραι πάσης μεταρρυθμητικῆς ἐλπίδος.

Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ ἀνγειρόμενος; τίς ὁ τολμῶν ν' ἀφοσι-
ωθῇ εἰς τοιοῦτον μέγα ἔργον; ἰσχυρὸς τις ἀνὴρ, κατέχων θέ-
σιν πολιτικὴν, καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἐπιρροὴν δρέπων; πλούσι-
ός τις; περίβλεπτός τις; Ἀρχεὶ αὐτὸς εἰς τὴν πολιτείαν; ἢ,
ὑποστηρίζεται ἀπὸ φίλους πολυπληθεῖς; ὑπερβαίνει κατὰ τὴν
εὐγλωττίαν τοὺς ἀντιπάλους του; ἔχει πλεονέκτημά τι ἐπ' αὐ-
τῶν; — Ὁχι! — ἀλλὰ πένης καὶ ἀπλοῦς ἀνθρώπος, ἄγνω-
στος καὶ σκιερὸς μέχρι τοῦδε θνητὸς, μόνος μονώτατος. Ὁ
χαρακτήρ του εἶναι ἡ βακτηρία του· ἡ δύναμις τοῦ νοός του
εἶναι τὸ μόνον του ὄπλον. Ἡ δύναμις αὐτὴ πηγάζει ἀπὸ τὴν
ἀρετὴν του, διότι ἄλλο δὲν ἦσαν αἱ γνώσεις του παρ' ἀπλῆ
ἀρετῇ. — Τοῦτο καὶ μόνον τὸν καθιστᾷ ἱκανὸν πρὸς ἐκπλή-
ρωσιν τοσοῦτον χαλεπῆς ἀναμορφώσεως. — Τοιαύτην ἰσχὺν
ἔχει ἡ παραδειγματικὴ ἀρετῇ!

Λιθοξόου καὶ Μαίης υἱός, Σωφρονίσκου τινὸς καὶ Φαινα-
ρέττης· σκοτεινοῦ ἀνδρογύνου καρπός, τέκνον ἀσημάντου οἴκου,
προῖον τῆς ἐβδομηκοστῆς ἐβδόμης Ὀλυμπιάδος (1), γέννη-
μα τοῦ Ἀθηναϊκοῦ δήμου Ἀλωπεκαί. —

(1) Ἐγεννήθη κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος αὐτῆς. — 470 πρὸ Χριστοῦ.

θ'.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ. ΘΑΛΑΤΤΕ

Βρέφος δὲν τὸν ἤρπασαν τιθεῖν διὰ νὰ τὸν λούσωσιν εἰς εὐ-
ωδὲς ὕδωρ χρυσῆς λεκάνης, οὐδὲ εἰς χύτλον πεποικιλμένον με-
μῦρα τὸν ἤλειψαν. — νήπιον δὲν τὸν ἀπεκοίμισεν Ἀθηναία
δέσποινα ἐντὸς κοιτίδος κεχρυσωμένης καὶ σχῆμα ἐχούσης
δράκοντος, οὔτε εἰς μαλακὰ καὶ πολυκέντητα σπέργανα τὸν
ἐτύλιξεν. — Ἡ πτωχὴ γυνὴ μήτηρ τοῦ τὸν ἀπέθεσεν ἴσως
εὐθὺς μετὰ τὴν γέννησιν ἐπὶ χόρτου ξηροῦ, ὡς μετὰ τινος αἰ-
ῶνας εἰς τὴν φάτνην ἡ Μαρία τὸν Ἰησοῦν, καὶ ὑπὸ τὴν οἰκία-
κὴν τῆς Ἀθηνᾶς αἰγίδα τὸν ἐκάλυψεν. — ἀλλ' οἱ μεγάλοι νόες
ἀναπτύσσονται εἰς ἐκείνους, οὔτινες προσκεφάλαιον ἄλλο δὲν
ἔχουν παρὰ ψυχρὰν τινα πέτραν. — Τῇ δεκάτῃ τοῦ τοκε-
τοῦ ἡ Ἀθηναία λεγὼ ὠνόμασε τὸ βρέφος τῆς . . . Σωκράτην.

Ὁ Σωφρονίσκος, ναῆσας, ὡς φαίνεται, ὅτι δὲν τὸν ἐχάρισαν
προστύχου πνεύματος τέκνον οἱ θεοὶ, ὑπῆγε νὰ συμβουλευθῇ
τὸ μαντεῖον ὁποῖα ἀνατροπὴ εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἤρμοζεν. Ἡ ἱε-
ρεῖα ἀπεκρίθη » Ἄφες τὸν κύριον ἑαυτοῦ· θυσιάσων εἰς τὸν
Αἶα καὶ εἰς τὰς Μούσας. » — Ὁ ἀγαθὸς ὅμως ἄνθρωπος,
λησμονήσας μετὰ τινα καιρὸν τὴν ἐντολὴν τοῦ μαντείου, ἐνε-
χείρισε τὴν γλυφίδα τοῦ λιθοξόου εἰς τὸν μονογενῆ.

Ἀπέθανεν ὁ Σωφρονίσκος, καὶ ὁ υἱὸς ἠναγκαζέτο, διὰ τὴν
ἐνδειαν τοῦ οἴκου του, νὰ ἐξακολουθῇ τὸ ἀνάρμοστον εἰς τὴν
φυσικὴν του ῥοπὴν ἐργόχειρον. Πολλάκις, βυθιζόμενος εἰς
νοεράς μελέτας, δὲν ἠσθάνετο τὴν φεύγουσαν ἐκ τῶν χειρῶν του
γλυφίδα. — ὁ ἥχος τῆς πτώσεώς της τὸν ἀπέσπασε ἀπὸ τὰς
σκέψεις του. — ἔκυπτε κ' ἐπανελάμβανε τὸ ἐργαλεῖον, —
μετ' ὀλίγον ἐστηρίζετο πάλιν ἐπὶ τοῦ μαρμαῦρου, καὶ οὕτω δι-
ῆγεν εἰς μελέτας ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν του.

Μετὰ καιρὸν, πλούσιός τις καὶ φιλόσοφος ἀνὴρ, ὁ Κρίτων,

211
θελγείς ἀπὸ τὴν περίνοιαν, ἀφίλειαν καὶ πεινίαν τοῦ λιθοξόου,
ἐφιλιώθη μετ' αὐτοῦ, τὴν ἐχρηγήσειε τὰ πρὸς ζώην, τὸν ἐπρο-
μήθευσε δι' ἐξόδων τοῦ διδασκάλου, τὸν ἐπροξένησε σχέσεις
πεφωτισμένων ἀνδρῶν, καὶ τὸν ἐνεπιστεύθη τὴν ἀνατροφὴν
τῶν τέκνων του.

Ὁ Σωκράτης ἐμαθήτευσεν ὑπὸ τὸν Κλαζομένιον Ἀναξαγό-
ραν, περίφημον φιλόσοφον τῆς Ἴωνικῆς Σχολῆς, ἡκροάσθη τὸν
Μιλήσιον φιλόσοφον Ἀρχέλαον· ἐδιδάχθη ἀπὸ τὸν Δάμωνα,
διδάσκαλον τοῦ Περικλέους, τὴν μουσικὴν, ἀπὸ τὸν σοφιστὴν
Πρόδικον τὴν ῥητορικὴν, ἀπὸ τὸν Εὐθνον τὴν ποίησιν, ἀπὸ
τὸν Κυρηναῖον Θεόδωρον τὴν γεωμετρίαν, καὶ ἀπὸ τὴν Διο-
τίμαν καὶ Ἀσπασίαν, δύο γυναῖκας τῶν ὁποίων τὰ προτερή-
ματα ἐθαυμάζοντο ἀπὸ τοὺς περὶνοστέριους τοῦ λαμπροῦ καὶ
ἀκμαίου αἰῶνος ἐκείνου ἀνδρας, ἔλαβεν ἐξαίρετα μαθήματα διὰ
τῆς συναναστροφῆς του μετ' αὐτῶν. Ποτὲ αὐτὸς δὲν ἐπερι-
ηγήθη, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν τότε σοφῶν.

Πρὸ τοῦ Σωκράτους, κύριον ἀντικείμενον τῆς μελέτης τῶν
φιλοσόφων ἦτο τὸ σύστημα τοῦ παντὸς καὶ τὰ τῆς φύσεως
φαινόμενα· ἡ δὲ σπουδὴ τῆς ἠθικῆς ἡμελειῖτο· ἐνόμιζον ὅτι
αἱ ἀρχαὶ αὐτῆς ἦσαν ἔμφυτοι, καὶ ὅτι ματαιῶς ὁ φύσει ἀνε-
πίδεκτος τελειοποιήσεως ἤθελε διατρίψειν εἰς τὴν θεωρίαν καὶ
διάκρισιν τοῦ καλοῦ καὶ κακοῦ. Ἡ σοφία τῶν ὅλων ἐπεριερί-
ζετο εἰς γνωμικά τινα ὑπαγορευόμενα ἐκ τῆς πείρας, καὶ χρει-
ας τυχούσης ἀπαγγελλόμενα. Εἰσῆξεν ὁ Ἀρχέλαος τὸ περὶ
ἠθῶν θέμα εἰς τὴν Σχολὴν του, ἀλλ' ἡ μέθοδός του ἦτον ἐπι-
σφαλής, καὶ ὑπῆρξε χωρὶς ἀποτελεσμα.

Ὁ Σωκράτης λοιπὸν ἀπέβλεψε πρῶτος εἰς τὸ ἠθικὸν ὄφε-
λος· περετῆρήσεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος, διὰ νὰ κατὰσκηθῇ σφδρῶς,

χρεία νὰ μωφωθῇ ἀγαθὸς καὶ φιλόκαλος· ὅτι μέχρι τοῦδε προσηλωνόμενος εἰς τοὺς ἀστέρας ἠγνώνει τὰ διατρέχοντα ὑπὸ τοὺς πόδας του· ὅτι ἀπύστως εἰς τὰ οὐράνια περιηγούμενος κατήντα ξένος εἰς τὸν ἰδιὸν τοῦ οἴκον· ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι ἐπιδεκτικὴ τελειοποιήσεως· ὅτι οἱ τότε ἐγγρασκον χωρὶς νὰ γευθῶσι τὴν ἀληθὴ τῆς παρουσίας ζωῆς γλυκύτητα — καὶ τοιουτοτρόπως ἐπκνήχχεν ἐπὶ γῆς τὴν εἰς τὰς περιοχὰς τῶν ἀστέρων ἀποπλανηθεῖσαν φιλοσοφίαν.

Ἡ διδασκαλία τοῦ Σωκράτους ἀντικείμενον μὲν εἶχε τὴν θεμελίωσιν τῆς φιλοσοφίας ὅλης ἐπὶ τῆς ἠθικῆς, τῆς δὲ ἠθικῆς ἐπὶ τοῦ συνειδήτου. Διὰ τοῦτο ἐπηρεσπάθει νὰ εἰσάγῃ τὸν ἄνθρωπον ἐντὸς ἑαυτοῦ, διὰ νὰ τὸν κἀμνῇ ν' ἀνακαλύπτῃ ὅτι μὴ ἂς καὶ τῆς αὐτῆς πηγῆς νάματτα εἶναι τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ὠφέλιμον. Τοιαύτη διδασκαλία ὅμως διδάσκεται μᾶλλον παραδειγματικῶς ἢ ἀπ' ἄμβωνας καὶ ῥήτορας. Ὁ κόσμος ἐκτιμᾷ τὰ ψηλαφητά· τὸ ἐγνώριζεν ὁ Σωκράτης· πῶποτε δὲν ἐσύστησε σχολεῖον, διότι εἶχεν ἀνάγκην μᾶλλον μιμητῶν ἢ μαθητῶν.

Εἰς τρία δύναται τις νὰ διαιρέσῃ τὴν ὁποίαν ὁ υἱὸς τοῦ Σωφρονίσκου ἐπεχειρίσθη μέθοδον πρὸς τὴν ἀναμόρφωσιν· α'. Κατέκρουσε τὰς σκοτιζούσας τὴν φιλοσοφίαν πλάνας. — β'. Ὁδήγησε τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν πηγὴν τῆς ἀληθείας. — γ'. Ἐδειξε τὴν ἀσφαλεστέραν ὁδὸν τοῦ νὰ διευθύνεται ὁ νοῦς εἰς τοιαύτην ἔρευναν.

Κατέκρουσε τὰς σκοτιζούσας τὴν φιλοσοφίαν πλάνας· ὀρίσας τὸν σκοπὸν τῶν φιλοσοφικῶν μελετῶν εἰς τὰς πραγματικὰς ὠφελείας· — ἐμπνεύσας γενναῖα αἰσθήματα, καὶ δι' αὐτῶν κρημνίσας τὴν ποταπὴν ιδιοτέλειαν

τῶν σοφιστῶν (1), μετέρχομένων τὴν φιλοσοφίαν ὡς ὄργανον τῆς φιλοδοξίας καὶ πλεονεξίας των. — περιφρονήσας διὰ τινος δυσπιστίας εὐγενοῦς τὴν ματαιὰν ἐξόγκωσιν τῶν πνευμάτων, ἀνυψομένων τολμηρῶς πέραν τῶν ἀληθινῶν ὁρίων τῆς ἐπιστήμης, καὶ βυθιζομένων εἰς ὑποθέσεις ὑπαγορευομένας ἀπὸ ἀλᾶχνείαν καὶ ἀπειρίαν, μὴ συνομολογουμένας ἀπὸ τὸν ὀρθὸν λόγον, καὶ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἀδιάλυτους. — συστείλας τὴν σφαῖραν τῶν σπουδῶν, διὰ τὰς καταστήσῃ στερεωτέρας. Περιπλέων, ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ, ἔπληξε καιρίως τὴν ψευδῇ ἐπίδειξιν διὰ τινος σπουδαίας ἀμφιβολίας, ἣτις ἀναγκαστικῶς ὁδηγεῖ εἰς τὴν φιλομάθειαν. Ἐλεγεν ὅτι ἐν μόνον ἐξεύρε, τὰ ὅτι δὲν ἐξεύρει τίποτε· καὶ τοῦτο, διότι παρετήρει ὅτι ἡ φιλοδοξία ἐγέννησε τὴν ματαιοπρέπειαν ἐκείνην, τὴν ὑπὸ τὸν φλοῖον τῆς ἐπιστήμης περικαλυπτομένην καὶ τὴν πραγματικὴν τῆς ἀληθείας ἀξίαν περικαλύπτουσαν. Ἡ κιβδηλευθεῖσα ὑπὸ τῶν σοφιστῶν φιλοσοφία συνερίζετο ποταπῶς τὰς ἐπὶ τοῦ θεάτρου βασιλευούσας ὥραίας τέχνας καὶ τὰς δημοσίους οἰκοδομὰς. Θεατριζομένη εἰς τὸν ὄχλον, εὐχαρισεῖτο νὰ χειροκροτῇται, χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ ἂν ᾖ αἷα χειροκροτήσεως. Ἐντεῦθεν ἡ ἐπιπολαιότης· ἐντεῦθεν ἡ διαλεκτικὴ ἐπίδειξις· ἐντεῦθεν δύο εἰδῶν ἄγνοια· μία ἡ ἐκ τῆς εὐπιστίας, διατρανοῦσα

(1) Σοφιστὴς ἦτον εἰς τὴν ἀρχὴν συνώνυμον τοῦ σοφός, καὶ ὁ Δημοσθένης τοὺς ἑπτὰ τῆς Ἑλλάδος σοφοὺς σοφιστὰς ὀνομάζει. Ἐπομένως σοφιστεῦεν ὠνομάσθη τὸ ἐπάγγελμα τῶν ἐπὶ μισθῷ διδασκόντων φιλοσόφων. Κατόπιν τ' ὄνομα τοῦτο ἐδόθη εἰς τοὺς ἐγκύκλια μαθήματα καὶ ἐξαιρέτως τὴν ῥητορικὴν διδασκοντας. Ἀλλ' ἄφου ἡ τέχνη τοῦ λέγειν μετεβλήθη εἰς τέχνην τοῦ νὰ νικᾷ, κατ' ἐπιφάνειαν μόνον, δλέγων τὸν ἀντιλέγοντα, καὶ νὰ παρισάνῃ τὸ δίκαιον ἀδίκον, τ' ὄνομα σοφιστῆς ἐδυσφημήθη τοσοῦτον, ὥστε νὰ καταστηθῇ συνώνυμον τοῦ Ἀπατεῶν.

ἐκ τὴν ἀφ' ἑαυτῆς· ἄλλη, ἡ ψευδομένη εἰς ἑαυτὴν καὶ ψευδολα-
γοῦσα ἐνώπιον τῶν ἄλλων, διότι ὑπεκρίνετο ὅτι ἐπίστατο ὅσα
ἠγνόει.

Ὡδ' ἡγήσατο τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν πηγὴν τῆς
ἀληθείας. Πᾶς ἄνθρωπος ἔχει εἰς ἑαυτὸν κειμήλιον σο-
φίας· ἀληθὴς δὲ σοφία δὲν εἶναι ἡ δανειζομένη ἀπὸ ἄλλους,
ἀλλ' ἡ ἀπὸ ἡμᾶς αὐτοὺς ἐξαντλουμένη. Ὁ τυφλῶς ὁδηγού-
μενος ἀπὸ τὰς ξένας κρίσεις χάνει τὸ δικαίωμα τοῦ σοφοῦ·
μόνος ὁ σταθμίζων τὰς οἰκείας πράξεις φθάνει εἰς τὴν τῆς ἐπι-
στήμης πηγὴν, καὶ ἡ πηγὴ αὐτὴ εἶναι, κατὰ τὸν Σωκράτην,
τὸ Γνωρίζειν ἑαυτόν. — Ἐνθυμηθῆτε τὸν μεταξὺ Σω-
κράτους καὶ Εὐθυδήμου διάλογον·

« Εἰπέ μοι, ὦ Εὐθύδημε, ὑπῆγες ποτὲ εἰς τοὺς Δελφοὺς; — Δις
μάλιστα. — Παρατήρησες εἰς τὸ μέτωπον τοῦ ναοῦ τὴν ἐπιγραφὴν
ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ; — Τὴν παρατήρησα. — Ἐπαθύμουν νὰ
ἤξευρα, παρέτρεξες τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἢ ἐδοκίμασες νὰ γνωρίσης
τὸν ἑαυτὸν σου; — Ὅχι, ἀληθῶς· εἶπα ὅτι ἀρκετὰ καλὰ γνωρίζω
ἑμαυτόν, διότι ἀλλέως ἤθελα εἶσθαι εἰς παντελεῇ ἄγνοιαν. — Τί
λοιπὸν, ἐννοεῖς μὲ τὸ Γινώσκειν ἑαυτόν; Στοχάζεσαι ὅτι
ἔρχει μόνον τὸ νὰ γνωρίζῃ τις τ' ὄνομά του; τὸ σῶμά του; .

Ὁ ἑαυτὸν γινώσκων πρέπει νὰ ἐνεβάτευσεν εἰς ὅλας τὰς ἠθικὰς ду-
νάμεις του, νὰ ἐξιχνίασεν ὅλα τὰ χρέη του. — Εἶμαι τῆς αὐτῆς
γνώμης· ὁ μὴ γινώσκων τὰς ἠθικὰς του δυνάμεις ἀγνοεῖ ἑαυτόν. —
Ἐπεταὶ λοιπὸν, ὅτι ἐκ μὲν τῆς ἀληθοῦς γνώσεως ἑαυτῶν οἱ ἄνθρω-
ποι πλείστα ἀπολαύουσιν ἀγαθὰ, ἐκ δὲ τῆς ψευδοῦς ἑαυτῶν γνώσεως
πλείστα κακὰ ὑποφέρουσιν. Οἱ ἑαυτοὺς γινώσκοντες, καὶ τὰς δυνά-
μεις τῶν σταθμίζουσιν· οἱ δὲ μὴ εἰδότες ἑαυτοὺς, διὰ τὸ νὰ ἡπατή-
θησαν εἰς τὰς ἰδίας τῶν δυνάμεις, πάσχουσιν ὁμοίαν ἄγνοιαν καὶ περὶ
τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων· καὶ οὔτε ὅσα χρειάζονται
ἐξεύρουν, οὔτε ὅσα πράττεται γνωρίζουν, οὔτε ὅσα μετέρχονται, ἀλλὰ,

καθ' ὅλα σφάλλοντες, καὶ εἰς τ' ἀγαθὰ ἀποτυγχάνουσι, καὶ εἰς δεινὰ περιπίπτουσιν. » (1)

Ὁ Σωκράτης ἔδειξε τὴν ἀσφαλεστέραν ὁδὸν τοῦ νὰ ἐρευνᾷ ὁ νοῦς τὴν πηγὴν τῆς σοφίας διὰ τῆς μεθόδου τῆς δικαίως λαβούσης τ' ὄνομα Σωκρατική. Με Σοφιστὴν διαφιλονεικῶν μετῆρχετο εἰδὼς λίγου διάφορον ἀπ' ἐκεῖνο μὲ τὸ ὅποιον συνηθὼς ὠμίλει πρὸς τοὺς μαθητάς του. Πότε ἐφαίνετο ὅτι δαναΐζεται τὰ ἴδια ἐκείνου ὅπλα· πότε, συνομιλῶν μὲ τοὺς μαθητάς, ἐνεδύετο ὕψος σοφιστικόν, δὲν ἡμέλει οὐδένα γκαγκτῆρά των, καὶ ἐπὶ τέλους ἄφηγε νὰ τὸν νικῶν, διὰ ν' ἀποδεικνύῃ ὅτι ἐπισηφαλὴς ἦτον ἡ σοφιστεία. Γενικῶς ὅμως ἐμεταχειρίζετο τὴν ἐρώτησιν, προσποιοῦμενος ἄνοιαν τῶν πραγμάτων περὶ ὧν ἦτον ὁ λόγος. Ἐπαναλαμβάνων ὅτι οὐδὲν οἶδεν, ἤνοιγε γάδιον εἰς τὸν συνδιαλεγόμενόν του νὰ ἐρωτᾷ ἐκυτὸ, καὶ ἄρ' ἐκυτοῦ τὰς ἀπορίαις νὰ λύῃ. Μετῆρχετο θαυμασίως καὶ τὴν εἰρωνείαν· διότι ὅστις ἀντιφέρεται μὲ πνευματώδη λαὸν, πολλοὺς ἀριθμοῦντα πολιτισμένους καὶ πεπαιδευμένους ἄνδρας, εἰς μόνην ταύτην ἀνακαλύπτει ὅπλον καιρίως πληττον τὰς ἀδυναμίας.

Διὰ τριούτων μέσων ὁ θεῖος ἐκεῖνος ἀνὴρ ἐπραγματοποίησε τὸν μέγαν του σκοπὸν, καὶ, τοιοῦτοτρόπως, κατέβαλεν ἀλέραιον τὸ ἀπὸ τοὺς Σοφιστὰς ἀνεγερθὲν σαθρὸν τεῖχος ἐναντίον τῆς ἀληθείας.

Ἢ κατὰ τὰς ἀρχαίας ἐποχὰς περὶ ὑπάρξεως Θεοῦ ἀπόδειξις, μόνη διατηρηθεῖσα μέχρι τῶν ἡμερῶν μας ἀρχέτυπος καὶ

(1) ΞΕΝΟΦ. Ἀπομν. Βιβλ. Δ', Κεφ β'.

ἀκέραια, εἶναι τοῦ Σωκράτους, ἐκ τῆς φιλοσοφίας τοῦ Ἀναξαγόρου πηγάσασα.

« Εἰπέ μοι, Ἀριστόδημε, ἐθαύμασες ποτέ ἀνθρώπους τινὰς διὰ τὴν σοφίαν των; — Μάλιστα. — Δὲν μὲ τοὺς ὀνομάζεις; — Πρὸ πάντων ἐθαύμασα τὸν Ὅμηρον εἰς τὴν ἐποποιῖαν, τὸν Μελανίπιδην εἰς τοὺς διθυράμβους, τὸν Σοφοκλέα εἰς τὰς τραγωδίας, τὸν Πολύκλειτον εἰς τὴν ἀνδριαντεπείαν, καὶ τὸν Ζεῦξιν εἰς τὴν Ζωγραφικὴν. — Τίνες λοιπὸν σὲ φαίνονται πλέον ἀξιοθαύμαστοι, οἱ αἴψυχα καὶ ἀκίνητα κατασκευάζοντες, ἢ οἱ ἐμψυχα καὶ ἐνεργά; — Ἀναμφιβόλως πολὺ πλείοτερον οἱ ζῶντες κατασκευάζοντες, ἂν αὐτὰ γίνονται κατὰ γνώμην καὶ ὄχι κατὰ τύχην. — Ἀλλ' ὑπόθεες ὅτι ἄλλω μὲν πραγμάτων ἀγνοεῖται ἡ χρῆσις, ἄλλων δὲ εἶναι πρόδηλος ἡ ὠφελεία· ποῖα ἐξ αὐτῶν σὲ φαίνονται τυχεῖα καὶ ποῖα κατὰ γνώμην; — Χρεῖα νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι γνώμης ἔργα εἶναι τὰ ἐπιωφελεῖ. —

(ἐδῶ δὲ Σωκράτης ἐκθέτει τὰ ἐξ ὧν σύγκειται ὁ διοργανισμὸς τοῦ ἀνθρώπου θαυμασία).

« . . . Τούτων λοιπὸν τοσούτον τεχνήντως ἐχόντων, ἀμφιβάλλεις ἀκόμη ἂν ᾔναι γνώμης ἔργα; — Οὐχί, μὰ Δία, ἀλλὰ μάλιχα θεωρῶν αὐτὰ ἐξάγω ὅτι εἶναι σοφοῦ τινος καὶ ζωοπαρόχου δημιουργοῦ τεχνήματα· καὶ μολονότι ὁ δημιουργὸς οὗτος δὲν εἶναι αἰσθητὸς, πρέπει μιλοντούτο νὰ τὸν πιστεύωμεν· διότι, καθὼς ἂν καὶ δὲν βλέπωμεν τὴν ψυχὴν τὴν γνωρίζομεν ὁμῶς ἀπὸ τὰς ἐνεργείας τῆς, οὕτω καὶ ἀπὸ τὰ δημιουργήματά τῆς πρέπει νὰ γνωρίσωμεν τὴν θεότηα. (1) »

Ἀλλοῦ δὲ Σωκράτης ἔλεγε περὶ Θεοῦ, ὅτι εἶναι ἄυλος, ὅτι ἡ σοφία καὶ ἰσχύς του δὲν ἔχουν ὅρους, ὅτι ἅμα πάντα ὅρα, πάντα ἀκούει, πανταχοῦ πάρεστι, καὶ πάντων ἐπιμελεῖται.

(1) ΞΕΝΟΦ. Ἀπομν. Βιβλ. Α'. Κεφ. δ'.

καὶ ὅτι ἡ ἀνθρώπινος ψυχὴ εἶναι ἐπὶ γῆς ἀσθενὴς καὶ ἀτελής
εἰκλὼν ἐκεῖνου.

Ἐμάντευσε λοιπὸν τὴν μονάδα τοῦ Θεοῦ· ἐμάντευσε τὴν
ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς . . . καὶ τι περισσότερο, ἂν πιστεύ-
σῃμεν τοὺς ὑπομνηματιστὰς τοῦ Πλάτωνος, καὶ τινὰς λέξεις
φυγίσσας ἀπὸ τὰ δύο ἐκεῖνα ἐξοχα χεῖλη. Διὰ τοῦ Σωκρά-
τους ὁ ἄνθρωπος ἔκαμεν ἐν τεράστιον βῆμα φθάσαν μετριοῦ
ἡδύνατο ἀνθρώπινον βῆμα τότε νὰ φθάσῃ· διὰ νὰ κάμῃ καὶ δεύ-
τερον ἐχρειάζετο ἀποκάλυψιν, καὶ ὁ Σωκράτης, διὰ τῶν λό-
γων, τοῦ βίου καὶ τελευτῆς του προητοίμασε ταύτην τὴν ἀπο-
κάλυψιν.

Τωόντι· ὁ υἱὸς τῆς Φαιναρέτης καθ' ὅλον τῆς ζωῆς του
τὸ διάστημα προσέβαλλε τὴν ἰσχὺν τῶν αἰσθήσεων, τὴν ὁποί-
αν μετὰ τέσσαρας αἰῶνας κατέστρεψε τῆς Μαρίας ὁ υἱός. Ἡ
φιλοσοφία τοῦ πρώτου ἦτον ὅλη θρησκευτικὴ, ἐλαφρά, γλυ-
κεῖα· καὶ ἠθέλε τις εἰπεῖν ὅτι ὑπῆρξε τὸ νᾶμα ἐκ τοῦ ὁποίου
τὸ χριστιανικὸν ξύλον ἀρδευθὲν παρήγαγε τοὺς ὁποίους γε-
όμεθα τὴν σήμερον καρπούς. Κανεῖς δὲν ἀρνεῖται ὅτι ἡ κα-
θαρὰ τοῦ Σωκράτους διδασκαλία, ἂν καὶ πολὺ πρῶτος, πε-
ριέχει ὅλα τὰ στοιχεῖα ὅσα ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ ἀνέπτυ-
ξεν ἐπομένως καὶ ἐκαθάρισεν ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς. Καὶ ἂν
ὑποθέσωμεν ὅτι τινὲς τῶν ὁμοίων μας προικίζοντ' ἐνίοτε ἀπὸ
ὑπεροχῆν τινα· ἢ, ἂν ποτὲ ἄνθρωπος κατέστη ἄξιός τοῦ νὰ
ὑποτεθῇ ὡς ἀπὸ ὑπέρτερον ἐμπνεόμενος πνεῦμα, ὁ ἄνθρωπος
οὗτος ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως ὁ Σωκράτης.

Ἄν ἡ θρησκεία μας δὲν θέλῃ πρόδρομον τοῦ Ἰησοῦ τὸν Σω-
κράτην, ἡμεῖς θέλομεν ἀρκεσθῆν νὰ τὸν ὀνομάσωμεν προ-
πρόδρομον· διότι καὶ ὄντως ἦτον ἐμπνευσμένος· μᾶς τὸ εἶπε,

καὶ τὸ ἐπανελάβε. Πῶς θέλετε νὰ μὴ πιστεύσωμεν λόγον ἀνθρώπου θύοντος τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας; Θέλομεν ἀπόδειξιν τρανωτέραν ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ Σωκράτους ὀποθνήσκοντος; Ναί, ἦτον ἐμπνευσμένος· ἦτο πρόδρομος τῆς μεγάλης ἀποκαλύψεως, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς ἡτοίμαζεν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν. Ἡ ἀλήθεια καὶ σοφία δὲν πηγάζουσιν ἐξ ἡμῶν, ἀλλὰ καταβαίνουσιν ἐξ οὐρανοῦ εἰς τὰ σκεύη τῆς ἐκλογῆς, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς, κατὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐποχῶν, καταπέμπει. Τὰ σκεύη ταῦτα διέσπειρεν ἐδῶ κ' ἐκεῖ, καὶ ἦσαν τῆς πανσοφίας τοῦ ψεκᾶδες, μέχρι τῆς εὐδαίμονος στιγμῆς καθ' ἣν ἀφθόνως μᾶς ἐρράντισε διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Υἱοῦ του.

Ἰπῆρξαν ἐνθουσιασταὶ τινεῖς, καταντήσαντες εἰς μυστικισμὸν ἐκ τοῦ ἄκρου πρὸς τὸν μέγαν ἄνδρα τῆς ἀρχαιότητος θαυμασμοῦ των. Ὑπερμημάτισαν παραδόξως τὸ Δαιμόνιον τοῦ Σωκράτους· πλὴν τὸ Δαιμόνιον τοῦ Σωκράτους ἀπεῖχε πολὺ τῶν ιδιοτήτων τὰς ὁποίας οὗτοι ἀπέδωσαν εἰς αὐτό. Δὲν τὸν ἀπεκάλυπτεν ἀπόλυτα καὶ ὑπερβαίνοντα τὸν ἀληθῆ ὅρον τοῦ ὀρθοῦ νοῦ, τὸ σημεῖον ἐκεῖνο πέραν τῆς οὐλοῦ τῆ λογικῆς παραλογεῖ, ἀλλὰ τὸν ἐβοήθει εἰς τὰς κοινωνικὰς του πράξεις, διευθετουμένως ἄριστα ἀπὸ τὴν Φρόνησιν. Ἦτον εἶδος προαισθήσεως τῶν ὀλεθρίων συνεπειῶν ὅσαι προκύπτουσιν ἐξ ἀλογίας, ἢ ἀλληγορία τὴν ὁποίαν μετήρχετο διὰ νὰ ἐξηγῇ τὴν προφύλαξιν ἣτις ἐπινεύεται ἀπὸ τινος πρὸς βλεψὶν γνωστικῇ. Τέλος πάντων, ἦτο, μὲ φαίνεται, γνῶσις συμπυκνωθεῖσα ἀπὸ βαθεῖαν τῶν πραγμάτων πείραν (1).

(1) Ἀφοῦ πνεύματά τινα ἐνησχολήθησαν εἰς τὰ φαινόμενα τῆς ὑπνοβασίας, καὶ ὁ Μέσμερ κατέπληξε τὸν κόσμον διὰ τῆς νέας ἐπιστήμης τοῦ Ζωϊκοῦ Μαγνητισμοῦ, διάφοροι ὁπαδοὶ τοῦ συστήματος

Προθέμενος τὸν μέγαν σκοπὸν τοῦ νὰ καταστήσῃ ἀγαθοὺς πολίτας τοὺς Ἀθηναίους, ὁ Σωκράτης προησθάνθη βέβαια καὶ τοὺς ὁποίους ἐμελλε νὰ διατρέξῃ κινδύνους, καὶ τὸν θάνατόν του ἴσως αὐτόν, διότι εἶχε νὰ παλαίσῃ μὲ ἰσχυροὺς, εἰς τοὺς ὁποίους ἐσύμφερον ἡ διακτήρησις τῶν προλήψεων, τῆς ἀμαθείας καὶ τοῦ ἐγκλήματος· ἀλλὰ τί ἴσχυε νὰ δειλιάσῃ τὸν ἐναποταμιεύσαντα τὰς ἐλπίδας του πέραν τῆς γῆς ταύτης; τὸν θεωροῦντα, τὴν μὲν παροῦσαν ζωὴν ὡς ὀχληρὰν ὑπαρξίν, τὸν δὲ κόσμον ὡς τόπον φυλακισμοῦ, τόπον ἐξορίας καὶ ἀπέχοντα τῆς ἀληθοῦς πατρίδος του;

Ὅταν ἡ διαφθορὰ εἰσεχώρησεν εἰς ὅλους τοὺς ἐν ἀρχαῖς, καὶ ὁ σοφὸς Ἀθηναῖος, μολοντί παρετῆρει τὸ κινδυνῶδες τῶν πολιτικῶν θέσεων εἰς φιλοδίκαιον ἄνδρα, ἠναγκάσθη μολοντοῦτο νὰ υποχωρήσῃ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὁμοφύλων του καὶ νὰ

τούτου ἤλπισαν ν' ἀνακαλύψωσι καὶ εἰς τὸ Δαιμόνιον τοῦ Σωκράτους ἐπίσημον παράδειγμα τῆς παραδόξου ιδιότητος τοῦ προφητεύειν τὰ μέλλοντα, ἐμφανιζομένης εἰς τοὺς ὑπνοβάτας. Μολοντοῦτο ἀδύνατον εἶναι νὰ ζηριχθῇ τις ἐπὶ τοιούτου παραλληλισμοῦ· ἐπειδὴ λέγουν ὅτι τὸ προορατικὸν ἐμφανίζεται μόνον εἰς κρίσιμον τοῦ σώματος κατὰστασιν, καὶ ἔχει συμπτώματα ἐξωτερικά, ὡς τὸν ὕπνον, φανερόντα τὴν ἀσθένειαν. Ἄλλ' οὐδεὶς τῶν ἱστορικῶν δὲν μᾶς βεβαιῶσι ὅτι ὁ Σωκράτης δαιμόνιζόμενος ὑπέκυπτεν εἰς ἐκτάκτους παρομοίας κρίσεις. Ὁ Πλούταρχος, ὅστις ἰδιαιτέρως ἐπραγματεύθη τὸ Δαιμόνιον τοῦ Σωκράτους, δὲν ἀναφέρει οὐδὲν σύμπτωμα μεταβολῆς τοῦ διοργανισμοῦ, ἐνῶ βίος ἄλλος ἀπὸ τὸν τοῦ Σωκράτους δὲν ὑπῆρξε δημοσιώτερος. Ὁ Ἀββὰς Sallier εἰς τὰ ὑπομνήματα τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἑγγράφων, ὡς καὶ ὁ βαθύνους κριτικὸς Τιεδεμάννος, σοχάζονται ὅτι τὸ δαιμόνιον τοῦ Σωκράτους δὲν ἦτον ἄλλο παρὰ φυσικὴ τις ἀγχίνοια, ἢ ἐνστικτός τις πρόνοια, ἀλλ' ὅχι ἐξοχος σοφία, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ γραμματικῶς ἡ λέξις δι' ἣς ἐσήμαινε τὸ πρᾶγμα τοῦτο ὁ Σωκράτης. Ἴδε *DEGERANDO, Hist. comp. des Systèmes de Philosophie, Tome II. Chap. VIII.*

λάβη μέρος, ἂν καὶ παρηκμακῶς, εἰς τὰ πράγματα, ὅπου διέπρεψε μὲ τὴν συνήθη τοῦ αὐστηρότητα ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης, ἤλεγγεν ἀφόβως τὸ αὐθαίρετον καὶ καταχρήσεις τῶν τυράνων, δὲν ἐδειλιάζεν ἀπὸ τὴν ἰσχύν των, καὶ, ὅταν παρεκινήθη νὰ ὑπογράψῃ τὴν καταδίκην αὐτῶν, εἶπεν ὅτι νὰ γράψῃ δὲν ἤξευρεν.

Ὀλιγώτερον ἀξιοθαύμαστος ὑπῆρξεν εἰς τὸν ἰδιωτικόν του ἰόν; Μέτριος καὶ ἐγκρατὴς, οὔτε ἀπὸ τὸ θερινὸν κυνόκαυια, οὔτε ἀπὸ τὸ βαρὺ τοῦ χειμῶνος ψυχὸς ἠναγκάζετο νὰ καφεύγῃ εἰς μεταβολὰς ἐνδυμασιῶν. Πράττων δὲ τὸ καλόν, ποτὲ δὲν ἐξαρχεῖτο εἰς αὐτὸ, λέγων ὅτι ὅλα τὰ πράγματα χουσι τὸ καλῆτερόν των, καὶ δὲν ἔπραττε ποτέ τι χωρὶς νὰ ἴναι νὰ δώσῃ λόγον περὶ αὐτοῦ, ἂν ἠρωτᾶτο.

Οἱ Ἀθηναῖοι, διὰ νὰ θεραπεύσωσι τὸν ἐκ τῆς πανώλους προλθόντα βροτολοιγόν, ἐσυγχώρησαν εἰς τοὺς πολίτας νὰ συζεύγνυνται δύο γυναῖκας. Τότε καὶ ὁ Σωκράτης ἐνυμφεύθη δευτέραν, τὴν Μυρτώ, μᾶλλον κατὰ συμπάθειαν πρὸς τὴν περὶ αὐτῆς. Ἡ πρώτη του σύζυγος ὠνομάζετο Ξανθίππη, καὶ αὐτῆς αἱ διεσραμμέναι ιδιότητες ἐξήσκησαν διὰ πολλοῦ τὴν φιλοσοφίαν του. — Ὅταν τὴν ἐνυμφεύθη, ἔλεγεν εἰς τὸν ἰντισθένην, ἐκατάλαβα ὅτι, ἂν δυνηθῶ νὰ ὑποφέρω μέχρι τέλους αὐτὴν, θέλω εἶσθαι ἱκανὸς καὶ μετὰ παντὸς ἄλλου ἀνθρώπου νὰ συνδιαιτηθῶ. — Εἰς δὲ τὸν πρεσβύτερον υἱόν του ἰαμπροκλῆν, παραπονούμενον κατὰ τῆς μητρὸς του καὶ χαεπαίνοντα, εἶπε μίαν ἡμέραν·

« Ἐνθυμήθητι ὅτ' εἶναι μήτηρ σου, ὅτι σ' ἐκυοφόρησε, σ' ἐβάστα-ν εἰς τὰς ὠλένας της, σ' ἐθήλασε, σ' ἐπεμελήθη, σὲ ἀνέθρεψεν· ὅτι ἰνδύνευσε διὰ σέ· ὅτι λύπας, μερίμνας, κόπους τὴν ἑκάμες πολ-χικὸς νὰ ὑποφέρῃ. Εἶναι ἀληθές· πράττει ἴσους χεῖρονα τῶν ὅσα εἶ-

περ' εἶναι σκληρά, ἀγρία πλὴν, υἱέ μου, ποῖον τῶν δύο σὲ φαίνεται δυσφορητότερον, ἀγριότης θηρίου ἢ ἀγριότης μητρός ; — Μητρός ! Μητρός ! — Μητρός ; Σ' ἐλάττισέ ποτε αὐτή ; σ' ἐδάγγασέ ποτε ; ὑπέφερες ποτὲ ἐξ αὐτῆς ὅ,τι ἐκ τῶν θηρίων ὑποφέρουσιν οἱ ἄνθρωποι ; — Ὅχι, ἀλλ' εἰς τὴν ζωὴν μου, λέγει ἐνίοτε λόγους τινὰς τοὺς ὁποίους ἀδύνατον εἶναι νὰ χωνεύσῃ κανεῖς. — Συμφωνῶ, ἐπρόσθεσεν ὁ Σωκράτης· ἀλλὰ καὶ σὺ πόσα δὲν τὴν ἔκαμες ; ποσάκις δὲν τὴν ἐκώφανες μὲ τοὺς κλαυθμυρισμούς σου ; ποσάκις δὲν τὴν ἐτάραξες μὲ τὰς ἀταξίας σου ; πόσας νύκτας δὲν ἠγρύπνησε διὰ τὰς καχεξίας τῆς νηπιότητός σου ; Τὴν ἀφῆκες ποτὲ ἀμέριμνον ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐγεννήθης ; Τίς τρέμει διὰ τὴν ὑγείαν σου ὅσον αὐτή ; Ἐνίοτε λόγοι τῶν οἰκιστῶν σκληροὶ φεύγουν τὸ ἔρκος τῶν ὀδόντων της, ἀλλὰ νομίζεις ὅτι βάλλει βάσιν εἰς ὅσα λέγει ἡ ἰδία ; Ἔσο βέβαιος ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν τοῦ θυμοῦ της τὴν ζιγμὴν ἀπὸ καρδίας σὲ ἀγαπᾷ, καὶ τρέμει διὰ τὴν ὑπαρξίν σου. Δὲν πιστεύεις ὅτι σπαράττονται τὰ σπλάγχνα της εἰς τὸ ἐλάχιστον δυστύχημά σου ; ὅτι προτιμᾷ αὐτὴ νὰ δυστυχήσῃ παρὰ σὺ ; ὅτι ἤθελε στερήσῃν ἀπὸ τὰ χεῖλη της τὸν ἄρτον, διὰ νὰ τὸν δώσῃ εἰς σέ ; ὅτι ἤθελε θυσιάσῃν τὴν ζωὴν της ὑπὲρ τῆς ἰδιότητός σου ; ὅτι διὰ σὲ ἀπκύστωι παρακαλεῖ τοὺς Θεοὺς ; . . . — Τὸ πιστεύω. — Καὶ τὴν εὐρίσκεις λοιπὸν ὑπὲρ θηρίον σκληράν ; καὶ κατ' αὐτῆς ἀγανακτεῖς ; . . . Ὑἱέ μου, σὺ ἔχεις ὅλα τ' ἄδεια ! » (1)

Ὅποιος ἀνὴρ ! ὁποῖος πολίτης ! ὁποῖος πατήρ ! — Ὁ Διδερότος λέγει· ὅσον ὀλιγώτερον ἀξία τοιοῦτου ἐπιλόγου ἦτον ἡ Ξανθίππη, τόσον πλέον πρέπει τὸν Σωκράτην νὰ θαυμάσωμεν.

Εἴπομεν προλαβόντως ὅτι Σχολεῖον συστηματικὸν δὲν εἶχεν ὁ Σωκράτης, ἀλλ' ἐδίδασκε συναναστρεφόμενος νέους πρὸ πάντων, ὡς φύσεως ἐπιδεκτικωτέρας τοῦ καλοῦ. Διὰ νὰ τοὺς καταστήνῃ δ' ἐραστὰς τῆς ἀληθείας καὶ ἐπομένως ἐναρέτους,

(1) ΞΕΝΟΦ. Ἀπομν. Βιβλ. β'. Κεφ. β'.

ἐσύχναζεν εἰς τοὺς τόπους τῆς διασκεδάσεώς των (1), εἰς τὰς πλατείας, κήπους, λουτρά, περιπάτους, γυμνάσια, καὶ ἄλλα μέρη· ὠμίλει ἀναφανδόν, καὶ ὅστις ἤθελεν ἐπλησίαζε νὰ τὸν ἀκούσῃ. Ὅσάκις ἐθαύμαζαν τὸν ἐπὶ τῆς ἡλικίᾳς ζῆλόν του, Μιμοῦμαι, ἔλεγε, τὴν μητέρα μου· ἐκείνη ἐμαίευε σώματα, ἐγὼ μαieiύω ψυχάς.

Καὶ τοι φιλόσοφος ποτὲ δὲν συνέλαβεν, ὡς οἱ ἄλλοι, τὴν ιδέαν τοῦ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐξαιρεθῇ τῶν χρεῶν τοῦ πολίτου. Τὸν εἶδαν αἰχμητὴν εἰς τὸν μεταξὺ Ἀθηναίων καὶ Λακεδαι-

(1) Τοῦ Σωκράτους ἡ μὲ τοὺς μαθητὰς διαγωγή ἦτο πατρὸς καὶ φίλου διαγωγή, ὥστε καὶ νὰ ἀστεieiύεται, νὰ συμποσιάζῃ πολλάκις μ' αὐτοὺς, νὰ συμπαίζῃ ὅμως πάντοτε πρὸς ὠφέλειαν αὐτῶν. Ἐνας ἀπὸ τούτους τοὺς νέους διηγεῖται μεταξὺ πολλῶν συνηλίκων, μὲ τὸν κοινὸν εἰς τοὺς Ἕλληνας περὶ τοῦ κάλλους ἐνθουσιασμόν, ἀναφλεγόμενον ἐτι ἀπὸ τὴν ἡλικίαν του, τῆς Θεοδότῃς τὸ κάλλος, « ὅτι κρείττον εἶη λόγου ». Ἐρωτῶ τώρα, ἰ Τί ἐμελλε ν' ἀκολουθήσῃ ἀπὸ τοῦτο; — Πολλὰ ὀλίγοι ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ παρευρεθέντας νέους καὶ ἀκούσαντας τὸ τόσον κάλλος δὲν ἤθελαν τρέξιν ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον εἰς τῆς Θεοδότῃς. Ὁ Σωκράτης λοιπὸν (ἐρωτῶ δεύτερον) ἰ τί ἐχρεώσται νὰ κάμῃ; νὰ τοὺς ἀφήσῃ ἕνα καθένα νὰ πλησιάσῃ τὰ δίκτυα τῆς ἐταίρας, ἢ νὰ τοὺς συνοδεύσῃ ὅλους ἐντάμα εἰς αὐτήν; — Ἐχαμε τὸ δεύτερον, καὶ τοῦτο ἔπρεπε νὰ κάμῃ. Ἐκεῖ παρόντων, ἡ μετὰ τῆς Θεοδότῃς συνομιλία του εἶναι ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους εἰρωνεῖα, ἀλλ' εἰρωνεῖα τοιαύτη, ὥστε νὰ κινήσῃ τὴν ἐταίραν εἰς ἔρωτα σχεδὸν τῆς διδασκαλίας τοῦ Σωκράτους, καὶ νὰ τὴν προετοιμάσῃ εἰς δευτέρας ἄλλας συμβουλάς σπουδαιοτέρας τοῦ φιλοσόφου.

Δὲν συνωμίλησε μὲ μόνην τὴν Θεοδότην, ἀλλὰ καὶ μὲ ἄλλας ἐταίρας ὁ Σωκράτης, καὶ κατὰ τὴν φύσιν ἡ διαγωγήν καθεμιᾶς ἐποίκιλλε τὴν διδαχὴν του. Ἡ τολμηροτέρα τῆς Θεοδότῃς Καλλιστὼ ἔαυχθή εἰς αὐτὸν, ὅτι ἦτο καλὴ νὰ τοῦ ἀποσπάσῃ ὅλους τοὺς μαθητὰς, ἐνῶ αὐτὸς δὲν ἴσχυε νὰ τῆς ἀποσπάσῃ κανένα ἑραστήν. Καὶ ὁ Σωκράτης τὴν ἀπεκρίθη « Δὲν εἶναι παράξενον· σὺ τοὺς κινεῖς εἰς τὸν κατήφορον, κ' ἐγὼ τοὺς βιάζω πρὸς τὸν ἀνέφορον, ὁδὸν ἀσυνείθιστον εἰς τοὺς πολλούς. » — Α. ΚΟΡΑΗ Προλεγόμενα εἰς τ' Ἀπομν. τοῦ Ξενοφ.

μονίων σκληρὸν πόλεμον. Παρευρέθη εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Ποτιδαίας πλησίον τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ κανεῖς δὲν ἐφάνη ἀνεκτικώτερος ἀπ' αὐτὸν εἰς τὰς δεινοπαθείας. Οἱ Ἀθηναῖοι ὑπῆρξαν δυστυχεῖς εἰς τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Δηλίου, καὶ ὁ Ξενοφῶν, καταρρίφθεις τοῦ ἵππου του, ἤθελε φονευθῆν ἂν ὁ πεζὸς Σωκράτης δὲν τὸν ἔφερεν ἐπὶ τῶν ὤμων του εἰς μέρος ἀσφαλές. — Ὑπὸ τοιοῦτον δὲ φορτίον ἐπεριπάτει ὅχι ὡς δραπέτης, ἀλλ' ὡς ἀνὴρ γεωμετρῶν. — Ἄλλοτε ἔσωσε τὸν Ἀλκιβιάδην. Ἐπίσης ἐντιμον δικηγῶν ἔδειξε καὶ εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀμφιπόλεως.

Ἐλάλησε περὶ ἠθικῆς καλλονῆς καὶ ἀσχημοσύνης. — διὰ κἀνεὸς εἶδους συμφέρον ἢ φόβητρον δὲν ἐκράτησε τὴν ἀληθειαν ἐντὸς τῶν χειλέων του. — παρέβλεψε τὰς ὕβρεις· ἢ συγχώρησις τῆς ὕβρεως, ἥτις παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς εἶναι ἀρετὴ, παρὰ τοῖς φιλοσόφοις εἶναι ἐκδίκησις. — Ἦτο πτωχὸς, κατὰ τοὺς πλειότερους, καὶ μολοντοῦτο ἡ σύζυγός του ποτὲ δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν καταπείσῃ νὰ δεχθῇ τὰ δῶρα τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ ἄλλων ἀρχόντων οἵτινες τὸν ἐτίμων· ἡ πτωχὴ γυνὴ δὲν ἠδύνατο νὰ καταλάβῃ τί ἀλλόκοτον πρᾶγμα ἦτον αὐτὴ ἡ φιλοσοφία. — Εὐδελύχθη τὴν κολακείαν. — ἡγάπα τὴν ἑραιότητα καὶ εἰς τὰς γυναῖκας καὶ εἰς τοὺς ἄνδρας, ποτὲ ὅμως αἰχμάλωτος αὐτῆς δὲν ἔγεινεν· ἀπόδειξις, ὅτι ὁ Ἀριστοφάνης τὸν ἐφείσθη κατὰ τοῦτο. Ἡ Πυθία εἶχεν εἰπεῖν εἰς τὰς ἡμέρας του· Σοφὸς εἶναι ὁ Σοφοκλῆς, σοφώτερος ὁ Εὐριπίδης, σοφώτατος πλὴν ὁ Σωκράτης.

Ἄλλ' ἡ ἀρετὴ δὲν βραβεύεται ἐπὶ ταύτης τῆς γῆς· τὸ ἀπέδειξεν ἡ ἀρχαιότης καὶ τὸ ἐπεκύρωσαν αἱ ἡμέραι μας. Ἄλλοτε, εἰς τὰς ἰδίας Ἀθήνας, ἐξωστρακίζετο ὁ Ἀριστείδης, διότι ὁ κόσμος ἐβαρύνθη ν' ἀκούῃ ἀκαταπαύστως ὅτι ἡ το δίκαιος· ἡ πόλις αὕτη ἀφῆκε τὸν τροπαιοῦχον τοῦ Μαραθῶ-

νος ν' ἀποθάνῃ ἐντὸς ζοφεράς εἰρηκτῆς· ἀπεδίωξε τὸν Θεμιστοκλῆν· ἐπέμψε θάνατον, ἀντὶ στεφάνου, εἰς τοὺς ἐνδόξους νικητὰς τῶν Ἀργινουσῶν· ἐπότισε κώνειον εἰς τὸν Φωκίωνα. — Ἄλλοτε ἡ Ῥώμη, ἡ ἀχάριστος Ῥώμη, ἀπεποιήθη τὴν περίθλψιν τῶν ὁστέων τοῦ Σκηπίωνος, καὶ ἐνῶ ἐξ ἐνὸς μέρους ἐτίμα Γράκχους, Μαρίους, Κατιλίνας, Κλαυδίους καὶ Καίσαρας (1), ἐξ ἄλλου ἠνάγκαζε τὸν Κάτωνα ν' ἀποθάνῃ μὲ τὸν πλέον ἐπώδυνον θάνατον, καὶ τὸν Βροῦτον νὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τοῦ ξίφους τοῦ ἀποποιούμενος τὴν ἀρετὴν.

Εἶχεν ἤδη κατασταθῇ ὁ Σωκράτης ἡ μάστιξ τῶν Σοφιστῶν· ἔθεν, οἱ ψευδορρήτορες, οἱ κακοὶ ποιηταὶ, οἱ ἄδικοι, οἱ δεισιδαίμονες, καὶ οἱ ἀλαζόνες πλούσιοι, συνεμάχησαν κατὰ τοῦ κλονοῦντος ὄλων αὐτῶν τὴν τυραννίαν. Ὁ ζῆλος τῶν μαθητῶν του, μιμηθέντων ἄριστα τὴν εἰρωνεῖαν τοῦ διδασκάλου, ἠρέθισε τὸ πᾶν κατ' αὐτοῦ. Τὰ μίσση ἐπηυξήθησαν, ἐπολυπλασιάσθησαν. — ὁ Σωκράτης ἐξηκολούθει νὰ τὰ περιφρονῇ. — ἀδιαφύρει ἂν εἰς τὸ θέατρον ἐχειροκροτεῖτο ἡ ἀγχινοῦστᾶτη ἀλλὰ καὶ βωμολοχικὴ κωμωδία τοῦ ὄργανου τῶν ἐχθρῶν τοῦ Ἀριστοφάνους (2), αἱ Νεφέλαι, ὅπου παρίστατο

(1) Πρὶν ὁ Καῖσαρ κατασταθῇ μέγας, ἦτον ὁ κακοηθέστερος τῶν Ῥωμαίων.

(2) Καὶ μολοντοῦτο, ὁ προσφιλὴς τοῦ πικρῶς κωμωδηθέντος Σωκράτους, ὁ φιλόσοφος Πλάτων, πέμψας πρὸς τὸν Διονύσιον τῶν Συρακουσῶν τὰς κωμωδίας τοῦ Ἀριστοφάνους, ὡς τὸ ἀληθέστερον καὶ χομψότερον ἀπεικόνισμα τοῦ Ἀθηναίου βίου, προσεπέγραψεν αὐτὸς, καθὼς λέγουν, τὸ δίστιχον

Αἱ Χάριτες τέμενός τι λαβεῖν, ὅπερ οὐχὶ πεσεῖται

Ζητοῦσαι, ψυχὴν εὖρον Ἀριστοφάνους.

ἀεροβατῶν καὶ περιφρονῶν ἐντὸς κρεμάθρας τὸν ἥλιον Σωκρά-
της τις. — Ὁ ἀληθὴς Σωκράτης ἤκουσεν ἀταρχῶς τὴν κω-
μωδίαν ταύτην· ἔφθανε δὲ αὐτὸν ἡ πεποίθησις τοῦ ὅτι ἦτον
ἀθῶος. Ἀφοῦ τὴν μὲν εὐδαιμονίαν του ἐθεμελίωσεν ἐπὶ τῆς
ἀρετῆς, ταύτην δὲ πάλιν ἐπὶ τῆς φύσεως, οὐδὲν ἴσχυε νὰ τὸν
δειλιάσῃ πλέον.

Τέλος πάντων ἀνεφύησαν δύο κατήγοροι· ὁ Ἄνυτος καὶ
ὁ Μέλιτος· ὁ μὲν πλούσιος ἀριστοκράτης, ὁ δὲ τραγικὸς ποιη-
τής. Τὸν ἐκατηγόρησαν ὡς φθορέα τῆς νεολαίας καὶ ὡς ἄθεο-
ν. — Οἱ θεοσεβεῖς ὠνομάσθησαν πάντοτε ἄθεοι.

Τῶντι, ἡ θρησκεία του δὲν ἦτον ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τῆς πα-
τρίδος του· κατεπάτησε τοὺς Θεοὺς καὶ τὰς προλήψεις τῶν
Ἑλλήνων· κατεφρόνησε τὰ μυστήριά των, καὶ, ἐνισχυθεὶς ἀπὸ
τὴν διάγνωσιν τῆς μονάδος τοῦ Θεοῦ, ἔλαβε τὴν τόλμην ν'
ἀποκαλύψῃ εἰς τοὺς μαθητάς του κινδυνώδη ἀλήθειαν.

Ἐφυλκίσθη (1)· δὲν ἠθέλησε νὰ διασωθῇ ἐκ τῆς εἰρκτῆς,
μολονότι οἱ μαθηταὶ καὶ φίλοι του τὸν ἐπρόσφεραν ὅλα τὰ μέ-
σα τοῦ νὰ τὸ ἐπιτύχῃ. Ἡδύνατο νὰ ὑπερασπισθῇ ἑαυτόν· ν'
ἀρνηθῇ τὸ σύστημά του· δὲν ἠθέλησε· πῶς νὰ ψευσθῇ εἰς τὸν
Θεὸν ὅστις ἀμέσως πρὸς αὐτὸν ἐλάλει; — Κατεδικάσθη.

Ὁ θάνατος τοῦ σοφωτάτου τῶν θνητῶν ὑπῆρξεν ὁ ὠραι-
ότερος θρίαμβος δι' αὐτόν. Ἡ λύπη καὶ αἱ ἀποδοθεῖσαι οἰλί-
γον μετὰ θάνατον τιμαὶ εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ Σωκράτους,

(1) Ἐὰν δι' ἄλλην τινα παρὰ διὰ πολιτικὴν αἰτίαν κατεδικάσθη
καὶ μένῃ ὁ Κύριος Θ. Καίρης ὑπὸ φύλαξιν, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνη-
σις ἤθελεν εἰσθαι ἀξιοκατάκριτος· ἀλλὰ καὶ οὕτως, ἔφθανε διὰ τὸν
πεπαιδευμένον ἄνδρα ἡ ποινὴ τοῦ ὅτι ἐκλείσθη ἡ Σχολή του καὶ
ἀφωρίσθη ἡ δόξα του — δικαίως.

ἦσαν δι' ἐκεῖνον ἢ πληρεστέρα τῶν ἐκδικήσεων, ἀνωτέρα καὶ αὐτῆς τῆς ποιῆς εἰς τὴν ὁποίαν ὑπέκυψαν οἱ κατήγοροί του ἐπομένως (1).

Πούποτε δὲν ἀπαντῶμεν ἀφορμὴν τοῦ νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ὁ Σωκράτης ἐκινήθη ἀπὸ κενὴν φιλοδοξίαν πρὸς διάδοσιν τῆς δόξης του· οἱ ἀναφερόμενοι ἀπὸ τὸν Πλάτωνα λόγοι τῆς τελευταίας ἡμέρας του εἶναι τόσον ἀπλοῖ ὅσον καὶ εἰς τὸ μέσον τῆς ζωῆς του. Ὁ θάνατός του ἦτον εἰκὼν ἀξία καὶ ἀνθρωπίνου καὶ οὐρανίου βλέμματος. — Ἀπέβνησκε χωρὶς μῖσος πρὸς τοὺς καταδιώκοντας αὐτὸν, θυμὰ τῶν ἀρετῶν του, καὶ τῆς ἀληθείας ὀλοκαύτωμα. Εἰς τὴν ὥραν τῆς ποιῆς οὐδεμία προδίδεται ἀδυναμία εἰς αὐτόν. — ὑπείκων εὐχαρίστως εἰς τὴν βούλησιν τῶν θεῶν, τοὺς ὁποίους ἀναγνωρίζει ἀπανταχοῦ, θεωρεῖ τὴν ὑστάτην τῶν ἡμερῶν του κατ' ἄλλο μὴ διαφέρουσιν τῶν ἐπιλοιπίων τοῦ βίου του, παρὰ κατὰ τὸ ὅτι αὐτὴ δὲν εἶχεν αὖριον! — Ἐξακολουθεῖ μετὰ τῶν φίλων του τὴν χθесινὴν ὁμιλίαν· πίνει τὸ κώνειον ὡς σύνηθες ποτόν· πλαγιάζει διὰ ν' ἀποθάνῃ ὡς νὰ ἐπλαγιάζε διὰ νὰ κοιμηθῇ· τόσον εἶναι βέβαιος ὅτι οἱ θεοὶ παρίσταντο ἐκεῖ, ἔμπροσθεν, ὅπισθεν, ἀπανταχοῦ, καὶ ὅτι ὑπάγει εἰς τοὺς κόλπους τῶν νὰ ἐξυπνήσῃ. (2)

(1) Οἱ Ἀθηναῖοι ἐμετανοήσαν ἀμέσως διὰ τὸν ἄδικον τοῦ δικαίου θάνατον· ἐκλείσαν τὰ γυμνάσια καὶ τὰς παλαίστρας· ἐκ τῶν ἐχθρῶν του, ἄλλους κατεδίωξαν αὐθμερὸν, τὸν δὲ Μελίτον κατεδίωξαν εἰς θάνατον· πρὸς σημεῖον δ' εὐγνωμοσύνης ἐτίμησαν μετὰ χαλκῆν εἰκόνα τὸν Σωκράτην,

(2) Ἡ χριστιανικὴ μας ὀρησχεία θέλει τὸν θάνατον ἡμερότατον καὶ γλυκύτατον δι' ἐν τέκνον τῆς, ἀλλὰ πατέρες τινὲς ἐκκλησιαστικοὶ δὲν ἐπραξαν καλῶς, μὲ φαίνεται, προσπαθοῦντες νὰ παραστήσωσιν

Ὁ Σωκράτης δὲν συνέγραψέ τι ἀπ' ἑαυτοῦ· τοῦλάχιστον δὲν διεσιώθη τί. Ὅ,τι γνωρίζομεν περὶ αὐτοῦ χρεωστεῖται εἰς τὸν Πλάτωνα, τὸν Ξενοφῶντα καὶ τινες ἄλλους. Ὁ Ἀριστόξενος, Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς, ὁ Παναίτιος, ὁ Καλλισθένης καὶ ἄλλοι ἐνησχολήθησαν ἐπίσης εἰς τὰ περὶ τοῦ φιλοσόφου τούτου, ἀλλὰ τὰ συγγράμματά των ἐχάθησαν.

εἰς τοὺς ἀπλοῦς μας ἀρκετὰ ἐπώδυνον καὶ τρομερὸν τὸν θάνατον.

Παρατηρεῖ τις ἐν πλῆθος τροπαρίων ψαλλομένων εἰς ἐπικηδείους ἀκολουθίας καὶ ἀπὸ φόβον κυριεύεται. Περιπλέον, τὰ εἰκονίσματα τοῦ ἀγγέλου ὅστις παραλαμβάνει τὰς ψυχὰς τὸν παρασῇνουν μὲ ῥομφαίαν ὀξείαν εἰς τὴν δεξιάν, μὲ ὁρμὴν ἀριμάνειον εἰς τὴν θέσιν τοῦ σώματος, καὶ ἀσπλάγγως πατοῦντα τὸ σῶμα ψυχορραγούντος. Τρομάζω ἀκόμη δασάκις ἐνθυμηθῶ ὑπὸ τίνα μορφὴν εἶδα τὸν Ταξιάρχην ἀγγελὸν εἰς ναὸν τινὰ ἐπὶ τῆς νήσου Λέσβου. — Φαντάσου εἰς τινα γωνίαν τοῦ ἱεροῦ τεμένους, πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς ὥραιας πύλης, προσκυνητήριόν τι ἐξ ἐβένου πεποικιλμένου μ' ἐξειργασμένον ὄστρακόδερμα. Εἰς τὸ βάθος τοῦ προσκυνητηρίου τούτου, διὰ τινος θυριδίου ὁμοιάζοντος στόμα μικροῦ κλιθάνου, φαίνεται κεφαλὴ τις γλυπτὴ μέχρι τοῦ λαιμοῦ. — ἂν δὲν ἦτον ἐκ μαρμάρου πρέπει βέβαια νὰ ἐσύγχειτο ἀπὸ μίγμα τι ἐξ ἀσβέσου ἢ γύψου, διότι δὲν ἔλαβα τὴν τόλμην νὰ τὴν ξέσω ὀλίγον. — ἡ κεφαλὴ αὕτη ἦτον ὀλομαυρὴ· δύο μεγάλα ἐρυθρομέλανα γεῖλη καὶ δύο λευκοὶ στρογγύλοι ὀφθαλμοὶ τὴν ἀπέδιδον ὅλην τὴν ἀγριότητα τερατώδους αἰθίοπος. Ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτῆς ἤσπραπτον κεκολλημένοι ἀπὸ τοὺς εὐλαβεῖς προσκυνητὰς λεπτοὶ παράδες, καὶ ἡ κανδήλα ἤναπτεν ἐνώπιόν της ἀκοίμητος. Τοιοῦτος παρίστατο εἰς τοὺς ἀδελφούς μας ἐκείνους ὁ ἄγγελος τοῦ θανάτου. Εἶθε νὰ ἐλαμβάναμεν τὴν τύχην νὰ τεθῶμεν ὑπ' ὄψιν τῆς Α. Παναγιότητος· ἐπληροφορήθημεν μάλιστα ὅτι καὶ πατριάρχης τις τῶν Ἱεροσολύμων διαβάς ἐκείθεν καὶ ἰδὼν τὴν εἰκόνα ταύτην διέταξε ν' ἀφαιρεθῇ ἕνα καιρὸν· πλὴν δὲν ἐγένειεν οὕτω. — Τί δὲ καλὸν δύναται νὰ προκύψῃ ἐκ τοῦ φόβου πρὸς τὸν θάνατον; Ὁ θεὸς τῆς ἀγρίας του μορφῆς ἀντὶ νὰ σωφρονισθῇ σκληρύνεται, τέλος συνειθίζει· ἀλλ' ὅταν ἡ ὥρα ἢ ὑστάτη ἔλθῃ, δεινὴ εἶναι ἡ ἰδέα ὅτι τοιοῦτον ἀγριον ὃν θέλει ἔλθει νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν ζωὴν!

Τὸ δρᾶμα τοῦ θανάτου τοῦ Σωκράτους ἤξιζε τὴν γραφίδα τοῦ Λαμαρτίνου. Ἦθελέ τις ἐπιθυμήσειν ἔκτασιν πλειοτέραν, ἀλλ' ὁ ποιητὴς δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπαναλάβῃ κρίσεις ἐξαντληθείσας ἤδη ἐπὶ τοῦ κειμένου τούτου ἀπὸ τοὺς φιλολόγους, οὐδὲ τοὺς ἐκτεταμένους ἐκείνους διαλόγους τοῦ Σωκράτους μετὰ τῶν μαθητῶν του· ἔψαλλε μόνον τὰς τελευταίας στιγμὰς καὶ τοὺς τελευταίους τοῦ φιλοσόφου λόγους, προσθέσας περιπλέον ὅ,τι ὑπέθεσεν ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὰς ιδέας του (1).

Τὸ ποίημα ἀρχίζει ἀφ' ἧς στιγμῆς διακρίνεται μακρόθεν τὸ πλοῖον, ἢ ἄφιξις τοῦ ὁποίου ἐδήλου τὴν τελευταίαν τοῦ καταδίκου ἡμέραν· περιλαμβάνει δὲ μίαν ἡμέραν καὶ μίαν νύκτα. Μολονότι δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ περιβόητα τοῦ Λαμαρτίνου ποιήματα, ἔκλεξα μολοντούτο αὐτὸ πρὸς μετάφρασιν, διότι ἡ ὑπόθεσις εἶναι ἑλληνικὴ, καὶ διότι πραγματεύεται τὸ ἱερώτερον τῶν ἀντικειμένων, καὶ τὸ ὅποιον συνήθως ἡ νεολαία μας σχεδὸν παραμελεῖ.

Αἰτεῖται συγκατάθεσις ἀπὸ τὸ σεβαστὸν Δημόσιον. Γνωρίζουν πόσον ἀκανθώδης εἶναι ἡ μεταμφίεσις στίχου πρὸς σίχον· γνωρίζουν περιπλέον τὴν στενοχωρίαν τοῦ ποιητοῦ ὅστις δὲν τολμᾷ νὰ καταφύγῃ εἰς μόριά τινα ὀλιγοσύλλαβα ἢ εἰς δοτικὰς καὶ μέλλοντας, ἐξοστρακισθέντα παρὰ τῆς καθομιλουμένης.

Ἐπρόσθεσα γεωγραφικὰς τινὰς σημειώσεις, καὶ περιγραφὰς

(1) Ὁ Λαμαρτίνος περιπλέον ὑποθέτει εἰς τὰ χεῖλη τοῦ Σωκράτους φιλοσοφίαν τινὰ πολὺ μεταγενεστέραν· τὸν παρουσιάζει δὲ καὶ ὡς τέλειον προφήτην τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξιχνιάσῃ καθαρὸν τῆς ὁμοουσίου Τριάδος, σῆριζόμενος, βέβαια, εἰς τινὰς σκεπτικὰς λόγους τοῦ Πλάτωνος.

μνημείων, ὅσαι μ' ἐφάνησαν ἰναγκαῖαι, μάλιστα δι' ἡμᾶς τοὺς
ἐδῶ. Εἰς τὸ γαλλικὸν πρωτότυπον ἄλλαι σημειώσεις, παρὰ
τὰς ἐξηγμένας ἀπὸ τὸν Πλάτωνα, δὲν ὑπῆρχον.

1841, κατ' Αὐγούστον.

Ὁ Μεταφραστής.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ
ΤΟΥ
ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

Εκ τοῦ Ἰμηττοῦ ¹ ὁ δίσκος ἀνατέλλων τοῦ ἡλίου
Τὴν ἀκτινοβόλον στέγην ἐχαιρέτα τοῦ Θεοσείου ²,
Καὶ τὸν μέγαν Παρθενῶνα ³ μὲ χρυσᾶς ἀκτίνας χρίων,
Εἰς τὴν φυλακὴν εἰσῆγε φῶς τι πρόσκαιρον καὶ κρύον.
Ἔβλεπαν πρὸς τὰ πελάγη μίαν πρύμνην ἐστεμμένην ⁴,
Εἰς τὸν Πειραιᾶ ⁵ μὲ ὕμνους ἱεροὺς προσερχομένην,

LA MORT
DE SOCRATE.

—o— La vérité, c'est Dieu!

Le soleil se levant aux sommets de l'Hymète
Du temple de Thésée illuminait le faite,
Et frappant de ses feux les murs du Parthénon,
Comme un furtif adieu, glissait dans la prison;
On voyait sur les mers une poupe dorée,
Au bruit des hymnes saints, voguer vers le Pyrée,

Κ' ἡ ναῦς αὕτη ἀφοῦ πλέον ἀνεφαίνετο νοστοῦσα,
 Ἐπρεπε τοὺς καταδίκους νὰ μὴν εὕρῃ ἐπιούσα.
 Ἀλλ' ἀπέτρεπαν οἱ νόμοι τοῦ θανάτου τὴν ζημίαν,
 Γλυκὺς ἥλιος ἐνόσω εθαλπε τὴν Ἰωνίαν·
 Τὰ ζωήρρτά του βέλη πῶς, πρὶν ἔτι βυθισθῶσιν,
 Ἀπὸ ἄφωτον καὶ δύνον ὄμμα νὰ βεβηλωθῶσιν;
 Ἦ ὁ δύστηνος πολίτης πῶς, τὰ βλέφαρά του κλείων,
 Δύο νὰ θρηγῇ στερήσεις· δύο, φεῦ! — τὸ φῶς, τὸν βίον; —
 Οἱ ἐξόριστοι τοιοῦτοι οὔχονται ἐκ τῶν πατρώων,
 Πρὶν χαράξῃ αὐγὴ νέα εἰς τὸ κοῖλον ὑπερῶων.

Et c'était le vaisseau dont le fatal retour
 Devait aux condamnés marquer leur dernier jour ;
 Mais la loi défendait qu'on leur ôtât la vie
 Tant que le doux soleil éclairait l'Ionie,
 De peur que ses rayons, aux vivans destinés,
 Par des yeux sans regard ne fussent profanés,
 Ou que le malheureux, en fermant sa paupière,
 N'eût à pleurer deux fois la vie et la lumière !
 Ainsi, l'homme exilé du champ de ses aïeux,
 Part avant que l'aurore ait éclairé les cieux !

Τοῦ υἱοῦ τοῦ Σωφρονίσκου τὴν ἐξέγερσιν ποθοῦντες,
 Τινὲς φίλοι ἐπλανῶντο ὑπὸ τὴν στοᾶν πενθοῦντες^ο,
 Κ' ἡ γυνή του, ὀδηγοῦσα τὸν ἀνήλικον υἱόν της,
 Ἐπὶ τῆς ἀκάμπτου θύρας ἔκρουε τὸ μέτωπόν της
 Κ' ἔκλαιε· τὸ δὲ παιδίον, καθὼ ξένον εἰς τὸν γόνον,
 Μὲ τὰ κλεῖθρα τῶν προθύρων ἔπαιζε τὸ τρισαθῶν!
 Εἰς τοὺς μαύρους ὀδυρμούς της ἀπαθῆς ὁ διαβάτης,
 Ἰστατο· ἡρώτα τ' εἶναι; ἐπλησίαζε σιμά της,
 Καὶ ἀδιαφόρως πάλιν εἰς τὸν δρόμον του ἐμβαίνων,
 Ἐκ πολυπληθῶν ομάδων, πανταχοῦ διεσπαρμένων,
 Λόγους ἤκουε ματαίους εἰς τὴν πόλιν σκορπισθέντας·
 Τί βωμούς ἐδαφισθέντας! τί θεοὺς βλασφημηθέντας!

Attendant le réveil du fils de Sofronique,
 Quelques amis en deuil erroient sous le portique,
 Et sa femme portant son fils sur ses genoux,
 'Tendre enfant, dont la main joue avec les verroux,
 Accusant la lenteur des geôliers insensibles,
 Frappait du front l'airain des portes inflexibles!
 La foule inattentive au cri de ses douleurs
 Demandait en passant le sujet de ses pleurs,
 Et, reprenant bientôt sa course suspendue,
 Et dans les longs parvis par groupes répandue,
 Recueilloit ces vains bruits dans le peuple semés,
 Parlait d'autels détruits et des dieux blasphémés,

Τί καινήν λατρείαν, ἥθη διαφθείρουσαν τῶν νέων!

Τί θεὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀνώνυμον καὶ νέον!

Τινὲς ἔλεγαν· μωρὸς τις μὲ ἰδέας καταράτους

Ἐτυφλώθη ὡς Ὁρέστης ἀπὸ τοὺς πανυπερτάτους,

Πλὴν δὲν ἔφυγ' ἐπὶ τέλους τὴν τῶν νόμων ἀγρυπνίαν,

Ὅθεν καὶ ἡ γῆ τὸν πέμπει εἰς τοὺς οὐρανοὺς θυσίαν.

Σώκρατες! καὶ σὺ, δεσμιώτης, ἔθνησκες ἐγκληματίας

Ἵπὲρ τῆς δικαιοσύνης καὶ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας!!!

Τῆς εἰρκτῆς τὰ κλειθρα, τέλος, ἐκυλίσθησαν βαρέως·

Κατηφεῖς οἱ φίλοι ὅλοι συνηθοῖζοντο βραδέως·

Et d'un culte nouveau corrompant la jeunesse,
Et de ce dieu sans nom, étranger dans la Grèce!
C'était quelque insensé, quelque monstre odieux,
Quelque nouvel Oreste aveuglé par les dieux,
Qu'atteignait à la fin la tardive justice,
Et que la terre au ciel devait en sacrifice!
Socrate! et c'était toi qui, dans les fers jeté,
Mourais pour la justice et pour la vérité!!!

Enfin, de la prison les gonds bruyans roulèrent;
A pas lents, l'œil baissé, les amis s'écoulèrent:

Ὁ Σωκράτης πλὴν ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ πελάγους ῥίψας,
 Ἐδείξε κατὰ τὴν Δῆλον, καὶ προσεῖπεν ἀνακύψας·
 « Πρὸς τὸν πόντον τινὰ πρύμνην ἐστεμμένην θεωρεῖτε;
 Εἶναι ναῦς ἡ σεβασμία, ἥτις Θεωρὶς καλεῖται !
 Φίλοι, δὲν τὴν χαιρετῶμεν; αὕτη θάνατον κομίζει!
 Καθὼς ταύτην, εἰς λιμένα κ' ἡ ψυχὴ μου προσεγγίζει!
 Ὅμιλεῖτε μολοντοῦτο· ἡ ἐσχάτη μας ἡμέρα
 Πῶς νὰ ἀπορρίφθῃ ὡς βρῶμα περιττὸν εἰς τὸν ἕρα;
 Οὐδαμῶς! εἰς διαλέξεις εὐχαρίστους ἄς δοθῶμεν.
 Ἐλθετε τὰ θεῖα δῶρα μέχρι τέλους νὰ χαρῶμεν!
 Εὐτυχῶς τὸ πλοῖον φθάνον εἰς τὸ τέρμα τοῦ πλοῦς του,
 Τὴν ὁρμὴν δὲν διακόπτει τῆς τερπνῆς ταχύτητός του,

Mais Socrate, jetant un regard sur les flots,
 Et leur montrant du doigt la voile vers Délos :
 « Regardez sur les mers cette poupe fleurie ;
 C'est le vaisseau sacré, l'heureuse Théorie !
 Saluons-la, dit-il : cette voile est la mort !
 Mon âme, aussitôt qu'elle, entrera dans le port !
 Et cependant parlez ! et que ce jour suprême ,
 Dans nos doux entretiens, s'écoule encor de même !
 Ne jetons point aux vents les restes du festin ,
 Des dons sacrés des dieux usons jusqu'à la fin :
 L'heureux vaisseau qui touche au terme du voyage
 Ne suspend pas sa course à l'aspect du rivage ;

Ἄλλ' ἀνθόσταπτον καὶ φέρον τὰ ἰστία φυσκωμένα,
Μεῦ ὦδας σκιρτᾷ εὐθύμους εἰς τὸν ποθητὸν λιμένα!

» Πρὶν ἀκόμῃ πλησιάσῃ τὴν στιγμὴν τοῦ τὴν ἐσχάτην
Θρηνῶδεϊ ὁ κύκνος, λέγουν, μὲ φωνὴν λιγυροτάτην·
Μὴ πιστεύετε, ὦ φίλοι· τὸ μελωδικὸν στρουθίον
Μ' ἐνστιγμὰ τι ἐπροικίσθη εὐφύτερον καὶ θεῖον!
Τὰς χαριστάτας ὄχθας τοῦ Εὐρώτα πρὶν ἀφήσῃ,
Ἡ ψυχὴ, πρὶν ὀλοκλήρως ἐξ αὐτοῦ ἀποσκιρτήσῃ,
Κατ' ὀλίγον ἀναβαίνει κόσμον πλήρη γοητείας,
Ἢδῃ βλέπει τὸ προβάλλον ἡμᾶρ τῆς ἀθανασίας,

Mais, couronné de fleurs, et les voiles aux vents,
Dans le port qui l'appelle il entre avec des chants!

» Les poètes ont dit qu'avant sa dernière heure
En sons harmonieux le doux cygne se pleure;
Amis, n'en croyez rien! l'oiseau mélodieux
D'un plus sublime instinct fut doué par les dieux!
Du riant Eurotas près de quitter la rive,
L'âme, de ce beau corps à demi fugitive,
S'avancant pas à pas vers un monde enchanté,
Voit poindre le jour pur de l'immortalité,

Μὲ ἐκστάσεις παρεισδύει εἰς τοὺς θησαυροὺς ἐκείνους,
 Κ' ἐπὶ γῆς σβεννυομένη φωνὰς χύνει χαρμοσύνους.
 Ἦλθετε νὰ σᾶς λαλήσω εἰς τὸν τάφον μου ἐπάνω·
 Κ' ἐγὼ θνήσκων εἶμαι κύκνος· κ' ἐγὼ ψάλλω πρὶν 'ποθάνω ! »

Εἰς τοὺς λόγους τούτους θρῆνοι διεδόθησαν καὶ γόοι,
 Καὶ τρυγύρω του οἱ φίλοι συνηρμόσθησαν ἄθροοι·
 « Ἐνωρίς, σοφέ μας φίλε, ἀφοῦ πλέον μᾶς ἀφίνεις,
 Περὶ μελλουσῶν ἐλπίδων λάλει μας, ἐὰν ἐγκρίνης !
 — Κ' ἐγὼ τοῦτο ἐπεθύμουν· αἱ γυναῖκες πλὴν ἄς φύγουν,
 Ἐπειδ' οἱ κλαυθμηρισμοὶ των μᾶς χαυνόνουν καὶ μᾶς πνίγουν·

Et, dans la douce extase où ce regard la noie,
 Sur la terre en mourant elle exhale sa joie.
 Vous qui près du tombeau venez pour m'écouter,
 Je suis un cygne aussi ; je meurs, je puis chanter ! »

Sous la voûte, à ces mots, des sanglots éclatèrent :
 D'un cercle plus étroit ses amis l'entourèrent :
 « Puisque tu vas mourir, ami trop tôt quitté,
 Parle-nous d'espérance et d'immortalité !
 — Je le veux bien, dit-il : mais éloignons les femmes ;
 Leurs soupirs étouffés amolliraient nos âmes ;

Τώρα δὲ μὴ δειλιῶμεν, πλὴν μὲ βῆμα θαρραλέον
Ἐκ τῆς πύλης τοῦ θανάτου ἄγωμεν εἰς κόσμον νέον !

» Ἦμην ἔφηβος ἀκόμη· ἀπ' αὐτὴν τὴν ἡλικίαν
Ἐν δαιμόνιον συχνάκις μ' ἐνεφύσα τὴν σοφίαν,
Καὶ μονὴν ζωῆς μελλούσης μ' ἀπεκάλυπτεν ἀσμένως.
Ἦτον ἄράγε θεός τις εἰς φωνὴν περιβλημένος ;
Ἦ σκιά τις σεβασμία μυστικῶς ἐμὲ φιλοῦσα ;
Ἦ ἡχὼ ἀπὸ τοῦ μέλλον ; ἢ τοῦ ποιητοῦ ἡ μουσα ;
Ἀγνοῶ· ἀλλὰ τὸ πνεῦμα, τὸ λαλοῦν μοι ἀποκρύφως,
Ἀφοῦ ἔθεσαν ἐμπρός μου τοῦ θανάτου μου τὸ ξίφος,

Or, il faut, dédaignant les terreurs du tombeau,
Entrer d'un pas hardi dans un monde nouveau !

» Vous le savez, amis ; souvent, dès ma jeunesse,
Un génie inconnu m'inspira la sagesse,
Et du monde futur me découvrit les lois.
Était-ce quelque dieu caché dans une voix ?
Une ombre m'embrassant d'une amitié secrète ?
L'écho de l'avenir ? la muse du poète ?
Je ne sais ; mais l'esprit qui me parlait tout bas,
Depuis que de ma fin je m'approche à grands pas,

Ἥδιστος παρήγορός μου, νὰ μὲ ἐλαφρύνῃ θέλει,
 Κ' ἐνώρις μ' ἀποκαλύπτει τὰ οὐράνιά του μέλη·
 Εἴτε ἐπειδὴ, ὅποτεν τὰς αἰσθήσεις ἀποκρούῃ,
 Μὲ σιγὴν περισσοτέραν ἢ καρδίᾳ μας ἀκούει·
 Εἴτε μὲ πτηνὸν τὸ πνεῦμα ἐπειδὴ παρομοιάζει,
 Τὰ γλυκύφθογγά του μέλη τὸ βραδὺ διπλασιάζει·
 Εἴτε, κάλλιον, διότι τὰ παρόντα λησιμονοῦσα,
 Κ' εἰς τοῦ μέλλοντος τὴν ὄχθην ἢ ψυχὴ μου ἐγγὺς οὔσα,
 Ἢδὴ ἀκροᾶται ἤχον φεύγοντα ἐξ ἄλλης σφαίρας,
 Ὡς ὁ ποντοπόρος ναύτης, ἐπιστρέφων τὸ ἐσπέρας,
 Ὅσον πλέον πρὸς τὴν χέρσον μὲ τὴν λέμβον του ἐκκλίνει,
 Τὴν φωνὴν τοῦ παραλίου τόσον πλέον διακρίνει·

En sons plus élevés me parle, me console ;
 Je reconnais plus tôt sa divine parole ,
 Soit qu'un cœur affranchi du tumulte des sens
 Avec plus de silence écoute ses accens ;
 Soit que, comme l'oiseau, l'invisible génie
 Redouble vers le soir sa touchante harmonie ;
 Soit plutôt qu'oubliant le jour qui va finir
 Mon âme suspendue aux bords de l'avenir ,
 Distingue mieux le son qui part d'un autre monde ,
 Comme le nautonnier, le soir, errant sur l'onde ,
 A mesure qu'il vogue et s'approche du bord ,
 Distingue mieux la voix qui s'élève du port ,

Τὸ παμφίλτατόν μου πνεῦμα πλέον δὲν μ' ἐγκαταλείπει·
 Ἀπεράντους λόγους ἔχει εἰς τὰ ὧτά μου νὰ εἴπῃ·
 Σήμερον εἰς τὴν φωνήν μου τὴν φωνήν του διακρίνω,
 Φίλοι μου, ἀκροασθῆτε! δὲν λαλῶ ἐγώ·—ἐκεῖνο! . . . »

Μὲ γαληνῶσαν ὄψιν, μ' ἔμπλεον ἐλπίδος ὄμμα
 Νεύει τότε νὰ καθήσουν εἰς τῆς κλίνης του τὸ στρῶμα·
 Εἰς τὸ νεῦμά του οἱ φίλοι ὑπακούουσι προθύμως,
 Καὶ περὶ τὸν κράββατόν του παρατάττονται ἀθύμως·
 Ὁ Σιμμίας τὴν χλαμύδα πρὸς τὴν ὄψιν χαμηλώνει·
 Βλέμμα σκέψεως ὁ Κρίτων πρὸς τὸν οὐρανὸν ὑψώνει·

Cet invisible ami jamais ne m'abandonne,
 Toujours de son accent mon oreille résonne,
 Et sa voix dans ma voix parle seule aujourd'hui;
 Amis, écoutez donc! ce n'est plus moi; c'est lui! ... »

Le front calme et serein, l'œil rayonnant d'espoir,
 Socrate à ses amis fit signe de s'asseoir;
 A ce signe muet soudain ils obéirent,
 Et sur les bords du lit en silence ils s'assirent;
 Simmias abaissait son manteau sur ses yeux;
 Criton d'un œil pensif interrogeait les cieux;

Μελαγχολικὸς ὁ Κέβης ἔκλινε τὸ μέτωπόν του·
 Ὁ Μενέξενος¹¹ δὲ πάλιν εἶχεν εἰς τὸ πρόσωπόν του
 Γέλοιον σαρδόνιον τι, ὡς τὴν τύχην νὰ ἐφθόνει,
 Εἰς τὴν θέαν τοῦ θανάτου ὡς αὐτὸς νὰ μὴν ἐπόνει·
 Καὶ τῶν Ἐνδεκα¹² ὁ Κλήτωρ, μὲ συμπεπλεγμένας χεῖρας,
 Ἐπεστήριζε τὴν ῥάχιν ἐπὶ τῆς χαλκίνης θύρας,
 Καὶ μεστὴ ἀμφιβολίας, καὶ οἰκτίρμων ἡ ψυχὴ του,
 Ἔλεγε· « Τί χρησιμεύει εἰς αὐτὸν ἡ ἀρετὴ του ; »
 Ὁ εὐαίσθητος πλὴν Φαίδων πρὸς τὰ γόνατά του κύπτων,
 Ὑπὸ τὴν λυτὴν του κόμην τὴν καλὴν μορφὴν του κρύπτων,
 Παρὰ πόδας τοῦ Σωκράτους, μὲ στοργὴν υἱικωτάτην,
 Ἐκλαιε Σωκράτην φίλον, μᾶλλον ἢ σοφὸν Σωκράτην,

Cébès penchoit à terre un front mélancolique ;
 Anaxagore, armé d'un rire sardonique ,
 Semblait, du philosophe enviant l'heureux sort,
 Rire de la fortune et défier la mort !
 Et le dos appuyé sur la porte de bronze,
 Les bras entrelacés, le serviteur des Onze,
 De doute et de pitié tour à tour combattu,
 Murmurait sourdement : « Que lui sert sa vertu ? »
 Mais Phédon, regrettant l'ami plus que le sage,
 Sous ses cheveux épars voilant son beau visage,
 Plus près du lit funèbre aux pieds du maître assis,
 Sur ses genoux pliés se penchait comme un fils,

Καί, πρὸς τὸν πρεσβύτεν αἶρων τοὺς πυριώδεις ὀφθαλμούς του,
Ἐρυθρία ὅτι κλαίει, ἀλλ' ἐκράτει τοὺς κλαυθμούς του;

Σταθερὸν τὸ ἦθος εἶχεν ὁ Σωκράτης μολοντοῦτο·
Ἡ χροιά του ἀπὸ λύπην γήινον δὲν ἡλλοιοῦτο·
Ὑψηλότερ' ἀπὸ ὅλους ἔβλεπαν τὰ ὄμματά του·
Εἰς τὸ χεῖλος του, φυλάττον τὸ γλυκὺ μειδιάμαά του,
Λόγιον πτερόεν ἦτον ἔτοιμον νὰ ἐκπηδήσῃ·
Εἰς τὰ ὠτά του τὸ πνεῦμα ἤρχισε νὰ ψιθυρίσῃ·
Ἀπὸ αὔραν φθινοπώρου τὰ μαλλία του ὠρθοῦντο,
Τώρα εἰς σκιῶδες στέμμα ἐπ' αὐτοῦ μετεμορφοῦντο,

Levait ses yeux voilés sur l'ami qu'il adore,
Rougissait de pleurer, et le pleurait encore!

Du sage cependant la terrestre douleur
N'osait point altérer les traits ni la couleur;
Son regard élevé loin de nous semblait lire;
Sa bouche, où reposait son gracieux sourire,
Toute prête à parler, s'entr'ouvrait à demi;
Son oreille écoutait son invisible ami;
Ses cheveux, effleurés du souffle de l'automne,
Dessinaient sur sa tête une pâle couronne,

Τώρα μὲ πνοὰς ζεφύρων πρωϊνὰς, διαλειπούσας,
 Ἐρραίναν ᾿ς τὸ μέτωπόν του τρὰς χρυσαργυροστιλβούσας.
 Ἐπ' αὐτοῦ ἔζωγραφεῖτο ἡ ἀγνὴ ψυχὴ του ὅλη,
 Καί τις ἔξοχος ἰδέα δι' αὐτοῦ ἀκτινοβολεῖ,
 ὣς διὰ τοῦ ἀλαβάστρου εἰς τὰ ἱερὰ τεμένη,
 Ὡγρὰ φῶτα ὅταν χύνῃ ἡ λυχνία νεκρουμένη,
 Χρωματίζει τὰ τριγύρω, καὶ παρὰ τὴν τελευτὴν της
 Εἰς τὸν θεωρὸν προδίδει τὴν φλογώδη ὑπαρξίν της!
 Ὡς ὅπταν ἀποπλήρ σκάφος τι ἐκ τοῦ λιμένος,
 Τὸ ἀκολουθεῖ μὲ λύπην ὀφθαλμὸς δακρυβρεγμένος,
 Οὕτως εἰς τὸ μέτωπόν του προσηλώνετο πᾶν ὄμμα,
 Κ' ἐκρατεῖτο πνοὴ πᾶσα, κ' ἦτο κεχηνὸς πᾶν στόμα·

Et, de l'air matinal par momens agités,
 Répandaient sur son front des reflets argentés ;
 Mais, à travers ce front où son âme est tracée,
 On voyait rayonner sa sublime pensée,
 Comme, à travers l'albâtre ou l'airain transparens,
 La lampe, sur l'autel jetant ses feux mourans,
 Par son éclat voilé se trahissant encore,
 D'un reflet lumineux les frappe et les colore !
 Comme l'œil sur les mers suit la voile qui part,
 Sur ce front solennel attachant leur regard,
 A ses yeux suspendus, ne respirant qu'à peine,
 Ses amis attentifs retenaient leur haleine ;

Δι' ἐσχάτην φορὰν πλέον ἐθεώρουν τὴν μορφὴν του,
 Ἡκροῶντο δι' ἐσχάτην φορὰν πλέον τὴν φωνὴν του!
 Εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Αἰόλου ὡς ἀνοίγεται τὸ κύμα,
 Παρομοίως αἱ ψυχαὶ των ἔχαιναν πρὸς ἓν τοῦ ῥήμα.
 Ἐπ' αὐτῶν τὰ βλέμματά του ἐκ τοῦ ὕψους ρίπτει τέλος,
 Τοὺς λαλεῖ, καὶ τοὺς μαγεύει τῶν χειλέων του ὁ γέλως.

» Πῶς! θρηνεῖτε, καλοὶ φίλοι ; οἱ γλυκεῖς μου φίλοι κλαίουں,
 Ἄν ὡς σμύρνα, τὴν ὁποίαν αἱ ἱερεαὶ μας καίουν,
 Ἡ ψυχὴ μου παραιτοῦσα τὸ τοῦ σώματός της βάρος
 Καὶ πρὸς τοὺς Θεοὺς πετῶσα μὲ χαρὰν, μὲ πλήρες θάρρος,

Leurs yeux le contemplaient pour la dernière fois ;
 Ils allaient pour jamais emporter cette voix !
 Comme la vague s'ouvre au souffle errant d'Eole,
 Leur âme impatiente attendait sa parole.
 Enfin du ciel sur eux son regard s'abaissa,
 Et lui, comme autrefois, sourit et commença :

» Quoi ! vous pleurez, amis ? vous pleurez quand mon âme
 Semblable au pur encens que la prêtresse enflamme,
 Affranchie à jamais du vil poids de son corps,
 Va s'envoler aux dieux, et, dans de saints transports,

Τὴν αἰφωτον ἡμέραν ἥδη θέλει χαιρετήσῃ,
 Τὴν ἀλήθειαν ζητήσῃ, τὴν ἰδεῖ καὶ τὴν γνωρίσῃ!
 Ἄν οὐχὶ διὰ τὸ θνήσκειν, διατί, ὦ φίλοι, ζῶμεν;
 Ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης διατί ἀγωνιῶμεν;
 Εἰς αὐτὸν τὸν θάνατόν μας, τὸν Ζωὴ ἐπικληθέντα,¹
 Μὲ τὰ αἰσθητήριά μου, πρὸς τὰ φαῦλα ὀρμηθέντα,
 Διατί, ἂν καὶ δεσμῶτις, ἡ ψυχὴ μου νὰ παλαίῃ;
 Ἀρετὴ ἄνευ θανάτου ποῖον θέλγητρον ἐμπνέει;
 Θάνατος! ἀγωνοθέτου οὐρανίου εἶναι δῶρον!
 Πέμπεται διὰ νὰ στέψῃ τὰς πληγὰς τῶν ἀθλοφόρων!
 Εἶναι πρόσκλησις αἰσίας ἀπὸ τὸν Ὑψιβρεμέτην!
 Σήμερον τὴν ἀκροῶμαι· φίλοι, εὐλογήσατέ την!

Saluant ce jour pur, qu'elle entrevit peut-être,
 Chercher la vérité, la voir et la connaître!
 Pourquoi donc vivons-nous, si ce n'est pour mourir?
 Pourquoi pour la justice ai-je aimé de souffrir?
 Pourquoi dans cette mort qu'on appelle la vie,
 Contre ses vils penchans luttant, quoique asservie,
 Mon âme avec mes sens a-t-elle combattu?
 Sans la mort, mes amis, que serait la vertu?
 C'est le prix du combat, la céleste couronne
 Qu'aux bornes de la course un saint juge nous donne!
 La voix de Jupiter qui nous rappelle à lui!
 Amis, bénissons-la! Je l'entends aujourd'hui!

» Ἡδυνάμην, τῆς ποιῆς μου τὰς ἡμέρας ἀναβάλλων,
 Τὴν θανὴν νὰ ὑπομείνω εἰς στιγμὴν καὶ χρόνον ἄλλον·
 Οἱ θεοὶ νὰ μὲ φυλάζουν τὴν ζωὴν μου νὰ ἐκτείνω!
 Εἶμαι δοῦλός των· μὲ κράζουσιν ; σπεύδω! τί νὰ περιμείνω;
 Σεῖς δ' εἰάν μὲ ἀγαπᾶτε, ὡς εἰς ἑορτὴν πομπώδη,
 Ῥάνετε τὰς κεφαλὰς σας μὲ ἀρώματα εὐώδη,
 Θέσατε ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς εἰρηκτῆς μου τινα δῶρα,
 Καὶ μὲ κόμην στολισμένην ἀπὸ ἄνθη δροσοφόρα,
 Ὡς νυμφίον νεανίαν, τὸν ὁποῖον φίλων πλῆθος,
 Κρίνα σπείροντες καὶ ῥόδα, ὁδηγοῦν μὲ φαιδρὸν ἦθος
 Ἀπὸ τὸ λουτρὸν 'ς τὴν πύλην τοῦ συζυγικοῦ κραββάτου·
 Σεῖς χειραγωγήσατέ με 'ς τὰς ἀγκάλας τοῦ θανάτου! ...

» Je pouvais, de mes jours disputant quelque reste,
 Me faire répéter deux fois l'ordre céleste.
 Me préservent les dieux d'en prolonger le cours!
 En esclave attentif, ils m'appellent, j'y cours!
 Et vous, si vous m'aimez, comme aux plus belles fêtes,
 Amis, faites couler des parfums sur vos têtes!
 Suspendez une offrande aux murs de la prison!
 Et, le front couronné d'un verdoyant feston,
 Ainsi qu'un jeune époux qu'une foule empressée,
 Semant de chastes fleurs le seuil du gynécée,
 Vers le lit nuptial conduit après le bain,
 Dans les bras de la mort menez-moi par la main!...

» Τί λοιπόν σημαίνει θνήσκω; Ὡλῶ τὸν ποταπὸν δεσμόν μου·
 Ὡλῶ ὑμέναιον τὸν φαῦλον τῆς γῆς ταύτης μὲ τὰ ὄν μου·
 Ἀπαλλάττομ' ἐνὸς βάρους εἰς τοῦ μνήματος τὰ χεῖλη!
 Θνήσκω δὲν δηλοῖ τὸ θνήσκειν· τὸ ἀλλάσσειν δηλοῖ, φίλοι!
 Ἡ εἰρκτὴ αὐτῇ, τὸ σῶμα, τοὺς ἀνθρώπους δὲν ἡδύνει·
 Πρὸς τρυφὴν ἐντελεστέραν ὁ βροτὸς μὲ μόχθον τείνει,
 Πλὴν ἐξ ἀναγκῶν βαναύσων καθ' ὁδὸν τοῦ ἀμαρτάνει,
 Βλέπει μύλις, τέλος χάνει τὴν ἀλήθειαν· τὴν χάνει!
 Ὅστις ὅμως, προσεγγίζων εἰς τὸ αἴσιόν του πέρας,
 Ἢδὴ βλέπει τὸ λυκόφως τῆς ἀπειροστῆς ἡμέρας,
 Ὡς αἱ λάμπεις τῆς ἐσπέρας εἰς τὰ ὕψη ἀναβαίνει,
 Καὶ ἐξόριστος ἐντεῦθεν εἰς θεῶν μονὰς ἐμβαίνει·

» Qu'est-ce donc que mourir? briser ce nœud infâme,
 Cet adultère hymen de la terre avec l'âme,
 D'un vil poids, à la tombe, enfin se décharger!
 Mourir n'est pas mourir; mes amis, c'est changer!
 Tant qu'il vit, accablé sous le corps qui l'enchaîne,
 L'homme vers le vrai bien languissamment se traîne,
 Et, par ses vils besoins dans sa course arrêté,
 Suit, d'un pas chancelant, ou perd la vérité.
 Mais celui qui, touchant au terme qu'il implore,
 Voit du jour éternel étinceler l'aurore,
 Comme un rayon du soir remontant dans les cieux,
 Exilé de leur sein, remonte au sein des dieux;

Ἐκεῖ δὲ χοὰς ἀφθόνοὺς πίνει νέκταρος ἀκράτου,
 Κ' εἶναι πρώτη τῆς ζωῆς του ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου! »

« Πλὴν τὸ θνήσκειν εἶναι πάσχειν· τὸ δὲ πάσχειν εἶναι πόνος.
 — Τί ἐξεύρομεν; Ἄν πάλιν τῆς ἐκπνεύσεως ὁ χρόνος,
 Καθιερωθεὶς μὲ αἶμα, ὡς πλουσία τις θυσία,
 Ἦν' ἐπὶ τοῦ σώματός μας στιγμιαία τιμωρία,
 Μετὰ τὰ δεινὰ ἢ φάσις τῶν καλῶν δὲν ἐπιστρέφει;
 Ἡ νύξ τρέφει τὴν ἡμέραν, ὁ χειμὼν τὸ ἔαρ τρέφει. ¹⁴
 Ὁ Θεὸς ἰδιοχείρως ἤρμωσε τοὺς κρίκους τούτους·
 Ὑπεκύψαμεν οἱ ζῶντες εἰς περισπασμοὺς τοσούτους! . . .

Et buvant à longs traits le nectar qui l'enivre,
 Du jour de son trépas il commence de vivre! »

« — Mais mourir c'est souffrir; et souffrir est un mal.
 — Amis, qu'en savons-nous? Et quand l'instant fatal
 Consacré par le sang comme un grand sacrifice
 Pour ce corps immolé serait un court supplice,
 N'est-ce pas par un mal que tout bien est produit?
 L'été sort de l'hiver, le jour sort de la nuit.
 Dieu lui-même a noué cette éternelle chaîne;
 Nous fûmes à la vie enfantés avec peine;

Ναι, ὁ θάνατος, ὁ μόνους τοὺς μικροὺς θνητοὺς ταράττων,

Εἶναι τὸ εὐλογημένον σπέργανον τῶν ἀθανάτων!

Ἐπομένως, τὰς ἀβύσσους τοῦ θανάτου τίς γνωρίζει;

Τὰ ἀπόρρητά του χεῖλη θεοῦ δάκτυλος σφραγίζει!

Τίς ἐξεύρει ἂν, ὁπότεν κόπτη τὴν ἀναπνοὴν μας,

Κλαίουσαν ἢ μειδιῶσαν ἐγκολποῦται τὴν ψυχὴν μας;

Κατ' ἐμὲ τὸν ἔτι ζῶντα, δὲν ἐξεύρω, φρονῶ ὁμως

Ἡ σιγὴ τοῦ τάφου ὅτι μυστηρίου εἶναι νόμος·

Ὅτ' ἡ σοβαρὰ πραότης τῶν θεῶν τῶν οἰκτιρμόνων

Γλυκασμὸν ὑποκαλύπτει εἰς τὸν τοῦ θανάτου πόνον,

Ὡς ὁ Ἔρως, ὅστις, ὅταν τὰ σεπτὰ του βέλη ρίπτῃ,

ὑπὸ χεῖμαρρον δακρύων ἡδονὴν πολλάκις κρύπτει! »

Et cet heureux trépas, des faibles redouté,
N'est qu'un enfantement à l'immortalité!
Cependant de la mort qui peut sonder l'abîme?
Les dieux ont mis leur doigt sur sa lèvre sublime:
Qui sait si dans ses mains prêtes à la saisir
L'âme, incertaine, tombe avec peine, ou plaisir?
Pour moi, qui vis encore, je ne sais, mais je pense
Qu'il est quelque mystère au fond de ce silence;
Que des dieux indulgens la sévère bonté
A jusque dans la mort caché la volupté,
Comme, en blessant nos cœurs de ses divines armes,
L'Amour cache souvent un plaisir sous des larmes! »

Ἐμειδίασεν ὁ Κέβης, εἰς αὐτὰ μὴ συναινέσας·

— Τάχιστα θὰ γίνω μύσσης, εἶπεν ὁ σοφὸς, προσθέσας·

« Ναὶ, τὸ ἄρρητον ἐκεῖνο αἶσθημα τοῦ ὁμομάτου,
Χρυσῇ ὅταν ἀκτὶς ἔλθῃ ν' ἀσπασθῇ τὰ βλέφαρά του·
Ναὶ, τὸ ἄσμα παμφιλτάτης μετ' τὴν λύραν ἠνωμένον·
Ἡ γλυκεῖα εὐωδία ἀρωμάτων καιομένων·
Τοῦ φιλήματος ἡ γεῦσις, ὅταν τὰ φλογώδη χεῖλη
Ἐραστοῦ νυκτοπλανῶνται ὅπου ἀνασαίν' ἡ φίλη·
Τέρψιν τόσῃ δὲν παρέχουν, ὅσῃ χαίρει τερπνὴν ζάλην
Ὁ ἐνάρετος, κενόνων τοῦ θανάτου τὴν φιάλην,

L'incrédule Cébès à ce discours sourit;
— Je le saurais bientôt, dit Socrate. Il reprit :

« Oui : le premier salut de l'homme à la lumière,
Quand le rayon doré vient baiser sa paupière,
L'accent de ce qu'on aime à la lyre mêlé,
Le parfum fugitif de la coupe exhalé,
La saveur du baiser, quand de sa lèvre errante,
L'amant cherche, la nuit, les lèvres de l'amante,
Sont moins doux à nos sens que le premier transport
De l'homme vertueux affranchi par la mort!

Ὁ ἐνθάδ' ἐγκαταλείπων τὰς βαρείας ταύτας ὕλας,
 Ὁ πτεροῦς διαβαίνων τὰς πολλῶν αἰθέρων πύλας,
 Καὶ ἐν ἔσχατον κἄν Χαῖρε λησμονῶν τῆς γῆς νὰ εἴπῃ!
 Ἐναντίον τοῦ Ὑψίστου ἡ οἰκτρά μας γῆ ἐκλείπει! »

« — Ἄλλ' ἄρκεῖ τὸ ν' ἀποθάνω διὰ νὰ ἐπαναζήσω;
 — Ὁχι· πρέπει ἐκ τῶν ρύπων τὴν ψυχὴν μου ν' ἀποδύσω,
 Τὰς γήινους τῆς ὀρέξεις νὰ καταπατῶ ἀνδρείως,
 ὥς νεκρὸς νὰ δικαιῶμαι ὅσον διαρκεῖ ὁ βίος!
 Ἡ ζωὴ, πεδίου μάχης· θρίαμβος ὁ θάνατός μας,
 Χωνευτήριον κηλίδων ὁ εἰς γῆν φυλακισμὸς μας.

Et pendant qu'ici-bas sa cendre est recueillie,
 Emporté par sa course, en fuyant il oublie
 De dire même au monde un éternel adieu;
 Ce monde évanoui disparaît devant Dieu!

« — Mais quoi! suffit-il donc de mourir pour revivre?
 — Non: il faut que des sens notre âme se délivre,
 De ses penchans mortels triomphe avec effort;
 Que notre vie enfin soit une longue mort!
 La vie est le combat, la mort, est la victoire,
 Et la terre est pour nous l'autel expiatoire.

Ἐξερχόμενος τοῦ βίου, χρεωστέῃ καθεὶς νὰ ρίψῃ
 Εἰς τὸ πῦρ τὸ ἔνδυμά του, τὴν ψυχὴν του ν' ἀπονίψῃ,
 Καὶ, μὲ ἄσπιλον χιτῶνα, τῆς ζωῆς του τὴν θυσίαν
 Νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν Ὅστις χορηγεῖ ἀθανασίαν!

» Θέλει μ' ἐλευθέραν πτῆσιν εἰς τοὺς οὐρανοὺς ὑπάγει,
 Ἐν τῷ μέσῳ τῶν θεῶν του καὶ ἡρώων νὰ διάγῃ,
 Ὅστις, ζῶν, δὲν ἐποτίσθη εἰς τῶν ἡδονῶν τὰ στέρνα,
 Ἀλλ' ἐπάτησε τὴν σάρκα ἢ τοῦ πνεύματός του πτέρνα·
 Ὁ βαδίσας εἰς τὰ ἔγνη τῶν δοξασιῶν καὶ νόμων·
 Ὁ ποτὲ μὴ διακόψας τὸν τοῦ συνειδότος δρόμον·

Où l'homme, de ses sens sur le seuil dépouillé,
 Doit jeter dans les feux son vêtement souillé,
 Avant d'aller offrir sur un autel propice
 De sa vie, au dieu pur, l'aussi pur sacrifice!

» Ils iront d'un seul trait du tombeau dans les cieux
 Joindre, où la mort n'est plus, les héros et les dieux,
 Ceux qui, vainqueurs des sens pendant leur courte vie,
 Ont soumis à l'esprit la matière asservie,
 Ont marché sous le joug des rites et des lois,
 Du juge intérieur interrogé la voix,

Ὁ τηρήσας τὴν εὐθεΐαν, τὴν συνήθως φευγομένην·
 Ὁ λατρεύσας τοὺς θεοὺς τοῦ με ψυχὴν συντετριμμένην,
 Καὶ ὁ ὑπὲρ ἀληθείας καὶ δικαίου μαρτυρήσας,
 Καὶ ὁ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρώπου ἀγαπήσας!

» Ὅσοι ὁμως, προτιμῶντες ἀπὸ τὴν ψυχὴν τὸ σῶμα,
 Παρημέλησαν τὸ πνεῦμα, καὶ ἐθεράπευσαν τὸ χῶμα,
 Καὶ ἐπόρνευσαν με φαύλας συνουσίας τὴν ψυχὴν των,
 Ὡς ἡ Λήδα, μιανθεῖσα διὰ πύθων ἀναισχύντων,
 Ὅλοι οὗτοι, ἂν οἰκτίρμων τις θεὸς δέν τοὺς λυτρώσῃ,
 Καὶ μετὰ τὸν θάνατόν των ἐξακολουθοῦν νὰ ζῶσι!

Suivi les droits sentiers écartés par la foule,
 Prié, servi les dieux, d'où la vertu découle,
 Souffert pour la justice, aimé la vérité,
 Et des enfans du ciel conquis la liberté!

» Mais ceux qui, chérissant la chair autant que l'âme,
 De l'esprit et des sens ont resserré la trame,
 Et prostitué l'âme aux vils baisers du corps,
 Comme Leda livrée à de honteux transports,
 Ceux-là, si toutefois un dieux ne les délivre,
 Même après leur trépas ne cessent pas de vivre,

Ἐξακολουθεῖ νὰ πάσχη ἡ ἀνόσιος ψυχὴ των,
 Τὰ δεσμὰ διατηροῦσα τῶν γηίνων βαρυτήτων !
 Ὡς Ἀράχνη¹⁵ ἀπὸ μίτους βδελυροὺς ἐξηρτημένη,
 Μὲ τοῦ σώματος τὴν ὕλην συγγενῆς καὶ ἠνωμένη,
 Τοὺς ἐλαστικοὺς δεσμούς της προσπαθεῖ, ζητεῖ νὰ θλάσῃ,
 Πλὴν τῶν ὑλικῶν εἰσέτι ἡ ἰσχὺς τὴν ὑποτάσσει.
 Αἱ αἰσθήσεις, θλίβουσαί την ἐπὶ τῶν ξηρῶν στηθῶν των,
 Συνεχῶς τὴν ἐνθυμίζουσι τὸν φρικτὸν ὕμνατόν των,
 Καὶ ὡς πᾶχναι, αἱ ὅποῖαι εἰς τοὺς βάλτους ἐπιπίπτουν,
 Ἐκ τῆς ὀφείας τοῦ Πλάστου εἰς αἰὲ τὴν ἀποκρύπτουν !
 Αἱ ψυχαὶ αὐταὶ τὴν νύκτα ὡς φαντάσματα πλανῶνται·
 Οἱ βρυγμοὶ των μὲ τοὺς γόους τῶν γλαυκῶν συναπαντῶνται

Et des coupables nœuds qu'eux-mêmes ont serrés
 Ces mânes imparfaits ne sont pas délivrés !
 Comme à ses fils impurs Arachné suspendue,
 Leur âme, avec leur corps mêlée et confondue,
 Cherche en vain à briser ses liens flétrissans,
 L'amour qu'elle eut pour eux vit encor dans ses sens ;
 De leurs bras décharnés ils la pressent encore,
 Lui rappellent cent fois cet hymen qu'elle abhorre,
 Et, comme un air pesant qui dort sur le marais,
 Leur vil poids, loin des dieux, la retient à jamais !
 Ces mânes gémissans, errant dans les ténèbres,
 Avec l'oiseau de nuit jettent des cris funèbres ;

Μεταξὺ λαρνάκων, τάφων, μεταξὺ κοιμητηρίων!
 Ἀχθοφόροι τῶν ὀζόντων κ' ἐσχισμένων των σαρκίων,
 Τὴν ζῶν αὐτῶν φρυάττουν, τὴν ἡμέραν τρέμουν, σβύνουν·
 Ἄλλ' ὁπότεν τοὺς αἰώους κοιμωμένους διακρίνουν,
 Τὰ ζοφώδη σπηλαιὰ των ἀθорύβως παραιτοῦσι,
 Καί, ὡς ἔνοχοι, εἰς σκότη καταφύγιον ζητοῦσι·
 Εἰς τὸ πέλαγος μιμουῦνται λυκαυγὲς τὸ φωτοφόρον·
 Εἰς τὰ ὄρη σχηματίζουν ὠχρὰς λάμψεις μετεώρων·
 Χύνουν εἰς τὰ πνεύματά μας σκοτεινοὺς, φρικτοὺς ὀνείρους·
 Εἰς τοὺς ἱεροὺς δενδρῶνας ἀπαισίους κροτοῦν λήρους,
 Ἡ, περίλυποι, καθίζουν εἰς τὰ χεῖλη τῶν μνημάτων
 Κ' εἰς αἵματηρὰς παλάμας στήνουσι τὰ μέτωπά των,

Autour des monumens, des urnes, des tombeaux,
 De leur corps importun traînant d'affreux lambeaux,
 Honteux de vivre encore, et fuyant la lumière,
 A l'heure où l'innocence a fermé sa paupière,
 De leurs antres obscurs ils s'échappent sans bruit,
 Comme des criminels s'emparent de la nuit,
 Imitent sur les flots le réveil de l'aurore,
 Font courir sur les monts le pâle météore ;
 De songes effrayans assiégent nos esprits,
 Au fond des bois sacrés poussent d'horribles cris,
 Ou, tristement assis sur le bord d'une tombe,
 Et dans leurs doigts sanglans cachant leur front qui tombe

Καὶ πᾶν θυμὰ των ζηλεύουν, κ' εἰς πᾶν ἔγκλημά των κλαίου·
Αἱ ψυχὰι πλὴν τῶν δικαίων εἰς χρυσοῦς αἰθέρας πλέουν! »

Καὶ ἐσίγησεν. Ὁ Κέβης ἐπαναλαμβάνει μόνος·
« Ἄπαγε ! ποτὲ μὴ γίνω τῆς Ἐλπίδος μαιφόνος !
Τῆς θεᾶς Ἐλπίδος ἥτις, μὲ τὰ ὄμματα δεμένα,
ὧς ὁ Ἔρως, μᾶς δεικνύει τὸν τρισπόθητον λιμένα !
Ἄλλ' ἀφοῦ πετᾶς ἐντεῦθεν καὶ κατόπιν σου ἐκείνη,
Φεῦ ! ἀφοῦ τὸ στόμα τοῦτο λκλιάς ἐσχάτας χύνει,
Διὰ νὰ τὸ μάθω μόνον, ὅχι δὲ νὰ σ' ἐνοχλήσω,
Ἄφες με, διδάσκαλέ μου ! ἄφες με νὰ σ' ἐρωτήσω. »

Jaloux de leur victime, ils pleurent leurs forfaits :
Mais les âmes des bons ne reviennent jamais ! »

Il se tut, et Cébès rompit seul ce silence :
« Me préservent les dieux d'offenser l'Espérance !
Cette divinité qui, semblable à l'Amour,
Un bandeau sur les yeux, nous conduit au vrai jour !
Mais puisque de ces bords comme elle tu t'envoles,
Hélas ! et que voilà tes suprêmes paroles,
Pour m'instruire, ô mon maître ! et non pour t'affliger,
Permetts-mois de répondre et de t'interroger. »

Εὐσχημόνως ὁ Σωκράτης ἔκλινε τὴν κεφαλὴν του,

Κ' ἤρχισεν ὁ Κέβης οὕτω τὴν σπουδαίαν πρότασίν του·

« Ἐπιζῇ ἡ ψυχὴ, λέγεις, εἰς τὸ πρότυπόν της εἶδος·

Ἄλλ' ἂν ἦναι ἡ ψυχὴ μας ὡς τὸ φῶς τῆς θρυαλλίδος,

Ἡ φλόξ ὅταν τὴν οὐσίαν τῶν αἰσθήσεων ξηράνῃ,

Ἡ λαμπάς μας ὅταν σβύσῃ, ποῦ τὸ φῶς ἐκείνο φθάνει ;

Καὶ ὁ λύχνος καὶ ἡ λάμψις ἀφανίζονται μὲ βίαν,

Καὶ ἀμφοτέρ' ἀπὸ νύκτα συγκαλύπτονται τελείαν!

Ἡ, ἂν ἦναι ἡ ψυχὴ μας ὁ γλυκὺς τῆς λύρας ἦχος,

Τὸ δὲ σῶμά μας ἡ λύρα, χορδισμένη ἐνδομύχως,

Socrate, avec douceur, inclina son visage,
Et Cébès en ces mots interrogea le sage:

« L'âme, dis-tu, doit vivre au-delà du tombeau;
Mais si l'âme est pour nous la lueur d'un flambeau,
Quand la flamme a des sens consumé la matière,
Quand le flambeau s'éteint, que devient la lumière ?
La clarté, le flambeau, tout ensemble est détruit,
Et tout rentre à la fois dans une même nuit !
Ou si l'âme est aux sens ce qu'est à cette lyre
L'harmonieux accord que notre main en tire,

Εἰς τὸ κύφελλόν της ὅταν σάρακες διαπεράσουν,
 Κ' αἱ χορδαί της αἰφνιδίως εἰς τὰ δάκτυλά μας σπάσουν,
 Καὶ θλασμέναι ἀρπασθῶσι, κ' εἰς τὴν γῆν ἀπορρίφθῶσι,
 Καὶ νεάνιδες βακχίδες ἐπ' αὐτῶν συνορχηθῶσι,
 Ποῦ πετᾷ ἡ μελωδία ἀπὸ τῆς λύρας στόμα ;
 Ἀποθνῆσκει μὲ τὴν λύραν ; κ' ἡ ψυχὴ μας μὲ τὸ σῶμα ; .. »

Εἰς ἓν πρόβλημα τοιοῦτον οἱ σοφοὶ ἀγωνιῶσιν·
 Ὅλοι σύννοες, τὸ βλέμμα ἐκ τῆς γῆς δὲν ἀποσπῶσιν!
 Τὴν ἀπόκρισιν ἐζήτουν, κ' εἰς τὸν νοερόν των σάλον
 Ἐψιθύριζαν ἀπόρως, κ' ἔλεγεν ὁ εἷς τὸν ἄλλον·

Quand le temps ou les vers en ont usé le bois,
 Quand la corde rompue a crié sous nos doigts,
 Et que les nerfs brisés de la lyre expirante
 Sont foulés sous les pieds de la jeune bacchante,
 Qu'est devenu le bruit de ces divins accords?
 Meurt-il avec la lyre ? et l'âme avec le corps ?.... »

Les sages, à ces mots, pour sonder ce mystère,
 Baissant leurs fronts pensifs, et regardant la terre,
 Cherchaient une réponse et ne la trouvaient pas!
 Se parlant l'un à l'autre ils murmuraient tout bas :

« Αἱ χορδαὶ ἀφοῦ θλασθῶσι, ποῦ πετᾶ ἡ μελωδία;... »

Πλὴν τὸν οἷστρόν του προσμένων ὁ Σωκράτης ἐμειδία·

Καὶ, τὸν κρόταφον στηρίζων ἐπὶ τὴν ἀριστεράν του,

Εἰς τοῦ Φαίδωνος τὴν κόμην ἔφερε τὴν δεξιάν του,

Ἐψαυεν ἀπερισκέπτως τὸν μαρμαρίνον λαίμὸν του,

Ἐπαίξε μὲ τοὺς βοστρύχους τῶν χρυσοειδῶν τριχῶν του,

Μίαν ἐξ αὐτῶν ἀπέσπα, καὶ, βραδέως ἀποσύρων,

Τὴν ἐτύλιστε μὲ χάριν ᾽ς τοῦ δακτύλου του τὸν γῦρον,

Ἢ τὴν πίπτουσάν του κόμην ἔμπροσθεν τῆς ὀψέως του

Παρεμέριζεν ἡμέρως εἰς τὴν κόγχην τοῦ ὠτός του,

Καὶ ἐλάλει παίζων οὕτω, θεῖος γέρων, συμμιγνύων

Τὴν σοφίαν μ' εὐωχίας καὶ μὲ νέκταρ συμποσίων!

« Quand la lyre n'est plus, où donc est l'harmonie ?... »

Et Socrate semblait attendre son génie!

Sur l'une de ses mains appuyant son menton,

L'autre se promenait sur le front de Phédon,

Et, sur son cou d'ivoire errant à l'aventure,

Caressait, en passant, sa blonde chevelure;

Puis détachant du doigt un de ses longs rameaux

Qui pendaient jusque à terre en flexibles anneaux,

Faisait sur ses genoux flotter leurs molles ondes,

Ou dans ses doigts distraits roulait leurs tresses blondes,

Et parlait en jouant, comme un vieillard divin

Qui mêle la sagesse aux coupes d'un festin!

« Ἡ ψυχὴ δὲν εἶναι, φίλοι, φῶς ἀβέβχιον καὶ σβύνον,
 Φῶς λυχνίας ὑψηλίου, φῶς αἰσθήσεων γήινων·
 Ὀφθαλμὸς πλὴν εἶναι θεὸς σταθερώτατος ἐμμένων,
 Καὶ ἀνατολὴν ἢ δύσιν τοῦ ἡλίου μὴ προσμένων,
 ὥς ἀκοίμητος ! Ἀκούει πῶς τὰ περίξ ὅλα φθίνουν,
 Βλέπει πῶς τοῦ ζῆν αἱ δᾶδες ὠχριοῦν, αὐχμαίνουν, σβύνουν,
 Καὶ ἐμμένει, καθὼς ὄμμα τὸ ὁποῖον κ' εἰς τὸν σκότον
 Τὴν ἐνέργειαν τοῦ βλέπειν τὴν διατηρεῖ ὡς πρῶτον !

« Οὔτε εἶναι ποτὲ, φίλοι, ἡ ψυχὴ εἰς τὰς αἰσθήσεις
 Ὄ,τι εἶναι εἰς τὴν λύραν αἱ ἀρμονικαὶ ἡγήσεις·

« Amis, l'âme n'est pas l'incertaine lumière
 Dont le flambeau des sens ici-bas nous éclaire ;
 Elle est l'œil immortel qui voit ce faible jour
 Naître, grandir, baisser, renaître tour à tour,
 Et qui sent hors de soi, sans en être affaiblie,
 Pâlir et s'éclipser ce flambeau de la vie,
 Pareille à l'œil mortel qui dans l'obscurité
 Conserve le regard en perdant la clarté !

» L'âme n'est pas aux sens ce qu'est à cette lyre
 L'harmonieux accord que notre main en tire ;

Ἀλλὰ δάκτυλός τις θεῖος τὰς χορδὰς αὐτῆς ἐγγίζειν,
 Τὰς θρηνώδεις ἢ εὐθύμους ἀπηχῆσεις κανονίζων!
 Ἀλλ' ὥτίον τι προσέχον! ἄλλ' ἀόρατόν τι πνεῦμα
 Τοὺς χοροὺς τῆς ἁρμονίας ὀργανίζον μὲ τὸ νεῦμα,
 Τοὺς παραφωνοῦντας ἤχους τῶν αἰσθήσεων ρυθμίζον,
 Καὶ ἄξιας θεῶν ὥτων ἁρμονίας σχηματίζον!
 Μάτην ἀποθνήσκ' ἡ λύρα καὶ ἀφίπταται ὁ ἦχος·
 Ἐξακολουθεῖς ν' ἀκούῃς μελωδίαν ἐνδομύχως!
 Σ' εὐχαρίστησα, ὦ Κέβη ;— Ναι, χρυσοῦν προσδόκα βίον!
 — Ἄς λαλήσωμεν ὀλίγα καὶ περὶ τῶν Ὀλυμπίων! »

Elle est le doigt divin qui seul la fait frémir!
 L'oreille qui l'entend ou chanter ou gémir,
 L'auditeur attentif, l'invisible génie
 Qui juge, enchaîne, ordonne et règle l'harmonie,
 Et qui des sons discords que rendent chaque sens
 Forme au plaisir des dieux des concerts ravissans!
 En vain la lyre meurt et le son s'évapore,
 Sur ces débris muets l'oreille écoute encore!
 Es-tu content, Céphès ?—Oui, j'en crois tes adieux,
 Socrate est immortel!—He bien, parlons des dieux! »

Καὶ ὁ δίσκος τοῦ ἡλίου πρὸς τὰ ὄρη ἤδη κλίνας,
Καὶ τὰ κύματα σαρόνων μὲ δραπέτιδας ἀκτῖνας,
Νέος ἔφευγε νὰ λάμψη εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἰφίστου,
Καὶ λαμπρὰ ἀπεχαιρέτα ἡ ὑστερινὴ ἀκτίς του!
Αἰ νομαὶ τοῦ Ταῦγέτου¹⁶ ἀπὸ ποίμνας ἐρημοῦντο·
Εἰς τοῦ Ἰμηττοῦ τοὺς πόδας σκιαὶ μαῦραι ἐξαπλοῦντο·
Ἐθαλπε τὸν Κιθαιρῶνα¹⁷ χρυσονέφελος ὀρίζων·
Ἄλιεύς τις ποντοπλάνος, εἰς τὴν ὄχθην προσεγγίζων,
Πρόθυμος ἐτακτοποιεῖ τὸ μικρὸν μονόξυλόν του,
Κ' ἔψαλλεν ᾠδὰς εὐθύμους συντυλίσσων τὸν ἱστόν του.
Αἱ ᾠδαὶ αὐταί, κ' οἱ ἤχοι τοῦ αὐλοῦ εἰς τοὺς λειμῶνας,
Τῆς δακρυχαροῦς ψυχῆς μας ἠΰξαναν τὰς ἀλγηδόνας,

Et déjà le soleil était sur les montagnes,
Et, rasant d'un rayon les flots et les campagnes,
Semblait, faisant au monde un magnifique adieu,
Aller se sajeunir au sein brillant de Dieu!
Les troupeaux descendaient des sommets du Taygète;
L'ombre dormait déjà sur les flancs de l'Hymète;
Le Cythéron nageait dans un océan d'or;
Le pêcheur matinal, sur l'onde errant encor,
Modérant près du bord sa course suspendue,
Repliait, en chantant, sa voile détendue;
La flûte dans les bois, et ces chants sur les mers,
Arrivaient jusqu'à nous sur les soupirs des airs,

Κ' εἰς τὰ ὕδα' μας ἡγοῦντες μὲ διαλειπούσας αὔρας,
Τῆς ζωῆς τὰς διαχύσεις μᾶς παρίστων ὅλας μαύρας !

« Σπεύσωμεν, ὦ φίλοι, ἦλθε τοῦ λουτροῦ ἡ ὥρα πλέον¹⁸.
Δοῦλοι ! εἰς τὸν ἀμφορέα χύσατε νερὸν πηγαῖον !
Ἄσπιλον νὰ θύσω θέλω εἰς τοὺς ἀθανάτους σῶμα . »
Εἶπε, καὶ τὸν διεδέχθη τῆς δεξαμενῆς τὸ δῶμα.
Ἰκαναὶ στιγμαὶ παρῆλθον· δὲν ἠκούσθη κρότος ἄλλος,
Παρὰ μόνον τῶν ὑδάτων ὁ ψιθυρισμὸς καὶ σάλος·
Τρις ἐρράντισεν ὁ γέρον εὐλαβῶς τὸ μέτωπόν του,
Καὶ κατέρρευσε τὸ ὕδωρ τρις περὶ τὸν τράχηλόν του·

Et venaient se mêler à nos sanglots funèbres,
Comme un rayon du soir se fond dans les ténèbres !

« Hâtons-nous, mes amis, voici l'heure du bain ;
Esclaves ! versez l'eau dans le vase d'airain !
Je veux offrir aux dieux une victime pure. »
Il dit : et se plongeant dans l'urne qui murmure,
Comme fait à l'autel le sacrificateur,
Il puisa dans ses mains le flot libérateur,
Et, le versant trois fois sur son front qu'il inonde,
Trois fois sur sa poitrine en fit ruisseler l'onde ;

Ἐπειτα μὲ πορφυρίδα τὰς ψεκάδας του σπογγίσας,
Ἐμυρώθη, ἐπανῆλθε, κ' ἐπανάλαβε καθήσας·

« Τὸν Θεὸν παραμελοῦντες τὰς σκιάς του προσκυνοῦμεν !
— Τὴν ὁμάδα τῶν Χαρίτων, ἄπαγε ! δὲν βλασφημοῦμεν ! —
Ἡ τοῦ Ἑρωτος φαρέτρα, ἡ τῆς Ἥριδος ταινία,
Ἡ ζῶν κρινῶσα Ἥβη εἰς αἰθέρια χωρία,
Ὁ κεστὸς τῆς Ἀφροδίτης, ὁ θελκτήριος τὴν φύσιν
Καὶ μὲ κρίκους συμπαθείας ὅλην συντηρῶν τὴν κτίσιν,
Ὁ αἰεὶ ὑπάρχων Κρόνος, ὁ μεγάλος Ζεὺς Κρονίων,
Οἱ οἰκήτορες Ὀλύμπου καὶ Πεδίων Ἠλυσίων,

Puis d'un voile de pourpre en essuyant les flots,
Parfuma ses cheveux, et reprit en ces mots :

« Nous oublions le Dieu pour adorer ses traces !
Me préserve Apollon de blasphémer les Grâces !
Hébé versant la vie aux célestes lambris,
Le carquois de l'Amour, ni l'écharpe d'Iris,
Ni surtout de Vénus la riante ceinture
Qui d'un nœud sympathique enchaîne la nature,
Ni l'éternel Saturne, ou le grand Jupiter,
Ni tous ces dieux du ciel, de la terre et de l'air !

Αἱ θεότητες τοῦ ἄδου, τοῦ πελάγους, τῶν αἰθέρων,
 Τῶν ὀρέων, τῶν λειμῶνων, τῶν ῥυάκων, τῶν ἀέρων·
 Ὅλα ταῦτα, σινιστῶντα τοῦ Ἰψίστου τύπον ἓνα,
 Συλλαβίζουν τ' ὄνομά του εἰς τὴν φύσιν γεγρχμμένα !
 Σκιαὶ εἶναι· εἰς τὸν νοῦν μας ὁ Θεὸς τὰς δαψιλεύει,
 Καὶ ὑπὸ τοιοῦτον τίτλον ὁ Σωκράτης τὰς λατρεύει !
 Ἴσως πλὴν οἱ θεοὶ οὗτοι, οἱ πλαστοὶ κ' ἐφευρεθέντες,
 Καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ ἄδης, οἱ τοιοῦτον ὑμνηθέντες,
 Ἀπλοῖ ὄνειροι δὲν εἶναι φαντασίας διαπύρου,
 Ἀλλὰ ἔκλαμπροι βαθμίδες τινὸς κλίμακος ἀπείρου,
 Τὰ τῶν κόσμων ὅλων ὄντα ἄλλου μὲν συνενοούσης,
 Τοὺς ποικίλους τῶν ἀστέρων ἄλλου πάλιν χωρίζουσας.

Tous ces êtres peuplant l'Olympe ou l'Élysée
 Sont l'image de Dieu par nous divinisée,
 Des lettres de son nom sur la nature écrit,
 Une ombre que le Dieu jette sur notre esprit !
 A ce titre divin ma raison les adore,
 Comme nous saluons le soleil dans l'aurore ;
 Et peut-être qu'enfin tous ces dieux inventés,
 Cet enfer et ce ciel par la lyre chantés,
 Ne sont pas seulement des songes du génie,
 Mais les brillans degrés de l'échelle infinie
 Qui des êtres semés dans ce vaste univers
 Sépare et réunit tous les astres divers.

Εἰς τὸ μέγα τοῦτο σύμπαν, τί, ὦ φίλοι μου, φρονεῖτε;

Ἐνυπάρχει ψυχὴ ἴσως εἰς πᾶν ὅ,τι συγχινεῖται·

Οἱ λαμπρόφωτοι ἀστέρες, ἄνωθεν ἡμῶν σπαρμένοι,

Ζῶντες ἥλιοι εἰν' ἴσως καὶ φανοὶ ἐμψυχωμένοι·

Ἰσως εἰς τὰ κύματά του, δέρνοντα τὴν παραλίαν,

Ὁ ὠκεανὸς κυλῖει ὠργισμένην ψυχὴν μίαν·

Ἰσως εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν, ἐπ' ἀέρων μυριπνύων,

Πτερυγίζει κἀνὲν πνεῦμα οὐρανόχρουν καὶ ἀθῖον·

Ἰσως εἶναι ἡ ἡμέρα ὀφθαλμὸς ἀκτινοφόρος,

Καὶ ἡ νύξ ἡ ἐβεννίνη ὠραιότης σκεπηφόρος·

Ἰσως, τέλος, εἰς τὴν κτίσιν ὅσα πλήττουσι τὰς φρένας,

Ὅλα ζοῦν, ὅλα νοοῦσιν, ὅλα εἶναι θεὸς ἕνας!

Peut-être qu'en effet dans l'immense étendue,
 Dans tout ce qui se meut, une âme est répandue ?
 Que ces astres brillans sur nos têtes semés
 Sont des soleils vivans, et des feux animés ?
 Que l'océan frappant sa rive épouvantée
 Avec ses flots grondans roule une âme irritée ?
 Que notre air embaumé volant dans un ciel pur
 Est un esprit flottant sur des ailes d'azur ?
 Que le jour est un œil qui répand la lumière ?
 La nuit, une beauté qui voile sa paupière ?
 Et qu'enfin dans le ciel, sur la terre, en tout lieu,
 Tout est intelligent, tout vit, tout est un dieu ?

« Πλὴν, πιστεύσατε, ὦ φίλοι, τὸ ψυχρῶραγοῦν μου στόμα·
 Πέραν τῶν θεῶν ἐκείνων τοὺς ὁποίους φθάνει ὄμμα,
 Εἰς τῆς φύσεως τὸ κέντρον, ᾧ τὸν πυθμένα τῶν αἰθέρων,
 Ὁν ἀπόκρυφον ὑπάρχει σκοτεινὴν πορφύραν φέρον!
 Ἡ ἀνάγκη καὶ ὁ λόγος ὁ ὀρθὸς τὸ ἐναρθρόνει·
 Ὄμμα τῆς ψυχῆς, ἡ πίστις, τὸ ἀνακαλύπτει μόνη!
 Σύγχρονον μὲ τὰς ἡμέρας! ὁμηλίκιον τῶν χρόνων!
 Μέγα ὡς τὴν ἀπειρίαν, καὶ ὡς τὴν μονάδα μόνον!
 Ἀπειρώνυμον, καὶ ὁμῶς οὐδὲν ὄνομα μὴ ἔχον!
 Ἀκατάληπτον ἐν πρώτοις, καὶ τὴν ὕλην παρατρέχον!
 Εἰς τοὺς τύπους, εἰς τοὺς χρόνους· τώρα, χθες ἢ ἐπομένως,
 Ἄνω, κάτω, πρὸς ἐκεῖνο εἶναι δρόμος χαραγμένος!

« Mais, croyez-en, amis, ma voix prête à s'éteindre,
 Par-delà tous ces dieux que notre œil peut atteindre,
 Il est sous la nature, il est au fond des cieux
 Quelque chose d'obscur et de mystérieux
 Que la nécessité, que la raison proclame,
 Et que voit seulement la foi, cet œil de l'âme!
 Contemporain des jours et de l'éternité!
 Grand comme l'infini, seul comme l'unité!
 Impossible à nommer! à nos sens impalpable!
 Son premier attribut c'est d'être inconcevable!
 Dans les lieux, dans les temps, hier, demain, aujourd'hui,
 Descendons, remontons, nous arrivons à lui!

Τῆς ἰσχύος του ὁράται πανταχοῦ ἡ ἀπειρία!

Ὅ,τι φαντασθῶμεν εἶναι ὑπερτάτη του οὐσία'!

Ἐξ αὐτοῦ πηγάζει πᾶσα ἀρετὴ ἐπὶ τοῦ κόσμου·

Θεὸς εἶναι τῶν θεῶν σας! Μόνος εἶναι! Ἰδικός μου! . . . »

« — Ἀπὸ τίνα δὲ προῆλθον εἰς τὴν γῆν αἱ δυστυχίαι;

— Τὰς ἐχάλκευσαν, ὦ Κέβη, πρῶτοι οἱ ἐγκληματαῖαι

Πρὸς δικαίαν κόλασιν των. Εἰς τὴν γῆν αὐτὴν πεσοῦσαι

Τελευτὴ καὶ δυστυχία, ἀδελφαὶ ὁμονοοῦσαι,

Τοῦ Θεοῦ γνωσταὶ δὲν εἶναι! Εἴτε ἐπειδὴ ἡ ὕλη

Ἐξ ἀρχῆς ἀφωσιώθη τῆς ψυχῆς νὰ γίνῃ φίλη·

Tout ce que vous voyez est sa toute-puissance!
 Tout ce que nous pensons est sa sublime essence!
 Force, amour, vérité, créateur de tout bien,
 C'est le dieu de vos dieux! C'est le seul! C'est le mien!..»

« — Mais le mal, dit Cébès, qui l'a créé ? — Le crime:
 Des coupables mortels châtiment légitime,
 Sur ce globe déchu le mal et le trépas
 Sont nés le même jour : Dieu ne les connaît pas!
 Soit qu'un attrait fatal, une coupable flamme
 Ait attiré jadis la matière vers l'âme ;

Εἴτε ἐπειδὴ τὸ πνεῦμα θέλγουσα πρὸς τὰς αἰσθήσεις

Ἡ ζωὴ τὸ συνδεσμεύει μὲ τυραννικὰς ἀλύσεις,

Καὶ ἀπατηλὴν ἀγάπην εἰς ἀμφοτέρα ἐμπνέει,

Ὁ βροτολογὸς ἐκ τούτου λέβης τῶν βασάνων ζέει.

Ἡ φρικτὴ αὐτὴ ἐνότης εἶναι ὅλη δυστυχία,

Ὁ δὲ θάνατος, ἡ μόνη καὶ ποινὴ καὶ ἰατρεία !

Ἐρχεται αὐτός· σπαράττει τοὺς τοιούτους ὑμεναίους,

Ἡ ψυχὴ πατεῖ τὴν ὕλην, συγκεντρώνει τόνους νέους,

Περιβάλλεται ἀκτῖνας τῆς χρυσῆς ἀθανασίας,

Καὶ ἀνίπταται εἰς κόσμον ἀληθοῦς εὐδαιμονίας ! »

Soit plutôt que la vie, en des nœuds trop puissans
 Resserrant ici-bas l'esprit avec les sens,
 Les pénètre tous deux d'un amour adultère,
 Ils ne sont réunis que par un grand mystère !
 Cette horrible union, c'est le mal : et la mort,
 Remède et châtement, la brise avec effort !
 Mais à l'instant suprême où cet hymen expire,
 Sur les vils élémens l'âme reprend l'empire,
 Et s'envole, aux rayons de l'immortalité,
 Au monde du bonheur et de la vérité ! »

Καὶ ὑπολαβὼν ὁ Κέβης εἶπε· « — Τὴν ὁδὸν γνωρίζεις
 Τοῦ ἀγνώστου κόσμου τούτου ; ἀπ' ἐδῶ τὸν ἀτενίζεις ;
 — Φίλοι μου, τὸν πλησιάζω, καὶ διὰ τὰ τὸν γνωρίσω...
 — Μένει τί ; εἶπεν ὁ Φαίδων. — Ἄμωμος νὰ τελευτήσω !

« Πιθανὸν εἰς τὸν αἰθέρα, ἢ κ' ἐπὶ τῆς ὑψηλίου,
 Πιθανὸν νὰ ἐνυπάρχη κῆπος, εἶδος ἡλυσίου,
 Μακρὰν πτέρνας ἀνθρωπίνης, ἐντὸς τόπων ἀπροσίτων²⁰,
 Πλὴν στερεῖται ἀμβροσίας καὶ νασμῶν μελισσορρύτων·
 Τὰ στερεῖται, ναί ! μεθύσκον ἐκεῖ νέκταρ δὲν ἐκβλύζει·
 Τοὺς δικαίους κ' ἐναρέτους ὁ Θεὸς αὐτοὺς δροσίζει.

« — Connais-tu le chemin de ce monde invisible ?
 Dit Cébès : à ton œil est-il donc accessible ?
 — Mes amis ! j'en approche, et pour le découvrir....
 — Que faut-il ? dit Phédon. — Être pur et mourir !

« Dans un point de l'espace inaccessible aux hommes,
 Peut-être au ciel, peut-être aux lieux mêmes où nous sommes,
 Il est un autre monde, un élysée, un ciel, [mes,
 Que ne parcourent pas de longs ruisseaux de miel,
 Où les âmes des bons, de Dieu seul altérées,
 D'un nectar éternel ne sont pas enivrées,

Ἐκεῖ, πνεύματ' ἀγνισμένα αἱ ψυχὰι τῶν μακαρίων,
 Σπεύδουσι τῶν θυσιῶν των ν' ἀπολαύσουν τὸ βραβεῖον !
 Οὐδὲ Μαίναλον²¹ χαρίεν' οὐδὲ Τέμπη²² τὰ σκιώδη,
 Ὅπου ζέφυροι ἑῷοι χύνουν ρεύματα εὐώδη·
 Οὐδὲ ἡ κοιλὰς τοῦ Αἵμου²³· οὐδ' αἱ ὄχθαι τοῦ Εὐρώτα,
 Ὅστις βέων τὰ τριγύρω καθιστᾷ ἐξεστηκότα·
 Οὐδὲ, τέλος, αὐτ' ἡ γῆ μας τῶν Μουσῶν πεφιλημένη,
 Ὅπου λησμονοῦν τὴν στέγην τῆς πατρίδος των οἱ ξένοι,
 Παραβάλλονται τελείως μὲ μονὰς τὰς τερψιθέους,
 Ὅπου ὀφθαλμὸς ὕψιστου καταυγάζει τοὺς δικαίους·
 Ὅπου νύκτα δὲν γνωρίζει ὁ ἀνέφελος αἰθὴρ των·
 Ὅπου ἔρωσ κ' εὐζωΐα εἶν' ὁ πνευστικὸς ἀήρ των·

Mais où les mânes saints, les immortels esprits,
 De leurs corps immoles vont recevoir le prix !
 Ni la sombre Tempé, ni le riant Menale,
 Qu' enivre de parfums l'haleine matinale,
 Ni les vallons d' Hemus, ni ces riches côteaues
 Qu' enchante l'Eurolas du murmure des eaux,
 Ni cette terre enfin des poètes chérie,
 Qui fait aux voyageurs oublier leur patrie,
 N'approchent pas encor du fortuné séjour
 Où le regard de Dieu donne aux âmes le jour ;
 Où jamais dans la nuit ce jour divin n'expire ;
 Où la vie et l'amour sont l'air qu'elle respire ;

Ὅπου καὶ τὰ σώματά των, τὰ παλιγγενῇ καὶ θεῖα,
Διὰ νέας τέρψεις δίδουν αἰσθητήρια ἄλλοῖα!»

«—Πῶς! ζῶη μετὰ θανάτου; εἰς τοὺς οὐρανίους σῶμα;
—Σῶμα, ναι, δεδοξασμένον τῆς ψυχῆς χαρίεν δῶμα!
Τὸ περίβλημά της τοῦτο ἡ ψυχὴ διὰ νὰ πλάσῃ,
Ἀπὸ τ' ἄνθη τῶν στοιχείων τὰς οὐσίας ἀπομάσσει.
Ὅ, τι ἄσπιλον πηγάζει ἐκ τῆς ὕλης κ' ἐκ τοῦ βίου,
Αἱ διαφανεῖς ἀκτῖνες τοῦ γλυκυδερχοῦς ἡλίου,
Αἱ λαμπραὶ ἀντανεκλάσεις τῶν ἡδίστων μας χρωμάτων,
Αἱ ὁσμαι αἱ καθεσπέραν φεύγουσαι τ' ἀνθιδιά των,

Où des corps immortels ou toujours renaissans
Pour d'autres voluptés lui pretent d'autres sens!»

«—Quoi! des corps dans le ciel! la mort avec la vie?
—Oui, des corps transformés que l'âme glorifie!
L'âme pour composer ces divins vetemens
Cueille en tout l'univers la fleur des elemens;
Tout ce qu'ont de plus pur la vie et la matière,
Les rayons transparens de la douce lumière,
Les reflets nuances des plus tendres couleurs,
Les parfums que le soir enlève au sein des fleurs,

Αἱ ἐρωτικάι ἐκφράσεις τὰς ὁποίας, μ' ἐν τῇ ῥῆμα,
 Τῆς νυκτὸς ἡ αὔρα κλέπτει ἀπὸ τὸ στενάζον κύμα,
 Ἡ φλόξ, ἥτις ἀναβαίνει μ' ἐλιγμούς κυανοχρύσους,
 Ἡ αὐγὴ, περιβλημένη τὰς παρθενικάς τῆς βύσσους,
 Τῶν νυσταλιζόντων ἄστρων αἱ περίτρομοι ἀκτῖνες,
 Καὶ τῶν διαυγῶν ρυάκων αἱ κρυσταλλοπλόκει ἑνές,
 Οὐρανίους ἁρμονίας ἠνωμένα σχηματίζουν,
 Καὶ, μιγνύμενα, τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς μας ἀπαρτίζουν·
 Τῆς ψυχῆς μας ἥτις, δούλη ἕως σήμερον ἀθλία,
 Πολεμήσασα εἰς μάτην μὲ τ' ἀνθρώπινα στοιχεῖα,
 Τέλος πάντων θριαμβεύει, τὰς αἰσθήσεις ὑποτάσσει,
 Ἐπ' αὐτῶν μὲ πορφυρίδα μεγαλοπρεπῶς ἀνάσσει,

Les bruits harmonieux que l'amoureux Zéphyre
 Tire au sein de la nuit de l'onde qui soupire,
 La flamme qui s'exhale en jets d'or et d'azur,
 Le crystal des ruisseaux roulant dans un ciel pur,
 La pourpre dont l'aurore aime à teindre ses voiles,
 Et les rayons dormans des tremblantes étoiles,
 Réunis et formant d'harmonieux accords,
 Se mêlent sous ses doigts et composent son corps !
 Et l'âme, qui jadis esclave sur la terre
 A ses sens révoltés faisait en vain la guerre,
 Triomphante aujourd'hui de leurs vœux impuissans,
 Règne avec majesté sur le monde des sens,

Χαίρει τὰς ἀπείρους γεύσεις ἡδονῶν πολλαπλασίων,
 Κ' ἔχει παίγνια τὸν χρόνον, τὸ διάστημα, τὸν βίον,

» Πότε διὰ νὰ πετάξῃ ὅπου πόθος τις τὴν κράζει,
 Τὰ πτερὰ ἐνὸς ζεφύρου μειδιῶσα θυμιάζει,
 Τὰ στολίζει μὲ ἀκτῖνας τὰς ὁποίας δίδ' ἡ ἴρις,
 Καὶ πετᾷ ἐπάνω κάτω καθὼς μέλισσα ἐν μύροις,
 Ἀπὸ οὐρανὸν εἰς ἄδην, ἐξ ἀνατολῆς εἰς δύσιν,
 Διὰ ν' ἀσπασθῇ μὲ σέβας τοῦ Δημιουργοῦ τὴν κτίσιν!
 Πότε ἡ ἡὼς τὸ λάμπον ὄχημά της τὴν δανείζει·
 Εἰς θυελλοφάγον ἵππον ἡ ψυχὴ τὸ ἐξαρτίζει,

Pour des plaisirs sans fin, sans fin les multiplie,
 Et joue avec l'espace et les temps et la vie!

» Tantôt pour s'envoler où l'appelle un désir,
 Elle aime à parfumer les ailes d'un zéphyr,
 D'un rayon de l'iris en glissant les colore,
 Et du ciel aux enfers, du couchant à l'aurore,
 Comme une abeille errante, elle court en tout lieu
 Découvrir et baiser les ouvrages de Dieu!
 Tautôt au char brillant que l'aurore lui prête
 Elle attelle un coursier qu'anime la tempête;

Κ' εἰς αἰθέρια πελάγη ἀπὸ λύχνους ἐσπαρμένα,
 Ἄπαντ' ἀνδρῶν ἐξόχων πνεύματα ἡγαπημένα·
 Μετὰ τούτων ἐνωθεῖσα πτερυγίζει ἐπ' εὐθεία,
 Χάνεται, περὰ ἡλίους καὶ συστήματα παντοῖα,
 Δὲν ἀσθμαίνει· τῶν αἰθέρων τ' ἀχανῆ περιηγεῖται,
 Κ' εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἰψίστου μολοντοῦτο συντηρεῖται!

» Ἡ ψυχὴ, διὰ γὰρ θρέψῃ τὴν οὐράνιον τῆς φύσιν,
 Δὲν φροντίζει ν' ἀνιχνεύσῃ ὕλικῶν ναμάτων βρύσιν·
 Οὔτε νέκταρ τὸ ὅποιον ὁ ποτὴρ τῆς Ἥβης χύνει,
 Οὔτε μοσχοβόλου αὔρας ἢ δροσώδης εὐφροσύνη,

Et dans ces beaux déserts de feux errans semés,
 Cherchant ces **grands** esprits qu'elle a jadis aimés,
 De soleil en soleil, de système en système,
 Elle vole et se perd avec l'âme qu'elle aime,
 De l'espace infini suit les vastes détours,
 Et dans le sein de Dieu se retrouve toujours!

» L'âme, pour soutenir sa céleste nature,
 N'emprunte pas des corps sa chaste nourriture ;
 Ni le nectar coulant de la coupe d'Hèbè,
 Ni le parfum des fleurs par le vent dérobé,

Ούτε ἡ σπονδὴ ἀκράτου, πρὸς τιμὴν τῆς τελουμένης,
 Ούτε ὁμοίον τι ἄλλο τὴν ψυχὴν ποσῶς εὐφραίνει·
 Ἐρως, αἴσθημα, ιδέαι, ἐπιθυμιῶν πληρώσεις,
 Ἰδοὺ τί τῆς ἀθανάτου εἶναι ἡ γλυκεῖα βρῶσις!
 Ἐνθεοὶ καρποί! ποικίλους ὁ Θεὸς τοὺς σχηματίζει·
 Δι' αὐτῶν τὴν ὑπαρξίν τῆς ἡ ψυχὴ διαιωνίζει,
 Καὶ δυνάμει τῶν ἀπείρων τῆς ἀγάπης τῆς προσόντων,
 Δύνονται νὰ πλάσῃ κόσμους ὁμοιοειδῶν τῆς ὄντων!

» Ἐπειδὴ, καθὼς τὸ σῶμα, εἶναι γόνιμον τὸ πνεῦμα,
 Συντελεῖ πρὸς νέας πλάσεις ἐν καὶ μόνον πόθου νεῦμα.

Ni la libation en son honneur versée,
 Ne sauraient nourrir l'âme: elle vit de pensée,
 De desirs satisfaits, d'amour, de sentimens,
 De son être immortel immortels alimens !
 Grâce à ces fruits divins que le ciel multiplie,
 Elle soutient, prolonge, éternise sa vie,
 Et peut, par la vertu de l'éternel amour,
 Multiplier son être, et créer à son tour !

» Car, ainsi que le corps, la pensée est féconde.
 Un seul désir suffit pour peupler tout le monde;

Καθὼς ὅταν φθόγγον ἓνα ἢ ἡχὴ συναντιλάβῃ,
 Ἀπειρίαν φθόγγων ἔστων μιμηθεῖσα μόλις παύει·
 Ἡ, καθὼς διπλασιάζων ὁ σπινθήρ ὁ στιγμιαίος,
 Σ τοὺς βωμοὺς τῶν θεοτήτων διεγείρει πῦρ εὐθέως,
 Οὕτω καὶ τὰ ὄντα ταῦτα τ' οὐρανίου παρὰδείστου,
 Τὴν δημιουργὸν ἀγάπην αἰσθανόμενα ἐξ ἑσού,
 Ἐφελκύονται, ζητοῦνται, τοὺς αἰθέρας διανύουν,
 Γλυκὺν ἔρωτα ἐκφράζουσιν, καὶ πληθύνονται, καὶ βρῦουν·
 Καὶ πληροῦν κενοὺς ἀστέρας ἕως τότε ἔρημωμένους,
 Καὶ συστήνουν νέους κόσμους καὶ νομοὺς χαριτωμένους!
 ὦ! ἀγνότης αἰσθημάτων! ζέσεις! ἔρωτες ποικίλοι!
 Φέλημα μὲ τὸ ὅποιον αἱ ψυχὰς κολλοῦν ἔς τὰ χεῖλη,

Et de même qu'un son par l'écho répété,
 Multiplié sans fin, court dans l'immensité,
 Ou comme en s'étendant l'éphémère étincelle
 Allume sur l'autel une flamme immortelle;
 Ainsi ces êtres purs l'un vers l'autre attirés,
 De l'amour créateur constamment pénétrés,
 A travers l'infini se cherchent, se confondent,
 D'une éternelle étreinte, en s'aimant, se fécondent;
 Et des astres deserts peuplant les régions,
 Prolongent dans le ciel leurs générations!
 O célestes amours! saints transports! chaste flamme!
 Baisers où sans retour l'âme se mele à l'âme!

Καὶ μὲ πύθους αἰνάους, καὶ μ' ἐκστάσεις οὐρανίας
 Συμπλεκόμεναι ἐκπέμπουν στεναγμούς ἡδυπαθείας!
 Ἄν ἐτόλμων!...» Ταραχή τις τὴν ἡχὼ τοῦ θόλου κρούει!
 Ὁ διακοπεὶς πρεσβύτης μετὰ προσοχῆς ἀκούει,
 Ἡμεῖς δὲ τὰ ὄμματά μας ἀτενίσαντες πρὸς δύσιν...
 Φεῦ! τὸ ἄστρον τῆς ἡμέρας ἐγκατέλειπε τὴν κτίσιν!

Ἔρχεται ὁ Δεσμοφύλαξ χαρακτῆρα λύπης φέρων,
 Καὶ τὴν τοῦ δηλητηρίου πικρὰν κύλικα προσφέρει·

Où l'éternel désir, et la pure beauté,
 Poussent en s'unissant un cri de volupté!
 Si j'osais!... » Mais un bruit retentit sous la voûte!
 Le sage interrompu tranquillement écoute,
 Et nous vers l'occident nous tournons tous les yeux:
 Hélas! c'était le jour qui s'enfuyait des cieux!

En détournant les yeux, le serviteur des Onze
 Lui tendait le poison dans la coupe de bronze;

Ὁ ἀτάραχος Σωκράτης ἀφελῶς τὴν χεῖρ' ἀπλόνει,
 Τὴν λαμβάνει, καὶ ὡς δῶρον ἱερὸν τὴν ἀνυψώνει
 Ἀλλὰ πρὶν τὴν ἐκκένωσιν, καὶ χωρὶς νὰ κάμῃ στάσιν,
 Συμπληροῖ τῶν ἰδεῶν τοῦ τὴν διακοπεῖσαν φράσιν!

Πέριξ τοῦ χαλκίνου σκεύους, πρὸς τὰ χεῖλη πλατυτάτου,
 Ὅπου ἄλλο δὲν ἐχόρει παρὰ πόμα τοῦ θανάτου,
 Εἶχε γλύψειν ὁ τεχνίτης τῆς Ψυχῆς τὴν ἱστορίαν,
 Γλυκὺ σύμβολον ἐμφαῖνον ψυχικὴν ἀθανασίαν,
 Ἀνταμείψεως ἐλπίδα, προσδοκίαν κόσμου ἄλλου.
 Ἐλαφρά τις μηλολόνη ἐξ ἐλεφαντοκοκκάλου,

Socrate la reçut d'un front toujours serein,
 Et comme un don sacré l'élevant dans sa main,
 Sans suspendre un moment sa phrase commencée,
 Avant de la vider acheva sa pensée!

Sur les flancs arrondis du vase au large bord,
 Qui jamais de son sein ne versait que la mort,
 L'artiste avait fondu sous un souffle de flamme
 L'histoire de Psyché, ce symbole de l'âme,
 Et, symbole plus doux de l'immortalité :
 Un léger papillon en ivoire sculpté,

Εἰς τὴν κύλικα λαιμάργως βάπτουσα τὴν σύριγγά της,

Ἐσχημάτιζε λαβίδα μὲ τ' ἀδίπλωτα πτερὰ της.

Εἰς τὸν Ἑρωτα συμβία ἡ Ψυχὴ ὑποσχεθεῖσα,

Καὶ τὸν πλούσιόν της οἶκον νὰ ἀφήσῃ βιασθεῖσα,

Ἰλδηγεῖτο νεκρωσίμῳς ὑπὸ συγγενῶν καὶ φίλων

Εἰς τὸν θεῖόν της νυμφίον, ὡς εἰςλέοντα ὀργίλον.

Μόνη ἔπειτα, θρηνοῦσα καὶ οἰκτρῶς παραιτημένη,

Εἰς ἐρήμους φρικαλέας τὸν ἀγνώριστον προσμένει.

Ἀλλ' ὁ Ζέφυρος προφθάνει συμπαθὴς εἰς τὰ δεινὰ της,

Μ' ἓν τοῦ φύσημα στεγνώνει τὰ θρηνοῦντα βλέφαρά της,

Καὶ, ὡς πόθος τὸν ὁποῖον εὐμενὴς θεὸς εἰσάγει,

Τὴν κοιμίζει, τὴν σηκώνει, κ' εἰς τὰ ὕψη τὴν ὑπάγει!

Plongeant sa trompe avide en ces ondes mortelles,
Formait l'anse du vase en déployant ses ailes :

Psyché, par ses parens dévouée à l'Amour,
Quittant avant l'aurore un superbe séjour
D'une pompe funèbre allait environnée
Tenter comme la mort ce divin hyménée ;
Puis, seule, assise, en pleurs, le front sur ses genoux,
Dans un désert affreux attendait son époux :
Mais, sensible à ses maux, le volage Zéphyre,
Comme un désir divin que le ciel nous inspire,
Essuyant d'un soupir les larmes de ses yeux,
Dormante sur son sein l'enlevait dans les cieux !

Ἐβλεπες τὴν κεφαλὴν τῆς πρὸς τὸν ὦμον κεκλιμένην,
 Τὴν ἀθάνατόν τῆς κόμην ἐλαφρὰ σαλευομένην,
 Καὶ τὸν Ζέφυρον πετῶντα μὲ τὰς αὔρας θεραπαίνας,
 Νὰ κρατῇ τοσαῦτα κάλλη εἰς τὰς δύο τοῦ ὠλένας,
 Εἰς τὰ χαῦνα βλέφαρά τῆς φλογερὰν πνοὴν νὰ χύνῃ,
 Κ' εἰς τοῦ Ἑρωτος τὰς χεῖρας φθονερῶς νὰ τὴν ἀφίνη!

Ἐδῶ κείμενος ὁ Ἑρως ἐπὶ ῥόδων καὶ ἀνθέων
 Τὴν περικαλλῇ του νύμφην περιπτύσσει ὅλος ζέων,
 Ἄλλ' ἐκείνη φοβουμένη φρίκας μέλλοντος θανάτου,
 Δὲν τολμᾷ ν' ἀνταποδώσῃ φίλημα ᾗς τὸ φίλημά του·
 Ἐπειδὴ, ὅποῖος ἦτο μὴ ποθῶν νὰ φανερῶσῃ,
 Ὁ νυμφίος τὴν παρήτει ἔτι πρὶν ἐξημερώσῃ.

On voyait son beau front penché sur son épaule
 Livrer ses longs cheveux aux doux baisers d'Eole,
 Et Zéphyr succombant sous son charmant fardeau
 Lui former de ses bras un amoureux berceau,
 Effleurer ses longs cils de sa brûlante haleine,
 Et jaloux de l'Amour la lui rendre avec peine!
 Ici, le tendre Amour sur les roses couché
 Pressait entre ses bras la tremblante Psyché,
 Qui d'un secret effroi ne pouvant se défendre,
 Recevait ses baisers sans oser les lui rendre;
 Car le céleste époux trompant son tendre amour
 Toujours du lit sacré fuyait avant le jour.

Περαιτέρω, ἀπὸ μαύρην ὑποψίαν τηκομένη,
 Ἐξυπνᾷ μ' ἑλαφρόν πέπλον ἀμελῶς περιβλημένη,
 Λύχνον εἰς τὴν μίαν, ξίφος εἰς τὴν ἄλλην χεῖρα δράσσει,
 Δι' ἐν βλέμμα κινδυνεύει ἓνα Ἑρωτα νὰ χάσῃ,
 Τὸν περίτρομόν της πόδα πρὸς τὴν κλίνην διευθύνει,
 Λάθρα, λάθρα πλησιάζει, ἐπὶ τοῦ νυμφίου κλίνει...
 Ἡ Ψυχὴ... ἀναγνωρίζει τὸν υἱὸν τῆς Ἀφροδίτης,
 Ἀνακράζει, τρέμει... τρέμει καὶ ὁ λύχνος της μαζῇ της!

Τῆς λυχνίας κλονισθείσης, ἓνας σταλαγμὸς ἐκρέει·
 Ἐνας σταλαγμὸς ἐλαίου, ὅστις ὡς τὴν φλόγα καίει,
 Εἰς τὰ γυμνωμένα στήθη ἔπεσε τοῦ ἔρασταυ της!
 Ὁ καθεύδων πλήρης θάμβου, ἀνεγείρεται ἐν τούτοις,

Plus loin, par le désir en secret éveillée,
 Et du voile nocturne à demi dépouillée,
 Sa lampe d'une main et de l'autre un poignard,
 Psyché, risquant l'amour, hélas! contre un regard,
 De son époux qui dort tremblant d'être entendue,
 Se penchait vers le lit, sur un pied suspendue,
 Reconnaissait l'Amour, jetait un cri soudain,
 Et l'on voyait trembler la lampe dans sa main!

Mais de l'huile brûlante une goutte épanchée,
 S'échappant par malheur de la lampe penchée,
 Tombait sur le sein nu de l'amant endormi;
 L'Amour impatient, s'éveillant à demi,

Τώρα μὲν τὸ ξίφος βλέπει, τὴν δὲ τὸ τραῦμα ψαύει.....

Βλεμμαίνει, καὶ, πετάξας, τὸν ὑμέναιόν του θρχύει·

Ἐμβλημα ἐμφαῖνον ὅτι βεβηλόνουσι πᾶν θεῖον,

Οἱ ζητοῦντες τὴν πηγὴν του νὰ ἰδοῦν ἐκ τοῦ πλησίον!

Τώρα ἡ ἀθλία κόρη, ἄστεγος, πλανήτις οὔσα,

Τὸν ὠραῖόν της νυμφίον ἐδῶ φαίνεται θρνοῦσα·

Ἄλλ' ὁ Ἔρως ἐπιβλέπει δάκρυα τὰ τελευταῖα,

Συγχωρεῖ τὴν ἐλλειψίν της, καὶ ἡ πανευδαίμων νέα,

Ἐκ δευτέρου ἀρπασθεῖσα, εἰς τὸν Ὀλυμπον αὐγάζει,

Εἰς τὰ χεῖλη θεοῦ φίλου ζωῆς χάματα θηλάζει,

Τοὺς αἰθέρας ἀναβαίνει μὲ τὴν ἄκραν συστολήν της,

Καὶ αὐτὴ ἡ πενθερά της μειδιᾷ 'ς τὴν καλλονήν της!

Contemplant tour à tour ce poignard, cette goutte.....
Et fuyait indigné vers la céleste voûte!

Emblème menaçant des desirs indiscrets
Qui profanent les dieux, pour les voir de trop près!

La Vierge cette fois errante sur la terre
Pleurait son jeune amant, et non plus sa misère :

Mais l'Amour à la fin de ses larmes touché
Pardonnait à sa faute, et l'heureuse Psyché

Par son céleste époux dans l'Olympe ravie,
Sur les lèvres du dieu buvant des flots de vie,

S'avavançait dans le ciel avec timidité,
Et l'on voyait Vénus sourire à sa beauté!

Μεταξὺ τῶν ἀθανάτων οὕτω τέλος θέλει λάμψει,
Εἰς τὴν ἀρετὴν ὅποταν κ' ἡ ψυχὴ ἐπανακάμψῃ!

Ὁ Σωκράτης πλὴν ἐπάνω τὸ ποτήριον ὑψόνων,
« Σπένδω πρὸς τιμὴν ἐν πρώτοις τῶν ἀγχιθουργῶν δαιμόνων,
Τὴν εὐδαίμονά μου ταύτην ἀπαρχὴν ἀθανασίας! »
Εἶπε· καὶ τὴν κύλικά του ὁ πρεσβύτης τολμητίας
Ἐκλινεν ὀλίγον, τρέμων μὴ χυθῇ ὑπὲρ τὸ δέον
Τὸ πολύτιμόν του νέκταρ.... δύο σταλαγμοὺς, καὶ πλέον...
Εἰς τὰ λαίμαργά του χεῖλη τὸ ποτήριον σιμόνει
Ἀναλλοίωτος τὴν ὄψιν, καὶ ἀτρέμα τὸ κενόει,

Ainsi par la vertu l'âme divinisée
Revient égale aux dieux régner dans l'Élysée!

Mais Socrate élevant la coupe dans ses mains :
« Offrons! offrons d'abord aux maîtres des humains
De l'immortalité cette heureuse prémice! »
Il dit: et vers la terre inclinant le calice
Comme pour épargner un nectar précieux,
En versa seulement deux gouttes pour les dieux ;
Et de sa lèvre avide approchant le breuvage,
Le vida lentement, sans changer de visage,

Ὡς ἀνὴρ ὅποῖος ὅταν ἐν συμπόσιον ἀφίνη,
 Τὸν ἐπίλοιπὸν τοῦ οἶνον εἰς χρυσοῦν τι σκεῦος χύνει,
 Καὶ ποθῶν νὰ ἐντρυφήσῃ εἰς τὸν ἔσχατον χυμὸν τοῦ,
 Μὲ βραδύτητα στραγγίζει καὶ τὸν ἕνα σταλαγμὸν τοῦ!
 Ἐπομένως ἐξηπλώθη ᾗ τὴν νεκρώσιμόν τοῦ κλίνην,
 Κ' ἐπ' ἀνέλαβε τὸν λόγον μὲ ἀπίστευτον γαλήνην.

« Διὰ τῆς ψυχῆς τὸ μέλλον μὴ, ὦ φίλοι μου, πτοεῖσθε!
 Ἀγαπᾶτε τῆς ἀγάπης τὴν πυρὰν περιποιεῖσθε!
 Ἡ ἀγάπη εἶναι σχέσις τῶν θεῶν μὲ τοὺς ἀνθρώπους.
 Μὴ τοὺς θλίβετε μὲ φόβους ἢ μὲ λογισμοὺς ἀτόπους!

Comme un convive avant de sortir d'un festin
 Qui dans sa coupe d'or verse un reste de vin,
 Et pour mieux savourer le dernier jus qu'il goûte,
 L'incline lentement et le boit goutte à goutte!
 Puis sur son lit de mort doucement étendu,
 Il reprit aussitôt son discours suspendu:

« Espérons dans les dieux, et croyons-en notre âme!
 De l'amour dans nos cœurs alimentons la flamme!
 L'amour est le lien des dieux et des mortels;
 La crainte ou la douleur profanent leurs autels!

Ὄταν εὐτυχῶς κραχθῇτε εἰς τὴν ἔνθεον πατρίδα,
 Λάβετε, ὦ φίλτατοί μου, ὁδηγόν σας τὴν ἐλπίδα!
 Μὴ κλαυθμούς! μὴ θρηνωδίας! μὴ χαιρετισμούς πενθίμους!
 Ἐδῶ στέφομεν τὸ θυμα με ναρκίσσοις καὶ με θυμούς·
 Ἄς στεφῇ καὶ ἡ ψυχὴ μας με ἀγάπην κ' εὐθυμίαν,
 Καὶ ὡς νύμφη ἅς εἰσέλθῃ 'ς τῶν θεῶν τὴν κατοικίαν!
 Θάλλουσιν τὴν εὐφροσύνην ν' ἀπαντήσῃ ἐκεῖ μέλλει·
 Ἐκεῖ βρύουν εὐωδία, ἐκεῖ θεῖα ρέουν μέλι·
 Εἰς συμπόσιον τοιοῦτον ἡ ψυχὴ μας προσκαλεῖται,
 Γοητεύεται, καὶ οὕτω 'ς τοὺς θεοὺς τῆς εἰσηγεῖται.

Quand vient l'heureux signal de notre délivrance,
 Amis, prenons vers eux le vol de l'espérance!
 Point de funèbre adieu! point de cris! point de pleurs!
 On couronne ici-bas la victime de fleurs;
 Que de joie et d'amour notre âme couronnée
 S'avance au-devant d'eux, comme à son hyménée!
 Ce sont là les festons, les parfums précieux,
 Les voix, les instrumens, les chants mélodieux,
 Dont l'âme, convoquée à ce banquet suprême,
 Avant d'aller aux dieux, doit s'enchanter soi-même!

»Καὶ λοιπόν! ὦχροι ὡς πότε; Ποθῶ χεῖλη μειδιῶντα!

Μὴ μὲ λέγετε πῶς θέλω νὰ μὲ θάψωσι θανόντα,

Πῶς νὰ χρίσωσι τὸ σῶμα τὸ ὑπάρξαν ἰδικόν μου,

Ἡ ὁποία λάρναξ θέλω νὰ φυλάξῃ τὴν σποδὸν μου·

Τί σᾶς μέλει; τί μὲ μέλει ἂν τὸ βάνανυσόν μου σῶμα,

Γίνῃ τῶν φλογῶν θυσία, ἢ σκωλήκων γίνη βρῶμα;

Τί ἐὰν ἢ κόνις αὕτη, μετ' ἐμοῦ ποτ' ἐνωμένη,

Εἰς τὰ κύματα σαροῦται ἢ εἰς κύνας τροφή μένης;

Τοῦ πολυσυνθέτου τούτου σωματίου μου τὸ κτῆμα,

Διὰ σᾶς δὲν θέλει εἶσθαι παρὰ ὅ,τ' εἶν' ἓνα κῦμα,

Ἡ ὅ,τ' εἶναι ἓνα φύλλον εἰς πνοὴν σφοδροῦ στροβίλου,

Ἡ ἀνθρώπινόν τι σχῆμα μορφωμένον ἐξ ἀργίλλου,

» Relevez donc ces fronts que l'effroi fait pâlir!
 Ne me demandez plus s'il faut m'ensevelir;
 Sur ce corps, qui fut moi, quelle huile on doit répandre,
 Dans quel lieu, dans quelle urne il faut garder ma cendre:
 Qu'importe à vous, à moi, que ce vil vêtement
 De la flamme, ou des vers, devienne l'aliment?
 Qu'une froide poussière à moi jadis unie,
 Soit balayée aux flots ou bien aux gémonies?
 Ce corps vil composé des élémens divers
 Ne sera pas plus moi qu'une vague des mers,
 Qu'une feuille des bois que l'aquilon promène,
 Qu'un argile pétri sous une frome humaine,

Ἡ ἡ φλόξ βωμοῦ μεγάλου εἰς τὰ ὕψη χανομένη,
Ἡ πηλὸς καὶ κρύα στάκτη εἰς τοὺς δρόμους πατουμένη!

» Ἀλλ' ἀναχωρῶν, ἀφίνω 'ς τὴν ἀχάριστον γῆν ταύτην,
Ὡ, τι ἄφθορον ἐμμένει εἰς τὸν ναυαγοῦντα ναύτην·
Εἰς τὸν Πλάτωνα, τὸ πνεῦμα! εἰς ὑμᾶς, τὴν ἀρετὴν μου!
Τὴν ψυχὴν εἰς τοὺς Θεοὺς μου! τῷ Μελίτῳ, τὴν ζωὴν μου,
Καθὼς ῥίπτουν εἰς τὸν κύνα, πρὸς τὴν θύραν ὑλακτοῦντα,
Περисσεύματα βρωμάτων τὸ συμπόσιον πληροῦντα!...»

Ou le feu du bûcher dans les airs exhalé,
Ou le sable mouvant dans vos chemins foulé!

» Mais je laisse en partant dans cette terre ingrate
Un plus noble débris de ce que fut Socrate,
Mon génie à Platon! à vous tous mes vertus!
Mon âme aux justes dieux! ma vie à Mélitus,
Comme au chien dévorant qui sur le seuil aboie
En quittant le festin on jette aussi sa proie!....»

Ὡς τὴν γαληναίαν ὄψιν τῆς θαλάσσης διαπρήστων,
 Τραγωδεῖ ὁ κωπηλάτης καὶ τὸ κῦμα κρατεῖ ἴσον,
 Παρομοίως ἐνῶ ἔνδον ὁ Σωκράτης μᾶς ἐλάλει,
 Εἰς τὰ πρόθυρα μὲ γόους καὶ λυγμοὺς ἐθρῆνουν ἄλλοι·
 Ἦτον ἡ Μυρτώ, καὶ ἦλθε δι' ἐσχάτην φορὰν πλέον,
 Εἰς τὸν σύζυγον νὰ δώσῃ ἀσπασμόν της τελευταῖον!
 Σκοτισμὸν νοὸς ἐδήλουν τὰ τυχαῖα βήματά της!
 Δύο βρέφη ἐξηρτῶντο ἀπὸ τὰ φορέματά της,
 Δύο βρέφη, τὰ χθῶα! ἠκολούθουν πρὸς τὴν κλίνην
 Μὲ ἀνυποδήτους πόδας τὴν παράφορον ἐκείνην!
 Ἡ Μυρτώ μὲ τοὺς βοστρύχους ἔμασσε τὰ δάκρυά της,
 Ἀλλ' ἡ ἄφθονος ῥοή των ἔβαφε τὰ θέλγητρά της

Tel qu'un triste soupir de la rame et des flots
 Se mêle sur les mers aux chants des matelots,
 Pendant cet entretien, une funèbre plainte
 Accompagnait sa voix sur le seuil de l'enceinte ;
 Hélas ! c'était Myrto demandant son époux,
 Que l'heure des adieux ramenait parmi nous !
 L'égarement troublait sa démarche incertaine,
 Et suspendus aux plis de sa robe qui traîne
 Deux enfans, les pieds nus, marchant à ses côtés,
 Suivaient en chancelant ses pas précipités !
 Avec ses longs cheveux elle essuyait ses larmes ;
 Mais leur trace profonde avait flétri ses charmes,

Μὲ ὠχρότητα θανάτου· καὶ ἡμπόρει τις νὰ εἶπη
 Τὴν καρδίαν τοῦ Σωκράτους ὅτι ἐσεβάσθ' ἡ λύπη,
 Κ' εἰς αὐτὸν μὴ δυναμένη τὴν χαλὴν τῆς ν' ἀποχύση,
 Ἐβαλε τὰ δυνατά τῆς τὴν γυναῖκα ν' ἀφανίσῃ!
 Τὸν προσίδεν, ἀπὸ σέβας καὶ ἀγάπην κατενύγη,
 Εἰς τὸ στήθος τοῦ ἐχύθη, εἰς τὰ δάκρυα ἐπνίγη!
 Παρομοίως αἱ Βακχίδες, αἱ τὴν Κύπριν λειτουργοῦσαι,
 Τοῦ Ἀδώνιδος τὸ σῶμα ἐτησίως θρηνωδοῦσαι,
 Τὸ ποτῆριον τῆς λύπης, ὡς καὶ ἡ θεὰ των, πίνουν,
 Εἰς τὸ ἄγαλμα τὸ κρῦον θερμὰ δάκρυα ἐκχύνουν,
 Μὲ τὰ ἄλλα τῶν χεῖλη σεβασμῶς τὸ ἐγγίζουν,
 Ζωντανὸν τὸ ἐκλαμβάνουν, κ' ἐκ βαθέων κλαυθυμυρίζουν!

Et la mort sur ses traits répandait sa pâleur ;
 On eût dit qu'en passant l'impuissante douleur
 Ne pouvant de Socrate atteindre la grande âme
 Avait respecté l'homme et profané la femme !
 De terreur et d'amour saisie à son aspect,
 Elle pleurait sur lui dans un tendre respect.
 Telle aux fêtes du dieu pleuré par Cythérée
 Sur le corps d'Adonis la bacchante éplorée,
 Partageant de Vénus les divines douleurs,
 Réchauffe tendrement le marbre de ses pleurs,
 De sa bouche muette avec respect l'effleure,
 Et paraît adorer le beau dieu qu'elle pleure !

Ἐναγκαλισθεὶς τὰ τέκνα, καὶ φιλήσας σεβασμίως
 Τὰς καθύγρους παρειάς της, τὴν ἐλάλησε κρυφίως·
 Ἰδομεν ἐν δάκρυ τότε, κ' ἦτο δάκρυ τελευταῖον,
 Ἄστακτον ὑπὸ τὸ ὄμμα τοῦ Σωκράτους περιρρέον·
 Καὶ μὲ χεῖρας παραλύτους τοὺς υἱούς του ἀνυψώσας,
 «Τοὺς προσφέρω εἰς τὴν σκέπην, εἶπε, τῆς δυνάμεώς σας,
 ὦ θεοί! ἐγὼ μὲν θνήσκω, ἀενάως δὲ σεῖς ζῆτε!
 Ἡμὴν ἐπὶ γῆς πατὴρ των, σεῖς ἐν οὐρανοῖς γενῆτε!... »

Πλὴν τὸ κώνειον ἐν τούτοις εἰς τὰς φλέβας ἐπροχώρει,
 Καὶ μὲ θρόμβους παγετώδους αἵματος ἐκυκλοφόρει·

Socrate en recevant ses enfans dans ses bras,
 Baisa sa joue humide et lui parla tout bas :
 Nous vîmes une larme, et ce fut la dernière,
 Sous ses cils abaissés rouler dans sa paupière.
 Puis d'un bras défaillant offrant ses fils aux dieux :
 « Je fus leur père ici ; vous l'êtes dans les cieux !
 Je meurs ! mais vous vivez ! veillez sur leur enfance !
 Je les légue, ô dieux bons, à votre providence !..... »

Mais déjà le poison dans ses veines versé
 Enchaînait dans son cours le flot du sang glacé :

Εἰς τὸ ἄσκεπές του στῆθος παρετήρει τις ἐν πρώτοις
 Ν' ἀναβαίνει κατ' ὀλίγον ἡ ζωὴ καὶ ἡ θερμότης·
 Ἐνῶ δὲ τὰ κρύα μέλη τὴν ζωὴν των ἀπληροῦντο,
 Τ' ὥχρὸν μάρμαρον τῆς Πάρου θαυμασίως ἐμιμοῦντο.
 Μάτην ἐπιπτεν ὁ Φαίδων εἰς τοὺς πόδας τοῦ πρεσβύτου,
 Κ' ἐδοκίμαζεν ἂν πάλιν τοὺς θερμάνῃ ἡ πνοή του·
 Τοῦ μετώπου του ὁ πάγος τὴν ἀφὴν ἀπεποιεῖτο!
 Ἡ ψυχὴ του, ἡ φωνή του, ἰδοὺ τί διετερεῖτο!
 Εἶχε τὴν μορφὴν τῆς λίθου τὴν Γαλάτειαν τεκούσης,
 Ψυχῆς ὅταν ἀθανάτου εἰς τὴν πέτραν εἰσελθούσης,
 Μετ' ἐπὶ κλησιν βραχεῖαν νεανίου ἐρωφίλου,
 Τὸν ἐτάραξεν ἀμέσως διὰ πάθους ἐρωτύλου,

On voyait vers le cœur, comme une onde tarie,
 Remonter pas à pas la chaleur et la vie,
 Et ses membres roidis, sans force et sans couleur,
 Du marbre de Paros imitaient la pâleur ;
 En vain Phédon penché sur ses pieds qu' il embrasse
 Sous sa brûlante haleine en réchauffait la glace,
 Son front, ses mains, ses pieds se glaçaient sous nos doigts!
 Il ne nous restait plus que son âme et sa voix !
 Semblable au bloc divin d'où sortit Galathée
 Quand une âme immortelle à l'Olympe empruntée
 Descendant dans le marbre à la voix d'un amant
 Fait palpiter son cœur d'un premier sentiment,

Πλὴν τὸ λυκαυγὲς ἰδεῦσα νὰ ἀπαυγάζῃ γαλληναῖον,
 Οὔτε κόρη ὡς τὰς ἄλλας, οὔτε λίθος ἦτο πλέον !

Ἦτον ἄρα τοῦ θανάτου ἡ ὥχρᾶ μεγαλειότης ;
 Ἦ ἡ χάρις τὴν ὁποίαν πέμπει ἡ αἰωνιότης ;
 Πλὴν τὸ μέτωπόν του στίλβον, καθὼς λέγεται ἐκ φήμης
 Ἦ ἡὼς ὅτι αὐγάζει εἰς τὰς ἄκρας τῆς Διδύμης²⁴,
 ᾽Θάμβωνε τὰ ὄμματά μας ἐν ἐκστάσει θεωροῦντα,
 Ἐν του χαῖρε προσδοκῶντα, καὶ θεὸν αὐτὸν θαρρόυντα !
 Ἐβυθίζετο εἰς σκέψεις ἀτενίζων πρὸς τὴν στέγην,
 Κ' ἐπομένως ἐκτυλίσσων τὸ μελίρρυτόν του λέγειν,

Et qu'ouvrant sa paupière au jour qui vient d'éclorre
 Elle n'est plus un marbre, et n'est pas femme encore !

Etait-ce de la mort la pâle majesté ?
 Ou le premier rayon de l'immortalité ?
 Mais son front rayonnant d'une beauté sublime
 Brillait comme l'aurore aux sommets de Didyme,
 Et nos yeux qui cherchaient à saisir son adieu
 Se détournaient de crainte et croyaient voir un dieu !
 Quelquefois l'œil au ciel il rêvait en silence,
 Puis déroulant les flots de sa sainte éloquence,

ὧς ὁ μέτρια μεθύσας με γλυκὺν ζῶμὸν βοτρυών,
 Δαψιλεύει ὁμιλίας ὑποθέσεων μυρίων,
 Ἡ καθὼς Ὀρφεὺς, τοῦ ἄδου τὰς βαρείας πνέων αὔρας,
 Μὲ συγκεκομμένας λέξεις εἰς σκιάς ἐλάλει μαύρας !

« Τῆς σχολῆς τοῦ Ἀκαδήμου¹⁵ δένδρα, ἔλεγε, θρηνεῖτε !
 Κλίνατε τὰς κορυφὰς σὰς, πλέον δὲν θὰ τὸν ἰδῆτε !
 Τὰς ἀκτὰς τοῦ μαρμαρίνου Πειραιῶς ὁπότεν τύπτῃ,
 Μὲ τὸν φλοίσβον τοῦ τὸ κύμα κλαυθμηρὰν φωνὴν ἄς ῥίπτῃ .
 Πῶς ! τὸ ἀγνοεῖτε, φίλοι ; οἱ θεοὶ τὸν προσκαλοῦσι . . .
 Ἀλλ' οἱ φίλοι τοῦ ποῦ τρέχουν ; διατί πενθηφοροῦσι ;

Comme un homme enivré du doux jus du raisin
 Brisant cent fois le fil de ses discours sans fin,
 Ou comme Orphée errant dans les demeures sombres,
 En mots entrecoupés, il parlait à des ombres !

« Courbez-vous, disait-il, cypres d'Académus !
 Courbez-vous, et pleurez ; vous ne le verrez plus !
 Que la vague en frappant le marbre du Pirée
 Jette avec son écume une voix éplorée !
 Les dieux l'ont rappelé ! ne le savez-vous pas ?.....
 Mais, ses amis en deuil, où portent-ils leurs pas ?

Νὰ ὁ Πλάτων! νὰ ὁ Κέβης! νὰ τὰ τέκνα κ' ἡ γυνή του!
 Νὰ ὁ φίλτατός του Φαίδων, ψυχὴ ἄλλη, πλὴν ψυχὴ του!
 Ἐνῶ μὲν ἀνατέλλει, μὲ δρομαῖον οὗτοι βῆμα
 Νὰ θρηνήσωσι πηγαίνουν εἰς παράμερόν τι μνῆμα·
 Περιμένουν, κεκυφότες ἐπὶ τοῦ οἰκτροῦ πατοῦ μου,
 Φωνὴν φίλην νὰ ἀκούσουν ἐκ τῆς κρυερᾶς σποδοῦ μου.
 Ναι, ὦ φίλοι μου! καὶ πάλιν ἐγὼ θέλω σᾶς λαλήσειν,
 Καθὼς ὅτε μ' ἠκροᾶσθε εἰς τοῦ βίου μου τὴν δύσιν!...
 Πόσος πλὴν καιρὸς παρήλθε! καὶ μικρὰ τις ἀπουσία
 Μεταξὺ ἐμοῦ κ' ἐκείνων κενὰ ἔθεσεν ὅποια!
 Ἀλλὰ σεῖς οἱ ἐρευνῶντες ποῦ τὰ μέλη μου κοιμῶνται,
 Ἄρατε τοὺς ὀφθαλμούς σας· φίλοι!... δὲν μὲ ἀκροῶνται!

Voilà Platon! Cébès, ses enfans, et sa femme!
 Voilà son cher Phédon, cet enfant de son âme!
 Ils vont d'un pas furtif aux lueurs de Phœbé
 Pleurer sur un cercueil aux regards dérobé,
 Et penchés sur mon urne ils paraissent attendre
 Que la voix qu'ils aimaient sorte encor de ma cendre.
 Oui: je vais vous parler, amis, comme autrefois,
 Quand penchés sur mon lit vous aspiriez à ma voix!...
 Mais que ce temps est loin! et qu'une courte absence
 Entre eux et moi, grands dieux! a jeté de distance!
 Vous qui cherchez si loin la trace de mes pas,
 Levez les yeux; voyez!... ils ne m'entendent pas!

Πῶς τοσαύτη λύπη; κλαίεις; μὴ, Μυρτώ, ὦ! μὴ· σπογγίσου·

Τὸ τῆς κόμης σου χρυσίον σὺ τοῦλάχιστον λυπήσου·

Στρέψον πρὸς ἐμὲ, ἀκτῖνα ρίψον μοι γαληνιαῖαν·

Μυρτώ, Πλάτων, Κέβη, φίλοι!... ὦ! ἂν εἴχετε ἰδέαν!...

» Σιωπήσατε, Πυθίαι! ἤχοι τῆς στοᾶς, χαλῆτε!

Παλαιᾶς σοφίας πλάναι, εἰς ἀβύσσους κρημνισθῆτε!

Κιβδηλόχρυσοι νεφέλαι μὲ ἀκτῖνας ἀπαισίας,

Εἰς μηδὲν ἐξατμισθῆτε ἔμπροσθεν τῆς ἀληθείας!

Συνελήφθη· τῆς ἐρήμου τὴν κυοφοροῦν οἱ δόμοι·

Τρεῖς ἢ τέσσαρας αἰῶνας περιμένετε ἀκόμῃ,

Pourquoi ce deuil? pourquoi ces pleurs dont tu t'inondes?
 Epargne au moins, Myrto, tes longues tresses blondes,
 Tourne vers moi tes yeux de larmes essuyés;
 Myrto, Platon, Cébès, amis! si vous saviez!...

» Oracles, taisez-vous! tombez, voix du portique!
 Fuyez, vaines lueurs de la sagesse antique!
 Nuages colorés d'une fausse clarté,
 Évanouissez-vous devant la vérité!
 D'un hymen ineffable elle est prête d'éclore;
 Attendez.... un, deux, trois.... quatre siècles encore,

Κ' αἱ ἀκτῖνες τῆς ἐκείθεν αἰφνιδίως θέλουν λάμψει,
 Καὶ μ' ἀνέσπερον φῶς θέλει εἰς τὴν γῆν ἐπανακάμψει!
 Σεῖς, σκιαὶ τοῦ Αἰωνίου, κυβερνῶσαι ἀντ' ἐκείνου,
 Μορμολύκεια ἀπάτης καὶ τυφλότητος γένου.
 Σεῖς, θεοὶ σαρκὸς καὶ πύου, θεοὶ ζήσαντες, θανόντες,
 Πλὴν εἰς τὰ ἐγκλήματά σας ἀποθέωσιν τυχόντες.
 Σὺ, Ἑρμῇ κηρυκιοῦχε· σὺ, ὦ πόρνη τῶν Κυθέρων,
 Δρέπουσα ἀτιμωρήτως τῆς αἰσχρότητος τὸ μῦρον.
 Γενεὰ τοῦ Ὀλυμπίου ἀνωτέρα, κατωτέρα,
 Ἡ οἰκοῦσα, βεβηλοῦσα, γῆν καὶ ὕδωρ καὶ αἴρα!
 Μετ' ὀλίγον, μετ' ὀλίγον τὸ πανσέβαστόν σου σμῆνος,
 Θὰ ἐδαφισθῇ· θὰ πέσῃ καὶ ὁ Ὀλυμπος ἐκεῖνος,

Et ses rayons divins qui partent des déserts
 D'un éclat immortel rempliront l'univers!
 Et vous, ombres de Dieu qui nous voilez sa face!
 Fantômes imposteurs qu'on adore à sa place!
 Dieux de chair et de sang! dieux vivans! dieux mortels!
 Vices déifiés sur d'immondes autels,
 Mercure aux ailes d'or, Déesse de Cythère,
 Qu'adorent impunis le vol et l'adultère;
 Vous tous, grands et petits, race de Jupiter,
 Qui peuplez, qui souillez les eaux, la terre et l'air!
 Encore un peu de temps, et votre auguste foule,
 Roulant avec l'erreur de l'Olympe qui croule,

Κ' εἰς Θεὸν θὰ δώσης τόπον, Θεὸν ἅγιον καὶ μόνον,
Τὸν Θεόν μου, ὅστις ἥδη ἐπὶ γῆς δὲν ἔχει θρόνον!...

.

.

» Τί μυστήρια λυθέντα! τί εὐρύτης ἁρμονίας!...

.

.

» Σὺ μυστηριῶδες πνεῦμα τὸ ὅποῖον ἐμειδίας³⁰,

Ποῖον ἦσο σύ; πῶς κρύπτεις τὴν εἰκόνα τῆς μορφῆς σου,

Κ' εἰς τὰ ἴχνη σου με σύρεις διὰ μόνης τῆς φωνῆς σου;

Fera place au Dieu saint, unique, universel,
Le seul Dieu que j'adore et qui n'a poin d'autel!...

.

» Quels secrets dévoilés! quelle vaste harmonie!...

.

» Mais qui donc étais-tu, mystérieux génie?

Toi qui, voilant toujours ton visage à mes yeux,
M'as conduit par la voix jusqu'aux portes des cioux!

Ὡς πιστὸν πτηνὸν μὲ θέλεις σύντροφον εἰς τὸ πλευρόν σου,
 Καὶ τὴν κόμην μου θαπεύεις μὲ τὴν ἄκραν τῶν πτερῶν σου·
 Μήπως εἶσαι τις Ἀπόλλων τοῦ Θεοῦ ἡγαπημένος;
 Ἡ Ἑρμῆς τις ἀβροκόμης ἐκ τοῦ Ἑρωτος σταλαμένος;
 Τί; κηρύκειον βαστάζεις, χρυσὴν φόρμιγγα, ἢ τόξα;
 Ἡ μὴν εἶσαι, ἀποκρίσου, τοῦ Θεοῦ ἀγία δόξα;...
 ὦ, ἐλθέ! ὃ, τι ἂν ἦσαι, πνεῦμα, ἢ θνητὸς, ἢ δαίμων,
 Τὸ πανύστατόν μου χαῖρε πρὶν σοὶ ἀποδώσω τρέμων,
 Ἄφες με ν' ἀνακαλύψω, ἄφες με ν' ἀναγνωρίσω,
 Φίλον ἀγαπήσαντά με πρὶν εἰσέτι ἀναζήσω!
 Ἄφες τῆς ὁδοῦ τὸ τέρμα ἐνῶ μέλλω ν' ἀπολαύσω,
 Ν' ἀσπασθῶ τὸν ὁδηγόν μου καὶ εἰς τὴν χεῖρά του νὰ κλαύσω!

Toi, qui m'accompagnant comme un oiseau fidèle
 Caresse encor mon front du doux vent de ton aile.
 Es-tu quelque Apollon de ce divin séjour?
 Ou quelque beau Mercure envoyé par l'Amour?
 Tiens-tu l'arc, ou la lyre, ou l'heureux caducée?
 Ou n'est-tu, réponds-moi, qu'une sainte pensée?...
 Ah viens! qui que tu sois, esprit, mortel ou dieu;
 Avant de recevoir mon éternel adieu
 Laisse-moi découvrir, laisse-moi reconnaître
 Cet ami qui m'aima même avant que de naître!
 Que je puisse en touchant au terme du chemin
 Rendre grâce à mon guide et pleurer sur sa main!

Τὴν λαμπρὰν ἐκδύσου σκέπην ἣ ὁποῖα σὲ καλύπτει,
 Καὶ πλησίασον!... Τί βλέπω;... Σέ, ὦ θεῖε Λόγε, κρύπτει...
 Συναΐδιος ἀκτίς μου! τέλος πάντων σὲ εὐρίσκω;
 Κάλυψόν μοι τὴν μορφὴν σου, ἣ ἐκ νέου ἀποθνήσκω ²¹!

.

»Ναὶ, ὦ φίλοι τῆς ψυχῆς μου! εὐτυχεῖς ἐκεῖνοι ὅσοι,
 Εἰς τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἐπαρχίαν γεννηθῶσι!
 Πρῶτοι θέλουν ἰδεῖν οὗτοι εἰς ὀρίζοντα ὥραιον,
 Τὸ λαμπρὸν τοῦ λόγου ἄστρον ν' ἀπαυγάζῃ γαληναῖον.

Sors du voile éclatant qui te dérobe encore!
 Approche!... Mais que vois-je?... ô Verbe que j'adore!
 Rayon co-éternel, est-ce vous que je vois?...
 Voilez-vous, ou je meurs une seconde fois!

.

 » Heureux ceux qui naîtront dans la sainte contrée
 Que baise avec respect la vague d'Erythrée!
 Ils verront, les premiers, sur leur pur horizon
 Se lever au matin l'astre de la raison.

Ἐξ Ἀνατολῶν τὸ ἄστρον τῆς ἡμέρας ἀνατέλλει,
 Κ' ἡ ἀλήθεια ἐκεῖθεν ν' ἀνατείλῃ τότε μέλλει!
 Τίς τὴν φέρει; Σὺ, ὦ Λόγε συλληθθεὶς δι' ἡμᾶς μόνον!
 Σὺ, ὁ ἀποκαλυφθεὶς μοι διὰ μέσου τῶν αἰώνων·
 Ὁ τὸ μέλλον διαυγάζων, καὶ ἡ λάμψις τοῦ ὁποίου
 Ἔσπευσε νὰ μὲ φωτίσῃ εἰς τὰ πέρατα τοῦ βίου.
 Ἔρχεσαι καὶ ζῆς, καὶ θνήσκεις! εὐλογον λαμβάνεις πέρας·
 Πάντα τῆς ἀληθείας εἶναι θάνατος τὸ γέρας!
 Ἄλλ' ἡ θνήσκουσα φωνή σου ἡχῶ θέλει ἐπιτύχειν,
 Καὶ δὲν θέλει περιπέσει εἰς τῆς ἐμῆς φωνῆς τὴν τύχην.
 Οὐρανοῦ φωνή, ὀπίσω ἄγονος δὲν ἀναβαίνει·
 Τὸ ἀπηυδνημένον σύμπαν σὲ ἀκούει καὶ προβαίνει,

Amis, vers l'orient tournez votre paupière,
 La vérité viendra d'où nous vient la lumière!
 Mais qui l'apportera?... C'est toi, Verbe conçu!
 Toi, qu'à travers les temps mes yeux ont aperçu;
 Toi, dont par l'avenir la splendeur réfléchie
 Vient m'éclairer d'avance au sommet de la vie.
 Tu viens! tu vis! tu meurs d'un trépas mérité!
 Car la mort est le prix de toute vérité!
 Mais ta voix expirante en ce monde entendue
 Comme la mienne, au moins, ne sera pas perdue.
 La voix qui vient du ciel n'y remontera pas;
 L'univers assoupi t'écoute, et fait un pas;

Καὶ τῆς μαύρης εἰμαρμένης διαρρήγνυται τὸ φράγμα!

.

Ἵπενόησα τὸ μέγα, τὸ πολὺ, τὸ θεῖον πρᾶγμα!

Ἄριθμὸν μυστηριώδη! τὴν βαθύπεπλον τριάδα!

Τρίγωνον συντεθειμένον ἀπὸ τρίκλωνον μονάδα!

Οἱ σχηματισμοί, οἱ ἤχοι, αἱ χροαὶ, οἱ ἀριθμοὶ του,

Ὅλα μ' ἔκρυπταν τὸ μέγα Ὄν τοῦ Ἀκαταμετρήτου!

Πλὴν μ' ἐσυγχωρήθη, φίλοι, νὰ τὸ ἴδω τελευταῖον,

Καὶ ἀκούσατε!...» Ἠμίλει, ὅμως δὲν ὠμίλει πλέον!

Ἐντοσούτῳ ἡ πνοή του πρὸς τὸ στῆθος θλιβομένη¹,

L'énigme du destin se révèle à la terre!

Quoi! j'avais supposé ce sublime mystère!

Nombre mystérieux! profonde trinité!

Triangle composé d'une triple unité!

Les formes! les couleurs, les sons, les nombres même,

Tout me cachait mon Dieu! tout était son emblème!

Mais les voiles enfin pour moi sont révolus;

Écoutez!...» Il parlait: nous ne l'entendions plus!

Cependant dans son sein son haleine oppressée,

Κ' εἰς τὰς σκέψεις του νὰ δώσῃ λαλιὰν μὴ δυναμένη,
 Ἦρχετο νὰ τελευτήσῃ 'ς τὰ ἡμίκλειστά του χεῖλη,
 Καὶ ἐξαίρνης νέον τόνον, νέαν δύνανμιν ἐδῆλοι·
 Οὕτως, ὅταν καταβαίνει εἰς τὰ πάτρια νερά του,
 Ὁ παλιννοστήσας κύκνος θορυβεῖ μὲ τὰ πτερά του.
 Ἐν βαρὺ, ἐν μέγα ὄναρ τὸν ἐκράτει βυθισμένον·
 Τὸν ἠτένιζεν ὁ Κέβης, περιέργως ἐπιμένων
 Τὴν ψυχὴν ν' ἀνακαλύψῃ ἐξατμιζομένην ἡδὴ·
 Τὸν ἡρώτα ἕως ὅτου ἄπνουν σῶμα νὰ τὸν ἴδῃ·
 » Πῶς, τὸν ἔλεγε, κοιμᾶσαι; ὡσὰν ὕπνος σὲ κατέβῃ; »
 Τὰς δυνάμεις του συνάψας εἶπεν· « Ἐξυπνῶ, ὦ Κέβη! »
 — Τί τὸ βλέμμα σου κυττάζει; σκότῃ καὶ σκιᾷ θανάτου;

Trop faible pour prêter des sons à sa pensée,
 Sur sa lèvre entr'ouverte, hélas! venait mourir;
 Puis semblait tout à coup palpiter et courir:
 Comme prêt à s'abattre aux rives paternelles
 D'un cygne qui se pose on voit battre les ailes,
 Entre les bras d'un songe il semblait endormi.
 L'intrépide Cébès penché sur notre ami,
 Rappelant dans ses yeux l'âme qui s'évapore,
 Jusqu'au bord du trépas l'interrogeait encore:
 « Dors-tu? lui disait-il; la mort, est-ce un sommeil? »
 Il recueillit sa force, il dit: « C'est un réveil!
 — Ton œil est-il voilé par des ombres funèbres?

—Ὅχι· βλέπω ἐκ τοῦ σκότους φῶς φωτὸς φαινοτάτου!

—Στεναγμοὺς δὲν ἀκροᾶται; θρήνους, κοπετούς;—Τελείως·

Ἀλλ' ἀστέρες χρυσοὶ μέλπουν ὄνομά τι αἰωνίως!

—Τί αἰτθάνεσαι;—Ἐρώτα τὴν ὥραίαν χρυσαλλίδα,

Ὄταν ἐπὶ γῆς ἀφήσῃ τὴν βαρεῖαν τῆς χλαμύδα,

Καὶ μὲ ὄμματ' ἀσθενούσης τὴν αὐγὴν τῆς θεωρήσῃ,

Καὶ μ' ἐωθινούς ζεφύρους τὸν αἰθέρα διανύσῃ!

—Καὶ λοιπόν; μὴ μᾶς ἡπάτας; λέγε· ἡ ψυχὴ μας οὕτω...

—Εἶν' ἀθάνατος· σᾶς πείθει τὸ μειδιάμά μου τοῦτο!...

—Ἀπ' ἐδῶ διὰ τὴν φύγης τίνος περιμένεις νεῦμα;

—Περιμένω, ὡς τὸ πλοῖον, ἐν τερπνὸν ζεφύρου πνεῦμα!

—Πόθεν τοῦτο;—Οὐρανόθεν!—Μίαν λέξιν σοῦ ἀκόμῃ;

— Non; je vois un jour pur poindre dans les ténèbres!

— N'entends-tu pas des cris, des gémissemens?—Non;
J'entends des astres d'or qui murmurent un nom!

— Que sens-tu?—Ce que sent la jeune chrysalide
Quand, livrant à la terre une dépouille aride,
Aux rayons de l'aurore ouvrant ses faibles yeux,
Le souffle du matin la roule dans les cieux!

— Ne nous trompais-tu pas? répons: L'âme était-elle...

— Croyez-en ce sourire, elle était immortelle!....

— De ce monde imparfait qu'attends-tu pour sortir?

— J'attends, comme la nef, un souffle pour partir!

— D'où viendra-t-il?—Du ciel!—Encore une parole?

— Ὅχι· ἄφες καὶ μὲ κράζουσιν οἱ τῶν ἀοιδίων νόμοι! »

Ἐῖπε ταῦτα, καὶ ἐπομένως ἔκλεισαν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ,
καὶ ἐξέλιπον, πρὸς ὥραν, ἡ πνοὴ καὶ ἡ φωνὴ τοῦ.
Ἄν εἰς τὴν ὥρην τοῦ ὕπνιν ἔπαλλε μαρμαρυγὴ τις ;
Ἦτο βίου σβυνομένου ὁ αἰμὼς ὁ πορφυρίτης ;
Ἀπαράλλακτα εἰς κρίον φθινοπωρινὸν ἐσπέρας,
τοῦ ἡλίου βυθισθέντος εἰς τοῦ ἐλέμματος τὸ πέρασ,
Μὲ ἀκτὶς λήσμονήθεῖσα τὰς σκιὰς παρμαρίζει,
Κ' ἐν παρόδῳ ἐνὸς νέφους τὴν κοιλίαν χρωματίζει·
Μετ' ὀλίγον ἡ πνοὴ τοῦ ἦλθεν ἐλευθερωτέρα,
καὶ μὲ ὕπνιν ἡ ὁποία μᾶς ἐφάν' ἡμερωτέρα,

— Non ; laisse en paix mon âme, afin qu'elle s'envole ! »

Il dit, ferma les yeux pour la dernière fois,
Et resta quelque temps sans haleine et sans voix.
Un faux rayon de vie errant par intervalle
D'une pourpre mourante éclairait son front pâle.
Ainsi dans un soir pur de l'arrière-saison,
Quand déjà le soleil a quitté l'horizon,
Un rayon oublié des ombres se dégage,
Et colore en passant les flancs d'or d'un nuage.
Enfin plus librement il semble respirer,
Et laissant sur ses traits son doux sourire errer,

«Θύσατ', ἔκραζεν, ὦ Κρίτων πρὸς τιμὴν τῶν Ὀλυμπίων!

Μ' ἐθεράπευσαν αἰσίως!—Ἀπὸ τί;—Ἀπὸ τὸν βίον!...»

Κ' ἓνα στεναγμὸν ἀφῆκε· ποτὲ μέλισσα Ἰβλαία³⁰,

Εἰς τὸ σίζον πέτασμά της θορυβεῖ τόσον ἡδέα!

Ἦτον ἄρα;... Δὲν ἐξεύρω, θεία χάρις πλὴν κατῆλθε,

Κ' ἔλεγες ψυχῇ δευτέρα ὅτ' εἰς ὅλους μας εἰσῆλθε!...

.

« Aux dieux libérateurs, dit-il, qu'on sacrifie !
 Ils m'ont guéri!—De quoi ? dit Cébès,—De la vie!...»
 Puis un léger soupir de ses lèvres coula
 Aussi doux que le vol d'une abeille d'Hybla !
 Était-ce?... Je ne sais, mais plein d'un saint dictame
 Nous sentîmes en nous comme une seconde âme !... »

.

Ὡς λυγίζ' ὑπὸ τὴν κόπην εἰς τὰ ὕδατα ὁ κρίνος,
 Ἐκλινε τὴν κεφαλὴν του πρὸς τὸ στῆθος του κ' ἐκεῖνος·
 Τὰς μακρὰς του βλεφαρίδας βαρὺς δάκτυλος θανάτου
 Δὲν συνέρραψεν, ἀφῆκε νὰ φρουροῦν τὰ ὄμματά του,
 Τὴν ἀκίνητόν των κόρην ἀθορύβως νὰ σκιάζουν,
 Σιωπὴν νὰ εἰκονίζουν, καὶ ἰδέας νὰ σκεπάζουν.
 Εἰς τὸ λευκανθὲν ἐκεῖνο καὶ ἡμίκλειστόν του χεῖλος,
 Λαλιὰ διακοπεῖσα ἐπλανᾶτο ἀριδῆλως!
 Καὶ τῆς μὲν μορφῆς του πλέον ἡ ζωὴ ἀπέξενώθη,
 Ἐν μειδίᾳμα πλὴν θεῖον ἐπ' αὐτῆς ἀπελιθώθη!
 Διετήρησε τὴν τάσιν τὴν συνήθη τῆς χειρὸς του·
 Πρὸς τὸν οὐρανὸν δεικνύων ἔμεινεν ὁ δάκτυλός του!

Comme un lis sur les eaux et que la rame incline,
 Sa tête mollement penchait sur sa poitrine;
 Ses longs cils que la mort n'a fermés qu'à demi
 Retombant en repos sur son œil endormi,
 Semblaient, comme autrefois, sous leur ombre abaissée,
 Recueillir le silence, ou voiler la pensée!
 La parole surprise en son dernier essor
 Sur sa lèvre entr'ouverte, hélas! errait encor,
 Et ses traits où la vie a perdu son empire
 Étaient comme frappés d'un éternel sourire!
 Sa main qui conservait son geste habituel
 De son doigt étendu montrait encor le ciel!

Καὶ τοῦ λυκαυγοῦς ὁπότε τὸ ἐξανατεῖλκεν ὕμνα,
 Κατ' ὀλίγον ἀραιῶσαν τῶν πυκνῶν σκιῶν τὸ σῶμα,
 ὡς ἀπώτατός τις φάρος τὸ ψυχρὸν του φῶς ἀμβλύνας,
 Ἐρρίψε κ' εἰς τοῦ νεκροῦ μας τὴν μορφὴν τινὰς ἀκτίνας;
 Ἐνομίσαμεν ὅτ' ἦλθε μετὰ πένθους ἡ Κυπρία
 Εἰς τὸν Ἄδωνιν νὰ χύσῃ τρία δάκρυά της θεῖα!
 Ὅτι Ἀρτεμις ἐρῶσα, μετὰ κάλλη τὰ ὠχρὰ της;
 Μεσονύκτιος κατέβη πρὸς τὸν Ἰνδυμίωνά της!
 Ἡ τὸ πνεῦμα τοῦ Σωκράτους ὅτι ἦλθ' ἐκ τοῦ αἵθέρος;
 Ἀπαθῶς νὰ ἐπανίδῃ τὸ ἐπίγειόν του μέρος,
 Καὶ μακρόθεν ἀτενίζον τὸ πηλόγονόν του σῶμα,
 Ἀντηνάκλα ἐπ' ἐκείνου τὸ τῆς χάριτός του χρῶμα!

Et quand le doux regard de la naissante aurore
 Dissipant par degrés les ombres qu'il colore,
 Comme un phare allumé sur un sommet lointain,
 Vint dorer son front mort des ombres du matin,
 On eût dit que Vénus d'un deuil divin suivie
 Venait pleurer encor sur son amant sans vie!
 Que la triste Phœbé de son pâle rayon
 Caressait, dans la nuit, le sein d'Endymion!
 Ou que du haut du ciel l'âme heureuse du sage
 Revenait contempler le terrestre rivage,
 Et visitant de loin le corps qu'elle a quitté,
 Réfléchissait sur lui l'éclat de sa beauté!

Ὡς ἐν ἄστρον εἰς τὰ ὕψη τῶν αἰθέρων λαμπυρίζον,
 Καμαρώνει τὴν μορφὴν του εἰς ἐν ὕδωρ κατοπτρίζον.

.

Δὲν ἤκούοντο τριγύρω οὔτε γόοι, οὔτε θρῆνοι!...

Ἐτελεύτησε τοιοῦτος!... τελευτῇ ἦτον ἐκείνη!

ΤΕΛΟΣ.

Comme un astre bercé dans un ciel sans nuage
 Aime à voir dans les flots briller sa chaste image!

.

On n' entendait autour ni plainte, ni soupir! ...
 C' est ainsi qu' il mourut!... si c'était là mourir!

FIN.

PUBLISHED WEEKLY

CHICAGO, ILL., U.S.A.

VOLUME 10, NUMBER 1

JANUARY 1, 1917

Subscription price, \$5.00 per annum in advance

Single copies, 15 cents

Entered as second-class matter, July 16, 1891

Postpaid by mail, January 1, 1917

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1917

Authorizes the use of the name of the Association in the title of the publication

Copyright, 1917, by American Medical Association

Printed at the American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill.

Published by the American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill.

Subscription price, \$5.00 per annum in advance

Single copies, 15 cents

Entered as second-class matter, July 16, 1891

Postpaid by mail, January 1, 1917

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1917

Authorizes the use of the name of the Association in the title of the publication

Copyright, 1917, by American Medical Association

Printed at the American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill.

Published by the American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill.

Subscription price, \$5.00 per annum in advance

Single copies, 15 cents

Entered as second-class matter, July 16, 1891

Postpaid by mail, January 1, 1917

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ

ΘΑΝΑΤΟΝ ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

ΣΗΜ. 1.

Ὑμησός, καὶ ἀττικῶς Ὑμηττός, ὅρος τῆς Ἀττικῆς ἐκτείνόμενον πρὸς μεσημβρίαν τῶν Ἀθηνῶν, περίφημον διὰ τὸ ἐν αὐτῷ γινόμενον ἐξαιρετον μελὶ τανῦν Τρελοβοῦνι. — Ἴδε τόμ. Γ', σελ. 65 τοῦ Εὐρωπ. Ἐρανισοῦ.

ΣΗΜ. 2.

Θησεῖον, ἡ ναὸς τοῦ Θησεύς, ἀνεγερθεὶς ὑπὸ Κώνωνος εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως πλησίον τοῦ Γυμνασίου τῶν Ἐφήβων, καὶ χρησιμεύων ὡς ἄσυλον τῶν καταδιωχομένων ἐν Ἀθήναις δούλων καὶ ἄλλων εὐτελοῦς καταστάσεως ἀνθρώπων, πρὸς μνήμην τοῦ Θησεύς, ὅς, ζῶν, ἀφωσιώθη εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν δεινοπαθούντων. Τοῦ ἥρωος τούτου αἱ παλυάριθμοι εὐεργεσίαι συνέτειναν ν' ἀνεγερθῶσι πρὸς τιμὴν του, ζῶντος ἐτι αὐτοῦ, διέφοροι ἄλλοι ναοί, Θησεῖα ἐπωνομασθέντες. Ἄλλ' ἐξ αὐτῶν τέσσαρα μόνον διατηρήσας, ὠνόμασε τὰ λοιπὰ Ἡράκλεια, καὶ τ' ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Ἀλκείδην πρὸς ἀνταμοιβὴν τῆς ὑπερησείας τὴν ὁποίαν ὁ ἡμίθεος οὗτος τὸν ἔχαμεν εἰς τὸ παλάτιον τοῦ βασιλέως τῶν Μολοσσῶν (1). Εἰς τῶν ναῶν τούτων ἐχρησίμευσε διαφόρως κατὰ καιρούς· ποτὲ μὲν ὡς τόπος συνελεύσεως τῶν Θεσμοθετῶν ἐκλεγόντων Ἀρχοντας (2), ποτὲ δὲ ὡς κριτήριον, καὶ τέλος ὡς δημόσιος εἰρκτή (3). Τὸ Θησεῖον τοῦτο ὁμοίαζε πολὺ τὸν Παρθενῶνα κατὰ τε τὸ σχῆμα καὶ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν

(1) ΠΛΟΥΤ. ἐν Θεσ.—(2) ΑἲΣΧΙΝ. εἰς τὸν κατὰ Κτησιφ.
(3) ΕἲΤΥΜΟΛ.

τάξιν. Σώζεται μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, καὶ εἶναι ἐν τῶν ὡραίων μνημείων ἅτινα ἐσεβάσθη ὁ χρόνος. Ἐσχάτως ἀμφισβητεῖτο ἂν ὁ σωζόμενος οὗτος ᾔναι ναὸς τοῦ Θησέως ἢ ὁ τοῦ Ἀρείως.

ΣΗΜ. 3.

Ὁ Περιγηγῆς τοῦ ΙΘ' αἰῶνος θεωρεῖ εἰσέτι τὴν περιβόητον ταύτην διὰ τὴν κομψότητα καὶ πολυτέλειάν της οἰκοδομήν, τὸν Παρθενῶνα. Ἡ μεγαλειότης αὐτοῦ ἔμεινε καὶ θέλει μείνειν, ἀλλ' ἐξέλιπεν ἡ λάμψις του, καὶ τὰ κολοβωθέντα μάρμαρά του εἶναι ὡχρὰ καθὼς τὰ κόκκαλα τῶν ἀγίων λειψάνων. Ὁ Παρθενὼν ἔκειτο εἰς τὸ μέσον τῆς Ἀκροπόλεως πρὸς τιμὴν τῆς πολιάδος Ἀθηνᾶς· ὠνομάσθη δὲ οὕτω, εἴτε διὰ τὴν παρθενίαν τῆς θεᾶς, εἴτε διότι πρῶται τὸν ἀφιέρωσαν αἱ θυγατέρες τοῦ Ἐρεχθέως, γνωσταὶ ἰδίως ὑπὸ τὸν τίτλον Παρθένοι (1). ὠνομάζετο δὲ καὶ Ἑκατόμπεδον διὰ τὴν ἔκτασίν του, ἑκατὸν τετραγωνικῶν ποδῶν οὔσαν. Ἡ οἰκοδομὴ αὕτη ἐπυρπολήθη ἀπὸ τοὺς Πέρσας, ἀλλ' ἀνυρλώθη δι' ἐπιστάσις τοῦ Περικλέους ὑπὸ τῶν ἀρχιτεκτόνων Ἰκτίνου καὶ Καλλιστράτους, καὶ ἐκοσμήθη ὑπὸ Φειδίου. Μῆκος ἔχει διακοσίων εἰκοσιεννέα ποδῶν, πλάτος ἑκατὸν ἑνός, καὶ ἐξήκοντα ἑννέα ὕψος (2). Πρὸ τῆς δευτέρας ἐπανορθώσεως εἶχεν ὀλιγωτέραν ἔκτασιν· ὁ δὲ Περικλῆς ἐπρόσθεσε πεντήκοντα πόδας εἰς ἑκάστην πλευράν (3).

Ἀναφέροντες εἰς τὴν περιήγησίν του τὸν ναὸν τοῦτον, πατέρα ναῶν, ὁ Λαμαρτίνος (Συγγραφεὺς τοῦ θανάτου τοῦ Σωκράτους), λέγει· «Εἶναι ὁ μόνος καὶ ἐξαίρετος τύπος φιλοκαλίας, ἀρχιτεκτονικῆς καὶ γλυπτικῆς. Ἡ ἰδανικὴ ὠραιότης ἀπεκαλύφθη ὡς ἐκ θαύματος εἰς τὸν κατ' ἐξοχὴν καλλιτέχνην λαόν, καὶ διεβιβάσθη εἰς τοὺς μεταγενεστέρους ἐπὶ ἀδαμάστου μαρμάρου καὶ ἐπὶ ἀθανάτων γλυπτῶν. Ἐν τῷ μνημείῳ τοῦτο, ὡς ἦτον εἰς τὴν ἀρχήν του, ἀκέραιον, ἐπὶ τῶν φυσικῶν του βάρων, μὲ τὰς κεκοσμημένας ἀπὸ ἀσύγκριτα ἀγάλμα-

(1) ΗΣΥΧ. — (2) ROBINSON; ANT. GREC.

(3) ΠΑΥΣΑΝ.

τὰ βαθμίδας του, με τὰς κολοσσαίας ἀναλογίας, με τὴν τελείαν ἐπεξεργασίαν ὧν ἐν γένει τῶν μελῶν του, με τὴν ὕλην του, με τὴν γροιάν του—τὸ μνημεῖον τοῦτο, φῶς ἀπολιθωθὲν, ἀκορέστως ἐκπληττει πρὸ αἰώνων τὸν ἀνθρώπινον νοῦν.—Ἐξ αὐτοῦ εἶδον μεγαλοπρεπὴ τεμάχια μόνον, κολοβωθέντα ἀπὸ τοὺς ὅλμους τῶν Ἑνετῶν, ἀπὸ τὴν ἐκρηξίν τῆς πυριτοθύχης ἐπὶ Μοροζίνῃ, ἀπὸ τὴν τφύραν τοῦ Θεοδώρου,— καὶ ἀπὸ τὰ κανόνια τῶν Τούρκων καὶ Ἑλλήνων.— Ἐίδον τὰς στήλας του διηρημένας εἰς ὑπέρογκα τμήματα, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διεσπαρμένα· τὰ κιονόκρανά του κρημνισμένα, θλασμένα τὰ τρίγλυφά του ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας τοῦ λόρδου Ἐλγίνου, τ' ἀγάλματά του ἀφηρημένα ἀπὸ τὰ πλοῖα τὰ Ἀγγλικά (1). — καὶ μολοντοῦτο ὅ,τι ἔμεινε καὶ εἰς ἐμὲ νὰ ἰδῶ, ἐξήρκεσε νὰ μ' ἀποδείξῃ ὅτ' εἶχα πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ τελειότατον πόνημα, γεγραμμένον ἐκ λίθου ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς· ἀλλ' ἐπίσης αἰσθάνομαι καὶ ὅτι εἶναι μικρότερον τὸ μένον· ἢ πραγματικότης ἔχασε πολλὴ, ἢ ὀλοτελῶς ἐχάθη.—Εἰς τὴν σκιάν τῶν Προπυλαίων (2) κατακείμενος, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐτοιμορρόπου μετώπου τοῦ Παρθενῶνος ἀτενίζων, ὥρας διάγω ἡδονικὰς· θεωρῶ τὴν ἀρχαιότητα ἀκέραιον εἰς τὸ θεῖον ἀριστούργημα τῆς τοῦτο.—Πᾶν ἄλλο δὲν ἀξίζει τὸν κόπον τῆς περιγραφῆς! Ἡ θεὰ τοῦ Παρθενῶνος φανερώνει τὴν κολοσσαίαν μεγαλειότητα ἔθνους τινός, πλέον παρὰ ἡ ἱστορία. Δὲν πρέπει ν' ἀποθάνῃ ἡ Περικλῆς! Ὅποιος ἐξαίσιος πολιτισμὸς ἦτον ἐκεῖνος καθ' ὃν εὐρέθη μέγας ἀνὴρ ἐπιστατῶν, ἀρχιτέκτων ἐπινοῶν, ἀγαλματοποιὸς διακοσμῶν, λιθοξόοι ἐπεξεργασταὶ, λατόμοι τεχνῖται, λαὸς πληρωτῆς καὶ ὀφθαλμοὶ ἱκανοὶ νὰ κατανοήσωσι καὶ θαυμάσωσι τοιαύτην οἰκοδομήν! Ποῦ πλέον

(1) Εἰς ἓν δίστιχόν του ὁ Βύρων ἀναφέρει ὅτι, ὅσα δὲν ἐξωλόθρευσαν οἱ βάρβαροι, ἐσύλησαν οἱ πολιτισμένοι Κελετοί.

(2) Μεταξὺ τῶν διαφορῶν ἄλλων εἰσόδων τῆς ἀκροπόλεως μία πρὸ πάντων, ἡ τῶν Προπυλαίων, ὡδὴγεί ἐντὸς αὐτῆς διὰ μαρμαρίνου κλίμακος. Ὁ Περικλῆς ἐπεστάτησε καὶ εἰς αὐτὴν ἐξοδεύσας πλέον τῶν γυλίων ὀραχμῶν εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς. (ΠΛΟΥΤΑΡΧ. ΠΕΡΙΚΛ.)

θέλει εὐρεθῆν ἐποχὴ καὶ λαὸς τοιοῦτος; Καμμία δὲν ὑπάρχει προ-
αίσθησις. Καθόσον γηράσκει ὁ ἄνθρωπος, χάνει τὴν ζωηρότητα,
τὸν οἶστρον, τὴν ἀναγκαίαν εἰς τὰς τέχνας ἀριλοκέρδειαν! —
Παρὰ τὸν Παρθενῶνα ὑπάρχουσι τὰ Προπύλαια καὶ ὁ ναὸς τοῦ Ἑ-
ρεχθίους ἢ τῶν Καρυατίδων, — ἀριστουργήματα καὶ αὐτὰ, πλὴν τα-
πεινούμενα ἐνώπιον τοῦ ἀριστουργήματος τῶν ἀριστουργημάτων· σφό-
δρα συναρπασθεῖσα ἡ ψυχὴ εἰς τὴν θέαν τῆς πρώτης τῶν οἰκοδομῶν
αὐτῶν, δὲν ἔχει πλέον δύναμιν διὰ νὰ θαυμάσῃ τὰς ἄλλας· ἰδὲ ἐκεί-
νην καὶ φύγε! — ἐλεεινολογῶν πλειότερον τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀνθρώ-
που εἰς τὸ νὰ δημιουργήσῃ καὶ δεύτερον τοιοῦτον ἐξοχον καὶ ἄρμονι-
κὸν ἔργον, παρὰ τὴν ἐρήμωσιν αὐτοῦ. — τοιαύτας ἀποκαλύψεις δις
μόνον χαρίζει ὁ οὐρανὸς εἰς τὴν γῆν· — εἶναι ὡς τὸ ποίημα τοῦ Ἰὼβ,
ἢ ὡς τὸ Ἄσμα τῶν Ἀσμάτων· ὡς τὸ ποίημα τοῦ Ὀμήρου ἢ τὴν
μουσικὴν τοῦ Μοζάρτου! — δημιουργεῖται, φαίνεται, ἀκούεται, καὶ
πλέον δὲν δημιουργεῖται, δὲν φαίνεται, δὲν ἀκούεται, μέχρι τῆς συν-
τελείας τῶν αἰώνων. — Ἐυδαίμονες οἱ Ὀνητοὶ ὅσοι ἀπὸ τοιαύτας θεί-
ας ἐμπνεύσεις οἰστρηλατοῦνται· ἀποθνήσκουν, ἀλλ' ἀποδεικνύουν εἰς
τὸν ἄνθρωπον πόσον ἰσχύει ὁ ἄνθρωπος αὐτός! ὁ δὲ Θεὸς τοὺς ἀνα-
κράζει διὰ νὰ μέλψωσι τ' ὄνομά του ἀλλαχοῦ, μὲ διάλεκτον ἰσχυ-
ροτέραν! — Ἀπὸ πρώϊας πλανῶμαι ἄφρονος μεταξὺ τῶν ἐρειπίων
τούτων, καὶ ἐπανέρχομαι ἐκθαμβος ἀπὸ χρώματα καὶ σχήματα, καὶ
μὲ καρδίαν ἔμπλεον ἀναμνήσεων καὶ θαυμασμοῦ! » — *LAMAR-*
ZYNE, Voyage en Orient.

ΣΗΜ. 4.

« Ἐβλεπαν πρὸς τὰ πελάγη μίαν πρύμνην ἐστεμμένην, »

ΕΧΕΚΡΑΤΗΣ (1). — Παρὼν, ὦ Φαίδων, ἥσο καθ' ἣν ἡμέ-

(1) Ἐχεκράτης ὁ Φλιάσιος, φίλος τοῦ Σωκράτους. Εἶναι, ὡς
φαίνεται, αὐτὸς ὁ Πυθαγορικός τὸν ὁποῖον ὁ Πλάτων ἀναφέρει εἰς
τὴν θ'. πρὸς Ἀρχύταν ἐπιστολὴν του. (ἴδε ΔΙΟΓ. ΛΑΕΡΤ. βιβλ.
II', κεφ. μς'.) Φλίοῦς δὲ ὀνομάζετο πόλις τις μικρὰ τῆς Σικυω-
νίας ἐν Πελοποννήσῳ, μεταξὺ Σικυῶνος καὶ Ἀργολίδος κειμένη.

ραν ὁ Σωκράτης ἔπιδε τὸ κύνειον εἰς τὴν φυλακὴν, ἢ ἄλλους ἤκουσας νὰ τὸ διηγοῦνται;

ΦΑΙΔΩΝ (1). — Παρὼν, ὦ Ἐχέκρατες.

ΕΧΕΚΡ. — Τί λοιπὸν ἔλεγε πρὶν ἀποθάνῃ, καὶ πῶς ἐτελεύτησεν; Εἴμαι περιέργος νὰ μάθω, διότι οὔτε ἀπὸ τοὺς Φλιασίους μας κανεὶς ἀπέρχεται πρὸς τὸ παρὸν εἰς τὰς Ἀθήνας, οὔτε ξένος τις ἦλθεν ἐκεῖθεν πρὸ πολλοῦ, δυνάμενος νὰ μᾶς δώσῃ περὶ τούτων πληροφορίαν· ἠκούσαμεν μόνον ὅτι τὸ κύνειον πιὼν ἀπέθανε, καὶ τίποτε περιπλέον.

ΦΑΙΔ. — Οὐδὲ τὰ περὶ τὴν δίκην λοιπὸν ἐμάθετε;

ΕΧΕΚΡ. — Ναί· ταῦτα μᾶς ἀνήγγειλέ τις, καὶ ἐθαυμάζαμεν μάλιστα ὅτι, πρὸ καιροῦ γενομένης αὐτῆς, πολλοὶ ὕστερον ἀπέθανεν ὁ Σωκράτης. Τί τὸ αἶτιον λοιπόν;

ΦΑΙΔ. — Περίπτωσίς τις ἔκτακτος, ὦ Ἐχέκρατες. Ἐτυχε τὴν προτεραίαν τῆς δίκης νὰ στεφθῇ ἡ πρύμνη τοῦ πλοίου τὸ ὁποῖον οἱ Ἀθηναῖοι κατ' ἔτος πέμπουσιν εἰς Δῆλον.

ΕΧΕΚΡ. — Καὶ τί πλοῖον εἶναι αὐτό;

ΦΑΙΔ. — Ἐπὶ τοῦ πλοίου τούτου λέγουσιν οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι ὠδήγησεν ὁ Θησεὺς εἰς Κρήτην τὰς ἑπτὰ ἐκείνας νεάνιδας καὶ ἑπτὰ νέους, τοὺς ὁποίους ἔσωσε μεθ' ἑαυτοῦ. Λέγεται δὲ ὅτι ἠϋγῆθησαν τότε οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, ἂν οὗτοι σωθῶσι, νὰ πέμπωσι κατ' ἔτος εἰς Δῆλον θεωρίαν, τὴν ὁποίαν καὶ ἔκτοτε εξακολουθοῦν νὰ πέμπωσιν εἰς τὸν θεόν. Ὅποτεν λριπὸν ἡ θεωρία κινῆσῃ, νόμος ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς νὰ καθαρίζωσι τὴν πόλιν κατὰ τὸ διάστημα τούτου, καὶ μηδὲνα δημοσίως νὰ φονεύωσι, προτοῦ φθάσῃ τὸ πλοῖον εἰς Δῆλον καὶ ἐπιστρέψῃ πάλιν. Τούτου δὲ ἐνίοτε γίνεται μετὰ πολὺν καιρὸν, ὅποτεν ἐναντίοι τὸ διακόπτωσιν ἄνεμοι. Ἀρχεται δὲ ἡ θεωρία ἀφ' οὗ ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος στέφῃ τὴν πρύμνην τοῦ πλοίου· καὶ τοῦτο, ὡς προεῖπον, ἔτυχε νὰ γίνη τὴν προ-

(1) Καθιδρυτὴς τῆς Ἡλεικῆς Σχολῆς. — ΑΙΑ. Παρ. 15. α', 16.

τεραιάν τῆς δίκης τοῦ Σωκράτους· αἰτία διὰ τὴν ἐποίαν ἐμέσάλαβησε τοσοῦτος καιρὸς μεταξύ τῆς δίκης καὶ τοῦ θανάτου (1). — ΠΑΛΤ. ΦΑΙΔ.

ΣΗΜ. 5.

Αἱ Ἀθῆναι εἶχον λιμένας τρεῖς· τὸ Φάληρον, τὴν Μουνυχίαν καὶ, πρῶτιστον αὐτῶν, τὸν Πειραιᾶ, εἰς τὴν Ἱπποθοοντίδα ἀνήκοντα φυλὴν, καὶ 35 ἢ 40 στάδια ἀπέχοντα τῆς πόλεως, προτοῦ κτισθῶσι τὰ μακρὰ τείχη. Περιελάμβανεν ὁρμους τρεῖς, ἐξ ὧν ὁ μὲν πρῶτος ὠνομάζετο Κάνθαρος, ἐκ τοῦ ὁμωνύμου ἥριος, ὁ δὲ δεύτερος Ἀφροδίσιον ἐκ τῆς Ἀφροδίτης, τῆς ὁποίας ἐκεῖ ὑπῆρχον δύο ναοί, ὁ δὲ τρίτος Ζέα. Ὁ λιμὴν οὗτος ἦτον ἡ ἀποθήκη τῶν προϊόντων ὧν τῶν πόλεων, καὶ ἐχρησίμευε πρὸς διὰ μετακόμιν ὅχι μόνον τῶν Ἀθηναϊκῶν πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ τῶν τῆς Ἑλ-

(1) Ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος ναὺς διετηρήθη μέχρι τῆς ἐποχῆς Δημητρίου τοῦ Φαληρέως διὰ τῆς μεταλλαγῆς καὶ ἀνανεώσεως τῆς συνθετοῦσης αὐτὴν ξυλείας, διὸ καὶ Ἀειζῶων ἐκαλεῖτο προσέτι καὶ Θεωρίς, καὶ Δηλιάς· θεωρία δὲ ὠνομάζετο ἡ ἐκπομπή· θεωροὶ ἢ δηλιασταὶ οἱ συνιστῶντες αὐτὴν, καὶ ἀρχὴ θέωρος ὁ πρόεδρος τῆς. Ὁ Σωκράτης ἀπέθανε τριάκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν δίκην του, δηλαδή μετὰ τόσας ἡμέρας ἐξεπληρώθη ὁ πλοῦς τῆς θεωρίδος κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος. Οἱ θεωροὶ ἐκόσμουσαν τὰς κεφαλὰς τῶν με στεφάνους δαφνίνους, καὶ ἡ συνοδεία τῶν ἐσύγκειτο ἀπὸ δύο μέλη τῆς οἰκογενείας τῶν κηρύκων, ἐκπληροῦντα καθ' ὅλον τὸ ἔτος εἰς Δῆλον χρὴ παρὰ σίτων, καὶ ἀπὸ δύο χοροὺς νέων καὶ νεανίδων φαλλόντων ὕμνους καὶ χορευόντων. Πελεκυφόροι ἄνδρες προηγοῦντο αὐτῶν διὰ νὰ καθαρίζωσι τὸν δρόμον ἀπὸ τοῦ κακοποιούς. Ἀφ' οὗ ἀπέδιδον τὰς προσηκούσας προσευχὰς καὶ ἐθυσίαζον ἑκατὸν ταύρους, ἐτελείωναν τὴν πανηγυρίαν καὶ ἐπαλινόστουν. Αἱ λέξεις ἀναβαίνειν καὶ καταβαίνειν ἐσήμαινον, ἡ μὲν τὴν εἰς Δῆλον διεύθυνσιν, ἡ δὲ τὴν ἐκεῖθεν ἐπιστροφὴν τῶν. Τιμαὶ καὶ σέβας ἐπερίμεναν τὸν νόστον αὐτῶν, καὶ ὁ λαὸς ἐθεράπευε τὰς τοῦ πλοὸς τῶν κακοπαθείας.

λάδος δλης (1). Ὡς τριακόσιαι τριῆρεις ἡριθμήθησαν ἐκεῖ, κατὰ τὸν Θουκυδίδην· ἐχώρει δὲ καὶ ὑπὲρ τὰς 400.

ΣΗΜ. 6.

«Τινὲς φίλοι ἐπλανῶντο ὑπὸ τὴν στοᾶν πενθοῦντες,»

ΕΧΕΚΡΑΤΗΣ. — Καὶ τίνες παρευρέθησαν ἐκεῖ;

ΦΑΙΔΩΝ. — Ἀπὸ μὲν τοὺς συμπολίτας δ' Ἀπολλόδωρος, δ Κριτόβουλος καὶ ὁ πατήρ του Κρίτων· δ Ἑρμογένης (2), δ Ἐπιγένης (3), δ Λισχίνης (4), καὶ δ Ἀντισθένης (5). Προσέτι δὲ καὶ δ Κτήσιππος ὁ Παιανιεύς (6), καὶ δ Μενέξενος (7) καὶ ἄλλοι τινὲς συμπολίται· δ δὲ Πλάτων νομίζω ὅτι ἡσθένει.

ΕΧ. — Ξένοι δὲ ἦσαν ἐκεῖ;

ΦΑΙΔ. — Ναί· Σιμμίας ὁ Θηβαῖος, καὶ δ Κέβης, καὶ δ Φαιδώνης (8)· ἀπὸ δὲ τὰ Μέγαρχα δ Εὐκλείδης (9) καὶ δ Γερψίων (10).

ΕΧ. — Καὶ πῶς; δ' Ἀρίστιππος (11) καὶ δ Κλεόμβροτος (12) δὲν ἦλθον;

(1) ΘΟΥΚΥΔ. βιβλ. 2, κεφ. 38, καὶ ΙΣΟΚΡ. Πανηγ. τ. α.

(2) Υἱὸς Ἰππονίκου. (Ἴδε Κράτυλον).

(3) Ἴδε τὴν Ἀπολογία, καὶ ΞΕΝΟΦ. Ἀπομν.

(4) Συγγραφεὺς ἑπτὰ διαλόγων, ἐξ ὧν τρεῖς μόνον διετηρήθησαν.

(5) Καθιδρυτὴς τῆς Κυνικῆς αἵρέσεως. (ΔΙΟΓ. ΛΑΕΡ. βιβλ. 5').

(6) Ἴδε Εὐθύδημον καὶ Αὐσιν. — Παιανία, δῆμος Ἀττικῆς.

(7) Ἴδε Μενέξενον.

(8) Θηβαῖος, μολοντί δι᾽ ἰσχυρίζονταί τινες ὅτι ἦτο Κυρηναῖος.

(9) Καθιδρυτὴς τῆς περιφήμου Μεγαρικῆς ἢ Ἐριστικῆς Σχολῆς· θερμὸς τῆς φιλοσοφίας τοῦ Σωκράτους ζηλωτής. Λέγουσι δι' αὐτὸν ὅτι, διὰ ν' ἀκροάζεται τὸν σοφὸν τοῦ αὐτοῦ διδάσκαλον, ἤρχετο καθεκάστην νύκτα ἐκ Μεγάρων εἰς Ἀθήνας ἐνδεδυμένος γυναικίαν στολήν, διότι νόμος εἶχεν ἐκδοθῆν ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους νὰ ζημιούται μὲ θάνατον ὅστις τῶν Μεγαρέων ἤθελε πατήσῃ τὸ ἑδάφος τῆς Ἀττικῆς.

(10) Ἴδε Θεαίτητον.

(11) Κυρηναῖος, καθιδρυτὴς τῆς Κυρηναϊκῆς δόξης.

(12) Ἐξ Ἀμβρακίας. Διηγοῦνται περὶ αὐτοῦ ὅτι ἀναγνώσας τὸν

ΦΑΙΔ.— Ὅχι· ἐλέγετο ὅτι ἦσαν εἰς Αἰγίναν.

ΕΧ.— Ἄλλος κανείς;

ΦΑΙΔ.— Μὲ φαίνεται ὅτι ὅλους σὲ τοὺς εἶπον.

ΕΧ.— Καὶ εἰς τί λοιπὸν περιεστρέφοντο οἱ λόγοι; — ΠΛΑΤ.
ΦΑΙΔ.

ΣΗΜ. 7.

Δῆλος ὠνομάζετο νῆσός τις μικρὰ μεταξὺ τῶν Κυκλάδων ἐπὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, περίφημος τὸ πάλαι διὰ τὴν ἐνταῦθα γέννησιν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος. Πρὸ τοῦ συμβάντος τοῦτου ἐκαλεῖτο Ἀστερία καὶ Ὀρτυγία· ὅταν ἡ Λητώ, κατατρεχόμενη ἀπὸ τὴν Ἥραν, ἐζήτει τόπον κρύφιον διὰ νὰ γεννήσῃ, ὁ Ζεὺς τὴν ἐφάνέρωσεν αἰφνιδίως νῆσόν τινα, ἣτις διὰ τὴν φανέρωσιν ταύτην ὠνομάσθη Δῆλος. Ἐπ' αὐτῆς δὲν ἐθάπτετο οὐδεὶς νεκρὸς, καθότι ἐθεωρεῖτο ὡς ἱερά. Εἶχε περίφημον ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ διαβόητον μαντεῖον. Τὴν σήμερον εἶναι ἔρημος καὶ πλήρης ἐρειπίων. Οἱ μεταγενέστεροι τὴν ὀνομάζουσαν Δῆλαις.

ΣΗΜ. 8.

«Εἶναι ναῦς ἡ σεβασμία, ἣτις Θευρὶς καλεῖται!»

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.— Τί νέα; ἐφθασεν ἀπὸ τὴν Δῆλον τὸ πλοῖον μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ὁποίου θέλει ἐκτελεσθῇ ὁ θάνατός μου (1);

ΚΡΙΤΩΝ.— Ἀκόμη, ἀλλὰ φαίνεται, κατὰ τὴν ἀγγελίαν τινῶν ἐλθόντων ἐκ τοῦ Σουνίου (2) καὶ ἀφέντων αὐτὸ ἐκεῖ, ὅτι σήμερον θέλει φθάσει· σήμερον βέβαια θέλει φανῇν, καὶ ἀνάγκη αὖριον τὸ πρῶτ' ἀποθάνῃς, ὦ Σώκρατες!

Φαίδωνα τοῦ Πλάτωνος ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγη.

(1) Τὸ χωρίον τοῦτο ἀπαντᾶται παρὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ Κρίτωνος· εἶναι γοητευτικὸν εἰς τὸ πρωτότυπον.

(2) Ἄλλοτε Σούνιον, νῦν Καποκολῶναι, ἐξ αἰτίας βέβαια κίονων τινῶν, ὁρβίῳν ἰσταμένυν, ἐκ τοῦ μεγαλοπρεποῦς ναοῦ τῆς Ἀθ-

ΣΩΚΡ.— Ὑπομονή, ἀγαθέ μου Κρίτων· τοιαύτη ἂν ᾗναι ἡ θέ-
λησις τῶν θεῶν, ἐκπληρούσθω. Καὶ ὁμως δὲν πιστεύω νὰ ἔλθῃ
σήμερον.

ΚΡΙΤ.— Πόθεν τὸ συμπεραίνεις; — ΠΛΑΤ. ΚΡΙΤ.

ΣΗΜ. 9.

«Οὐδαμῶς! εἰς διαλέξεις εὐχαρίστους ἄς δοθῶμεν.»

Ἡ προσαφθεῖσα εἰς τὸν Σωκράτην κατηγορία, ὡς διετηρεῖτο μέ-
χρι τοῦ δευτέρου αἰῶνος μετὰ Χριστὸν, εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐντὸς τοῦ
ναοῦ τῆς Κυβέλης, κατὰ τὴν μαρτυρίαν Φαβορίνου τινὸς, ἀναφε-
ρομένου ἀπὸ τὸν Διογένην Λαέρτιον, ἐπεστηρίζετο εἰς τὰ δύο ταῦ-
τα κεφάλαια·

Α' ΑΔΙΚΕΙ ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΟΥΣ ΜΕΝ Η ΠΟΛΙΣ ΝΟΜΙ-
ΖΕΙ ΘΕΟΥΣ ΟΥ ΝΟΜΙΖΩΝ, ΕΤΕΡΑ ΔΕ ΚΑΙΝΑ ΔΑΙΜΟ-
ΝΙΑ ΕΙΣΦΕΡΩΝ,

Β' ΑΔΙΚΕΙ ΔΕ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΔΙΑΦΘΕΙΡΩΝ.
(διδάσκων δηλαδή τὴν νεολαίαν νὰ μὴ πιστεύῃ τὴν ἐπικρατοῦσαν
θρησκείαν.)

Ἡ δὲ ἀπολογία τοῦ Σωκράτους δὲν ἀναπτύσσει ἀρκούντως οὐδ'
ἀμφότερα τῆς κατηγορίας τὰ κεφάλαια. Ἀντὶ νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι
πιστεύει εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν, ἀποφαίνεται ὅτι δὲν εἶναι
ἄθεος· ἀντὶ ν' ἀποδείξῃ ὅτι δὲν διδάσκει τὴν νεολαίαν ν' ἀμφιβάλλῃ
ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῶν νόμων καθιερωθέντων δογμάτων, διακηρύττει ὅτι
πάντοτε τὴν ἐδίδασκε καθαρὰν ἠθικὴν. Ὅστις θεωρήσῃ τὴν Ἀπο-

νάς. Ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς σχηματίζον τὴν μεσημβρινωτά-
την ἄκραν αὐτῆς, καὶ ἐκτεινόμενον ἀπὸ τοῦ Θορικοῦ μέχρι τοῦ δή-
μου Ἀναφλύστου. Καθ' ὅλην τὴν Ἀττικὴν, ἀφαιρουμένων τῶν
Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Μαραθῶνος, δὲν ὑπάρχει θέσις ἀξιολογώτερα ὡς
πρὸς τὴν ἐπιστήμην. 16 στήλαι εἶναι πηγὴ ἀνεξάντλητος μελέτης
διὰ τὸν τεχνίτην καὶ ἀρχαιολόγον, ἐνῷ φιλόσοφος προσκυνεῖ τὸν τό-
πον ὅπου ὁ Πλάτων ἐδίδασκε τοὺς μαθητάς του διαλεγόμενος μετ'
αὐτῶν.

λογίαν τοῦ Σωκράτους δικηγορικῶς καὶ ὡς τακτικὴν ὑπεράσπισιν, δὲν θέλει ἀρνηθῆν ὅτι αὕτη εἶναι ἀνίσχυρος.

Καὶ τοιαύτη δὲν ἔπρεπε νὰ ᾔηται, διότι ἡ κατηγορία ἦτο καλῶς θεμελιωμένη, καὶ, διὰ νὰ εἴπῃ τις τὴν ἀλήθειαν, διότι εἰς τάξιν πραγμάτων, βάσις τῆς ὁποίας εἶναι ἡ θρησκεία τοῦ Κράτους, δὲν δύναται τις ὡς ὁ Σωκράτης νὰ φρονῇ, καὶ τὰ φρονήματά του νὰ δημοσιεύῃ χωρὶς βλάβην τῆς θρησκείας αὐτῆς, καὶ ἐπομένως, χωρὶς νὰ ταραξῇ τὴν ἐπικράτειαν, καὶ ἐπὶ τέλους νὰ προκαλέσῃ ἄσωτερικὴν ἐπανάστασιν. Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ ὅτι, μετὰ δύο αἰῶνας, ὅταν ἡ ἐπανάστασις αὕτη ἐξερράγη, οἱ θερμότεροί της ὁπαδοί, εἰς τὰς βιαιοτέρας κατὰ τῆς εἰδωλωλατρείας προσβολὰς των, ἐπανελάβανον τοὺς εἰς τὸν Εὐθύφρονα λόγους τοῦ Σωκράτους. Ἄς τὸ ὁμολογήσωμεν τὴν σήμερον· ὁ Σωκράτης, ὅσον ἀνυψοῦται ὡς φιλόσοφος, τοσοῦτον ἐνοχοποιεῖται ὡς πολίτης, ἀναδεχόμενος μετὰ τοῦ τίτλου τούτου τὰ ἐπιβαλλόμενα χρεῖα, κατὰ τὴν περιωρισμένην ἐννοίαν ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐνόουν τὸν πολίτην οἱ παλαιοί. Καὶ ὁ ἴδιος αὐτὸς ἐγνώριζε τόσον καλῶς τὴν θέσιν του, ὥστε εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀπολογίας κηρύττει ὅτι ἀπολογεῖται μόνον διὰ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τοὺς νόμους (1).

ΣΗΜ. 10.

«(2)... Πηγαίνεις λοιπὸν εἰς τὴν Σπάρτην! σὲ συνοδεύω ἀοράτως, ἀγαθὲ μου φίλε! Ἀνάβηθι μετὰ τοῦ πνεύματός μου εἰς τὸ φρούριον τοῦ Μιστρά· ἐκεῖθεν, λέγουν, ἀνακαλύπτεται ἡ τερπνοτέρα πῶν τοποθεσιῶν. Εὐρίσκεσαι 500 πόδας ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Ἑυρώτα· ὁ ποταμὸς οὗτος, ἡ τῆς Σπάρτης πεδιάς καὶ τὰ περικυκλοῦντα ὄρη εἶναι εἰσέτι ἄσυλα εἰρηνικὰ τῶν θυγατέρων τοῦ ρύρα-
νοῦ, τῆς Ἱστορίας καὶ Ποιήσεως. Ῥίψου εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν δύο παρθένων τούτων, καὶ ἀπαθανάτισόν με μετὰ σοῦ!

(1) Ἡ σημείωσις αὕτη ἀνήκει εἰς τὸν Γάλλον Συγγραφέα.

(2) Τὴν σημείωσιν ταύτην ἀπέσπασα ἀπὸ ἐπιστολῇ μου πρὸς τινα φίλον.

» Ἰδὲ τὴν Σπαρτιάτιδα ἥτις πορεύεται τὸ νεογνὸν τῆς νᾶ λούσῃ εἰς τὰ χιονόσπαρτα τοῦ ποταμοῦ ρεῖθρα. Εἶναι λεγὼν φέρει τὸν καρπὸν τοῦ πρώτου ἔρωτος. Ἡ ῥὰξ τῶν ὀρχουμένων ἀπὸ τὴν στοργὴν κυκλοτερῶν μαστῶν τῆς σταλάζει τὸ πρῶτον γάλα, καὶ τὸν λευκὸν τῆς ὑγραίνει στηθόδεσμον. Θεέ μου! ἐχάριτες εἰς τοὺς ἀνθρώπους γλυκύτερον ἄλλο αἶσθημα ἀπὸ τὸ τῆς μητρὸς, ἥτις ἐν βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας θλίβουσα, συναισθάνεται ὅτι ἐφ' ἑαυτῆς ἔχει τὴν πηγὴν τῆς τροφῆς του! Ὑπάρχει εὐγενεστέρα, ἡδονικωτέρα ἄφῃ ἀπὸ τὴν τοῦ νηπίου, ὁπότεν τὰ περιφερόμενα διὰ τροφὴν κοράλλινα χεῖλη τοῦ ἐγγίξωσι τέλος μητρὸς πρωτοτόκου τὸν ἀλαβάστρινον μαστόν!

» Ἡ Σπαρτιάτις ἐναποθέτει τὰ σπάργανα τοῦ βρέφους τῆς ἐντὸς τῶν καλαμώνων, ἐπὶ τῆς ὄχτης τοῦ ποταμοῦ. ἐμβαίνει μέχρι τῶν γονάτων ἐντὸς τοῦ χρυσταλλώδους χειμάρρου· θεωρεῖ ἅπαξ μὲ διασταγμὸν τὸ νεογνὸν τῆς, καὶ τὸ βυθίζει ἔπειτα μὲ ὀρυγὴν ... ἀπὸ τὰ μητρικὰ τῆς σπλάγχχνα ἐστάλαξε μία ῥανὶς αἵματος ... τὴν ἐσπάραξε τοῦ μικροῦ τῆς ὁ κλαυθμυρισμός· ἀλλὰ δὲν βιάπτε·—τὸ βρέφος τοῦτο μετὰ τινος χρόνου θέλει ὀνομασθῇ Λεωνίδα.

» Κατάβηθι ἔπειτα εἰς τὸν δοναχόντα Εὐρώταν (1), Βασιλοπόταμον τανῦν καλούμενον. Τὴν σήμερον ὁμῶς δὲν θέλεις ἰδεῖν καὶ νένα κύκνον· οἱ χαρίεντες ὄρνεις οὗτοι ἐξέλιπον πρὸ πολλοῦ, ἀλλ' ἔτι μένουσι οἱ ποικιλόχροοι καλαμῶνες καὶ αἱ ῥοδοδάφναι. Μεταξὺ τούτων κάθησον.—

(1) Ὁ Εὐρώτας, καλούμενος ἀρχαιότερον Ἰμερος καὶ Μαραθῶν, ἐχρημάτισε τὸ θέατρον πολλῶν ἀξιολόγων συμβάντων. Ἀναβρύει παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ οὐχ' ἦττον διαφημισμένου Ἀλφειοῦ, καὶ τοῦτου ἐνὸς τῶν σημαντικωτέρων ποταμῶν τῆς Πελοποννήσου. Ὀλίγον τι πρὸς μεσημβρίαν τῆς Σπάρτης, χειμάρρος καλούμενος Παντελήμων, ἐνοῦται μετὰ τοῦ Εὐρώτα, τοῦ ὁποῦ τοῦ ὕδατα αὐξάνουσι καὶ ἀπὸ τινος ῥύακος καταβαίνοντες ἐκ τοῦ Ταυγέτου. Χύνεται δὲ εἰς τὴν θάλασσαν μετὰ τοῦ Γυθείου καὶ τῶν Ἀκριῶν, ἀφοῦ βρέξῃ τοὺς πρόποδας τῶν λόφων τῆς Σπάρτης, καὶ διαρρέυσῃ τὴν Σπαρτιατικὴν πεδιάδα ἐλικσειδῶς.

» Λάβε χρυσοδεμένον ἐν βιβλιάριον, περιέχον τὸ ποίημα « ΕΡΕΙ-
 ΠΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΣΠΑΡΤΗΣ » ποίημα λαλήσαν εἰς τὴν
 καρδίαν μου ὡσάκις τὸ ἀνέγνωσα· γνωρίζεις τὸν ποιητὴν του. — Ἐπ-
 ανάλαβε χιλιάκις τὰς γοητευτικὰς στροφάς·

Κύλα, τῆς Σπάρτης ποταμέ, τὰ ρεύματά σου κύλα!

Εἰς τὸν ἄβρὸν σου τὰ ὠχρὰ καὶ μαραμμένα φύλλα

Τοῦ κρύου φθινοπώρου,

Μὲ σιωπὴν ἀκολουθοῦν τὸ βροντερόν σου κύμα.

Καθὼς αὐτὰ σ' ἀκολουθῶ σιωπηλὸς, μὲ βῆμα

Θρηνοῦντος ὁδοιπόρου.

Ποῦ εἶν' Εὐρώτα οἱ καιροὶ ἐκεῖν' οἱ δοξασμένοι,

Ὡς κύκνος ὅταν ἔπαιζεν ἡ θαυμαστὴ Ἑλένη

Ἦ τὰ κρύσταλλα νερά σου·

Καὶ μὲ τὸν Ἀγασίλαον ὁ ἦρωας ὁ Θηβαῖος

Ὅποταν ἠγωνίζετο ἀκούραστος, δρομαῖος

Ὡσὰν τὰ ρεύματά σου!

Ἦχῳ ἀρχαία δὲν λαλεῖ τὴν σήμερον κάμμία!

Κατήφεια καὶ σιωπὴ καὶ θλίψις κ' ἐρημία

Τὴν ὄχθην σου κατέχει·

Καὶ ἄλλο δὲν ἀκούεται παρὰ τῶν καλαμώνων

Ὁ συριγμὸς, καὶ ἡ βοή τοῦ κύματός σου μόνον,

Ὅπου βροντᾷ καὶ τρέχει! (1)

ΣΗΜ. 11.

Εἰς τὸ κείμενον ἀπαντᾶται ἀντὶ τοῦ ὀνόματος τούτου τὸ Ἀνα-
 ξαγόρας. Ἄλλ' ὁ Ἀναξαγόρας ἦτο διδάσκαλος τοῦ Σωκράτους
 καὶ ὄχι μαθητὴς αὐτοῦ, ὡς τὸν παριστάνει ὁ ποιητής. Ὑπῆρχεν
 ἄλλος τις Ἀναξαγόρας ῥήτωρ ἐν Ἀθήναις, τοῦ Ἰσοκράτους ὁμῶς
 μαθητής. (ἴδε ΛΙΔ. Ποικ. Ἱστορ. δ'. 14).

(1) Π. ΣΟΥΤΣΟΥ Κι θ ἄ ρ α.

ΣΗΜ. 12.

Ἐνδεκα ὠνομάζοντο κριταί τινες, τοσοῦτοι κατὰ τὸν ἀριθμὸν, ἐκ-
 λεγόμενοι ἐξ ἐκάστης τῶν δέκα φυλῶν, καὶ εἰς τοὺς ὁποίους προσ-
 ετίθετο ἓνας Γραμματεὺς. Οὗτοι ἐκαλοῦντο καὶ Νομοφύλακες· εἶ-
 χον τὴν ἐπιστασίαν τῶν φυλακῶν, καὶ ὠδήγουν τοὺς καταδίκους εἰς
 τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς. Πρὸς τούτοις εἶχον αὐτοὶ τὸ
 δικαίωμα νὰ συλλαμβάνωσι τοὺς ὑπόπτους ἐπὶ κλοπῇ, ὡς καὶ νὰ
 τοὺς φονεύωσιν ὅποτεν ὠμολόγουν τὸ ἐγκλημά των· ἀλλέως ἐχρε-
 ώστων νὰ τοὺς καταδιώκωσι κατὰ τοὺς νόμους. Τὸ κατὰσθημα
 ὅπου συνεδρίαζον ὠνομάζετο Παράβυστον Μέσον (1).

ΣΗΜ. 13.

« Εἰς αὐτὸν τὸν θάνατόν μας, τὸν Ζωὴ ἐπικληθέντα, »

Ἄλλ' ὁ μὴ φιλοσοφήσας καὶ ὁ τελευτήσας ἁμαρτωλὸς ἄς μὴν ἐλ-
 πίζῃ ὅτι θέλει φθάσειν εἰς τὸ ὕψος τῶν θεῶν, ὡς ὁ φιλόσοφος.
 Ἴδού διατὶ, καλέ μου Σιμμία καὶ Κέβη, οἱ ἀληθεῖς φιλόσοφοι ἀπ-
 ἔχονται ὅλων τῶν σωματικῶν ἐπιθυμιῶν, καὶ καρτεροῦσι, καὶ δὲν
 χυριεύονται ἀπ' αὐτάς, καὶ οὔτε φόβον περιουσίας ἢ πενίαν φο-
 βοῦνται, καθὼς ὁ ὄχλος καὶ οἱ φιλοχρήματοι, οὔτε ἀτιμίαν ἢ φή-
 μιν ἄδοξον, καθὼς οἱ φίλαργοι καὶ οἱ φιλόδοξοι.

Ἄλλ' οὐδὲ ἦτον εἰς αὐτοὺς ἀρμόδιον τὸ τοιοῦτον.

Καὶ βέβαια, ἐπανελάβεν ὁ Σωκράτης. Ὅσοι λοιπὸν φροντί-
 ζουσι περὶ τῆς ψυχῆς των καὶ ἀποφεύγουν τὸ νὰ θεραπεύωσι τὸ σῶ-
 μά των, χάριν τρυφῆς, δὲν ἀκολουθοῦσι τὴν αὐτὴν μὲ τοὺς πεπλα-
 νημένους δόδον· ἀλλὰ πεπεισμένοι ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀντιπράττωσι μὲ
 τὴν φιλοσοφίαν καὶ μὲ τὸν δι' αὐτῆς καθαρισμὸν καὶ ἀπελευθέρωσιν,
 ἀφοσιοῦνται εἰς αὐτὴν καὶ ἐπονται εἰς τὰ ἴχνη της.

Τίνι τρόπῳ, ὦ Σώκρατες!

Ἀκούσατε, εἶπεν· Ἡ φιλοσοφία, ἥτις παραλαμβάνει τὴν ψυχὴν

(1) ΣΟΥΙΑ., ΠΑΥΣΑΝ.

φυσικῶς συνδεδεμένην μὲ τὸ σῶμα καὶ προσκεκολλημένην, καὶ ἀνάγκασομένην νὰ θεωρῇ τὰ ὄντα, ὅχι δι' ἑαυτῆς, ἀλλὰ διὰ τῶν ὀργάνων τοῦ σώματος, ὡς διὰ τῶν τοίχων ζοφεράς εἰρκτῆς· ἡ φιλοσοφία, ἥτις καταλαμβάνει ὅτι ἡ δύναμις τῆς εἰρκτῆς ταύτης προέρχεται ἀπὸ τὰ πάθη, τὰ παροτρύνοντα τὸν δεσμώτην νὰ σφίγγῃ ὁ ἴδιος περὶ αὐτὸν τὰς ἀλύσεις του· ἡ φιλοσοφία, λέγω, οὕτω παραλαμβάνουσα τὴν ψυχὴν, πρῶως τὴν ἐγκαρδιώνει, καὶ νὰ τὴν λύσῃ επιχειρεῖ. Πρὸς τοῦτο τὴν ἀποδεικνύει ὅτι μεστὴ μὲν εἶναι ἀπάτης ἡ διὰ τῶν ὀμμάτων θεωρία, μεστὴν δὲ πλάνης καὶ τὸ διὰ τῶν ὠτων καὶ τῶν λοιπῶν αἰσθήσεων συμπέρασμα. Τοιοῦτοτρόπως τὴν ἀναγκάζει νὰ χωρισθῇ ὅσον τὸ δυνατόν ἐκ τούτων, καὶ εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν τὴν ἐρμηνεύει νὰ συναθροίσῃ καὶ συγκεντρώσῃ πρὸς ἑαυτὴν τὰς δυνάμεις τῆς· καὶ εἰς κανένα ἄλλον νὰ μὴ πιστεῦῃ παρὰ εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτὸν τῆς, ἀφοῦ ἐντὸς αὐτῆς ἐξετάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου τῆς νοὸς τὴν καθ'αυτὴ τῶν πραγμάτων οὐσίαν. Ὅ, τι δὲ βλέπῃ δι' ἄλλου μέσου, ἐπειδὴ τὰ ἐκτὸς διαφόρως ἐρμηνεύουσι τὰ πράγματα, νὰ μὴ τὸ λαμβάνῃ ὡς ἀληθές· καθότι αἱ μὲν αἰσθήσεις, αἰσθητὰ καὶ ὁρατὰ ἀντιλαμβάνονται, ἀλλ' ὅ,τι βλέπῃ ἡ ψυχὴ, εἶναι ἄλλον καὶ νοητόν. Τοῦ ἀληθοῦς λοιπὸν φιλοσόφου ἡ ψυχὴ, μὴ τολμῶσα νὰ περιφρονήσῃ τοιαύτην ἀπελευθέρωσιν, ἀπέχεται τῶν ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ λυπῶν καὶ φόβων καθ' ὅσον δύναται, σκεπτομένη ὅτι, ὁπόταν τις ἀκρατῶς χαρῇ, ἢ φοβηθῇ, ἢ λυπηθῇ, ἢ ἐπιθυμήσῃ, δὲν πάσχει τόσον ἀπὸ τὰ ἐπακόλουθα τούτων ὄλων, τὰς νόσους δηλαδὴ καὶ τὴν πτωχείαν, ὅσον ἀπὸ τὸ μέγιστον καὶ ἔσχατον τῶν κακῶν, καὶ τὸ ὁποῖον οὔτε καν αἰσθάνεται.

Καὶ ποῖον εἶναι τὸ κακὸν τοῦτο, ὧ Σώκρατες; εἶπεν ὁ Κέβης.

Εἶναι τὸ ὅτι ἡ ψυχὴ παντὸς ἀνθρώπου ὁπόταν καθ' ὑπερβολὴν χαρῇ ἢ λυπηθῇ, ἀνάγκάζεται νὰ πείσθῃ ὅτι τὸ φαιδρύνον ἢ μελαγχολοῦν αὐτὴν εἶναι πραγματικώτατον καὶ ἀληθέστατον, ἐνῶ τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει οὔτω. Εἰπέ με, ἡ χαρὰ καὶ ἡ λύπη εἶναι ὁρατὰ ἢ ὄχι;

Εἶναι ὁρατὰ.

Τὰ δύο ταῦτα πάθη δὲν αἰχμαλωτίζουνσι πρὸ πάντων εἰς τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν;

Ναί, ἀλλὰ δὲν μὲ λέγεις τὸ διατί;

Διότι, φίλε μου, ἐκάστη ἡδονὴ καὶ λύπη ἔχει, διὰ νὰ εἶπω οὕτω, ἐν κάρφος, μὲ τὸ ὅποιον διατρυπᾷ καὶ προσκολλᾷ τὴν ψυχὴν εἰς τὸ σῶμα, καὶ οὕτω τὴν ἀποκαθιστᾷ σωματοειδῇ καὶ δοξάζουσιν ὡς ἀληθῆ ὅσα τὸ σῶμα ὁμολογεῖ τοιαῦτα. Ἀφοῦ λοιπὸν συμμορφωθῇ μὲ τὸ σῶμα καὶ συγχαρῇ εἰς τὰς ἡδονάς του, ἀναγκάζεται, στοχάζομαι, νὰ κατασταθῇ καὶ ὁμότροπος καὶ ὁμότροφος, καὶ τοιαύτη, ὥστε νὰ χάσῃ πᾶσαν ἐλπίδα τοῦ νὰ πορευθῇ ἀγνὴ εἰς τὴν ἀδην. Ἀφίνει λοιπὸν τὴν ζωὴν ἀφωσιωμένη εἰς τὸ σῶμα, καὶ οὕτω ταχέως πίπτει εἰς σῶμα ἄλλο, καὶ ὡς σπειρομένη φύει ἐντὸς αὐτοῦ· ἀλλὰ τοιουτοτρόπως μένει ἄμαιρος τῆς τοῦ θεοῦ καὶ καθαροῦ καὶ μονρειδοῦς συνουσίας.

Ἀληθέστατα, ὦ Σώκρατες, εἶπεν ὁ Κέβης.

Διὰ ταῦτα λοιπὸν, ὦ Κέβης, οἱ ἀληθεῖς φιλόσοφοι εἶναι κόσμιοι καὶ ἀνδρεῖοι, καὶ ὄχι δι' ἄλλας αἰτίας, ὡς ὁ ὄχλος φρονεῖ. Ἡ καὶ σὺ εἶσαι μὲ τὸ φρόνημά των;

Ποτέ;

Ποτὲ ἀναμφιβόλως, φίλε μου, ποτέ! Αἱ βάνασοι τῶν ιδέαι εἰς φιλοσόφου ἀνδρὸς ψυχὴν δὲν εἰσχωροῦν. Τοιαύτη ψυχὴ ποτὲ δὲν θέλει ἐκλάβειν ὅτι χρεωστῇ μὲν νὰ τὴν ἀπολυτρώνῃ ἡ φιλοσοφία, πρέπει δὲ πάλιν, μετὰ τὴν ἀπολύτρωσιν, εἰς νέας νὰ παραδίδεται ἡδονὰς καὶ λύπας, καὶ νέαν ν' ἀρχίζει πάλιν διόρθωσιν, ὡς ἡ Πηνελόπη μὲ τὸν ἱστόν της. Αὕτη, ἐξ ἐναντίας, θριαμβεύουσα ἀπαξ ἐπὶ τῶν παθῶν, τὸν ὀρθὸν λόγον ἀκολουθοῦσα, καὶ μηδέποτε χωριζομένη ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸ ἀληθές, τὸ θεῖον καὶ ὑπέροχον πάσης δοξασίας θεωροῦσα καὶ ὑπὸ μόνου τρεφομένη τούτου, καταλαμβάνει ὅτι τοιουτοτρόπως πρέπει νὰ ζῇ μεχρισοῦ ζῇ, καὶ ὅτι, ἀφοῦ τελευτήσῃ, μὲ τὸ συγγενές καὶ ὁμαιόν της ἐνωθεῖσα, ἀπαλλάττεται τῶν ἀνθρωπίνων συμφορῶν. Τοιαύτην δίδαιταν ἀφοῦ πιστῶς ἀκολουθήσῃ, ὦ Συμμία καὶ Κέβης, ἡ ψυχὴ, δὲν θέλει πλέον εἶναι τὸν ἄλογον φόβον τοῦ ὅτι, διασπασθεῖσα ἀπὸ τὸ σῶμα θέλει διαφυσθῇ καὶ διαλυθῇ εἰς τὰς πνοὰς τῶν ἀνέμων, καὶ ὅτι τέλος θέλει μηδενισθῇ!

ΣΗΜ. 14.

« Ἡ νύξ τρέφει τὴν ἡμέραν, ὁ χειμὼν τὸ ἔαρ τρέφει. »

Ταῦτα λαλήσαντος τοῦ Σωκράτους, ὑπολαβὼν ὁ Κέβης εἶπεν·
 ὦ Σώκρατες! τὰ μὲν ἄλλα ὅλα εὐρίσχω ὀρθά, τὰ περὶ ψυχῆς ὅμως
 ἀμφίβολα φαίνονται εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἐχομεν ὑποψίαν ὅτι
 ὅποτεν ἡ ψυχὴ ἀπαλλαγῇ τοῦ σώματος, δὲν ὑπάρχει πλέον, ἀλλ'
 ἀφοῦ ἀποθάνωμεν, διασφείρεται καὶ ἀπόλλυται, καὶ ὡς πνεῦμα φεύ-
 γει ἢ ὡς καπνός, καὶ διασκεδάζεται χωρὶς ν' ἀφήσῃ οὐδὲ ἶχνος.
 Ἐὰν ὅμως αὕτη συνεκεντροῦτο εἰς τόπον τινά, ἀπηλλαγμένη τῶν
 ὁπῶν μας ἀνέφερες δεινῶν· ἔὰν οἱ λόγοι σου ἐπραγματοποιου-
 ντο, μεγάλην καὶ ὠραίαν ἐλπίδα ἠθέλαμεν ἔχειν, ὦ Σώκρατες, οἱ ἄν-
 θρωποι ἡμεῖς. Ἀλλ' ὅχι μικρὰν ἐπεξηγήσεως καὶ ἀποδείξεως χρεΐ-
 αν ἔχει τὸ ὅτι ἡ ψυχὴ ὑπάρχει καὶ μετὰ θάνατον, καὶ διατηρεῖ τὴν
 ἰσχύν της καὶ διάκρισιν.

Ἀληθῶς, ὦ Κέβης, εἶπεν ὁ Σωκράτης· ἀλλὰ τί νὰ κάμωμεν;
 Ἐπιθυμοῖς νὰ διατρίψωμεν πρὸς ἀπόδειξιν ἢ ἐξωσιν τῆς ἰδέας
 ταύτης;

Μετὰ πάσης χαρᾶς, εἶπεν ὁ Κέβης.

Στοχάζομαι, ἐπανελάβεν ὁ Σωκράτης, ὅτι κανεῖς τῶν ἀκροαζο-
 μένων ἡμᾶς, καὶ κωμωδοποιός τις ἂν ᾗτο μεταξύ αὐτῶν (1), δὲν
 θέλει εἰπεῖν ὅτι ἀδολεσχῶ ἢ ὁμιλῶ περὶ ἀναρμόστων εἰς ἐμὲ πραγ-
 μάτων· ἔὰν λοιπὸν σὲ φαίνεται ἁρμόδιον, ἄς σκεφθῶμεν ἂν, ἀπο-
 θνησχόντων ἡμῶν, αἱ ψυχαὶ μας πηγαίνουσιν εἰς τὸν ἄδην ἢ ὅχι.
 Ἀρχαῖός τις ὑπάρχει λόγος (2), ὅτι αἱ ψυχαί, φεύγουσαι ἐντεῦθεν,
 πορεύονται ἐκεῖ, καὶ πάλιν ἐπιστρέφουσιν ἐκ τῶν τεθνεώτων εἰς τοὺς
 ζῶντας· καὶ ἂν μὲν τοῦτο οὕτως ἔχῃ, καὶ ἐκ τῶν νεκρῶν ἀναγεννῶν-

(1) Ἐνταῦθα ὑπαινίττεται ἐλεγχόν τινα τοῦ Εὐμόλπιδος, κωμικοῦ ποιητοῦ, συγχρόνου τοῦ Ἀριστοφάνους. (ΟΛΥΜΠ. ἐν Φαίδωνι. ΠΡΟΚΛΟΣ ἐν Παρμενίδῃ, βιβλ. α').

(2) Δόγμα Πυθαγορικὸν καὶ Ὀρφικὸν ἐνταυτῷ. (ΟΛΥΜΠ. ἐν Φαίδωνι. Ἴδε καὶ *Orph. Frag. HERMANN, p. 510*).

ται οἱ ζῶντες, ἔπεται ὅτι αἱ ψυχαὶ μας πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς των εὐ-
ρίσκοντο εἰς τὸν ἀδην· διότι βέβαια δὲν ἤθελαν ἐπαναζῆν ἐὰν ἐχά-
νοντο καθ' ὁλοκληρίαν. Καὶ ἂν μὲν φανερὰ ἐβλέπομεν ὅτι οἱ ζῶν-
τες οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν γεννῶνται εἰμὴ ἐκ τῶν τεθνεώτων, ἄλλης
ἀποδείξεως χρειαν δὲν εἶχομεν· ἂν δὲ αὐτὸ δὲν ἔχη οὕτω, ἀποδεί-
ξεις ἄλλας χρειαζόμεθα.

Πολὺ καλὰ.

Πλὴν, διὰ νὰ βεβαιωθῶμεν περὶ τούτου, ἄς μὴν ἀρκεσθῶμεν νὰ
τὸ ἐξετάσωμεν ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ζώων
καὶ φυτῶν ἐν γένει, διότι θέλομεν ἰδεῖν ὅτι ὅλα κατὰ τὸν αὐτὸν παρ-
άγονται τρόπον, δηλονότι ἀπὸ τὰ ἐναντία των, ὅποταν δὲν στε-
ρῶνται ἐναντίων· τὸ ὠραῖον, παραδείγματος χάριν, ἐναντίον ἔχει
τὸ δυσειδές, τὸ δίκαιον ἀντιτάττεται μὲ τὸ ἄδικον, καὶ μυρία ἄλ-
λα τοιαῦτα. Ἄς σκεφθῶμεν λοιπὸν ἂν, ὅσα πράγματα ἔχουσιν ἐν-
αντία, γεννῶνται ἢ ὅχι ἀπὸ τὰ ἐναντία των αὐτά· Διὰ νὰ ὀνομά-
σωμεν πρᾶγμα τι μεγαλύτερον, ἀνάγκη πᾶσα δὲν εἶναι νὰ ᾔτο μι-
κρότερον προλαβόντως, ὥστε κατόπιν ν' ἀποκτήσῃ τὴν αὐξήσιν αὐτήν;
Ναί.

Λοιπὸν, ἔλασσόν τι ἂν ὑπάρχῃ, πρέπει νὰ ᾔτο προλαβόντως μεί-
ζον διὰ νὰ γείνῃ ἐπομένως ἔλασσον.

Ἀναμφιβόλως.

Ἄρα ἐξ ἰσχυροτέρου γεννᾶται τὸ ἀσθενέστερον, καὶ ἐκ βραδυτέ-
ρου τὸ ταχύτερον.

Βέβαια.

Τί δέ; ἂν ὑπάρχῃ τι χεῖρον, δὲν κατήντησε τοιοῦτον ἐκ βελτί-
ονος; ἂν δέ τι δικαιότερον ἐξ ἀδικωτέρου;

Ἀφεύκτως.

Ὅθεν, ὦ Κέβη, ἀπεδείχθη ἱκανῶς ὅτι ὅλα τὰ πράγματα γεννῶν-
ται ἐκ τῶν ἐναντίων αὐτῶν.

Μάλιστα, Σόκρατες.

Μεταξὺ λοιπὸν ἀμφοτέρων τῶν ἐναντίων δὲν ἐνυπάρχει μέσον τι,
διπλῇ τις ἐνέργεια ἄγουσα ἐκ τούτου πρὸς ἐκεῖνο καὶ τὸ ἀνάπαλιν;
Ἥ ἐκ τοῦ μείζονος πρὸς τὸ ἔλασσον μετάβασις καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἔλασ-

σonos πρὸς τὸ μείζον δὲν ὑποθέτει ἐξ ἀνάγκης μεσάζουσάν τινα γένεσιν, δηλαδή τὴν τοῦ αὐξεσθαι ἢ ἐλαττοῦσθαι;

Ναί, εἶπεν ὁ Κέβης.

Τὴν γένεσιν ταύτην δὲν σημαίνουν αἱ λέξεις μας συνενοῦμαι, ἀποσπῶμαι, θερμαίνομαι, ψυχραίνομαι, καὶ τόσα ἄλλα; Καὶ μολονότι ἐνίοτε στερούμεθα μὲν ὀνομάτων διὰ νὰ παραστήσωμεν ὅλας τὰς γενέσεις, δὲν παρατηροῦμεν μολοντοῦτο ὅτι πραγματικῶς ἀναγκαῖον εἶναι νὰ γεννῶνται ταῦτα ἀλλεπαλλήλως, καὶ νὰ μεταβαίνωσι τὸ ἐν πρὸς τὸ ἄλλο διὰ τινος μεσιτείας;

Χωρὶς ἀμφιβολίαν.

Καὶ λοιπὸν, εἶπεν ὁ Σωκράτης, καθὼς ἡ ἀγρυπνία ἐναντίον της ἔχει τὸν ὕπνον, δὲν ἔχει καὶ ἡ ζωὴ τὸ ἐναντίον της;

Ἀφεύκτως, ἀπεκρίθη ὁ Κέβης.

Ποῖον εἶναι τὸ ἐναντίον τῆς ζωῆς;

Ὁ θάνατος.

Ἄρα καὶ ταῦτα γεννῶνται ἐξ ἀλλήλων, ὡς ἐναντία· ἀφοῦ δὲ εἶναι δύο, ὑπάρχουν βέβαια καὶ δύο μεσολαβοῦσαι εἰς αὐτὰ γενέσεις.

Πρέπει νὰ ὑπάρχουν.

Ἐγὼ μὲν λοιπὸν ἄς σοι ἐξηγήσω, εἶπεν ὁ Σωκράτης, τὴν συζυγίαν τῶν δύο ἐναντίων, τοῦ ὕπνου δηλαδή καὶ τῆς ἀγρυπνίας, καθὼς καὶ τὴν διπλὴν γένεσιν ἣτις μεσάζουσα μεταβιβάζει τὸ ἐν πρὸς τὸ ἄλλο, σὺ δὲ τὴν ἄλλην συζυγίαν λύσον μοι. Ἐγὼ σὲ λέγω ὅτι ἐκ τοῦ ὕπνου γεννᾶται ἡ ἀγρυπνία καὶ τὸ ἀνάπαλιν· καὶ τὸ μὲν ὀδυροῦν ἐκ τῆς ἀγρυπνίας εἰς τὸν ὕπνον εἶναι τὸ πλαγιάζειν, τὸ δὲ ἐκ τοῦ ὕπνου εἰς τὴν ἀγρυπνίαν εἶναι τὸ ἀνεγείρεσθαι. Σ' εὐχαρίστησα ἢ ὄχι;

Κάλλιστα.

Εἰπέ μοι τώρα καὶ σὺ περὶ τοῦ ζῆν καὶ θνήσκειν. Δὲν λέγεις ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι τὸ ἐναντίον τοῦ θανάτου;

Μάλιστα.

Καὶ ὅτι γεννῶνται ἐξ ἀλλήλων;

Ναί.

Τί λοιπὸν γεννᾶται ἐκ τῆς ζωῆς;

Ὁ θάνατος, εἶπεν ὁ Κέβης.

Τί δὲ ἐκ τοῦ θανάτου;

Ἀνάγκη πᾶσα νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ ζωὴ.

Ὡστε, ὦ Κέβη, ἐκ τῶν τεθνεώτων γεννῶνται τὰ ζῶντα καὶ οἱ ζῶντες;

Ἀπεδείχθη.

Ἄρα ἐπόμενον εἶναι νὰ πορεύονται εἰς ἄδην αἱ ψυχαί.

Φαίνεται.

Τώρα λοιπὸν, ἐκ τῶν δύο μεσολαβουσῶν εἰς τὸ ζῆν καὶ θνήσκειν γενέσεων ἡ μία δὲν εἶναι πρόδηλος; ὁ θάνατος εἶναι ὀφθαλμοφανής· δὲν ἔχει οὕτως;

Ἀναντιρρήτως.

Πῶς λοιπὸν, εἶπεν ὁ Σωκράτης, νὰ κάμωμεν; νὰ μὴν ἀνταποδώσωμεν καὶ εἰς τὸν θάνατον ἐναντίαν τινὰ γένεσιν, ἀλλὰ νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἐδῶ μόνον ἔμεινε χωλὴ ἡ φύσις; ὅτι τό ἀποθνήσκειν δὲν ἔχει τὸ ἐναντίον του;

Πῶς δὲν ἔχει;

Ὅποιοι δὲ εἶναι αὐτό;

Ἡ παλιγγενεσία.

Ἄρα, εἶπεν ὁ Σωκράτης, ἐὰν ὑπάρχῃ παλιγγενεσία, αὕτη εἶναι καὶ ἡ μεταξὺ τῶν τεθνεώτων καὶ ζώντων μεσολαβοῦσα γένεσις.

Δὲν ἀμφιβάλλω.

Συμφωνοῦμεν λοιπὸν καὶ κατὰ τοῦτο· ὅτι καθὼς οἱ ζῶντες γεννῶνται ἐκ τῶν τεθνεώτων, οὕτω καὶ οἱ τεθνεῶτες γεννῶνται ἐκ τῶν ζώντων· τούτου δὲ οὕτως ἔχοντες, ἀπεδείχθη ἀρκούντως ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν τεθνεώτων ἀφεύκτως πρέπει νὰ εὐρίσκωνται που, ὅθεν καὶ ἐπανέρχονται εἰς τὸ ζῆν. — ΠΛΑΤ. ΦΑΙΔ.

ΣΗΜ. 15.

Τὸ εὐφορον καὶ ποιητικὸν πνεῦμα τῶν ἀρχαίων ἐπλασε καὶ διὰ τὴν ἀράχνην, τὸ φίλον τῶν γυναιῶν τῶν οἰκῶν μας ζωύφιον τοῦτο, εὐάρεστον μῦθον, τὸν ἐφεξῆς·

Ἡ Ἀράχνη ἦτο ποτὲ θυγάτηρ Ἰόμονος τοῦ περιφήμου οἰωνοσκόπου· διδαχθεῖσα παρὰ τῆς Ἀθηνᾶς τὴν ἔφραντικὴν, καὶ ἐπαρθεῖτα τοσαῦτον εἰς τὴν ἐπίδοσίν της, ὥστε νὰ συνερισθῇ μὲ τὴν ἰδίαν διδάσκαλόν της, μετεμορφώθη ἀπὸ τὴν ἐκδικητικὴν θεὰν εἰς τὸ ὁμῶνυμόν της ζωῶνιον ἀράχνην.

ΣΗΜ. 16.

Ταύγετον, ἐπίσημον τῆς Λακωνίας ὄρος, ἐκτεταμένην καὶ ὑψηλὴν σχηματίζον σειρὰν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς Ἀρκαδίας καὶ ἀπολήγουσαν διὰ τοῦ ἀκρωτηρίου Ταινάρου μέχρι τῆς θαλάσσης. Ἡ ἀκροτάτη αὐτοῦ κορυφὴ ἐκαλεῖτο Τάλητον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διητῶντο διὰφορα ἄγρια ζῶα· τανῦν ὄρος τῆς Μάνης ἢ Πενταδάκτυλος.

ΣΗΜ. 17.

Ὅρος τῆς Βοιωτίας. — Ἐπὶ τοῦ Κιθαιρώνος λέγεται ὅτι αἱ Βάχαι κατεσπάραξαν τὸν Πενθέα, τὸν δὲ Ἀκταίωνα οἱ κῦνες αὐτοῦ. Ὁ Κιθαιρὼν εἶναι περίφημος εἰς τὴν μυθολογίαν, ὡς ἱερὸν τοῦ Διωνύσου καὶ τῶν Μουσῶν. Ὁ Ἑλικὼν συνέχεται μετὰ τοῦ ὄρους τούτου.

ΣΗΜ. 18.

« Σπεύσωμεν, ὦ φίλοι, ἤλθε τοῦ λουτροῦ ἡ ὥρα πλέον »

Καὶ σχεδὸν εἶναι ὥρα νὰ εἰσελθῶ εἰς τὸ λουτρὸν, διότι, μὲ φαίνεται, κάλλιον εἶναι νὰ λουσθῶ πρὸ τῆς πόσεως τοῦ κωνείου, διὰ νὰ μὴ λάβωσιν ἔπειτα αἱ γυναῖκες τὸν κόπον τοῦ νὰ λούωσι σῶμα νεκρόν.

Ταῦτα εἰπόντος τοῦ Σωκράτους, ἔστω, ἀπεκρίθη ὁ Κρίτων, ὦ Σώκρατες· ἀλλὰ δὲν ἔχεις τι νὰ παραγγείλῃς περὶ τῶν τέκνων σου ἢ ἄλλου τινός; ἐκτελεστάς προθύμους θέλεις εὑρεῖν καὶ ὅλους ἡμᾶς ἐν γένει καὶ ἰδιαιτέρως ἐμέ.

Τί ἄλλο νὰ σᾶς παραγγείλω παρ' ὅ,τι πάντοτε σᾶς ἐσύζηνα, ὦ Κρίτων! Ἐπιμελούμενοι ἑαυτοὺς θέλετε ὑπηρετῆσαι καὶ ἐμέ, καὶ τοὺς οἰκείους μου, καὶ σᾶς αὐτοὺς, ἐὰν καὶ τίποτε πρὸς τὸ παρὸν δὲν μὲ ὑποσχεθῇτε. Ἐὰν δὲ τὸν ἑαυτὸν σας ἀμελήτε καὶ δὲν ἀκολουθή-

σῆτε κατ' ἔχνος ὅσα καὶ τώρα καὶ πρότερον εἶπομεν, οὐδὲν πλείότερον θέλετε κάμειν καὶ ἂν πολλὰ ὑποσχεθῆτε εἰς τὴν παρούσαν σιγμήν.

Θέλομεν προθυμηθῆν, εἶπεν ὁ Κρίτων, νὰ πράξωμεν οὕτως. Ἀλλὰ τίνι τρόπῳ θέλεις νὰ σὲ θάψωμεν;

Ὅπως ἀγαπᾶτε, ἀπεκρίθη· φθάνει μόνον νὰ μὲ ἀρπάσῃτε καὶ νὰ μὴ σᾶς φύγῳ. Συγχρόνως δὲ μειδιάσας καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀποβλέψας· Δὲν ἐμποροῦ, φίλοι μου, εἶπε, νὰ καταπείσω τὸν Κρίτωνα ὅτι Σωκράτης εἶναι ὁ συνδιαλεγόμενος ἤδη μεθ' ὑμῶν καὶ ὑπαγορεύων τὰς ὁμιλίας· ἀλλὰ νομίζει ὅτι εἶμαι ἐκεῖνος τὸν ὅποιον μετ' ὀλίγον θέλει ἰδεῖν νεκρὸν, καὶ ἔρωτᾷ πῶς νὰ μὲ θάψῃ· ὅσα δ' ἐγὼ πρὸ πολλοῦ πολλάκις εἶπον, ὅτι ὁπότεν πῖω τὸ φάρμακον δὲν θέλω πλέον μένειν μεθ' ὑμῶν ἀλλὰ πορευθῆν εἰς τὰς μονὰς τῶν μακάρων, τὸν φαίνεται ὅτι τὰ λέγω δι' ἀπλῆν παρηγορίαν σας καὶ ἰδικήν μου. Ἐγγυηθῆτέ με λοιπὸν εἰς τὸν Κρίτωνα μ' ἐγγύησιν ἐναντίαν ἐκείνης τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἔδιδεν εἰς τοὺς δικαστάς· αὐτὸς μὲν εἶπεν εἰς ἐκείνους ὅτι θέλω διαμείνειν, σεῖς δ' ἐγγυηθῆτε εἰς αὐτὸν ὅτι ἀφοῦ ἀποθάνω θέλω ἀναχωρήσειν ἐντεῦθεν, διὰ νὰ μὴ πάσχη τόσον βλέπων καιόμενον ἢ θαπτόμενον τὸ σῶμά μου, νὰ μὴν ἀγανακτῇ ὑπὲρ ἐμοῦ, στοχαζόμενος ὅτι ὑποφέρω, καὶ νὰ μὴ λέγῃ εἰς τὴν ταφὴν ὅτι ἐκθέτει, ἐκφέρει ἢ θάπτει τὸν Σωκράτην. Καὶ γνώρισε, φιλατέ μου Κρίτων, ὅτι τὸ ἀτόπως λαλεῖν ὅχι μόνον εἰς τὰ πράγματα ἐπιφέρει βλάβην ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ψυχὰς προξενεῖ κακόν. Θάρρει λοιπὸν, καὶ εἰπέ νὰ θάψωσι τὸ σῶμά μου, καὶ θάψε το ὅπως σὲ φανῇ ἀρετὴν καὶ μὲ τοὺς νόμους συνᾶδον.

Ταῦτα εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἐπορεύετο εἰς οἰκημά τι διὰ νὰ λουσθῇ ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν Κρίτων, ἡμῶς δὲ διέταξε νὰ προσμένωμεν. Ἐπροσμέναμεν λοιπὸν, τῶρ μὲν συνδιαλεγόμενοι περὶ τῶν εἰρημένων καὶ ἀναπολοῦντες αὐτά, τώρα δὲ διαλογιζόμενοι τὸ βάρος τῆς ἐπισυμβάσης εἰς ἡμᾶς συμφορᾶς, καὶ ἐθέταμεν ἑαυτοὺς εἰς τόπον τέκνων σερουμένων τὸν ἀληθῆ πατέρα των καὶ μελλόντων εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ζήσωσιν ὀρφανά. Ἀφοῦ δὲ ἀπελούσθη, ἔφεραν εἰς αὐτὸν τὰ παι-

δία (διότι εἶχε δύο μικροὺς υἱοὺς (1) καὶ ἓνα μεγαλύτερον (2)· εἰσ-
 ῆλθον δὲ καὶ αἱ οἰκιακαὶ γυναῖκες (3). Πρὸς αὐτὰς ὠμίλησεν ἱκανὴν
 ὥραν ἐνώπιον τοῦ Κρίτωνος, καὶ ἀφοῦ τὰς ἔδωκε τὰς ἀναγκαίας ὁδη-
 γίας, τὰς ἐπρόσαξε ν' ἀναχωρήσωσι μετὰ τῶν παίδων, καὶ ἦλθε πάλιν
 εἰς ἡμᾶς. Ὁ ἥλιος ἐπλησίαζεν ἤδη τὴν δύσιν του, διότι πολὺν
 ὥραν διέτριψε μέσα.

Ἄλλ' ἐγὼ στοχάζομαι, ὦ Σώκρατες, εἶπεν ὁ Κρίτων, ὅτι ὁ ἥλι-
 ος εἶναι εἰσέτι ἐπάνω εἰς τὰ ὄρη καὶ ἀκόμη δὲν ἔδυσε· πρὸς τούτοις
 ἐξεύρω καὶ περὶ ἄλλων οἵτινες πίνουσι τὸ κύνειον πολὺ ἀργότερα ἢ
 ὅ,τι εἶναι διατεταγμένοι· ὅτι δειπνοῦν καὶ πίνουν ἐν ἀνέσει, καὶ μά-
 λιστα συναναστρέφονται ἐράσματα ὑποκείμενα· μὴ βιάζου λοιπόν· ἔχεις
 ἀκόμη ὥραν.

Καὶ ὁ Σωκράτης, ὦ Κρίτων, εἶπεν, οἱ τοιαῦτα πράττοντες ἔχου-
 σι τοὺς λόγους των· στοχάζονται ὅτι οὕτω κερδαίνουν· ἀλλ' ἔχω καὶ
 ἐγὼ τοὺς ἰδικούς μου λόγους, οἵτινες μὲ ἀποτρέπουν· μὲ φαίνεται
 ὅτι δὲν θέλω κερδίσειν μηδὲν, ἂν ὀλίγον ὕστερον πῶ, μάλιστα θέ-
 λω φανῆν ἀξιογέλαστος εἰς ἑμαυτὸν ἂν ὀρεχθῶ τὴν ζωὴν καὶ φει-

(1) Σωφρονίσκων καὶ Μενέξενον.

(2) Λαμπροκλήν.

(3) Γυναῖκες τινὲς σχετισμέναι μὲ τὴν οἰχογένειαν τοῦ Σωκρά-
 τος· δὲν συμπεριλαμβάνονται ὁμῶς εἰς αὐτὰς αἱ σύζυγοί του Ξαν-
 θίππη καὶ Μυρτώ.

σθῶ αὐτὴν εἰς τὰ τέλη μου (1). Ἄλλ', ὦ καλὲ μου Κρίτων, ποίησον ὡς λέγω καὶ μὴ με βασάνιζε πλείοτερον.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Κρίτων ἐνευσεν εἰς τὸν παρεστῶτα παῖδα, ὅστις ἐξελθὼν καὶ ἱκανὴν ὥραν διατρίψας ἐπανῆλθεν ὁδηγῶν τὸν μέλλοντα νὰ δώσῃ τὸ κώνειον, ὅστις καὶ τὸ ἐκράτει τετριμμένον ἐντὸς κύλικος. Ἰδὼν δὲ ὁ Σωκράτης τὸν ἄνθρωπον· Πολὺ καλὰ, φίλε μου, τὸν εἶπεν, ἀλλὰ τί χρεωστῶ νὰ κάμω; ἐρμήνευσέ με σὺ ὁ περὶ τὰ τοιαῦτα δοκιμος.

Τίποτε ἄλλο, τὸν ἀπεκρίθη ὁ Ὑπηρέτης τῶν Ἐνδεκα, παρ' ἀφοῦ τὸ πῆγς νὰ περιπατῆς μεχρισοῦ αἰσθανθῆς βάρος εἰς τὰ σκέλη· τότε κατακλίνθητι καὶ ἄφες τὸ φάρμακον νὰ ἐνεργήσῃ μόνον. Εἰς τὸν αὐτὸν δὲ καιρὸν ἐπρόσφερε τὴν κύλικα εἰς τὸν Σωκράτην. Οὗτος δὲ λαβὼν αὐτὴν μὲ ἄκραν ἱλαρότητα, ὦ Ἐχέκρατες, καὶ χωρὶς δόλου νὰ συγκινηθῇ ἢ νὰ χάσῃ τὴν χροιάν του, ἢ νὰ μεταβάλῃ τὸ πρόσωπον, ἀλλ' ὡς πάντοτε ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς τὸν ἄνθρωπον· Τί λέγεις; εἶπε· δύναταί τις νὰ χύσῃ ἐκ τοῦ πόματος τούτου ὅσον διὰ νὰ κάμῃ σπονδὴν;

Σώκρατες, ἀπεκρίθη, τοσοῦτον μόνον τρίβομεν ὅσον κρίνομεν ἀναγκαῖον διὰ τὴν δόσιν.— ΠΛΑΤ. ΦΑΙΔ.

ΣΗΜ. 19.

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ Θανάτου τοῦ Σωκράτους ἀφοσιώθη πλείοτερον ἀπὸ πάντα ἄλλον μεταγενέστερον ποιητὴν τῆς Γαλλίας νὰ ὑμνήσῃ τὸν Θεὸν εἰς τὴν διάλεκτόν του. Ἴδε τὰς Ποιητικὰς καὶ Ὀρησκευτικὰς Ἀρμονίας του καὶ αὐτὰς ἐκόμῃ τὰς Ποιητικὰς Μελέτας του (2). ἐξήντησε τὸ πᾶν· ἔδωκε διάλεκτον εἰς ὅλην τὴν δημιουργίαν· κατέστη ὁ Δαβὶδ τοῦ 10' αἰῶνος, καὶ ὅμως πάντοτε δὲν ἀρκεῖται εἰς ὅσα ἐξάγει ἐκ τῆς εὐφορωτάτης ταύ-

(1) Συνέμψαισι στίχου τινὸς τοῦ Ἡσιόδου.— Ἰδε Ἔργα καὶ Ἡμέρας.

(2) *Harmonies Poétiques et Religieuses, Méditations Poétiques, καὶ Jocelyn, par A. De LAMARTINE.*

της ὕλης· Καὶ ἄλλον ὕμνον, λύρα μου! *Encore un hymne*
ἐξηκολούθησε πάντοτε νὰ λέγῃ. Μεταξὺ τῶν ἡμετέρων ποιητῶν δ Κ.
Π. Σοῦτσος εἶναι ὁ μόνος πλήξας ἐπιτυχῶς τὴν χορδὴν ταύ-
την. Τῶνόντι, τίς θελεῖ ἐνυγθῆν τοσοῦτον ἐμμελῶς, τοσοῦτον ἄρμο-
νικῶς καὶ μὲ λαχωνισμόν τοιοῦτον νὰ ἐκφράσῃ ἐν ἄλλο

Τὸ φῶς, εἶναι τὸ σῶμά σου·

Ὁ ἥλιος τὸ ὄμμα σου·

Ὁ κεραυνὸς φωνή σου·

Τὸ ἄπειρον διάστημα,

Τὸ μέγα σου ἀνάστημα,

Καὶ ὁ αἰὼν, στιγμή σου!

Δύναται ὁ δάκτυλός σου, ὡς μοχλὸς, τὴν γῆν νὰ σείσῃ,

Καὶ τὸ κοῖλον τῆς χειρὸς σου τοὺς ὠκεανοὺς νὰ κλείσῃ!

Μ' ἓνα φύσημά σου σβύνεις

Τῶν ἀστέρων τοὺς φανούς·

Μ' ἓνα μόνον νεῦμα κλίνεις

Καὶ γυρνᾷς τοὺς οὐρανοὺς(1);

ΣΗΜ. 20.

« Μακρὰν πτέρνας ἀνθρωπίνης, ἐντὸς τόπων ἀπροσίτων, »

Πρῶτον μὲν, ἐπανέλαβεν ὁ Σωκράτης, εἶμαι πεπεισμένος ὅτι,
ἂν ἡ γῆ κεῖται εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔχῃ σχῆμα σφαιρικόν,
οὔτε τοῦ ἀέρος ἀνάγκην ἔχει διὰ νὰ μὴ πέσῃ, οὔτε ἄλλου τινὸς ὑπο-
στηρίγματος, ἀλλ' ὅτι ὁ ἴδιος οὐρανὸς, ὅς τις πανταχόθεν τὴν περι-
κυκλοῖ, καὶ ἡ ἰδίᾳ τῆς ἰσορροπίας ἀρκοῦν νὰ τὴν υποβαστάζωσι· δι-
ότι πᾶν ἰσορρόπον, ἐν μέσῳ δυνάμεως ἐξ ἴσου ὠθούσης αὐτὸ παν-
ταχόθεν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κλίνη πρὸς ἐν ἢ ἄλλο μέρος, καὶ
ἐπομένως μένει στερεὸν καὶ ἀκλινές. Ἴδου ἡ πρώτη μου ιδέα.

Καὶ εἶναι ὀρθοτάτη, εἶπεν ὁ Σιμμία.

(1) Π. ΣΟΥΤΣΟΥ Ὁδοιπόρος. Πράξις Γ'. Σκηνὴ Α'.

Περιπλέον, πέπεισμαι ὅτι ἡ γῆ εἶναι παμμιγέθης ὄγκος, ἡμεῖς δὲ ὅτι κατοικοῦμεν μικρὸν μόνον μέρος αὐτῆς, τὸ ἀπὸ Φάσιδος (1) μέχρι τῶν στηλῶν τοῦ Ἡρακλέους (2), διεσκορπισμένοι περίξ τῆς θαλάσσης, ὡς οἱ μύρμηκες ἢ βάτραχοι περίξ λίμνης τινός· καὶ εἰμαι βέβαιος ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ ἄλλοι λαοὶ κατοικοῦντες ὁμοίας θέσεις ἄλλας· διότι καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν τῆς γῆς ὑπάρχουσι κοιλὰ τινα πολυειδῆ κατὰ τε τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος, ὅπου συρρέουσι τὰ ὕδατα, αἱ ὁμίχλαι καὶ ὁ ἀήρ. Ἡ δὲ κυρίως γῆ εἶναι πρὸς τὰ ἑπάνω, ἐντὸς τοῦ καθαροῦ οὐρανοῦ ὅπου οἱ ἀστέρες, καὶ τὸν ὅποιον οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἐνασχολούμενοι ὀνομάζουσιν αἰθέρα· ὅσα δὲ σώματα συρρέουσι διηνεκῶς πρὸς τὰς κοιλότητας τῆς γῆς εἶναι τὰ ὑποστηρίγματα τῆς. Ἡμεῖς λοιπὸν, οἱ κατοικοῦντες ἐντὸς τῶν εἰρημένων κοιλοτήτων, ὑπολαμβάνομεν ἐν ἀγνοίᾳ ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς γῆς· ἀπαράλλακτα ὡς νῦν διετρίβαμεν εἰς τὸ βάθος τοῦ ὠκεανοῦ, καὶ, βλέποντες διὰ τῶν ὑδάτων τὸν ἥλιον καὶ τοὺς ἀστέρας, ὑπελαμβάνομεν τὴν θάλασσαν δι' οὐρανὸν, καὶ ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἀνέβημεν εἰς τὴν ἐπιφανείαν τῆς, διὰ τὴν βαρύτητα καὶ ἀδυναμίαν μας, οὔτε ἀνεχύσαμεν τὴν κεφαλὴν ἐκτὸς τοῦ ὕδατος, διὰ νῦν ἴδωμεν αὐτοφεῖ πόσον ὁ τόπος τὸν ὅποιον κατοικοῦν οἱ ἐκτὸς τῆς θαλάσσης εἶναι καθαρώτερος καὶ ὠραιότερος ἀπὸ τὸν ὕφαλον, δὲν εἴχαμεν τὴν παραμικρὰν ἰδέαν περὶ αὐτοῦ, διότι δὲν ἤκούσαμεν ποτὲ τινα ἰδόντα τὸν τελειότερον κόσμον. Τοῦτο πάσχομεν ἡμεῖς πραγματικῶς· Περιωρισμένοι εἰς τινα κοιλότητα τῆς γῆς, νομίζομεν ὅτι κατοικοῦμεν εἰς τὰ ὕψη, ὑπολαμβάνομεν τὸν αἶρα δι' οὐρανὸν, καὶ πιστεύομεν ὅτι ἀληθῆς οὐρανὸς εἶναι ὁ εἰς τὸν ὅποιον διατρέχουσιν οἱ ἀστέρες· τί ἄλλο σημαίνει τοῦτο παρ' ὅτι ἡ βαρὺτης καὶ ἀδυναμία μας δὲν μᾶς ἀφίνουν νῦν διεξέλθωμεν τὸν αἶρα;

(1) Φᾶσις (ὁ), ἐπίσημος ποταμὸς τῆς Κολχικῆς χώρας ἐν Ἀσίᾳ, πηγάζων ἐκ τῆς Ἀρμενίας ἐπὶ τῶν Μοσχικῶν ὄρεων, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὐφράτην.

(2) Ὁ πορθμὸς τῆς Γιβραλτάρ, μεταξὺ Ἰσπανίας καὶ Ἀφρικῆς.

της ὕλης· Καὶ ἄλλον ὕμνον, λύρα μου! *Encore un hymne*
ἐξηκολούθησε πάντοτε νὰ λέγῃ. Μεταξὺ τῶν ἡμετέρων ποιητῶν ὁ Κ.
Π. Σοῦτσος εἶναι ὁ μόνος πλήξας ἐπιτυχῶς τὴν χορδὴν ταύ-
την. Τῶνόντι, τίς θέλει ἐννηλθῇ τσασῦτον ἐμμελῶς, τοσοῦτον ἁρμο-
νικῶς καὶ μὲ λακωνισμόν τοιοῦτον νὰ ἐκφράσῃ ἐν ἄλλο

Τὸ φῶς, εἶναι τὸ σῶμά σου·

Ὁ ἥλιος τὸ ὄμμα σου·

Ὁ κεραυνὸς φωνὴ σου·

Τὸ ἄπειρον διάστημα,

Τὸ μέγα σου ἀνάστημα,

Καὶ ὁ αἰὼν, στιγμή σου!

Δύναται ὁ δάκτυλός σου, ὡς μοχλὸς, τὴν γῆν νὰ σείσῃ,

Καὶ τὸ κοῖλον τῆς χειρός σου τοὺς ὠκεανούς νὰ κλείσῃ!

Μ' ἓνα φύσημά σου σβύνεις

Τῶν ἀστέρων τοὺς φανούς·

Μ' ἓνα μόνον νεῦμα κλίνεις

Καὶ γυρνᾷς τοὺς οὐρανοὺς(1);

ΣΗΜ. 20.

« Μακρὰν πτέρνας ἀνθρωπίνης, ἐντὸς τόπων ἀπροσίτων, »

Πρῶτον μὲν, ἐπανέλαβεν ὁ Σωκράτης, εἶμαι πεπεισμένος ὅτι, ἂν ἡ γῆ κεῖται εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔχῃ σχῆμα σφαιρικόν, οὔτε τοῦ ἀέρος ἀνάγκην ἔχει διὰ νὰ μὴ πέσῃ, οὔτε ἄλλου τινὸς ὑποστηρίγματος, ἀλλ' ὅτι ὁ ἴδιος οὐρανὸς, ὅς τις πανταχόθεν τὴν περιχυκοῖ, καὶ ἡ ἰδίᾳ τῆς ἰσορροπίας ἀρκοῦν νὰ τὴν υποβαστάζωσι· διότι πᾶν ἰσορροπὸν, ἐν μέσῳ δυνάμειος ἐξ ἴσου ὠθούσης αὐτὸ πανταχόθεν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κλίνη πρὸς ἐν ἢ ἄλλο μέρος, καὶ ἐπομένως μένει στερεὸν καὶ ἀκλινές. Ἴδου ἡ πρώτη μου ἰδέα.

Καὶ εἶναι ὀρθοτάτη, εἶπεν ὁ Σιμμίξ.

(1) Π. ΣΟΥΤΣΟΥ Ὁδοιπόρος. Πράξις Γ'. Σκηνὴ Α'.

Περιπλέον, πέπεισμαι ὅτι ἡ γῆ εἶναι παμμεγέθους ὄγκος, ἡμεῖς δὲ ὅτι κατοικοῦμεν μικρὸν μόνον μέρος αὐτῆς, τὸ ἀπὸ Φάσιδος (1) μέχρι τῶν στηλῶν τοῦ Ἡρακλέους (2), διεσχορπισμένοι περὶ τῆς θαλάσσης, ὡς οἱ μύρμηκες ἢ βάτραχοι περὶ λίμνης τινός· καὶ εἵμαι βέβαιος ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ ἄλλοι λαοὶ κατοικοῦντες ὁμοίας θέσεις ἄλλας· διότι καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν τῆς γῆς ὑπάρχουσι κοιλὰ τινὰ πολυειδῆ κατὰ τε τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος, ὅπου συρρέουσι τὰ ὕδατα, αἱ ὁμίχλαι καὶ ὁ ἀήρ. Ἡ δὲ κυρίως γῆ εἶναι πρὸς τὰ ἑπάνω, ἐντὸς τοῦ καθαροῦ οὐρανοῦ ὅπου οἱ ἀστέρες, καὶ τὸν ὅποιον οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἐνασχολούμενοι ὀνομάζουσιν αἰθέρα· ὅσα δὲ σώματα συρρέουσι διηνεκῶς πρὸς τὰς κοιλοτήτας τῆς γῆς εἶναι τὰ ὑποστηρίγματα τῆς. Ἡμεῖς λοιπὸν, οἱ κατοικοῦντες ἐντὸς τῶν εἰρημένων κοιλοτήτων, ὑπολαμβάνομεν ἐν ἀγνοίᾳ ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς γῆς· ἀπαράλλακτα ὡς νὰ διετρίβαμεν εἰς τὸ βάθος τοῦ ὠκεανοῦ, καὶ, βλέποντες διὰ τῶν ὑδάτων τὸν ἥλιον καὶ τοὺς ἀστέρας, ὑπελαμβάνομεν τὴν θάλασσαν δι' οὐρανὸν, καὶ ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἀνέβημεν εἰς τὴν ἐπιφανείαν τῆς, διὰ τὴν βαρύτερα καὶ ἀδυναμίαν μας, οὔτε ἀνεκύψαμεν τὴν κεφαλὴν ἐκτὸς τοῦ ὕδατος, διὰ νὰ ἴδωμεν αὐτοψεί πόσον ὁ τόπος τὸν ὅποιον κατοικοῦν οἱ ἐκτὸς τῆς θαλάσσης εἶναι καθαρώτερος καὶ ὠραιότερος ἀπὸ τὸν ὕψαλον, δὲν εἶχαμεν τὴν παραμικρὰν ἰδέαν περὶ αὐτοῦ, διότι δὲν ἤκούσαμεν ποτὲ τινὰ ἰδόντα τὸν τελειότερον κόσμον. Τοῦτο πάσχομεν ἡμεῖς πραγματικῶς· Περιωρισμένοι εἰς τινὰ κοιλότητα τῆς γῆς, νομίζομεν ὅτι κατοικοῦμεν εἰς τὰ ὕψη, ὑπολαμβάνομεν τὸν αἶρα δι' οὐρανὸν, καὶ πιστεύομεν ὅτι ἀληθῆς οὐρανὸς εἶναι ὁ εἰς τὸν ὅποιον διατρέχουσιν οἱ ἀστέρες· τί ἄλλο σημαίνει τοῦτο παρ' ὅτι ἡ βαρύτερης καὶ ἀδυναμία μας δὲν μᾶς ἀφίνουν νὰ διεξέλθωμεν τὸν αἶρα;

(1) Φάσις (ὁ), ἐπίσημος ποταμὸς τῆς Κολχικῆς χώρας ἐν Ἀσίᾳ, πηγάζων ἐκ τῆς Ἀρμενίας ἐπὶ τῶν Μοσχικῶν ὀρέων, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὐφράτην.

(2) Ὁ πορθμὸς τῆς Γιβραλτάρ, μεταξὺ Ἰσπανίας καὶ Ἀφρικῆς.

Ἄλλ' ἂν τις ἀνέβαινε μέχρι τῆς ἄκρας διὰ πτερύγων, μόλις ἤθελεν ἀναχύσειν ἐκ τοῦ βαρέος ἀέρος τούτου, καὶ ἤθελεν ἰδεῖν τὰ εἰς τὸν εὐδαίμονα κόσμον ἐκείνον διατρέχοντα, ὡς ὁ ἀνακύπτων ἐκ τῆς θαλάσσης ἰχθὺς βλέπει τὸ εἶδος τοῦ ἀέρος τὸν ὑποῖον ἡμεῖς ἀναπνέομεν· ἂν δὲ ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου τὸν ἐσυγχώρει ἀρετὴν ὥραν νὰ θεωρήσῃ, ἐμελλε νὰ γνωρίσῃ ὅτι ἐκεῖνος εἶναι ὁ ἀληθὴς οὐρανὸς καὶ τὸ ἀληθὲς φῶς καὶ ἡ ἀληθὴς γῆ· ἡ δὲ γῆ αὕτη, οἱ λίθοι οὗτοι, καὶ ὅλοι οἱ τόποι εἰς τοὺς ὁποίους κατοικοῦμεν, ὅτι εἶναι διεφθαρμένα καὶ ὑποβρύχια, ὡς τὰ ὑπὸ τὴν ἄλμην τῆς θαλάσσης· καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ποῖον ἐξαίρετον, ποῖον τελειὸν ὑπάρχει, παρὰ χάσματα μόνον καὶ ἄμμοι καὶ πηλὸς ἀκατέργαστος καὶ βόρβοροι καὶ .. σύγκρισιν δὲν ἔχει ἡ θάλασσα ἐνώπιον τῆς γῆς. Ἀλλὰ καὶ τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἄλλης μονῆς ὑπερέχουσιν ἐπίσης τὰ ἰδικά μας· καὶ διὰ νὰ σὰς παραστήσω, ὦ Σιμμία, τὴν ὠραιότητα τῆς ἐν μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ μονῆς, ὑποφέρετε νὰ σὰς διηγηθῶ μῦθόν τινα ὠραιὸν καὶ ὠτάξιον.

Με ἄκραν μας εὐχαρίστησιν θέλομεν σὲ ἀκροασθῆν, ὦ Σώκρατες, εἶπεν ὁ Σιμμίας.—Διηγούνται ὅτι ἡ γῆ, ἄνωθεν θεωρουμένη, φαίνεται ὡς μία δωδεκάεδρος σφαῖρα, πολύχρους· ἀλλὰ τὰ χρώματά της εἶναι τοιαῦτα, ὥστε τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται οἱ ζωγράφοι μας ἐδῶ φαίνονται ἀπλᾶ δείγματα ἐκείνων· τόσον εἶναι καθαρώτερα καὶ λαμπρότερα τούτων! Ἄλλο μὲν εἶναι γνησιώτερον καὶ ἐξαισιώτερον τῆς πορφύρας, ἄλλο δὲ χρεισοειδὲς, ἄλλο λευκόν, λευκότερον γύψου ἢ χιόνος, καὶ τὰ λοιπὰ καθεξῆς γλαφώρτερα καὶ πλειότερα τῶν ὅσα ἡμεῖς ἐγνωρίσαμεν. Ὡς καὶ αὐταὶ αἱ κοιλότητες τῆς γῆς, αἱ πλήρεις ἀέρος καὶ ὕδατος, ἔχουν τὸν ἰδιαιτέρον χρωματισμόν των καὶ στίλβουσι μεταξὺ τῆς ποικιλίας τῶν ἄλλων μερῶν· εἰς τρόπον ὥστε, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασίν της, ἡ γῆ αὕτη παρουσιάζει ὄψιν πολupoίκilon. Εἰς τὴν τοσοῦτον ἐντελῆ γῆν ταύτην ὅλα εἶναι ἀνάλογα καὶ ἁρμόδια· τὰ φυτὰ, λόγου χάριν, τὰ δένδρα, τὰ ἄνθη, οἱ καρποὶ, ὡς καὶ τὰ βουναὶ καὶ οἱ λίθοι, ἔχουν κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὴν τελειότητα, γλαφυρότητα καὶ διαφάνειαν τῶν χρωμάτων. Οἱ λίθοι οἱ τοσοῦτον παρ' ἡμῖν πολύτιμοι, ὡς ὁ σαρδόνιος, ὁ ἱασπικς, ἡ σμάραγδος καὶ τὰ τοιαῦτα, εἶναι μικρὰ μόρια

τῶν ἐκεῖ. Εἰς τὴν εὐδαίμονα γῆν ἐκείνην, ὅλαι ἐν γένει αἱ πέτραι δμοιάζουν καὶ ὑπερβαίνουν τοὺς πολυτίμους λίθους μας κατὰ τὰ κάλλος· αἰτία δὲ εἶναι, ὅτι ἐκεῖ οἱ λίθοι εἶναι καθαροὶ καὶ δὲν κατατρώνγονται ἢ διαφθείρονται ἀπὸ τὴν σῆψιν καὶ ἄλμην ἣτις ἐνταῦθα καταςαλάζει καὶ ἐπιφέρει νόσους εἰς τοὺς λίθους, τὴν γῆν, τὰ φυτὰ, καὶ τὰ ζῶα μας. Ἐκτός δὲ τῶν καλλονῶν τούτων, ἡ γῆ ἐκείνη εἶναι κεκοσμημένη μὲ ἄργυρον, χρυσὸν καὶ ἄλλα τοιαῦτα πολύτιμα μέταλλα, ἅτινα, ὡς ἀφθόνως πανταχοῦ διεσπαρμένα, εἶναι πανταχόθεν δρατὰ καὶ παρουσιάζουσιν εἰς τὸν εὐδαίμονα τῆς γῆς ἐκείνης θεατὴν τὸ τερπνότερον θέαμα. Ἐκεῖ προσέτι διαιτῶνται καὶ ζῶα πολυειδῆ καὶ ἄνθρωποι, ἐξ ὧν οἱ μὲν κατοικοῦσιν εἰς τόπους μεσογείους, οἱ δὲ τριγύρω τοῦ ἀέρος, ὡς ἡμεῖς τριγύρω τῆς θαλάσσης, καὶ ἄλλοι ἐπὶ νήσων τὰς ὁποίας σχηματίζει ὁ ἀήρ πλησίον τῆς ἡπείρου· διότι ὅπως ἐδῶ μᾶς χρησιμεύει ἡ θάλασσα, οὕτω καὶ εἰς ἐκείνους ὁ ἀήρ· ὅ,τι δὲ εἶναι παρ' ἡμῖν ὁ ἀήρ, τοῦτο εἶναι ὁ αἰθήρ παρ' ἐκείνοις. Αἱ ἰσχαί των εἶναι συγκερασμέναι τόσον καλῶς, ὥς ζῶσι πολὺ πλειότερον ἀπὸ ἡμᾶς, μὴ ὑποφέροντες ἀπὸ ἀσθενείας. Περιπλέον, ἡ ὄρασις, ἡ ἀκοή, ἡ ὀσφρησις καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν αἰσθήσεις, καθὼς καὶ ἡ διάνοια, τοσοῦτον ὑπερέχουσι τῶν ἡμετέρων, ὅσον ὁ ἀήρ ὑπερβαίνει κατὰ τὴν καθαριότητα τὸ ὕδωρ, καὶ τὸν αέρα πάλιν ὁ αἰθήρ. Ἐχουν καὶ ἐκεῖνοι τὰ ἱερά των ἄλση, καὶ ναοὺς ἔχουν, ὅπου πραγματικῶς κατοικοῦσιν οἱ θεοί· ἔχουν μαντεῖα, προφητείας, δράματα καὶ πᾶν ὅ,τι σχετίζει τοὺς ἀνθρώπους μὲ τοὺς θεοὺς. Ἐπειτα, θεωροῦν τὸν ἥλιον, τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας ὁποῖα τῶντι εἶναι· κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν εἶναι καὶ αἱ λοιπαὶ εὐδαιμονίαι των.

Καὶ τοιαύτη μὲν εἶναι ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς ταύτης· περίξ δὲ αὐτῆς ὑπάρχουν διάφοροι τόποι, ἐξ ὧν τινὲς μὲν εἶναι βαθύτεροι καὶ εὐρυχωρότεροι ἀπὸ τοὺς ὁποίους κατοικοῦμεν, τινὲς δὲ βαθύτεροι μὲν ἀλλὰ στενωτέρου χάσματος, καὶ ἄλλοι πάλιν βραχύτεροι κατὰ τὸ βάθος ἀλλὰ πλατύτεροι. Ὅλοι δὲ οἱ τόποι οὗτοι εἶναι εἰς διάφορα μέρη διατρυπημένοι ὑποκάτω, καὶ συγκοινωνοῦσι μεταξὺ των μὲ ἀγωγούς ἄλλους μὲν στενωτέρους, ἄλλους δὲ εὐρυτέρους, καὶ διὰ τῶν ὁποίων ῥέει, ὡς εἰς κρατῆρας, μεγάλη ποσότης ὕδατος.

Ἐπερμεγέθεις κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ναμάτων ποταμοὶ ῥέουσιν ἀενάως ὑπὸ γῆν, καθὼς καὶ πηγαὶ θερμῶν καὶ ψυχρῶν ὑδάτων, ἡ ῥύακες πυρὸς καὶ ὑγροῦ πηλοῦ, ἄλλου μὲν καθαρωτέρου, ἄλλου δὲ πάλιν βορβορωδεστέρου, ὡς οἱ ἐν Σικελίᾳ προηγούμενοι τῆς λάβας ἐκ πηλοῦ ῥύακες καὶ ποταμοὶ, καὶ ὡς ἡ λάβα αὕτη. Οἱ τόποι οὗτοι πληροῦνται ἐκ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης τῶν εἰρημένων ὑλῶν, κατὰ τὴν διεύθυνσιν τὴν ὁποίαν λάβουν ὁπόταν πλημμυρήσωσι. Ταῦτα δὲ δόλα κινεῦνται ἄνω κάτω, ὡς ἀπαιωρημένος τις δίφρος ἐν τῷ μέσῳ τῆς γῆς κρεμάμενος. Ἰδοῦ, ὡς ἔγγιστα, πῶς γίνεται ἡ κίνησις αὕτη. Μεταξὺ τῶν χασμάτων τῆς γῆς ὑπάρχει ἐν, τὸ μέγιστον ὄλων, διαπερῶν ὅλην τὴν γῆν· τοῦτο εἶναι τὸ ὁποῖον ἀναφέρει καὶ ὁ Ὅμηρος, λέγων·

Τῆλε μάλ', ἤχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον (1)

καὶ τὸ ὁποῖον ὁ αὐτὸς ὀνομάζει ἄλλου Τάρταρον, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι ποιεῖται. Εἰς τὸ χάσμα τοῦτο συρρέουσι καὶ ἐκρέουσι πάλιν ὅλοι οἱ ποταμοὶ, λαμβάνοντες τὸν χαρακτῆρα καὶ ὁμοιότητα τῆς γῆς διὰ τῆς ὁποίας περῶσιν. Αἴτιον τῆς εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἐκρέυσεως καὶ εἰσροῆς τῶν ρευμάτων εἶναι ὅτι τὸ ὑγρὸν ἐκεῖ δὲν εὐρίσκει πυθμένα οὐδὲ βάσιν, ἀλλ' αἰωρεῖται καὶ κυμαίνεται ἄνω καὶ κάτω, ἐπειδὴ ὁ αἶθρ καὶ τὸ πνεῦμα ἐπενεργοῦν ἐξίσου περὶ αὐτὸ, καὶ συνακολουθοῦν τὴν ἐκ τῆς γῆς φορὰν του, καθὼς καὶ τὴν ἐν αὐτῇ πτώσιν του. Καὶ καθὼς εἰς τὴν ἀναπνοὴν τὸ πνεῦμα εἰσέρχεται καὶ ἐξέρχεται ἀλληλοδιαδόχως, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ὁ αἶθρ, μετεωριζόμενος μετὰ τοῦ ὑγροῦ εἰς δύο ἀντιθέτους φορὰς, προξενεῖ δεινούς καὶ τεραστίους ἀνέμους καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν του καὶ εἰς τὴν ἐξοδον. Ὅταν λοιπὸν τὰ νερά, ὀρμήσαντα, εἰσβάλλωσιν εἰς τὸν παρ' ἡμῖν ὀνομαζόμενον κάτω τόπον, σχηματίζουσιν ρεύματα, ἅτινα πορεύονται διὰ μέσου τῆς γῆς εἰς τὰς κοίτας τῶν ποταμῶν ὅσους ἀπαντῶσι, καὶ τὰς πληροῦν ὡς δι' ἀντλίων· ὅταν δὲ πάλιν ἀναχωρήσωσιν ἐκείθεν, ὀρμοῦν πρὸς τὰ ἐνταῦθα,

(1) Ἰλιάδος Θ, 5. 14.

καὶ ἐνεργοῦν ὁμοιστρόπως εἰς ἡμᾶς. Ἐντεῦθεν διευθύνονται δι' ὑπογείων ὁχετῶν εἰς διαφόρους τόπους τῆς γῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπαντήσωσι διέξοδον, καὶ σχηματίζουν θαλάσσας, λίμνας, βρύσεις καὶ ποταμούς· ἔπειτα πάλιν βυθιζόμενα ὑπὸ γῆν, καὶ τὰ μὲν μακρυτέρους καὶ πλειοτέρους τόπους διατρέχοντα, τὰ δὲ βραχυτέρους καὶ ὀλιγωτέρους, χύνονται εἰς τὸν Τάρταρον, ἄλλα μὲν πολὺ, ἄλλα δὲ ὀλίγον κατωτέρω τοῦ μέρους ὅθεν ἐξηγντλήθησαν· πάντοτε ὅμως εἰσρέουσι κατωτέρω τῆς ἐκροῆς των. Τινὰ ἐξ αὐτῶν ἐξέρχονται καὶ πάλιν πίπτουν εἰς τὸ βάραθρον, ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἀντίθετον τῆς ἐξόδου των μέρος, τινὰ δὲ ἀπὸ τὸ αὐτό· εἶναι δὲ καὶ τινὰ κυκλοειδῶς ἐκρέοντα, καὶ ἀφοῦ ἅπαξ ἢ πολλάκις περιελιχθῶσι τὴν γῆν, ὥς ὄφεις, καταβαίνουν ὅσον τὸ δυνατόν κατωτέρω, καὶ πίπτουν ἐκ νέου εἰς τὸν Τάρταρον. Δύνανται δὲ ἀμφοτέρωθεν νὰ καταβῶσι μέχρι τοῦ μέσου, ἀλλ' ὄχι περαιτέρω· διότι τότε ἔπρεπεν ἐκ νέου ν' ἀναβοῦν.

Πολλοὺς καὶ μεγάλους καὶ παντοδαποὺς χειμάρρους σχηματίζουσι· τέσσαρες ὅμως εἶναι οἱ κυριώτεροι, ἐξ ὧν ὁ μέγιστος, ὅστις εἶναι ἐξώτατος καὶ ῥέει κυκλοτερώς, καλεῖται ἀπὸ ἡμᾶς Ὠκεανός. Ὁ δὲ καταντικρὺ καὶ ἐναντίον τούτου ῥέων εἶναι ὁ Ἀχέρον, ὅστις, ἀφοῦ διατρέξῃ πολλοὺς ἐρήμους τόπους, καταβροχθιζόμενος, φθάνει εἰς τὴν Ἀχερουσιὰδα λίμνην, ὅπου πηγαίνουσιν αἱ ψυχαὶ τῶν πλειοτέρων νεκρῶν, αἵτινες χρόνους τινὰς προσδιωρισμένους μείνασαι ἐκεῖ, ἄλλαι μὲν πολλοὺς ἄλλαι δὲ ὀλιγωτέρους, ἐκπέμπονται πάλιν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον διὰ νὰ ἐμψυχώσωσι νέα ὄντα. Μεταξὺ τῶν δύο εἰρημέων ποταμῶν ἐκβάλλει ἄλλος τρίτος, ὅστις, ὄχι μακρὰν τῆς πηγῆς του, ἐκβάλλει εἰς τόπον εὐρύχωρον, πλήρη πυρὸς, καὶ σχηματίζει ἐντὸς αὐτοῦ λίμνην μεγαλητέραν τῆς θαλάσσης μας, ὅπου τὸ ὕδωρ βράζει ὁμοῦ μὲ πηλόν. Ἐντεῦθεν ἐξέρχεται θολερὸς καὶ πηλώδης, καὶ περιελισσόμενος τὴν γῆν, λήγει εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς Ἀχερουσιᾶδος λίμνης, μὲ τὰ νερά της ὁμοῦ δὲν συμμιγνύεται· καὶ ἀφοῦ κάμη διαφόρους ἐλιγμούς ὑπογείους, χύνεται κατωτέρω τοῦ Ταρτάρου. Οὗτος εἶναι ὁ ποταμὸς τὸν ὁποῖον Πυριφλεγέθοντα ὀνομάζουσι, καὶ τούτου οἱ πυρῶδεις ῥύακες ἀναπηδῶσιν ὅπου εὕρωσιν ἐξοδὸν ἐπὶ τῆς γῆς. Ὁ τέταρτος ποταμὸς πίπτει ἀπ' ἀντικρὺ εἰς τινὰ τόπον τρομε-

ρὸν καὶ ἄγριον, κυανόχροα, ὡς λέγουσιν. Ὀνομάζεται Στύγιος, καὶ Στύξ ἡ λίμνη τὴν ὁποίαν σχηματίζει ὁ ποταμὸς οὗτος. Ἄφου δ' ἐν-
τὸς τῆς λίμνης ταύτης λάβῃ φρικτὰς τινὰς ιδιότητες, χώνεται εἰς τὴν
γῆν, ὅπου σχηματίζει διαφόρους ἐλιγμούς, καὶ διευθυνόμενος κατὰ
τοῦ Πυριφλεγέθοντος τὸν ἅπαντ' εἰς τὴν Ἀχερουσιᾶδα λίμνην κατ'
ἐναντίαν ξοήν. Δὲν μινύει τὰ ὕδατά του μὲ ἄλλον ποταμὸν, ἀλλ'
ἄφου κάμῃ τὸν κύκλον τῆς γῆς, ἐμβάλλει εἰς τὸν Τάρταρον ἀντιθέ-
τως μὲ τὸν Πυριφλεγέθοντα. Οἱ ποιηταὶ ὀνομάζουσι Κωκυτὸν τὸν
ποταμὸν τοῦτον. — ΠΛΑΤ. ΦΑΙΔ.

ΣΗΜ. 21.

Ὅρος τῆς Ἀρκαδίας ἐπὶ τῆς Πελοποννήσου. Ἐπὶ τοῦ Μαινά-
λεω ἐμυθολογεῖτο ὅτι συνήθως διέτριβεν ὁ Πάν, ὅθεν καὶ ἐλογίζετο
ἱερὸν ὄρος αὐτοῦ. Οἱ περὶ τὸ ὄρος τοῦτο κατοικοῦντες Ἀρχάδες ἐ-
λεγον ὅτι ἤκουον πολλάκις τοὺς ἤχους τῆς σύριγγος τοῦ αὐτοῦ πε-
ριφερομένου Πανός.

ΣΗΜ. 22.

Τὰ Τέμπη, εὐρύχωρον καὶ τερπνὴν τῆς Θεσσαλίας κοιλάδα, δια-
βρεχομένην ἀπὸ τὸν Πηνειὸν, καὶ περίφημον εἰς τὴν ἀρχαίαν ἱστο-
ρίαν, ἰδοὺ πῶς εἰκονίζει ὁ Γάλλος Βαρθελεμῆς εἰς τὸ σύγγραμμά του
Περὶ ῥήγῃσις τοῦ νέου Ἀναχάρσιδος.

« Διαβάντες τὸ στόμιον τοῦ θολεροῦ Τιταρησίου (1), ἐφθάσαμεν
εἰς τὴν Γόννον, πόλιν ἀπέχουσαν τῆς Λαρίσσης ἑκατὸν ἐξήκοντα πε-
ρίπου στάδια. Ἐντεῦθεν ἄρχεται ἡ κοιλάς, ὃ δὲ ποταμὸς συστέλ-
λεται δεξιόθεν μὲν ἀπὸ τὴν Ὀσσαν (2), ἀριστερόθεν δὲ ἀπὸ τὸν Ὀ-
λυμπον, ὄρος δέκα σταδίων καὶ ἐπέκεινα ὕψους.

» Ἡ κοιλάς ἐκτείνεται ἀπὸ τὸ νοτιοδυτικὸν πρὸς τὸ βορειοδυτι-
κόν· τὸ μῆκος αὐτῆς εἶναι 40 σταδίων, τὸ δὲ μεγαλύτερόν της πλά-

(1) Ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας ἐκβάλλων εἰς τὸν Πηνειόν.

(2) Ὅρος ὑψηλὸν τῆς Θεσσαλίας, τανῦν Κίσσαβον.

τος δύο καὶ ἡμίσεως περίπου· ἐνίοτε μολοντοῦτο σμικρύνεται μέχρις ἑκατὸν ποδῶν.

» Τὰ ἀμφοτέρωθεν ὄρη καλύπτονται εὐαρέστως ἀπὸ αἰγείρους, πλατάνους καὶ μελίας. Εἰς τοὺς πρόποδας των ἀναθρύουσι χρυσταλλώδεις πηγαί, καὶ ἀπὸ τὰ διαστήματα τῶν κορυφῶν των εἰσβάλλει δροσερὸς ἀήρ, ὅστις ἀνεπαισθήτως ζωογονεῖ τοὺς ἀναπνέοντας αὐτόν. Πανταχοῦ σχεδὸν τὰ νάματα τοῦ ποταμοῦ εἶναι γαλήνια, εἰς τινὰ δὲ μέρη περικυκλοῦν μικράς τινες νήσους, τῶν ὁποίων καὶ διαιωνίζουσι τὴν εὐφορίαν. Ἄντρα εἰς τὰς πλευράς τῶν ὀρέων διωρυγμένα, γλοεροὶ τάπητες εἰς ἀμφοτέρας τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ ἐξάπλωμένοι, παρουσιάζουν ἄσυλα τερπνῆς ἀναπαύλης καὶ ἡδονῆς. Μᾶς ἐξέπληττε πρὸ πάντων ἡ ἐπιτυχὴς διάταξις τοῦ καλλωπισμοῦ τῶν ἀναχωρητηρίων ἐκείνιων. Ἄλλου, ἡ τέχνη ἐρίζεται τὴν φύσιν· ἐδῶ, ἡ φύσις τὴν τέχνην ἐρίζεται. Αἱ δάφναι καὶ τῶν ποικίλων θάμνων ἡ πληθὺς σχηματίζουν ἀφ' ἑαυτῶν χρώματα καὶ στοὰς, καὶ θαυμασίως ἀντιπραβαλλόνται μετὰ τὰ δάση τῶν προπόδων τοῦ Ὀλύμπου. Οἱ βράχοι εἶναι κεκαλυμμένοι ἀπὸ κισσοειδὲς τι βρύον, τὰ δένδρα κεκοσμημένα ἀπὸ φυτὰ ἔρποντα περὶ τὸ στέλεχος των, συμπλεκόμενα μετὰ τοὺς κλῶνάς των, καὶ κρεμάμενα ἐν εἵδει χροσσῶν καὶ σεφάνων. Τέλος, τὸ πᾶν εἰς τοὺς εὐθαλεῖς τόπους τούτους παρουσιάζει τὰς χαριεστέρας τῶν σκηνογραφιῶν. Τὸ ὄμμα τοῦ ἀνθρώπου εὐφραίνεται πανταχόθεν, καὶ ἡ ψυχὴ συναρπάζει νέον πνεῦμα ζωῆς.

» Τόσον ζωηρὰ αἰσθήματα ἔχουν οἱ Ἕλληνες, καὶ τόσον γλυκὺ κατοικοῦσι κλίμα, ὥστε δὲν εἶναι ἀπορίας ἄξιον ὅτι αἰσθάνονται ἡδονικωτάτους παλμοὺς εἰς τὴν θέαν καὶ ἀνάμνησιν τῆς γοητευτικῆς αὐτῆς κοιλάδος. Εἰς τὴν εἰκόνα τὴν ὁποίαν ἀσθενῶς ἐσχέδιασα ἄς προστεθῇ, ὅτι κατὰ τὸ ἔαρ ὅλη ποικίλλεται ἀπὸ ἄνθη, καὶ ὅτι ἀπειρία πτηνῶν διασκορπίζουσιν ἐκεῖ τὰ κελαδῆματά των, τὰ ὁποῖα ἡ μοναξία καὶ ἡ ἐποχὴ ἀποκαθιστοῦν μελωδικώτερα καὶ ἐμπαθέστερα.

» Ἐν τούτῳ ἡχολουθοῦμεν βραδέως τὸ βεῖθρον τοῦ Πηνειοῦ, καὶ τὰ βλέμματά μου, μολονότι πεπλανημένα ἀπὸ πληθμονῆν εἰαρέστων ἀντικειμένων, ἐπέστρεφον πάντοτε ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ. Τώρα μὲν ἔβλεπα τὰ κύματά του λῶμποντα διὰ μέσου τοῦ σχιάζοντος τὰς

ὄχθος φυλλώματος, τώρα δέ, πλησιάζων τὴν ὄχθην, παρετήρουν τὴν γαλήνιον ῥοὴν τῶν ναμάτων του, ἅτινα ἐφαίνετο ὅτι, ἀσθενῇ ὄντα, συνεβοηθοῦντο διὰ νὰ ἐκπληρώσωσι τὸ στάδιόν των ἀθορύβως. Ἐλεγον εἰς τὸν Ἀμύντορα (1): Τοιαύτη εἶναι καὶ τῆς ἀγνῆς καὶ γαλήνιου ψυχῆς ἡ εἰκὼν· αἱ ἀρεταὶ αὐτῆς συμβοηθοῦνται ἀμοιβαίως, καὶ ἐπενεργοῦσιν ὅλοι συμφώνως καὶ ἀταράχως· ἡ δὲ ἄλλοτρία σκιά τῶν ἐλαττωμάτων, ἀντιπαραβαλλομένη μὲ ταύτας, ἀκουσίως τῆς ἀποδεικνύει τὴν στιλπνότητά των. Καὶ ὁ Ἀμύντωρ μὲ ἀπεκρίθη· Ἐλθέ νὰ σὲ δεῖξω καὶ εἰκόνα φιλοδοξίας μὲ τὰς ἐν αὐτῇ ὀλεθριότητας.

»Μὲ ὠδήγησε τότε εἰς μίαν τῶν φαράγγων τῆς Ὀσσης, ὅπου λέγεται ὅτι συνεκροτήθη ἡ μάχη τῶν Τιτάνων μετὰ τῶν Θεῶν. Ἐκεῖ, ὀρμητικὸς χεῖμαρρος κρημνίζεται ἐπὶ βραχίωδους κοίτης, τὴν ὁποίαν σεεῖ ἀπὸ τὴν ὀρμὴν τῆς πτώσεώς του. Ἐπροχωρήσαμεν ὅπου τὰ κύματα, στίβαρως συστελλόμενα, ἐπροσπάθουν νὰ βιάσωσι οἰοδόν τινα. Συνεκροοῦντο, συνυפוῦντο καὶ συνέπιπτον κελαρύζοντα ἐντὸς τινος κρατῆρος, ὅθεν ἐξώρμουν πάλιν μὲ νέαν λύσσαν, διὰ νὰ συντριβῶσι καὶ διασκορπισθῶσιν εἰς τοὺς ἀέρας.

« Ἡ ψυχὴ μου ἐνησχολεῖτο εἰς τὸ θέαμα τοῦτο, ὅταν οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἠγέρθησαν ἐπὶ τὰ περίξ μου· εἶδον ὅτ' ἤμην φυλαχισμένος ἐν μέσῳ δύο μελανῶν βουνῶν, ξηρῶν καὶ καθ' ὅλον τὸ ὕψος των ἐγκεχαραγμένων ἀπὸ βαθείας χαράδρας. Πλησίον εἰς τὰς κορυφὰς των ἐπλανῶντο νέφη σιωπηλὰ μετὰξὺ πενθηφόρων δένδρων, ἃ ἐκρέμαντο ἐπὶ τῶν ἀκάρπων κλώνων των. Ἐκεῖ ἐπάνω εἶδον τὴν κτίσιν ἐρειπομένην· ὅρη καταχυλισθέντα ἦσαν κεκαλυμμένα ὑπὸ τὰ λειψανέων καὶ παρέστηνον βράχους φοβεροὺς φύρδην συναθροισμένους. Ποία λοιπὸν ἰσχὺς ἐθλάσε τοὺς δεσμοὺς τῶν μεγάλων τούτων σωμάτων; μανίαι λαιλάπων; καταστροφὴ τῆς σφαίρας; ἢ τωόντι ἡ τρομερὰ τῶν Θεῶν κατὰ τῶν Τιτάνων ἐκδίκησις; Ἀγνοῶ· ἀλλ'

(1) Ἡ διήγησις αὕτη ἐτέθη εἰς τὰ χεῖλη τοῦ νέου Ἀναχάρσιδος· ὁ Ἀμύντωρ εἶναι Θεσσαλὸς τις φιλοξενήσας καὶ συνοδεύων αὐτὸν εἰς τὴν περιήγησίν του.

εἰς τὴν ψρικαλέαν ταύτην κοιλάδα ἔπρεπε νὰ ἐλθωσιν οἱ κατακτηταὶ διὰ νὰ θεωρήσωσι τὴν εἰκόνα τοῦ ὀλέθρου τὸν ὁποῖον ἐπιφέρουσιν εἰς τὴν γῆν! „ — *BARTHELMEY, Voyage du jeune Anacharsis.*

ΣΗΜ. 23.

Αἶμος, ὅρος μέγα τῆς Θράκης, τανῦν καλούμενον Βαλχάνια.

ΣΗΜ. 24.

Διδύμη, μία τῶν Αἰπάρων νήσων, κληθεῖσα οὕτως ἀπὸ τὰς δύο ἐπ' αὐτῆς ἐξεχούσας ἄκρας· τανῦν *Panaria* ἢ *Salina*.

ΣΗΜ. 25.

Ἡ Ἀκαδημία ἀπεῖχεν ἕξ περίπου στάδια ἀπὸ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἔκειτο πρὸς τὸν Κεραιεὶν κῖν· ἦτο δὲ εὐρύχωρος περιοχὴ, λαβοῦσα τὴν ὀνομασίαν τῆς ὑπὸ τινος ἀθηναίου, Ἀκαδήμου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆκε (1). Τινὲς μολοντοῦτο παράγουσι τ' ὄνομα ἐκ τοῦ Ἐχεδήμου, Ἀρχάδος τινὸς ὄντος ὑπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Καστορός καὶ Πολυδεύκους (2). Ἦτο πεποικιλμένη ἀπο δενδροσιγίας, δρυσερὰς πηγὰς, πλατάνους καὶ ἄλλα διάφορα δένδρα (3). Εἰς τὴν εἰσοδὸν ἵστατο ἐν ἁγαλμα τοῦ Ἑρωτος καὶ ὁ βωμὸς (4), ἐντὸς δὲ βωμοὶ διαφόρων ἄλλων θεοτήτων. Ὁ περικυκλὼν αὐτὴν τοῖχος ἐκτίσθη ἀπὸ τὸν Ἰππαρχον, ὅστις, διὰ νὰ πορισθῇ τὴν δαπάνην ταύτην, ἐπεφόρτισε τὸν λαὸν μὲ φόρον ἑκταχτον· ἐντεῦθεν ἡ παροιμία « Ἰππάρχου τείχιον, » ἐπὶ καταπιέσεων πολιτικῶν. Εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἔκαμνεν ὁ Πλάτων τὰς ἀναγνώσεις του.

(1) ΗΣΥΧ. καὶ ΣΟΥΙΑ. ἐν Ἀκαδ.

(2) ΠΛΟΥΤ. ἐν Θεσ.

(3) Σχόλ. ΑΡΙΣΤΟΦ. ἐν Νεφ. σ. 1001.

(4) ΠΑΥΣΑΝ. βιβλ. α', κεφ. λ'.

καθ' ἣν οἱ ἄνθρωποι χρησιμοδοτοῦσιν, εἰς τοῦ μηνήματος τὰ χεῖλ η ἰσχύμντοι.

ΣΗΜ. 28.

« Ἐντοσοῦτω ἡ πνοή του εἰς τὸ στῆθος θλιβομένη, »

Ἐλθὼν δ' ἐκάθησε λελουμένος· οἱ μετὰ ταῦτα λόγοι του ἦσαν ολίγοι. Εἰσῆλθε δὲ ὁ τῶν Ἑνδεκα Ὑπηρέτης καὶ στάς παρ' αὐτόν· Σώκρατες, εἶπεν, ἐλπίζω ὅτι σὲ δὲν θέλω μεμρῆν ὡς ἄλλους, ὀργιζομένους κατ' ἐμοῦ, καὶ καταρριμένους ὁπόταν, βιαζόμενος κ' ἐγὼ ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας, τοὺς παραγγέλω νὰ πῶσι τὸ κῶνειον· ὅχι! σὲ καὶ εἰς ἄλλην περίστασιν ἐντὸς τῆς φυλακῆς ταύτης ἐγνώρισα ὡς γενναϊότατον καὶ πραότατον καὶ ἀριστον ἄνδρα, καὶ ἤδη εἶμαι πεπεισμένος ὅτι δὲν ἀδῆμονεῖς ἐναντίον μου, ἀλλὰ κατὰ τῶν αἰτίων. Τώρα λοιπόν, — χαῖρὸς εἶναι νὰ μάθῃς τί ἤλθον νὰ σοὶ ἀναγγέλω, — χαῖρε, καὶ προσπάθησον νὰ ὑποφέρῃς μὲ ὑπομονὴν τὸ ἀναπόφευκτον. — Ὁ δεσμοφύλαξ τότε ἐστράφη μετὰ δακρύων καὶ ἀνεχώρει· ὁ δὲ Σωκράτης ἀναβλέψας πρὸς αὐτόν· Καὶ σὺ, εἶπε, χαῖρε καὶ μὴ ἐμριβάλλῃς περὶ τῆς παραγγελίας σου. Ἐπειτα δὲ πρὸς ἡμᾶς ἀτενίσας· Πόσον εἶναι εὐγενὴς ὁ ἄνθρωπος οὗτος! εἶπε· καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ φυλακισμοῦ μου ἤρχετο ἐνίοτε καὶ συνδιελέγετο μετ' ἐμοῦ, καὶ ἐφέρετο μὲ φιланθρωπίαν, καὶ τώρα ἰδέτε πόσον συμπαῶς μὲ ἀποχαιρετᾷ! Ἀλλ' ἄγε δὴ, ὦ Κρίτων, ἄς τὸν ὑπακούσωμεν· ἄς φέρουν τὸ φάρμακον ἐὰν ἐτρίφθῃ, εἰδεμὴ ἄς τὸ τρίψῃ ὁ ἄνθρωπος. — ΠΛΑΤ. Φαίδων.

ΣΗΜ. 29.

« Ἄν εἰς τὴν ὥχραν του ὄψιν ἐπαλλε μαρμαρυγὴ τις, »

Ἔως ἐδῶ ἡδυνήθημεν νὰ κρατήσωμεν τὰ δάκρυα· ἀλλ' ὅταν τὸν ἶδμεν πίνοντα καὶ ἀποπιόντα, δὲν ἐκρατήθημεν πλέον, ἀλλὰ τὰ ἄφθονα δάκρυά μου ἔτρεχαν κρουντῶν, ὥστε καλυφθεὶς ἐταλανιζόμεν, ὅχι δι' ἐκεῖνον, ἀλλὰ διὰ τὴν τύχην μου, ὁσάκις ἐσυλλογιζόμεν ὑποῖσις ἐστερούμεν ἄνδρός. Ὁ Κρίτων, πρὸ ἐμοῦ ἔτι, μὴ δυνάμενος νὰ κρατήσῃ καὶ αὐτὸς τὰ δάκρυά του, ἐξῆλθεν· ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος καὶ πρότερον δὲν ἔπαυσε νὰ δακρύῃ, καὶ ἤδη ἤρχιτε νὰ θρηνῇ καὶ ὀλολύζῃ τόσον γοερῶς, ὥς, ἐκτὸς τοῦ Σωκράτους, ὄλων ἡμῶν

τὴν καρδίαν ἐσπάραττε. —Τί κάμνετε; εἶπεν, ὦ ἀγαθοί μου φίλοι! δὲν ἐξεπέμψαμεν τὰς γυναῖκας μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μὴν ὑποπέσωμεν εἰς τοιαῦτα ἀτοπήματα; Δὲν ἀκούετε ὅτι πρέπει ν' ἀποθνήχῃ τις μὲ λόγους εὐφήμες; ἀλλ' ἡσυχάσετε καὶ ἐστὲ γενναῖοι.

Ταῦτα ἀκούσαντες ἐντράπημεν καὶ ἐκρατήσαμεν τὰ δάκρυά μας.

Ἀφοῦ δὲ περιῆλθεν ὁ Σωκράτης, ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι ἐβαρύνθησαν τὰ σκέλη του, κατέπεσεν ὑπτίος, ὡς τὸν εἶχε διορίσειν ὁ Ὑπηρέτης τῶν Ἑνδεκα. Τότε ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἤρχισε νὰ τὸν ἐγγίξῃ, καὶ διαλαλεπόντως παρετίρει τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλη του, ἔπειτα δὲ πιέσας δυνατὰ τὸν ἓνα τοῦ πόδα τὸν ἠρώτησεν ἂν ἡσθάνετο· ἀποκριθέντος δὲ αὐτοῦ ὅχι, τὸν ἐπίεσεν ἐπομένως εἰς τὰς κνήμας, καὶ βαθυμῆδον προβιβάζων τὰς χειράς του μᾶς ἐδείκνυεν ὅτι ἐψυχραίνεται καὶ ἐπάγωνε τὸ σῶμα. Εἶπε τελευταῖον ὅτι, ὁπότῃν τὸ ψύχος ἀναβῇ εἰς τὴν καρδίαν, τότε θέλει ἀποθάνειν. Ἦδη ὅλον τὸ ὑπογάστριόν του ἦτο παγωμένον. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ὁ Σωκράτης ἐκκαλυφθεὶς, διότι ἦτον σκεπασμένος, εἶπε τὸν πανύστατον λόγον του· «Κρίτων, χρεωστοῦμεν ἀλεκρυόνα εἰς τὸν Ἀσκληπιόν· μὴν ἀμελήσῃτε ἀλλ' ἀποδόσετέ τον.»

Μὴ σὲ μέλῃ περὶ τούτου, εἶπεν ὁ Κρίτων, ἀλλ' ἰδὲ ἂν ἔρχῃ ἄλλο τι νὰ μᾶς εἰπῇς.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην δὲν ἀπεκρίθη οὐδέν. Μετ' ὀλίγον ἐκλονίσθη, καὶ ὁ ἄνθρωπος τὸν ἐξεκάλυψεν.—ἦτο νεκρός. Ὁ Κρίτων, παρατηρήσας ὅτι τὰ ὀμματαί του ἔμειναν ἀνοιχτά, συνέλαβεν αὐτὰ, καθὼς καὶ τὰ χεῖλη του.

ΣΗΜ. 3ο.

Ὑβλα (ἢ μικρὰ) ὕστερον κληθεῖσα Μέγαρα (τὰ), ἦτο πόλις τῆς Σικελίας κειμένη ἐπὶ τῶν νοτιοανατολικῶν αὐτῆς παραλίων, καὶ ὀλίγον ἀπέχουσα τῶν Συρακουσῶν· περίφημος τὸ πάλαι διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἐξαίρετον μέλι. Ἐκλήθη δὲ καὶ Μέγαρα ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς Μεγαρίδος ἐλθόντων Δωριέων περὶ τὸ 735 ἔτος πρὸ Χριστοῦ. Τὴν σήμερον δὲν μένει ἄλλο ἐξ αὐτῆς παρὰ εἰρείπια πλησίον τοῦ ποταμοῦ Καττάρου.

ΠΟΙΗΜΑΤΙΑ. (*)

Η ΝΕΑ ΜΟΝΑΧΗ.

α Ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα. •
(ΓΕΝΕΣ. Κεφ. γ'. 16.)

[Λεσβία Ἑμπνευσις].

Ῥίψα λαζόν τι βλέμμα, μὲ ἀπηλπισμένον βῆμα
Τοὺς περισπασμούς τοῦ κόσμου φεύγεις, ἔσχε ψυχὴ,
Καὶ κατόπιν σου γογγύζει τῶν παθῶν τὸ μέλαν κύμα,
Ὅπου ὄγκος ὀριόεις ἐλισσόμενος ἤχει!

Ὅσον πλέον ἀνυψοῦσα ὑπεράνω τῶν ἀστέων,
Τόσον τῆς ὑψώσεώς σου ἐκτιμᾷς τὴν σπιθαμὴν·
Τόσον θεωρεῖς μὲ θάρρος εἰς τοὺς πόδας σου παλαῖον
Τὸ πολύτυρβον στοιχεῖον μὲ ἀκάθεκτον ὁρμὴν.

Φεύγεις, καὶ εἰς τοὺς ἀνέμους παραιτεῖς τὸν ἑαυτὸν σου·
Τῆς πλατείας σου ἐσθῆτος θορυβοῦσιν αἱ πτυχαί,
Καὶ οἱ βόστρυχοί σου φεύγουν τὴν φορὰν τῶν παρειῶν σου,
Καὶ ποδάνεμον σὲ βλέπουν αἱ ἐρπύζουσαι ψυχαί.

(*) Προσετέθησαν μᾶλλον ὡς παραπληρώματα τῆς ὑποσχεθείσης ἐκτάσεως τοῦ βιβλίου ἢ ὡς ἄλλο τι. Εὐρέθησαν πρόχειρα ἐξήχθησαν, κατὰ προτροπὴν φίλου, ἀπὸ φάκελλον σκιερῶν χειρογράφων, τῶν μὲν ἡμιτελῶν, τῶν δὲ μὴ ἐπιτρεπομένων νὰ ἴδωσι φῶς εἰς τὴν γῆν οὐτου γεννῶνται.

Ἡ ψυχὴ σου ζητεῖ ἄλλας ἡδονὰς ἐντελεστέρας·
 Ζητεῖ βρῶσιν ἢ ὁποῖα τὴν ζωὴν ἀναγεννᾷ,
 Ζητεῖ νέκταρ· ζητεῖ πόσεις τοῦ ζεφύρου λεπτοτέρας·
 Ἐρωτα ὅστις προσφέρει γόητρα παντοτινά.

Ὑπαγε ἔθεν τὴν Εὐαν τοῦ ἀγγέλου ἢ βομφαία
 Κατεκρήμνισεν ἐν λύκαις τέκνα νὰ ἐγκυμονῇ·
 Ἡ Ἐδέμ εἰς σὲ ἀρμόζει· Ὑπαγε, ἀθῶα νέα,
 Καὶ μὲ τὸν Θεὸν δμίλει ὡς θυμίαμα ἀγνή! —

Ἐτρεξεν, ἐκρουσεν εὐθύς τὴν κρίκελλαν
 Τοῦ μονηδρίου·
 Ὁ θύτης ἡνοιξε κρατῶν τὴν δίκελλαν
 Τοῦ κηπαρίου.

Γέρων μειλίχιος, Ἀβραμ ἀπόγονος,
 Θεῖος πρεσβύτες·
 Κοντὸς, πολυόφρυς καὶ βαθυπώγωνος
 Ἦτον ὁ θύτης.

Αὐτὴ ἐδάχρυσε, καὶ αὐτὸς μὲ δάκρυα
 Τὴν ἐγκολπώθη·
 Κ' εὐθύς τοῦ ράσου του λαβοῦσα τ' ἄκρια
 Ἀφωσιώθη . . . !

Κτυποῦν οἱ κώδωνες καὶ ἀνακράζονται

Αἱ μαυροφόροι·

Ὡς παλαί γινώριμοι τὴν κατασπάζονται,

Κ' ἡ νέα κόρη,

Ἐμπρὸς εἰς τέμενος ἀπὸ τὸν λίθανον

Ὡχρὸν κ' εὐωδές,

Ἐβρίψε χαίρουσα, εἰς θεῖον κλίβανον

Ἦσαν τὸ γχιῶδες·

Τρεῖς τρίχας καύσασα ἐκ τῶν βοστρύχων της,

Πρὸς τὴν Μαρίαν

Πανδήμως ἔκαμε τῶν ἐνδομύχων της

Ὁμολογίαν.

Ὁ θόλος σείεται, ἡ σιμύρνα καίεται,

Δόξα κατῆλθε!

Πάθη ἐγκόσμια, τὴν νέαν κλαίετε ; . . .

Σχιὰ, παρῆλθε.

Ὑπὸ τὸν νάρθηκα τὸ μέλι βραίνετα!

Ἡδέος μέλους·

Ὅσiai ψάλλουσιν, ἀλλὰ σὲ φαίνεται

Ν' ἀκοῦς ἀγγέλους ! ! !

Ἐμεινεν· — ὑπὸ τὴν μαύρην καὶ ἀγίαν τῆς ἐσθῆτα
Ἀκτινοβολοῦν τὰ κρίνα τῆς πανάγνου τῆς μορφῆς·
Τοὺς θνητοὺς ἐξευγενίζει τῶν γεωχαρῶν ἡ ἡττα,
Καὶ ἡ μοναχὴ ὑψοῦται ὡς πτερόεσσα Σουλφίς.

Ἐμεινε· — ἔς τὸν ἀνθρακὰ τοῦ στίλβει μάλλον ὁ ἀδάμας·
Κ' εἰς τὴν κάλυκα τὸ ῥόδον εἶναι μάλλον ζωηρόν·
Ἡεὶ τὰ κρίνα μάλλον λάμπουν εἰς τὰ μαῦρα μάρμαρά μας,
Καὶ τὸ ἄστρον τῆς ἐσπέρας εἶναι ἄκρως ἱλαρόν.

Ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς θεῆς μαργαρίτης καταπίπτει·
Ὅρμι ζεῖ μετ' τὴν δρόσον ὅπου ραίνει ἡ ἡώς·
Ἐμοῦ ἄξει μετ' σταγόναν τὴν ὁποῖαν ἀπορρίπτει
Εἰς τὸ κέλυσος ὀστρέου τῶν κυμάτων ὁ ἄφρός.

Σιωπᾶτε! . . . εἰς τὸ ἄλσος ὅπου ἔπαυσε νὰ ψάλλῃ,
Θόρυβον ἀκροασθεῖσα βήματος ἡ ἀηδὼν,
Ἡ νεολεκτός παρθένος μετ' καρδίαν ἥτις πάλλει
Εἰς κορμὸν θαλασμένου δένδρου προσεγγίζει βαθμηδόν.

Γονατίζει, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Βορέως σιωπαίνει,
Καὶ πᾶς κλάδος εἰς τὸν ἄλλον ἐπινεύει σιωπὴν·
Σκίουρό· τις ἐκ τῆς ρίζης τοῦ στελέχους ἀναβαίνει,
Καὶ τὸ ῥύγχος τοῦ προβάλλει ἔς τῆς κουφάλας τὴν ὀπὴν.

Νὰ τὴν ἐβλεπες ὅποταν ἱλαρῶς προσευχομένη
Ἀνεσέχωνε τὸ βλέμμα πρὸς τὸν θόλον τ' οὐρανοῦ·
Νὰ τὴν ἐβλεπες! — Ἐν στῆθος δρατῶς νὰ ἀνασαινή·
Στενυρὸς μέλας ἐπὶ κόλπου νὰ σκιρτᾷ ἐρατεινοῦ!

Μὲ μειδίαμα ἀγγέλου νὰ λαλῇ πρὸς τὸν Θεόν της·
 Τὰ κοράλλινά της χεῖλη μόλις, μόλις νὰ κινῇ·
 Νὰ σταυρώνη τὰς παλάμας εἰς τὸν ἄσπρον τράχηλόν της·
 Νὰ τὴν ἔβλεpes — ἄθώαν, ταπεινὴν, γονυκλινῇ! —

Εἰς τὸ προσεγγίζον πνεῦμα τοῦ βορέως νὰ τρομάξῃ, . . .
 Τὰς ὠλένας νὰ ἐκτείνῃ ὡς δειλὴ περιστέρα . . .
 Νὰ λαλῇ ἐντονωτέρως . . . τοὺς βοστρύχους νὰ συνάξῃ, . . .
 Νὰ νομίζῃ ὅτι βλέπει λάβρον τὸν ἸΕΧΩΒΑ . . .

Ἦθελες εἰπεῖν· ὦ! φθάνει ἡ τερπνὴ ἀπάτη πλεόν·
 Αὕτη; πλάνη τῶν ὀμμάτων· δὲν πατεῖ ἐπὶ τῆς γῆς·
 Εἶναι Σεραφεῖμ! ἀνήκει εἰς τὸν κόσμον τὸν ὠραῖον
 Ὅπου σάπφειρος, σαρδόνυξ καὶ ἀδάμας χρυσαυγής!!!

ΟΙ ΖΕΙΒΕΚΟΙ.

.... Ne crains-tu pas d'entrevoir la stature
 Du brigand, dont un sabre a chargé la ceinture ?
 Ou qu'un de ces vieux loups, près des routes rôdants,
 Qui du fer des coursiers méprisent l'étincelle,
 D'un bond brusque et soudain s'attachant à ta selle,
 Ne mele à ton sang noir l'écume des ses dents ?

[VICTOR HUGO.]

- » Σύμφυτος ὁ λόφος εἶναι ἀπὸ πεύκας δασυφύλλους·
 » Ἀκανθόφυλλος ὁ πρίνος μεταξὺ χαλίκων θάλλει·
 » Θλιβεράν δ νυκτικόραξ φωνὴν κᾶποτε ἐκβάλλει,
 » Καὶ μακρόθεν ἀκροῶνται κλαυθυρίζοντας τοὺς σκύλλους.

- » Κάτω, πρὸς τὴν πεδιάδα, ἡ πανσέληνος φωτίζει
 » Τὸ λευκόχροον Μετσίτι, τὰς καλύβας τοῦ χωρίου·
 » Ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τοὺς στάχεις εἰς τὴν γῆν τοῦ ἔλωνίου
 » Ὁ ὀρνιθοθήρας λύκος μεσονύκτιος γυρίζει.

- » Ποῦ κατέλυσαν ἀπόψε ; ποῦ οἱ ἄνδρες τῶν αἱμάτων ; —
 » Κτύπον ἤκουσα τυμπάνου καὶ φωνὴν ἐπὶ τοῦ λόφου·
 » Μεταξὺ ἀγρίων φλόμων κ' ἐνὸς λύγου πολυστρόφου
 » Εἶδα πῦρ, τὸ διαλεῖπον εἰς τὴν καπνοσύριγγά των.

- » Μετ' ὀλίγον, τῆς μαχαίρας τὰ κλαδία ξυριζούσης
- » Κοῦφος πάταγος ἠκούσθη· ἡ πυρὰ σφριγᾷ παρέχει . . .
- » Φεῦ ! διπλόποδες τριγύρω κάθηνται οἱ Ζεῖδέκιοι
- » Στρώφοντες τοὺς μύστακάς των ἐνῶ ψάλλει ὁ Τσαούσης. —

- » Ὁ Τσαούσης ! ἀκανθώδης καραβὶς τῆς Μεσογείου
- » Εἶναι ἤττον ὥπλισμένη, καὶ μεσημβρινὸς σκορπίος
- » Ἀκοντίζει καὶ φλογίζει ὀλιγώτερον καιρίως
- » Ἀπὸ ἐν ἁπλοῦν καὶ μόνον βλέμμα τοῦ ἀλιτηρίου !

- » Αἱ ξηρόμαυροὶ τοῦ κνῆμαι, τὸ μακρὸν ἀνάστημά του,
- » Ἡ ἀπὸ τοῦ στήθους μέχρι τῶν σκελῶν πλατεῖα ζώνη,
- » Ἡ μεγάλη πανοπλία ἥτις τὴν περικυκλόνει,
- » Τὰ ὑψαύχενά, καμπύλα, χροσσωτὰ σαρίκιά του,

- » Ἐνα πρόσωπον Γοργόνης μὲ ἀνόμημα πλασμένον,
- » Καὶ λαβὸν τὸ μέλαν στίγμα τῶν ἀγρίων ἐγκλημάτων . . .
- » Νὰ οἱ Ζεῖδέκιοι. — Γύπες ! εἰς τὰ μαῦρα ἄσματά των
- » Ἀρπαγὰς ἀναπολοῦσι καὶ αἰκισμοὺς ἀγνῶν παρθένων.

- » Εἰς τὰ παραμύθια των βασιλεύουσιν οἱ Τζῖνοι·
- » Πότε μάγισσά τις γραῖα εἰς τὰ ἄντρα καθημένη
- » Χρυσομαύρους κλώθει τρίχας καὶ τὴν μοῖραν των ὑφαίνει·
- » Ἀπὸ δράκοντα μεγάλον πότε τρώγετ' ἢ σελήνη.

- » Μουσική φαιδρά των εἶναι λάρυγξ σφαγιαζομένου·
- » Ἀάλει τους περὶ θυμάτων ἐρπυζόντων, στεναζόντων,
- » Περὶ ὀφθαλμῶν δυόντων καὶ ἐγκάτων ἀχνιζόντων,
- » Καὶ ἐμβρύου ἐκ τῶν σπλάγχχνων τῆς μητρὸς ἀποσπώμενου !

- » Προχωρεῖ ἡ νύξ· τὸ πῦρ των χύνει λάμψεις ὠχροτέρας·
- » Εἰς τὸ ξίφος του ἐπάνω ἕνας ἕνας πλαγιάζει·
- » Μὲ πτερὰ νυκτὸς ἡ φρίκη ὀλοτρίγυρα βογγάζει·
- » Ἕνας ἀγρυπνεῖ, καὶ οὗτος εἶν' ὁ φύλαξ τῆς ἐσπέρας.

- » Εἰς τὸν νήδυμον ἂν ἴδῃ δὲτ' ἡ ὄρασίς του ῥέπει,
- » Τὸ θρηνώδες χίτελλί του ἐπὶ τῶν γονάτων χρούει·
- » Ἀλλὰ χύνετ' ἕνα ἄστρον, ἡ ἐρπύζουσαν ἀκούει
- » Ὡς τὰ χαμόκλαδα τὴν σαύραν; διακόπτεται καὶ βλέπει.

- » Ἡ αὐγὴ ἐξημερόνει· εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦσαν
- » Βλέπεις μὲν μόλις κρύαν στάκτην μὲ ὠχρὰ πλατάνου φύλλα,
- » Δέκα λίθους προσκεφάλους, κεκαυμένα τρία ξύλα,
- » Ἕνα ῥάκος . . . οὐδὲν ἄλλο — οὐδὲν ἄλλο παρὰ κνίσσαν.

- » Εἴν' ἡ ὥρα καθ' ἣν καίουν αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου,
- » Καθ' ἣν μέλας καταβαίνει ὁ βοσκὸς ὑπὸ τὰ δάση·
- » Ἕνας θεριστῆς πηγαίνει ἔς τὴν συκῆν νὰ ἡσυχάσῃ·
- » Ἕνας λαγῶδες ἀφίνει τὴν νομὴν τοῦ χωραφίου.

- » Εἰς ἐν ὅρος τὸ ὁποῖον ἡ γῆ μόλις ὑποφέρει,
- » Χαλυβδόπετρον καὶ ὄλον ὑπ' ἀνέμων σαρωμένον,
- » Ὅπου θάμνος δὲν βλαστάνει οὐδὲ βότανόν τι ξένον,
- » Ὅπου ἀφθαρτον ἡ πλάσις τὸ ἀρχέτυπόν της χαίρει,

- » Τῶν βλεφάρων μου ἡ ἄκρα ἔξαφνα συναρπασθεῖσα
- » Σκιὰν εἶδε πλανωμένην καὶ ξυρίζουσαν τὸ ὅρος . . .
- » Μέλαν σύννεφον δὲν ἦτον οὐδὲ μαῦρος ὁδοιπóρος,
- » Πλὴν σκιά πτηνοῦ μεγάλου ἔς τ' ἀχροκόρυφα χαθεῖσα.

- » Κ' ἐσταμάτησα τὸ βλέμμα εἰς τὸν βράχον τὸν ἀχμαῖον·
- » Ἠκροώμην τὰς θρηνώδεις τῆς περιστερᾶς ἐκφράσεις·
- » Παρετήρουν, — παρετήρουν τοὺς κρημνοὺς, τὰς ἀποστάσεις,
- » Καὶ τὴν πέτραν ὅπου χαίνων ἵστατο ὁ χαμαιλέον.

- » Εἶδες; ἤστραψεν ὁ χάλυψ! κλαγγὴν ἤκουσες καὶ χτύπον;
- » Ὡς δορκάδες διψαλέαι ἐξ ἐνὸς εἰς βράχον ἄλλον
- » Κεκυφότες ἐπροχώρουν! » — Κ' ἐπληξε τὸν ἵππον πάλλων,
- Κ' ἔγεινεν ὁ ὁδοιπóρος ἀφαντος κεντῶν τὸν ἵππον.

Ἦχολούθησα βραδέως· εἰς τὸν σάκκον μου μὴ φέρων
 Οὐδὲ μέταλλον ἀστράπττον, οὐδὲ βύσσον ἢ πορφύραν,
 Ἐψιθύριζα· εὐδαίμων ὁ κενὴν βαστάζων πήραν,
 Ὅτε κρότους ἤκρασθην διὰ μέσου τῶν ἀέρων . . . —

Πῶς τοσοῦτον ἐτινάχθη ὁ βαρὺς ἡμίονός μου;
 Καθὼς πάχος γῆς εἰς πέτρας μικρὸν ἔλειψε νὰ μείνῃ·
 Ἀνεγείρομαι· ᾿ς τὸ χῶμα πᾶν μου ἐπιπλὸν ἀφίνω,
 Σπεύδω ὀπισθεν τοῦ ὄρους . . . Ἐκειτο — ὁ σύντροφός μου ! —

Μὲ ἐπρόφθασε θρηνοῦντα γέρων τις καμηληλάτης·
 Ἔστρεψα τὴν δεξιάν μου πρὸς τὸ ὄρος μετὰ βίας,
 Καὶ δεικνύων τοὺς Ζεῖβέκους εἰς τὰς πέραν ἀκρωρείας,
 Ἐχει καὶ ἡ μεσημβρία, εἴπα, τὰ φαντάσματά της!!!

Η ΜΗΤΗΡ.

Toute cette merveille
Est moins douce à l'oreille
D'une mère qui veille...

CH. LAFONT.

Ἐἶχε χαράξει· τῆς δρόσου αἱ ψεκάδες
Εἰς τὰ κλωνία ὑπέτρεμαν στιλπναί·
Μὲ τοὺς ζεφύρους ἐξυπνων αἱ κοιλάδες,
Καὶ μελωδίαί ἤκούοντο τερπναί.

Ἐντὸς τοῦ κήπου μ' ἐσθῆτα χιονώδη
Ἡ Ἀσπασία, μικρά τις κορασίς,
Μὲ φύλλα ῥόδου ἐμέτρα τὰ ἀνθώδη
Ἐπτά της ἔτη, στιγμὰς ζωῆς χρυσῆς.

Ἀπὸ τὰ κρίνα μετέβαινε ἔς τὰ ῥόδα,
Ἀπὸ τὰ ῥόδα εἰς εὖσμα φυτὰ,
Καὶ ἐκυνήγα μὲ ζεφυρίτην πόδα
Τὴν χρυσαλλίδα ἥτις πετᾷ, πετᾷ.

Ἀφοῦ μὲ ἴα ἐγέμισε τὸ στῆθος,
Πρὸς τὴν μητέρα τρέχει τὴν ἀκριβήν·
Ἄνθη, τὴν λέγει, ἐγὼ σὲ φέρω πλῆθος,
Σὺ δὸς μου, μῆτερ, φιλήματ' ἀμοιβήν.

Ὁ κήπος βρύει ἀνθέων ἡδυόσμων!
 ὦ πόσον, πόσον σ' εὐγνωμονῶ πολὺ
 Ὅτι εἰς τοῦτον μὲ ἔφερες τὸν κόσμον!
 Πόθεν μ' ἐπῆρες; ποῦ μητέρα μου καλή;

— Ἐννέα μῆνας εἰς κήπους πλανωμένη,
 Τὰς εὐωδίας ὠσφράνθην τῶν φυτῶν,
 Ὅδε πατήρ σου εἰς ἱερὰ τεμένη
 Τὴν Ἀσπασίαν προσηύχετο ζητῶν.

Ἐσυμβουλευθὴν ἔς τὰ δάση τὴν τρυγόναν
 Πῶς ἀνατρέφει αὐτὴ τὰ νεογνά,
 Καὶ ἐδιδάχθην ἀπὸ τὴν ἀηδόνα
 Πῶς νανουρίζει τὰ νέα της πτηνά.

Μίαν ἡμέραν, — ἦτο πολλὰ πρῶτα —
 Ἐυπνῶ ἐν βρέφος μ' ἐκέντα τὸ πλευρόν·
 Τὸ βρέφος τοῦτο ἦτον — ἡ Ἀσπασία,
 Μικρὰ, παχεῖα, λευκὴ ὡς τὸν ἀφρόν!

ὦ! μία μόνη νηπιακὴ φωνὴ σου,
 Ἐνας σου μόνος ἀγνὸς κλαυθμυρισμός,
 Μ' ἔκαμε, φῶς μου, μητέρα προσφιλῇ σου,
 Κ' ὑπῆρξε πλήρης ἔς ἐμὲ ἐξιλασμός.

Εἰς τὸν κλαυθμόν σου ἐσχίρτα ἡ καρδιά μου·
 Σ' ἐναγκαλίσθην μὲ θέλητρον πολὺ,
 Καὶ, πῶς μοῦ κλαίει, ἔλεγα, ἡ μικρά μου;
 Καὶ τὸν μαστόν μου σ' ἐπρόσφερα δειλή.

Ὅταν δὲ φῶς μου προσέκυψα καὶ εἶδα
Τὴν κοραλλώδη τοῦ χεῖλους σου χροιάν,
Καὶ γάλακτός μου μίαν λευκὴν βανίδα
Ἵς τὴν παχουλὴν σου νὰ βρέῃ παρειάν·

Ὅταν τὰ ἄσπρα μικρὰ χειράκιά σου
Περιεπλάνας ἔς τὸν κύκλον τοῦ μαστοῦ,
Καὶ μὲ τὰ μάτια αὐτὰ τὰ γαλανὰ σου
Μ' ἔρριπτες βλέμμα ἀγγέλου ἀγαστοῦ·

Ὅταν χτυπῶσα τὰ τρυφερά σου χεῖλη
Σ' ἐχαμογέλων κ' ἐχαμογέλας σὺ . . .
ὦ! ἡ ψυχὴ μου τότε, μικρὰ μου φίλη,
Εἰς τὴν ψυχὴν σου μετέβαιν' ἡ μισή·

Εἰς τοὺς μυχοὺς μου ἐπουρανίας δρόσου
Συνησθανόμην βανίδα γλυκεράν,
Τὸν θησαυρόν μας ἔδειχνα τοῦ πατρός σου
Καὶ ἐχανόμην ἀπὸ παραφοράν.

Ὅχι! κιθάραι χρυσαῖ τῶν ἀρχαγγέλων,
Οὔτε ζεφύρων τερπνοὶ ψιθυρισμοί,
Οὔτε ὁ φλοῖσβος ἔς τὰ δάση προαγγέλλων,
Ὅτι σιμόνουν βροχῆς κατακλυσμοί,

Ἐσπερον ἄσμα πενθούσης ἀηδόνας,
Μυστηριώδεις ἐκφράσεις τῆς ἡχοῦς,
Ἡ θορυβοῦσαι πτέρυγες τῆς τρυγόνος
Δὲν ἀντελάλουν εἰς τοὺς ἔμους μυχοὺς,

Ὅσον ὁπότεν ἐτραύλιζες « Μαρμμά μου ! »

Κ' εὐθὺς τὸ χέρι μὲ χάριν καὶ τρυφήν

Ἐκ τοῦ λαιμοῦ μου εἰς τὸ στηθόδεμά μου

Περιεπλάνας ζητοῦσά μου τροφήν.

ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΠΟΙΗΤΗΝ.

Χεῖλη εὐλαλα καὶ χεῖλη ἀπὸ Μούσας θηλασθέντα

Νὰ προφέρουν τ' ὄνομά μου !

Σπλάγχνα ἄλλοτε ἀγγέλων συμπαθείας αἰσθανθέντα

Νὰ φρουροῦν αἰσθήματά μου !

Ὅμματ' ἀγγελοφοροῦντα ἔς τοὺς ἀπόντας χαρακτῆρας

Τῆς μορφῆς μου νὰ πλανῶνται !

Συνεχῶς προσηλωθεῖσαι εἰς τῶν Χερουβιμ τὰς λύρας

Ἄχοι νὰ μ' ἀχροῶνται ! —

Ω ! ὑπόθεσέ με βράχον, θεωρὸν ἔξεστηχότα

Εἰς τὸ ρεῖθρόν σου πλησίον !

Ω ! ὑπόθεσέ με φύλλον πλέον ἢ τὰ ὑγρά σου νῦτα

Καὶ εἰς τὸν ἄφρον σου δύνει !

Στέλεχος ὑπόθεσέ με κ' ἐπὶ τῶν ἀκάρπων κλώνων

Τοῦ κορμοῦ μου ἐμποδίσου·

Στάσου . . . δεῖξέ με — πῶς ψάλλει τὸ ἀηδόνι τῶν λειμῶνων ;...

Τὸ πτηνὸν τοῦ παραδείσου ;...

Ἡ ΧΡΥΣΑΛΛΙΣ.

(Μετάφρασις.)

Μὲ τὸ ἔαρ νὰ γενᾶται, μὲ τὰ ῥόδα ν' ἀποθνήσκη,

Μὲ τὸν ζέφυρον νὰ πλέῃ σαπφειρώδη οὐρανόν·

Ἵς τὴν καρδίαν τῶν ἀνθέων τερπνὴν κοίτην νὰ εὐρίσκη,

Ἄπο χρώματα καὶ φῶτα κ' εὐωδίας νὰ μεθύσκη,

Τῶν πετερύγων τοῦ τὴν κόνιν νὰ τεινάζῃ νέον ὄν,

Καθὼς αὖρα ἔς τῶν αἰθέρων τ' ἀχανῆ νὰ περυγίζῃ —

Τοῦ ἐντόμου Χρυσαλλίδος ἰδοὺ τ' εἶναι τὸ γραπτόν.

Τὴν ἀσάθειαν τοῦ Πόθου θαυμασίως εἰκονίζει·

Ὁ ἀχόρεστος δὲ Πόθος ἀφοῦ ὅλα τὰ ἐγγίζει,

Στρέφεται πρὸς τοὺς αἰθέρας θείας ἡδονὰς ζητῶν.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ.ΩΑΛΤΑΤΣΕ

ΕΙΣ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΗΣ Κυρίας Η. W * * *

Ἐνα καιρὸν τὸ τέμενος τῶν εὐθαλῶν Χαρίτων
Ἐν μέσῳ Σπάρτης κ' Ἀμυκλῶν φημίζουσι ὅτι ἦτον·
Κ' ἐν μέσῳ τούτων τῶν ἀγνῶν τῆς βίβλου σου σελίδων
Χαρίτων σου ἐν τέμενος σήμερον ἄλλο εἶδον.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Εἰς τὴν Σελίδα 6, σίχ. 10, ἀντὶ ἡμᾶρ γράψον ἡμᾶρ. — Αὐτό-
θι, εἰς τὴν λέξιν Εὐρώτα ἐλλεῖπει ἀπὸ τινὰ ἀντίτυπα δ ἀριθμὸς 10,
παραπέμπων εἰς τὴν σημείωσιν. — Εἰς τὴν σελ. 48, σίχ. 2, συμ-
πλεκόμενα, γράψον συμπλεκόμεναι. — Εἰς τὴν σελ. 73, σίχ.
3, τινὰ ἀντίτυπα ἔχουσι ἐδήλου ἀντὶ ἐδήλοι. — Εἰς τὴν σελ. 60,
σίχ. 12, ἀντὶ Ζωντανὸν, γράψον Ἀληθές

γ. Σχολή.
 ένος.
 ιλτατζής.
 ήμορφόπουλος.
 έρδινίδης.
 ενάρδος.
 . Νικολάνυ.
 ακκελάρης.
 όσχος.
 ραγγιάδης.
 ής Βούρος.
 ίοβαννώφ.
 ωστής.
 μηρās.
 αφιαδάκης.
 ι. Μάκης.
 Φωτιάδης.
 β. Ομηρος.
 ζριστιανούδης.
 έλεσιού.
 Γιοβαννώφ.
 Μάγνης.
 Ronx.
 ι. Πετροκόκκινος.
 Καπινάκης.
 Ιάσος.
 Σαββαΐδης.
 ριανταφυλλίδης.
 . Λαμπίσης.
 . Πρώιος.
 ζριστιανούδης.
 έρδινής.
 . Γαλατης.
 . Πεστεμαλτζόγλους.
 ι. Κλάδος.
 .οβλέτης

50 | Ι. Καγγελίδης.
 2 | Διονύσιος Ιεροδ. Β.
 2 | Γ. Ζ. Πρασσάς.
 5 | Α. Γ. Σάββας.
 3 | Ν. Ξανθούδης.
 3 | Έλισόβετ Πέτζερ.
 2 | Άριστεία Χ. Κωστή.
 2 | Θ. Δούκα.
 2 | Α. Ι. Δαλέσιος.
 2 | Μ. Εύμορφόπουλος.
 2 | Ιω. Δημητριάδης.
 2 | Αδελφοί Άλλιότη.
 Κ. Ξάφης.
 Α. Δ. Τελατινίδης.
 S. Papasian.
 Ε. Μ. Πετροκόκκινος.
 Μ. Δάπουρ.
 Ιω. Μαλαχόπουλος.
 Φ. Δ. Πετροκόκκινος
 St. Antoine.
 Μηνās Χ. Παναγιώτου.
 Χ. Ι. Στεφόπουλος.
 Ιω. Α. Πατεράκης.
 Θεόδ. Χριστοδουλίδης.
 Π. Δ. Πετροκόκκινος.
 Ρήγας Π. Αντωνιάδης
 Κ. Στεφανίδης.
 Ιω. Γερόνυμος.
 Β. Δ. Σκουρτέλλης.
 Αναστ. Βλέπτας.
 Μιχ. Ιω. Σέχας.
 Ιω. Β. Σέχας.
 Μαργ. Ν. Τύμβας
 Ιωσήφ. Αναστασιάδης.
 Μχ. Βαλλής.

ΕΙΣ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΗΣ Κυρίας Η.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ. ΘΑΛΑΤΤΕ

Ἐνα καιρὸν τὸ τέμενος τῶν εὐθαλῶν Χαρίτων
 Ἐν μέσῳ Σπάρτης κ' Ἀμυκλῶν φημίζουσ' ὅτι ἦτον·
 Κ' ἐν μέσῳ τούτων τῶν ἀγνῶν τῆς βίβλου σου σελί·
 Χαρίτων σου ἐν τέμενος σήμερον ἄλλο εἶδον.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Εἰς τὴν Σελίδα 6, σίχ. 10, ἀντὶ ἡμᾶρ γράψο
 θι, εἰς τὴν λέξιν Εὐρώτα ἑλλείπει ἀπὸ τινος ἀντί
 παραπέμπων εἰς τὴν σημειώσιν. — Εἰς τὴν σελ.
 πλεκόμενα, γράψον συμπλεκόμεναι. — Εἰς
 3, τινὰ ἀντίτυπα ἔχουν ἐδῆλου ἀντὶ ἐδῆλοι. —
 σίχ. 12, ἀντὶ Ζωντανὸν, γράψον Ἀληθές

ΟΙ Κ. Κ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ

ΣΜΥΡΝΗΣ.

Η Εὐαγγ. Σχολή.
 Θ. Ξένος.
 Γ. Βαλτατζής.
 Ι. Εὐμορφόπουλος.
 Φ. Περόικίδης.
 Π. Βενάρδος.
 Γ. Χ. Νικολάου.
 Α. Σακκελάριος.
 Γ. Βόσχος.
 Μ. Φραγγιάδης.
 Περικλῆς Βοῦρος.
 Α. Γιοβαννώφ.
 Ι. Κωστής.
 Δ. Αμηνῶς.
 Δ. Βαφιαδάκης.
 Α. Α. Μάχρης.
 Στέφ. Φωτιάδης.
 Π. Ε. Ομηρος.
 Π. Χριστιανούδης.
 Γ. Μελετίου.
 Αρις. Γιοβαννώφ.
 Ιωσ. Μάγνης.
 Simon! Ronk.
 Ν. Π. Πετροκόκκινος.
 Συμ. Καπινάκης.
 Μ. Μάσσος.
 Μιχ. Σαββαΐδης.
 Κ. Τριανταφυλλίδης.
 Ζ. Δ. Λαμπρίσης.
 Ν. Γ. Πεζώιος.
 Ιω. Χριστιανούδης.
 Α. Περόικης.
 Στ. Ι. Γαλατής.
 Χρυσόφ. Πεσσεμαλτζόγλους.
 Π. Μ. Κλάδος.
 Κ. Δοβλέτης

50 Ι. Καγγελίδης.
 2 Διονύσιος Ιεροδ. Β.
 2 Γ. Ζ. Πρασσάς.
 5 Α. Γ. Σάββας.
 3 Ν. Ξανθοῦδης.
 3 Ἐλισάβετ Πέτζερ.
 2 Ἀριστεία Χ. Κωστή.
 2 Θ. Δούκα.
 2 Α. Ι. Δαλέσιος.
 2 Μ. Εὐμορφόπουλος.
 2 Ιω. Δημητριάδης.
 2 Ἀδελφοὶ Ἀλλιώτη.
 Κ. Ξάφης.
 Α. Δ. Τελατινίδης.
 S. Papasian.
 Ε. Μ. Πετροκόκκινος.
 Μ. Δάπουρ.
 Ιω. Μαλαχόπουλος.
 Φ. Δ. Πετροκόκκινος
 St. Antoine.
 Μηνᾶς Χ. Παναγιώτου.
 Χ. Ι. Στεφρόπουλος.
 Ιω. Α. Πατεράκης.
 Θεόδ. Χριστοδουλίδης.
 Π. Δ. Πετροκόκκινος.
 Ρήγας Π. Αντωνιάδης
 Κ. Στεφανίδης.
 Ιω. Γερώνυμος.
 Β. Δ. Σκουρτέλλης.
 Αναστ. Βλέπτας.
 Μιχ. Ιω. Σέχας.
 Ιω. Β. Σέχας.
 Μαργ. Ν. Τύμβας
 Ιωσήφ. Αναστασιάδης.
 Μχ. Βαλλής.

Ιω. Χαϊκάλης.
 Γ. Κ. Μανουήλ.
 Σπ. Καραλή.
 Ιω. Κωνσ. Παππᾶ.
 Ελευθ. Ἀνδρονίκου.
 Γ. Διαλεγμένος. 3
 Φ. Ὀμηρος.
 Ποτῶς Περιβάνεγλους.
 Ν. Η. Παππαδόπουλος.
 Α. Βεστάρχης.
 Crog Constant.
 Boghos Tatikian.
 Π. Πυλαρινός.
 Ι. Τρανός.
 Κ. Ἀλεξάνδρου.
 Αθ. Φλαμπουριάτης.
 Γ. Ὀλυμπιάδης.
 Ιω. Μουσουδάκης.
 Πάρης Συνανίδης.
 Α. Βεστάρχης.
 Ἀδελφοὶ Βόσκοβιχ.
 Αθ. Λομβάρδος.
 Α. Κλοκώνης.

Ἀχιλλεὺς Φορνέτης.
 Γ. Ελευθεριάδης.
 Γ. Π. Μισθός.
 Γ. Σπορίδης.
 Γ. Στασινόπουλος.
 Δ. Σατζιλῆ.
 Ζ. Δρομοκαΐτης.
 Ι. Γιατζόγλους.
 Κοκὸς Τζιτζεκλής.
 Αντ. Ψύχας.
 Κυριακὸς Φαιδρὸς.
 Π. Λοῖζου.
 Ν. Πετροχείλος.
 Ν. Ψαρᾶς.
 Παν. Δρομοκαΐτης.
 Παντίας Μασσαούτης.
 Π. Γ. Ὀμηρος.
 Π. Περικλής.
 Στέφ. Τζερελέντης.
 Φ. Περγολίδης.
 Π. Δημητριάδης.
 Χ. Φραγρόπουλος.
 Κερμούζης Τριφύλλης.

ἹΑΙΔΙΝΙΟΥ.

Χρυσός. Χ. Γεωργιάδης.	Ιω. Συμεῶνος.
Γ. Κομνηνός.	Δ. Εμ. Κυθηραῖος.
Α. Γ. Φάλκων, Ιατρός.	Ελευθ. Χαλαλάμπης.

ΜΙΤΥΛΗΝΗΣ.

Η Ελλην. σχολὴ τῆς πόλεως Εἰς ἀνώνυμος Μιχ. Παπαζογλου Ἀνώνυμος. Απὸς. Πασιούρας. Ι. Κούκογλους. Μαρτῖνος Κουρματζῆ. Απὸς. Π. Πατζαούρα. Μαλῆς Κοττογλους. Μιχ. Δ. Καρα Παναγιώτου. Σίμος Φωτεινου.	50 20 Μ. Χ. Δ. Αλατζᾶ. Τζανέτος Χ. Μαλῆ. Φωτεινὸς Γρημάνη. Μ. Ε. Τουλουμεζίδης. Χ. Παυλίδης. Ι, Μουζάλα. Κ. Κωνσταντίνου. Ο Ιερομόνχ. Χ. Κωνσάντιος Β. Αρχιμ. Γρηγ. Καλαγάνης. Εὐφροσύνη Σαμαρεζίδου. Β. Σαμαρεζίδης.
---	---

Απός. Λούκα.
 Θ. Χ. Μιχαήλου.
 Ι. Μ. Καρουέλη
 Παλαιολόγ. Πατζαβούρκ.
 Γιαννίκος Σημανδίκη.
 Δουκάκης Λιοκούτσου.
 Ι. Δ. Ψώμος ἐκ Πλωμαρίου.
 Pietro Conidari.
 Ι. Ν. Χρυσάφουλος.
 Αντ. Σλιμίτζα.
 Παν. Μιχαήλου.
 Νικόλαος Μητρέλια.
 Μιχ. Νίκου.
 Ι. Β. Καζακούσης.
 Αμ. Ραϊμόνδου.
 Δ. Παλαιολόγου.
 Κ. Αποστολίδης.
 Π. Χ. Εμμανουήλ.
 Β. Κωνσταντινίδης.
 Δ. Ν. Σημανδίκη.
 Εμμ. Εύστρατιού.
 Δημ. Σταυράκη.
 Ν. Αθανασίου.
 Ι. Π. Μαυρίκου.
 Ι. Χ. Γεωργίου.
 Χρ. Ν. Κοκώλη.
 Γ. Κούπας.
 Παλαιολόγος Ιωαννίδης.
 Αναστ. Γεωργιάδης.
 Αντ. Γεωρ. Αρχιαιλίτης
 Β. Ζωτιάδης Μόσημερινός
 Παῦλος Αναστασιάδης.
 Ι. Φωτιάδης.
 Β. Ι. Σημανδίκη
 Ι. Μ. Δομνικέλης.
 Θεόδ. Κωνσταντίνου.
 Μαρίνος Αντωνίου.
 Παν. Δ. Σκουρτέλλης.
 Μιχαήλος Δ. Σταγγά,
 Θεόδωρος Αντωνιάδης.
 Β. Δημητρί. Πιτακέλη.
 Δθ. Χ. Αντωνίου.
 Ανασ. Γξημανίδης.
 Μαλιάκας Ζαφύρης.

Ο ἅγιος Μηθύμνης Ιάκ. 3
 Ο παρὰ ἐφ' ἁγ. Μηθ.
 Πορφύριος 3
 Ο τῆς Α. Π. Ιεροδιάκονος
 Παρθέσιος
 Η Μονὴ τοῦ Λειμῶνος.
 Ο ἡγούμενος Παῖσιος.
 Ο προηγούμε. Σεραφεῖμ.
 Ο προηγούμε. Παρθέσιος.
 Ο Πανάρετος ἐξ. Ἀγ. Πα
 ρασκευῆς.
 Ο Νεόφυτος ἐκ Μιτυλήνης
 Ο Σωφρόν. ἐκ Παρακοίλων.
 Ο Προκόπιος ἐξ ἁγ. Πα.
 ρασκευῆς.
 Χαραλάμπης Κ. ἐκ Κλο
 μηδάδου.
 Γρ. Ιωάννου ἐκ Τελωνίων.

Εξ Αχυρώνης.

Παῦλος Α. Παξιμαδᾶ
 διδάσκαλος.
 Παῦλος Γεωργίου.
 Παῦλος Γρημάνη.
 Δημ. Σπύρου.

Εξ ἁγίας Παρα- σκευῆς.

Παππᾶ Παλαιολόγος.
 Γ. Χ. Εύστρατιάδης.
 Δ. Λάστινας.
 Χριστόφορος Χ. Κουμῆ
 Ι. Ζωγράφος Ιατρός.
 Ι. Γ. Βαφιάδης.
 Αργύριος Σκουρτέλλης.
 Γ. Παππαδόπουλος.
 Κωνσ. Ιατρός Ζαγοραϊός.
 Παρασκευᾶς Χ. Εύστρατ.
 Γ. Χ. Παρασκευᾶ
 Δ. Χ. Ιωάννου.
 Γ. Δημητρίου.
 Εκ Μολύβου.
 Νικήτας Ηρακλεῖς.

Σταυράκης Μιχαηλίδης.

Εκ Φιλίας.

Βασίλειος Ζωτιάδης
Βασίλειος Χ. Σταματίδης,
Ευστράτιος Γεωργιάδης,
Χαραλάμπ, Αναγνωσίδης
Σαραντινός Αναγνώστου,
Κυριακός Χριστοδουλίδης.

Εκ Βατούσης.

Αντ. Γεωργιάδης ὁ διδά-
σκαλος,
Μελέτιος Ιεροδιάκονος ἔξ
Ερισσού,
Θεόφραστος Τζανετίδης ἔξ
Ερισσού.

Ι. Φωτιάδης ἐκ Τελωνίων.
Θεόφυλος Χ. Μιχαλάκη
ἐκ Τελωνίων.

Αναγνώστης Γεωργιάδης.
Ιωάννης Ζαφυρίδης.
Γεώργιος Μιχαηλίδης.
Αντ. Εὐαγγελινίδης.

Αναγνώστης Μιχαηλίδης,
Δημήτριος Σταυρίδης,
Εμμανουήλ Παναγιώτου,

Ι. Χ. Κωνσταντίνου ἐκ
Πέτρας,

Εκ Μανδαμάδου.

Ο Σ. πρώην Μιτυλήνης
Κ, Πορφύριος,
Ο αὐτάδελφος τῆς Α, Σ,
Κ, Ιωάννης Ιατρός,
Η Ελληνικὴ Σχολή,
Ο Ελληνοδιάσκαλος Γε-
ώργιος Παναγιώτου,
Ο ἀλληλοδιδ. Αναγνώσ.
Μιχαηλίδης.

Κωσταντής Αναγνώστης
Αποστόλου.

Ευστρ. Παρασκευαίδης.

Αἰκατερίνη Ευστρατίου.

Γ. Κωμνηνίδης.

Κωνστ. Στεφανίδης.

Αναγνώστης Χ. Νικολαί-
δης.

Εκ Κάππης.

Παππᾶ Δημήτρ. Τριαν-
ταφύλλου,

Παναγιώτης. Παππαδό-
πλος Δέσβιος.

ΚΥΔΩΝΙΩΝ.

Ο καθηγητῆς τῆς σχολῆς

Κ. Νέοφυτος Δότος. 2

Ν. Ι. Σαλτέλης 5

Μαριγώ Π. Ιωαννίδου. 5

Ελένη Ι. Σαλτέλη. 2

Θ. Αμμανίτης. 2

Ιουλία Σημηριώτου.

Αγγελικὴ Σημηριώτου.

Ελένη Σάλτα.

Καλλιῶπη Δ. Χ. Ἀθαν.

Βασιλικὴ Ε. Μανολάκη.

Ελένη Σπ. Μπάου.

Ελένη Χ. Μαυροδέλη

Γ. Ἀθανασιάδης.

Ν. Σακελαριάδης.

Θεμιστοκλῆς Σημηριώτου.

Γ. Α, Ζαχαρίου,

Ν, Ζωντανός,

Π, Γιαννῆς,

Μ, Σαλτέλης,

Ε, καὶ Π, Φ, Γορλέρου-

Δ. Valdi.

Ν, Φραγγούλης,

Δ. Καλλισθένης.

Ν. Πανάγου

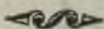
Ν. Καρδαμίτσα.

Γ. Μαυροδέλη.

Γ. Ἰωάννου.

Θεοχάρης Ἰακώβου.
 Εὐστρ. Μακαρῶνης.
 Μυλταϊάδης Μαυριδόγλα
 Κ. Ἰω. Ψᾶ.
 Νέαρχος Ἀποστόλου.
 Δημ. Ἀθανασίου.
 Δ. Χ. Ἀθανασίου.
 Ν. Χ. Παναγιώτα.
 Γ. Βασιλείου.
 Ἰω. Βλαχάβας.

Εὐστρ. Κυριαζή.
 Ν. Ἀθηνέλη.
 Ν. Μ. Σάλτας.
 Αριστείδης Λιμονίτης.
 Δ. Ν. Κοσμορόζη.
 Π. Αθ. Σαπκντζόγλης
 Νικ. Παρασκευᾶ.
 Π. Δ. Χ. Διαμοντή.
 Φωκίων Α. Ανδρονίκ.
 Αλέξανδρος Δ. Σάλτας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Βασίλειος Μάνδρας.
 Γ. Παλαιολόγος.
 Σταυρος Επαινετός.
 Παναγ. Μηλιώτης 2
 Αντ. Αναστασιάδης
 Πέτρος Ν. Σεργίου 2
 Θωμᾶς Α. Ασκάρεως.
 Μορφι.
 Γεώργιος Μανουήλ.
 Β. Γεωργιάδης.
 Γ. Νικολόπουλος.
 Νικόλαος Χ. Φώτη.
 Α. Ηοηυκοαν.
 Στέφ. Κοτζάμπας 2
 Σ. Ομηρος.
 Ν. Παππαδάκης.
 Κ. Ε. Σεβαστόπουλος.
 Σ. Ε. Σεβαστόπουλος.
 Ἰωάν. Λορινή.
 Τάσσια Καρατή.
 Εμ. Γρημανέλης.
 Κ. Πολυχρονιαδής.
 Α. Σοελέτης.
 Θ. Α.
 Αλ. Αλαϊμπης.
 Λ. Τροφθ.
 Δημ. Ηλιάδης.
 Ι. Ιωαννίδης Βυζάντιος.
 Δημ. Π. Πινόλας.
 Εὐστρ. Φ. Μαυρογορδάτ.
 Εὐστρ. Μ. Βούρος
 Α. Μαλούδης.

Γ- Μορφιάδης.
 Στέφανος Βαράγκας 2
 Γεώργιος Ιωαννίδης.
 Α. Δουκιάδης.
 Ἰω. Μεζήκη.
 Δ. Σεργιάδης.
 Νικόλαος Ζήνος 3.
 Κ. Σωτηριάδης
 Γεώργιος Ραφάνης.
 Α. Γεωργιάδης.
 Α. Χαρίλαος.
 Σύγκελλος Γεννάδιος Ν.
 Αντώνιος Θ. Α.
 Σταυρής Ν. Θεολόγος.
 Πρόδρομος Κ. Βάρκαλης.
 Γ. Χουρμουζιάδης Αρχι.
 Δ. Ἰω. Μαυρογιαννάκης.
 Γιάννης Σταματιάδης.
 Γεώρ. Μαντέλης.
 Σπυρίδων Καγγελάριος
 Χ. Φώτιος Δ.
 Δ. Χ. Αναστασίου Περγ.
 Κωνσταντίνος Λεωνίδου.
 Ἰω. Θεοχάρης.
 Μ. Φουρτούνα Μιτυλην.
 Μανουήλ Γεωργιάδης.
 Μακάριος Κωνσταντινίδης
 Ι- Απολλώνιος.
 Θεόδ. Βουρουκλᾶς.
 Ζ. Ζαχαρόφ.
 Αλέξανδρος Μιταράς.

Κυριακὸς Κουμπάρης.
 Γεώργιος Κ. Λάμπρος.
 Ι. Σεργιάδης.
 Ν. Γ. Θαλασσινός.
 Αντ. Γ. Λυκέριος.
 Ελευθ. Ευστρατιάδης.
 Ζαχ. Δ. Κομπόπουλος.
 Ζ. Μιχαήλοβιτς.
 Ιω. Κ. Καμπούρης.
 Ιω. Μεντζελόπουλος.
 Δημ. Μουσσοῦρης.
 Α. Μεμαρίδης.
 Δ. Ξέσαγγας Θεεταλός.
 Π. Λαδόπουλος.
 Κ. Δ. Καραπατάς.
 Χουρμούρης Αλεξανδρίδης
 Δημ. Μουμζόγλους.
 Φιλάρετος Ιεροδ. Ροδесιν.
 Εμμ. Θεοδωρίδης.
 Γ'λυκέριος μοναχός.
 Δ. Τελαπόρτας.
 Γ. Π. Πασπάτης.

Αλιζάνδρος Σουτζός.
 Α. Μ. Βλαστός.
 Στέφανος Φάραγγας.
 Ιω. Βαντινᾶς.
 Α. Φωτιάδης.
 Στέφανος Βογορίδης.
 Ν. Αριστάρχης.
 Ιω. Λαζαρίδης. 10
 Αθαν. Ιωαννίδης.
 Θ. Δ. Διαμαντόπουλος
 Α. Παπαδόπουλος.
 Σπ. Γρηγορόπουλος.
 Ευαγγελής Ροσόλυμος
 Ν. Αῦβαζίδης.
 Χρήστος Αναστασιάδης.
 Ιω. Τριανταφύλλου.
 Βασ. Α. Π. Μιτυλην.
 Φώτιος Ιωαννίδης.
 Γ. Π. Χ. Αποστολέλης.
 Ιω. Δ. Κούμπας.
 Αθ. Β. Παπαρᾶ.
 Κωνστ. Κάρταλης.

ΚΥΠΡΟΥ.

Εν Λάρνακι.

Ο Μακαριώτατος Πρόε-
 δρος Κισίου Κύριος Δα-
 μασκηνός. 2
 Ο της Αυτοῦ Μακαριότη-
 τος τριτεῦων Κύριος
 Σωφρόνιος 1
 Μάρκος Περισιτιάνης 2
 Π. Παῦλος Βονδιτσιάνος
 Νικόλαος Κεφαλάς.
 Λογίζης Κραμβής.
 Χ. Σπύρος Ατέγιτος.
 Ηλίας Βαλσαμάκης.
 Γεώργιος Ρ. Τελεβάντος
 Ιερώνυμος Περισιτιάνης
 Παῦλος Ταρδῖος.
 Αντώνιος Πάλμας.
 Εὐγένεια Β. Ματταίη

Αδελή Ι. Α. Ματταίη
 Αντώνιος Βονδιτσιάνος.
 Φραγκίσκος Σάντης
 Γεώργιος Μ. Σαλλούμης.
 Φραγκίσκος Ουλλερίτς.
 Δημήτριος Πιερίδης
 Κυπ. Χαλήλ.
 Πέτρος Γρόλλος.
 Σπυρίδων Βάρδος.
 Χ. Δημήτριος Λιπέρης.
 Γιάγκος Καρύδης.
 Κωνστ. Γ. Θεμιστολῆς.
 Ιωάννης Πασιτίδης.
 Οἱ τοῦ Γυμνασίου.
 Δημ. Θεμιστοκλῆς Καθ.
 Κυπριανὸς Παυλίδης.
 Ιωάννης Πιερίδης.

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΑΧΜΑΣ 3.

— 0 —

Εύρίσκεται ἐν Σμύρῃ εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον τοῦ
Κ. Ι. Μάγνητος. — Καὶ εἰς τὸ τοῦ Κ. Α. Δαλεσίου.
Ἐν Ἀθήναις παρὰ τοῦ Κ. Κ. Γκαρπολά.
Ἐν Ἐρμούπολει παρὰ τοῦ Κ. Μελισσαγεί.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ. ΦΑΛΑΤΤΕ